

Dokument nr. 15:4

(2012–2013)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 451 – 600

11. desember 2012 – 7. januar 2013

Innhold

Spørsmål	Side
451. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. prematuravdelingen på OUS, besvart av helse- og omsorgsministeren	13
452. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. prioriteringsrekkefølgen, besvart av kunnskapsministeren	13
453. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. kap. 2309 Tilfeldige utgifter i statsbudsjettet, besvart av finansministeren	14
454. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. jakt i romjula, besvart av miljøvernministeren	15
455. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. politiets tilgang til registre, besvart av justis- og beredskapsministeren	15
456. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. E39 Svegatjørn - Rådal, besvart av samferdselsministeren	16
457. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. oppfølging av Folla elv, besvart av miljøvernministeren	16
458. Fra stortingsrepresentant Torkil Åmland, vedr. FN og palestinske komiteer, besvart av utenriksministeren	17
459. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. formuesskatt og nullskatteyttere, besvart av finansministeren	18
460. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. midlertidige ansettelser, besvart av kunnskapsministeren	19
461. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. personer i sykehuskø utenfor arbeidslivet, besvart av helse- og omsorgsministeren	21
462. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. endring i formueskatten, besvart av finansministeren	22
463. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. økning i antall operasjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	23
464. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. lavere engangsavgifter på biler med biogass, besvart av finansministeren .	23
465. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. selskapsskatt, besvart av finansministeren	24
466. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. formueskattens påvirkning på boligprisene, besvart av finansministeren	25
467. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. lånemidler til vei-prosjekt, besvart av finansministeren	25
468. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kostnad av vei-bygging, besvart av finansministeren	26
469. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. lån fra bomselskaper, besvart av finansministeren	27
470. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. sukkeravgiften, besvart av finansministeren	27
471. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. kutt i rammeområder i departementene, besvart av finansministeren	28

	Side
472. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. sukkervareavgift for melkeprodusenter, besvart av finansministeren	28
473. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. nullskattytere i Norge, besvart av finansministeren	29
474. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. formueskatt for de rikeste, besvart av finansministeren	30
475. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. formueskatt og nullskattytere, besvart av finansministeren	30
476. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. formueskatt, besvart av finansministeren	31
477. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. andelen utviklingshemmede i arbeidslivet, besvart av arbeidsministeren	32
478. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. penger til lærlingetiltak, besvart av arbeidsministeren	33
479. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. sysselsettingsutviklingen, besvart av arbeidsministeren	33
480. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. sysselsettingsandelen, besvart av arbeidsministeren	34
481. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. uføretrygd, besvart av arbeidsministeren	35
482. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. EDAG, besvart av nærings- og handelsministeren	36
483. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. fattigdom, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	36
484. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. private barnehager, besvart av kunnskapsministeren	38
485. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. Oljefondets rapporter om avkastning, besvart av finansministeren	38
486. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. CO ₂ -håndtering, besvart av olje- og energiministeren	39
487. Fra stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug, vedr. bedrifers formueskattkostnad, besvart av finansministeren	39
488. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. skattemessig formue, besvart av finansministeren	40
489. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. innbragt formueskatt, besvart av finansministeren	40
490. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. nye kulturbygg, besvart av kulturministeren	41
491. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. pressestøtte, besvart av kulturministeren	42
492. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. formueskatt, besvart av finansministeren	42
493. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. avlønning styremedlemmer, besvart av nærings- og handelsministeren	43
494. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. globale gasspriser, besvart av olje- og energiministeren	44
495. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Gassnova, besvart av olje- og energiministeren	45
496. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. krav i byggt teknisk forskrift til universell utforming av nye boliger, besvart av kommunal- og regionalministeren	45
497. Fra stortingsrepresentant Torkil Åmland, vedr. støtten til prosjektet "Dagsverket" i Bergen, besvart av arbeidsministeren	47

	Side
498. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. produktivitetsutviklingen i norsk økonomi, besvart av finansministeren	48
499. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. dagpenger, besvart av finansministeren	48
500. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. matproduksjon i Norge, besvart av landbruks- og matministeren	49
501. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. samvirke, besvart av landbruks- og matministeren	50
502. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. fullskala CO ₂ -fangst og lagring på Mongstad, besvart av olje- og energiministeren	51
503. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. utbyggingen av Gudrunplattformen, besvart av olje- og energiministeren	52
504. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. utbytteregel, besvart av finansministeren	52
505. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. endringer i budsjettets innretning, besvart av finansministeren	53
506. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. matvarepriser, besvart av landbruks- og matministeren	53
507. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Bodø flyplass, besvart av samferdselsministeren	54
508. Fra stortingsrepresentant Knut Tønnes Steenersen, vedr. avgift på alkoholfri drikke, besvart av finansministeren	55
509. Fra stortingsrepresentant Knut Tønnes Steenersen, vedr. gunstige avskrivningsregler, besvart av finansministeren	55
510. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. investeringer i vannkraft, besvart av finansministeren	56
511. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. døvblinde, tolker og ledsagere, besvart av arbeidsministeren	56
512. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. oppfølging 3 Alta, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
513. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. forskrift om habilitering og rehabilitering, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
514. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. endringer av formueskatten, besvart av nærings- og handelsministeren	59
515. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. import av biler, besvart av finansministeren	60
516. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Oslofjordtunnelen, besvart av samferdselsministeren	60
517. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. formuesskatt 1, besvart av finansministeren	61
518. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. formuesskatt 2, besvart av finansministeren	61
519. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. yrkesskadeerstatning, besvart av forsvarsministeren	63
520. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. virksom konkurranse i velferdsproduksjonen, besvart av kommunal- og regionalministeren	64
521. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. selskapsskatt og formuesskatt, besvart av finansministeren	65
522. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. ansettelse ved folkehøgskoler, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	67

	Side
523. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. likebehandling av pasienter med behov for intensiv og spesialisert lymfødemedbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	67
524. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. behovene til døve elever, besvart av kunnskapsministeren	68
525. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. arbeidstilsynet oppfølging, besvart av arbeidsministeren	69
526. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. sakte tog, besvart av samferdselsministeren	70
527. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. vikarbyrådirektivet, besvart av arbeidsministeren	70
528. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. formuesskatt, besvart av finansministeren	71
529. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skattesystemet, besvart av finansministeren	72
530. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. formuesskatten, besvart av finansministeren	72
531. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. formuesskatten, besvart av finansministeren	72
532. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. ansettelsesforhold i staten, besvart av arbeidsministeren	73
533. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. pipebrann, besvart av justis- og beredskapsministeren	75
534. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bompenger, besvart av samferdselsministeren	76
535. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. regjeringens innretning på formuesskatten, besvart av finansministeren	77
536. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. økt omsetningsavgift for melk, besvart av landbruks- og matministeren	78
537. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. en statsråds private uttalelser, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	78
538. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. merverdiavgiftsrefusjon for bygging av private sykehus, besvart av finansministeren	79
539. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. økt stråling pga. spenningsoppgradering av kraftlinjen som går over hus, besvart av olje- og energiministeren	80
540. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. småkraftprosjekter, besvart av olje- og energiministeren	81
541. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. avvikling av hestegård i Troms, besvart av landbruks- og matministeren	83
542. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. bevilgningen til vertskommuner for HVPU-brukere, besvart av helse- og omsorgsministeren	83
543. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. politiets nye beredsskapsenter, besvart av justis- og beredskapsministeren	84
544. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. torskekvoten, besvart av fiskeri- og kystministeren	85
545. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. poltiets samtrening med andre nødetater, besvart av justis- og beredskapsministeren	86
546. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. effektivt kraftmarked og rasjonell nettdrift, besvart av olje- og energiministeren	86

	Side
547. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. klimamål, besvart av finansministeren	87
548. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. en Kyoto II-avtale, besvart av miljøvernministeren	88
549. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. kutt av CO ₂ -utslipp, besvart av miljøvernministeren	89
550. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. Avinor, besvart av samferdselsministeren	89
551. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. plassering av vinmonopol, besvart av helse- og omsorgsministeren	90
552. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. endring av utlendingsforskriften, besvart av justis- og beredskapsministeren	91
553. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Oslofjordtunnelen, besvart av samferdselsministeren	92
554. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. kilometergodtgjørelse for elbiler, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	93
555. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. regnskogprosjekt, besvart av miljøvernministeren	93
556. Fra stortingsrepresentant Monica Carmen Gåsvatn, vedr. husdyr, besvart av landbruks- og matministeren	94
557. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. dokumentasjonskravet i Thailand, besvart av finansministeren	94
558. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. kildeskatt til Thailand for minstepensjonister, besvart av finansministeren	95
559. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. skatteavtalen mellom Norge, Pakistan og Thailand, besvart av finansministeren .	95
560. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. samarbeidet mellom norske og thailandske skattemyndigheter, besvart av finansministeren	96
561. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. utforming av Nav-kontor, besvart av arbeidsministeren	96
562. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. yrkesskade og uførepensjon, besvart av arbeidsministeren	97
563. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. handlingsplan mot vold i nære relasjoner, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	98
564. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. vold i nære relasjoner og forholdet til barnehage/skole, besvart av kunnskapsministeren	100
565. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012 og oppfølging i departementet, besvart av justis- og beredskapsministeren	101
566. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. handlingsplan mot vold i nære relasjoner og oppfølging i departementet, besvart av helse- og omsorgsministeren	102
567. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. antall kommuner som har innført en handlingsplan mot vold i nære relasjoner, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	103
568. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. midlertidig ansettelse i universitetssektoren, besvart av kunnskapsministeren	103
569. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. pelsdyr, besvart av landbruks- og matministeren	104

	Side
570. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. dyrking og bruk av matvarer fra konvensjonelt landbruk, besvart av landbruks- og matministeren	105
571. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. pensjon, besvart av arbeidsministeren	106
572. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. oljeinvesteringer og statsbudsjettet, besvart av finansministeren	107
573. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nyinvesteringer av gårder, besvart av landbruks- og matministeren	108
574. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. kildeskatt, besvart av finansministeren	109
575. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. kildeskatt, besvart av finansministeren	109
576. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. kildeskatt, besvart av finansministeren	110
577. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. kildeskatt, besvart av finansministeren	110
578. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. kildeskatt, besvart av finansministeren	111
579. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. skatt for norske beboere i Thailand, besvart av finansministeren	111
580. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. behandlingen av norske pensjonister i Thailand, besvart av finansministeren	112
581. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skatteavtalen mellom Norge og Thailand, paragraf 14 og 18, besvart av finansministeren	112
582. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. skatteregel i skatteavtalen artikkel 14.1.a., besvart av finansministeren	112
583. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. kildeskatt til pensjonisters skatt til bostedslandet, besvart av finansministeren	113
584. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Romerikstunnelen, besvart av justis- og beredskapsministeren	114
585. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Langemyr skole- og ressurscenter i Grimstad, besvart av kunnskapsministeren	115
586. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. endringene i vaktvirksomhetsloven som trådte i kraft 1. april dette år, besvart av justis- og beredskapsministeren	116
587. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. arbeidsforholdene i bygget Allehelgens gt.6 ved Hordaland Politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	117
588. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. stopp i trafikken pga. snøforhold på Jæren, besvart av samferdselsministeren	117
589. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. utbyggingen av E18 Gutu-Kopstad og Kopstad–Gulli i Vestfold, besvart av samferdselsministeren	118
590. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. pensjon, besvart av arbeidsministeren	119
591. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. boplikt for prester, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	121
592. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. opprettelsen av Utmarksdomstolen i Finnmark, besvart av justis- og beredskapsministeren	122
593. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. solens styring av klima, besvart av miljøvernministeren	122

	Side
594. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nytt nødnett, besvart av justis- og beredskapsministeren	123
595. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. fullt innsyn i uredigerte pasientjournaler for forsikringsselskaper, besvart av helse- og omsorgsministeren	124
596. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. talegjenkjenningprogramvare, besvart av arbeidsministeren	126
597. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. skatt lik velferd, besvart av finansministeren	127
598. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. livrente, besvart av finansministeren	127
599. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. bomselskaper, besvart av finansministeren	128
600. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. begjæring av tvangssalg av boliger, besvart av kommunal- og regionalministeren	129

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (451 - 600) for sesjonen 2012-2013.*

Partibetegnelser:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Amundsen, Per-Willy (FrP)	494, 495
Anundsen, Anders (FrP)	485, 595
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	455, 543, 545, 584
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	552
Bredvold, Per Roar (FrP)	500, 501, 578, 554, 579
Dahl, André Oktay (H)	565
Dåvøy, Laila (KrF)	532
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	542
Eriksson, Robert (FrP)	477, 478, 562
Flåtten, Svein (H)	570
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	492, 512, 550
Giltun, Vigdis (FrP)	479, 480
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	464, 465
Graham, Sylvi (H)	561, 596
Grande, Trine Skei (V)	459, 460, 524, 569
Grimstad, Oskar J. (FrP)	454, 486, 546, 547
Gundersen, Gunnar (H)	457, 510, 521
Gåsvatn, Monica Carmen (FrP)	556
Hagesæter, Gjermund (FrP)	471, 472, 519, 520
Hanekamhaug, Mette (FrP)	487
Hareide, Knut Arild (KrF)	522
Haugli, Håkon (A)	533
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	563, 564
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	513, 526, 592
Høksrud, Bård (FrP)	468, 469, 516, 573, 591, 589, 594
Horne, Solveig (FrP)	483, 484, 535
Høie, Bent (H)	523
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	568
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	504, 505
Kambe, Arve (H)	453, 538
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	463, 525
Kristiansen, Ivar (H)	507
Lien, Tord (FrP)	452
Myhre, Peter N. (FrP)	466, 467
Nesvik, Harald T. (FrP)	493, 544
Olsen, Per Arne (FrP)	461, 462, 555
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	481
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	502, 503, 539, 540, 585, 586
Rytman, Jørund (FrP)	498, 499, 528, 529, 580, 581, 598, 600
Sjøli, Sonja Irene (H)	451, 566
Skumsvoll, Henning (FrP)	558, 559

Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	475, 476, 518, 517, 572, 597, 599
Sortevik, Arne (FrP)	456, 534, 587, 588, 593
Starheim, Åge (FrP)	482, 496, 549, 575, 574, 548
Steenerssen, Knut Tønnes (FrP)	508, 509
Svendsen, Kenneth (FrP)	470, 514, 515, 537, 576, 577, 590
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	567
Tenden, Borghild (V)	511, 551, 553
Thomsen, Ib (FrP)	490, 491, 557, 560
Thorsen, Bente (FrP)	473, 474, 527
Trettebergstuen, Anette (A)	571
Trældal, Torgeir (FrP)	506, 536, 541
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	530, 531, 582, 583
Vaksdal, Øyvind (FrP)	488, 489
Åmland, Torkil (FrP)	458, 497

Dokument nr. 15:4

(2012-2013)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 451

Innlevert 11. desember 2012 av stortingsrepresentant **Sonja Irene Sjøli**

Besvart 20. desember 2012 av helse- og omsorgsminister **Jonas Gahr Støre**

Spørsmål:

«Det vises til oppslag i Aftenposten 9. og 10. desember 2012 om forholdene for de sykeste premature barna ved OUS. Det er svært alvorlige, og til dels uforsvarlige det som kommer fram. Professor Saugstad mener det haster med å bedre forholdene, og han uttaler: "Det blir fortvilende når vi hører at perspektivet for nybygg er kanskje først om 15 år, tidligst 7-8 år. Så lenge kan vi rett og slett ikke vente. Dette er en hastesak".

Når og hvordan vil helseministeren sikre forsvarlige forhold ved prematuravdelingen på OUS?»

Svar:

Jeg er kjent med at Oslo universitetssykehus ønsker en utvikling hvor det over tid legges til rette for en samling av lokalene, slik at sykehuset og Universitetet i Oslo kan knyttes sammen innen forskning, utdanning og innovasjon. Men - uansett utgang av denne prosessen - må Oslo universitetssykehus sørge for å gi alle pasientgrupper best mulig tilbud, og at de benytter den kapasiteten og kompetansen som finnes i sykehuset på en best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 452

Innlevert 11. desember 2012 av stortingsrepresentant **Tord Lien**

Besvart 18. desember 2012 av kunnskapsminister **Kristin Halvorsen**

Spørsmål:

«I Forskerforums nettutgave 6.11.2012 viser statsråden til at Kunnskapsdepartementet har oversikt over innmeldte behov til investeringer i bygg, men at dette ikke offentliggjøres, og at dette er noe hun ønsker større åpenhet rundt. Sitat: "Det er en "hemmelig" liste som vi ikke har særlig offentlighet

rundt, men jeg tror vi tåler en større åpenhet rundt prioriteringsrekkefølgen."

Hvordan ser denne listen ut?»

Svar:

Universitetene og høyskolene melder inn behov for bygg og infrastruktur i budsjettforslagene til Kunnskapsdepartementet. Institusjonenes budsjett-

forslag (Rapport og Planer) ligger tilgjengelig på nettsidene til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). I tillegg spiller institusjonene gjerne inn infrastrukturbehov i egne brev. Dette er offentlige brev som går fra institusjonene til departementet. Nybygg, rehabilitering, ombygninger og større vitenskapelig utstyr er også tema på etatsstyringsmøtene mellom departementet og institusjonene.

Kunnskapsdepartementet vurderer innspillene fra institusjonene og gjør en prioritering av byggeprosjekter for universitets- og høyskolesektoren som del av arbeidet med de årlige statsbudsjettene. Det eksisterer en oversikt over byggeprosjekter som er satt i bestilling hos Statsbygg fordelt på prosjekter

under planlegging, prosjektering og bygging, jf. oversikten i Prop. 1 S (2012-2013) for Kunnskapsdepartementet, vedlegg 2. Prosjektene er ikke presentert i en prioritert rekkefølge.

Jeg er enig med representanten i at vi trenger større åpenhet om prioriteringene for byggeprosjektene. Derfor har jeg sagt, blant annet på Forskerforbundets forskningspolitiske konferanse 6.11.2012, at Regjeringen i større grad bør synliggjøre hvilke prosjekter som er prioritert, hvilke utdannings- og forskningspolitiske målsettinger de skal bidra til og når og hvordan de ønskes realisert. Dette er et tema som er aktuelt i arbeidet med ny forskningsmelding, og jeg vil foreslå eventuelle endringer der.

SPØRSMÅL NR. 453

Innlevert 11. desember 2012 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I Prop. 1 S Tillegg 3 (2012-2013) foreslår regjeringen å øke bevilgningen på kap. 2309 Tilfeldige utgifter med kr. 221 millioner. Jeg ber om en redegjørelse for bruken av denne utgiftsposten i 2011 og hitil i 2012.

Hva er det som gjør at regjeringen øker posten for tilfeldige utgifter, er det en reell situasjon som er analysert, eller er dette en valgkampkasse til bruk for ulike statsråder fremover mot stortingsvalgekampen?»

Svar:

“Det ble det gjort rede for bevilgningen under kap. 2309 Tilfeldige utgifter i 2011 og 2012 i Prop. 45 S (2011-2012) Nysaldering av statsbudsjettet

2011, s. 25, og i Prop. 42 S (2012-2013) Ny saldering av statsbudsjettet 2012, s. 30.

Regjeringen fremmet i alt tre tillegg til Prop. 1 S (2012-2013) Statsbudsjettet 2013 (Gul bok 2013). Samlet sett medførte forslagene i tilleggsproposisjonene at det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet for 2013 ble redusert med i alt 221 mill. kroner, når det sees bort fra forslaget om å endre bevilgningen under kap. 2309 Tilfeldige utgifter. For å holde det oljekorrigerte underskuddet uendret sammenlignet med forslaget i Gul bok 2013 ble det foreslått å øke bevilgningen på kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 221 mill. kroner. Overføringen fra Statens pensjonsfond utland som skal dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet, blir da som i Gul bok 2013.” Dette er i tråd med vanlig praksis.

SPØRSMÅL NR. 454**Innlevert 11. desember 2012 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 21. desember 2012 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Vil statsråden bidra til at det opnast for jakt i romjula slik våre naboland tillét?»

GRUNNGJEVING:

Årets juleveke består av fleirekvardagar mot ny-året og fleire meiner det er ønskeleg å bruke slike dagar til jakt og friluft syssel. Det er kjent at sjølvinnanfor rovdyrforvaltninga er det jaktbare bestandar som ligg lang over avtalt bestandsnivå.

Det er også slik at våre naboland tillèt romjulsjakt og har gode erfaringar med det, og no har vår jakt og friluftorganisasjon uttrykt ønske om dette.

Svar:

Som representanten skriver ikkje jakt tillete i tida frå og med 24. desember til og med 31. desember.

Jakt er ein viktig fritidssyssel som har lange og sterke tradisjonar i Noreg, og nordmenn er også i all hovudsak positive til jakt. Som miljøvernminister er eg svært opptatt av jaktas omdømme. Romjula er ei høgtidsprega tid med lange tradisjonar for freding av vilt, og store delar av befolkninga assosierer romjula med fred og ro, både for menneske og dyr. Opning for jakt i romjula vil kunne svekkje jaktas omdømme, og har derfor hittil ikkjevore aktuelt. Det kan likevel ved ei seinarehøyringsrunde av jakttider bli aktuelt å etterspørje synspunkt på forslaget.

SPØRSMÅL NR. 455**Innlevert 11. desember 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 19. desember 2012 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Det har nylig blitt kjent at politiet ikke har adgang til viktige offentlige registre som passregister og førerkortregister når det er behov for det under politiets etterforskning av straffesaker. En slik tilgang vil lette politiets etterforskning og føre til en raskere oppklaring av straffesaker.

Hvordan vil statsråden sikre at politiet får tilgang til offentlige registre når det er behov for det under etterforskning av straffesaker?»

Svar:

Etter at det er påpekt manglende hjemler for politiets praksis med å benytte opplysningene i enkelte forvaltningsregistre ut over det formålet opplysningene er innhentet for, gjennomgår Justis- og beredskapsdepartementet nå politiets tilgang til slike registre med tanke på om det er samsvar mellom rettsreglene og de behov som i praksis gjør seg gjeldende. Jeg vil forsere dette arbeidet vedrørende passregisteret, med sikte på snarest mulig å kunne legge frem en egen sak for Stortinget med forslag til endring av passloven. Jeg vil også ta kontakt med Samferdselsdepartementet om behov for endring av reglene vedrørende førerkortregisteret.

SPØRSMÅL NR. 456**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 20. desember 2012 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Statens Veivesen meldte på sin hjemmeside 4.10.2012 om E39 Svevatjørn - Rådal at prosjektet har oppstart i 2014. I regjeringens forslag til statsbudsjett omtalt på side 103 under korridor 4 "evt. anleggsstart på prosjektet".

Kan statsråden redegjøre for faktisk status på dette prosjektet pr. desember 2012, de mange forsinkelser som på ulike måte har rammet prosjektet og forsinket oppstart, og opplyse når byggestart og ferdigstilling nå faktisk påregnes?»

Svar:

Jeg viser til at det i Prop. 1 S (2012-2013) er lagt til grunn statlige midler og bompenger til forberedende arbeider og ev. anleggsstart på prosjektet E39 Svevatjørn – Rådal i 2013. Bompengene er avhengig

av tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging av prosjektet.

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 ble det lagt til grunn anleggsstart i første fireårsperiode med fullføring i siste seksårsperiode. Det viste seg imidlertid at reguleringsplanene for prosjektet måtte endres. Blant annet måtte løsnin-gen i Rådalsområdet med kryss mellom E39 og rv 580 i fjell endres for å tilfredsstille kravene i tunnel-sikkerhetsforskriften etter at denne ble satt i kraft. Reviderte reguleringsplaner for prosjektet ble vedtatt i Os kommune i juni 2012 og i Bergen kommune i september 2012. Fortsatt mangler imidlertid planavklaring for deponi av masseoverskudd fra tunnelene.

Arbeidet med ekstern kvalitetssikring av prosjektet (KS2) er i oppstartfasen. Samferdselsdepartemen-tet vil legge fram saken fram for Stortinget så snart tilstrekkelige avklaringer foreligger.

SPØRSMÅL NR. 457**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 27. desember 2012 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Varaordføreren i Folldal har gjennom media kommet med alvorlige påstander både om forskjells-behandling mellom private og offentlige eiere og om en uryddig behandling rundt rensemetoder for avren-ning fra Folldal Gruver.

Kan jeg be om at statsråden, i tråd med uttalelser i budsjettdebatten 11.12., beskriver hvordan han vil følge opp saken og gå inn i de påstander som er fram-kommet med henblikk på å avklare hva som er reali-teter i saken og hvordan man skal gjenopprette lokal tillit til prosessen?»

Svar:

Jeg vil vise til mitt svar på spørsmål nr. 1927 til skriftlig besvarelse datert 25. september 2012 om det samme temaet. Som nevnt i mitt forrige svar har Kli-ma- og forurensningsdirektoratet stilt krav om tiltak for å oppnå en kobberkonsentrasjon på 10-15 mikro-

gram per liter i Folla. Ansvarlig for valg av tiltaksløs-ning er eier, her Nærings- og handelsdepartementet, som benytter sin fagetat Direktoratet for mineralfor-valtning for gjennomføring av tiltak.

Å finne gode og varige løsninger i Folldal sen-trum er en krevende prosess. Dette er et svært gam-melt gruveområde der forurensede masser er spredd over et stort område i tillegg til en åpen gruve og en besøksgruve. Gruven er et prioritert teknisk/industri-elt kulturminne. Kulturminneinteressene setter be-grensninger for mulige tiltak, bl.a. flytting av masser. Det gjør det krevende å finne tilfredsstillende løsnin-ger som reduserer avrenningen til vassdraget.

En renseteknisk løsning må tilpasses den enkelte gruve og det er derfor nødvendig å teste aktuelle me-toder i et pilotanlegg. Ifølge Nærings- og handelsde-partementet skal det gjennomføres en anbudskonkur-ranse på nyåret for bygging av et pilotanlegg i 2013. En beslutning om valg av renseteknisk løsning vil et-ter planen foreligge ved årsskiftet 2013/2014. Dette

er en pågående sak der det tar tid å få en varig løsning på plass. Når beslutningen om renseløsning er tatt, vil

Klima- og forurensningsdirektoratet komme med en ny frist for oppnåelse av kobberkonsentrasjon i Folla.

SPØRSMÅL NR. 458

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Torkil Åmland

Besvart 18. desember 2012 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Er utenriksministeren enig i at det etter oppgraderingen av den palestinske representasjonen er naturlig at Palestina har en særegen komite og avdeling i FN-systemet for å fremme sine interesser, og vil utenriksministeren i så tilfelle ta initiativ til å foreslå at disse særorganer avvikles?»

BEGRUNNELSE:

29.11. d.å. ble den palestinske representasjonen i FN oppgradert til "non-member-state" i Hovedforsamlingen. Norge stemte for dette. I 1975 ble det opprettet en del særorganer for å fremme palestinske rettigheter i FN-systemet, bl.a. Committee om the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People (CEIRP) og Division for Palestinian Rights. Opprettelsen av disse organene hadde den gang sin bakgrunn i de arabiske landenes strategi for å isolere Israel internasjonalt.

I FN-systemet er det kun den palestinske siden som har denne type særorganer for å fremme sine interesser. Ingen andre stater eller organisasjoner har noe tilsvarende. Med oppgraderingen 29.11.12 må man legge til grunn at den palestinske representasjonen selv er i stand til å fremme sine interesser og synspunkter i FN-systemet. Oppgraderingen medfører derfor at det vil være naturlig å avvikle disse særorganene for palestinske rettigheter.

Å avvikle disse særorganene vil innebære at den palestinske representasjon i større grad likebehandler i forhold til andre stater i FN, noe som vil være i samsvar med FNs likhetsprinsipp.

Svar:

Det er unikt at Palestina har et eget fagorgan i FN-sekretariatet for å støtte opp under sin selvbestemmelsesrett, selv om svært knappe ressurser blir anvendt for dette formål. Det viser imidlertid hvilken betydning Palestina-spørsmålet har hatt i FNs historie. Det viser også flertallsviljen blant FNs medlems-

land til å opprettholde komiteens arbeid ved å fornye mandatet hvert år.

I 1974 fikk PLO mandat av FNs generalforsamling til å representere det palestinske folket i FN. Dette bidro til å styrke arbeidet for palestineres fundamentale rettigheter på grunnlag av både selvbestemmelsesretten og retten til retur. Begge forhold står sentralt i sluttstatusforhandlingene. Resultatet av dette var etableringen av Komiteen for palestinske rettigheter i 1975. Komiteen er et mellomstatlig organ som ledes av en gruppe på om lag 25 medlemsland som oppnevnes av Generalforsamlingen for bestemte tidsperioder.

Norge ønsker ikke å arbeide for å avvikle komiteen så lenge det ikke er framskritt i fredsforhandlingene og så lenge økningen av israelske bosetninger bare fortsetter.

Det faktum at Norge stemte for oppgradert status for Palestina i FNs Generalforsamling fra observatørstat til observatørstat, ble gjort på basis av en helhetsbetraktning, der både selvbestemmelsesretten og framskrittene med hensyn til statsbygging og ikke minst to-statsløsningen sto sentralt.

Så lenge Palestina fortsatt ikke er fullverdig medlem av FN, og en endelig fredsavtale med Israel ikke er endelig framforhandlet, har palestinerne fortsatt en legitim grunn for å opprettholde komiteen for palestinske rettigheter. Oppgradert status som observatørstat i FNs generalforsamling rokker ikke ved palestineres selvbestemmelsesrett, som er komiteens hovedbeskjeftigelse og kompetanse.

Norge ønsker derfor ikke å avvikle det organet i dagens situasjon. Norge vil derfor fortsette å stemme avstående på disse resolusjonene inntil den politiske situasjonen skulle endres betraktelig.

Jeg er heller ikke enig i at det ligger en ensidig strategi bak komiteen for palestinske rettigheter om å isolere Israel. Komiteens mandat og virksomhet legger til grunn en varig fredsløsning basert på to-statsløsningen gjennom forhandlinger.

Slik arbeidet drives i dag, er det mer faktisk enn historisk enn politisk innrettet. Hovedmandatet til

komiteen har hele tiden vært å styrke kunnskapen og bevisstheten om palestineres selvbestemmelsesrett. Mandatet vil være relevant helt fram til Palestina har etablert en uavhengig, demokratisk, territorielt sammenhengende og bærekraftig stat. Jeg vil her minne om at betydningen av sluttstatusforhandlinger med Israel understrekes hvert år i de mandatresolusjonene som legges fram for Generalforsamlingen. Det er

derfor ikke riktig å hevde at komiteen har en anti-israelsk profil i sitt arbeide.

Samtidig er det min oppfatning at effekten av arbeidet til komiteen har begrenset praktisk betydning for arbeidet og bestrebelsene med å gjenoppta forhandlinger mellom partene. På lik linje med de fleste vestlige land (noen stemmer også imot, som USA og Canada) stemmer derfor Norge fortsatt avstående på de to mandatresolusjonene hvert år.

SPØRSMÅL NR. 459

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hvor mange nullskatteyttere er det i Norge i dag, og hvor mange flere vil det bli dersom formuesskatten avvikes og det ikke iverksettes andre kompensierende tiltak eller skatteendringer?»

BEGRUNNELSE:

Under Stortingets finansdebatt tirsdag 27. november i år ble formuesskatten, og eventuelle nye/flere nullskatteyttere som følge av en mulig avvikling av formuesskatten viet stor oppmerksomhet fra regjeringen og regjeringspartienes hovedtalspersoner, ikke minst fra finansministerens eget parti.

Et lite knippe sitater fra debatten som underbygger dette:

Torgeir Micaelsen (Ap):

«En fjerning av formuesskatten innebærer ikke bare at det blir mindre penger i felleskassen til å betale for skoler, omsorg og veier, men det er oppskriften på å gjeninnføre nullskatt- eller minimumsskattytere i Norge.»

Geir-Ketil Hansen (SV):

«Fjerning av formuesskatten, økt innslag for toppskatten: Fremskrittpartiet foreslår et skattekutt i størrelsesorden 100 mrd. kr – skattekutt som kommer dem med høyest inntekt og størst skatteevne til gode. Det betyr større forskjeller mellom folk, det betyr fare for gjeninnføring av nullskatteytteren.»

Helga Pedersen (Ap):

«Uten formuesskatten vil folk med store formuer og inntekter fra aksjeselskaper miste muligheter til å bidra til fellesskapet. Landets rikeste kan i praksis bli nullskattytere.»

Statsminister Jens Stoltenberg (Ap):

«Fjerner vi formuesskatten, kommer mange av de mest velstående til å betale lite eller ingen ting i skatt.»

Hvilke beregninger har departementet gjort som underbygger denne argumentasjonen, hvor mange nullskatteyttere er det i Norge i dag og hvor mange personer flere vil ikke betale en krone i skatt dersom formuesskatten fjernes.

Svar:

Av de som ikke betaler skatt i dag, har de fleste lave inntekter og formuer. I 2013 anslås det at om lag 430 000 personer ikke vil betale skatt. Den viktigste inntektskilden for disse er pensjon. Det henger sammen med at pensjonsbeskatningen er utformet slik at en person med kun (litt over) minstepensjon å leve av ikke skal betale inntektsskatt. Bare 10 prosent av personene som ikke betaler skatt, har bruttoinntekt inkludert skattefrie ytelser over 200 000 kroner, mens kun om lag 500 av dem har en bruttoinntekt inkludert skattefrie ytelser over 450 000 kroner. Dette vil typisk være personer med hovedsakelig kapitalinntekt, men med store fradrag for tidligere års underskudd i næring.

Dersom formuesskatten fjernes, vil det komme om lag 32 100 nye nullskattytere. Tabell 1 viser hvordan de fordeler seg etter nettoformue. Vi ser at det alt vesentligste er personer med moderate formuer. Om lag 400 av de nye nullskattyterne har nettoformue over 10 mill. kroner. Disse har i gjennomsnitt en nettoformue på om lag 47 mill. kroner og en bruttoinntekt på om lag 620 000 kroner.

At svært formuende blir nullskatteyttere dersom formuesskatten fjernes vil trolig vekke offentlig opp-

merksomhet, selv om de er få. Dette er imidlertid bare ekstremvarianten av et utbredt problem i et skattesystem som ikke skattlegger formue, nemlig at betalt skatt ikke står i forhold til skatteevnen. Det avgjørende for skattesystemets legitimitet og fordelingsgenskaper er om skatten står i forhold til reell inntekt og formue eller ikke. Regjeringen mener formue i seg selv gir skatteevne. For personer med store formuer

kan selv 1 million kroner i utlignet skatt være en svært begrenset skattebelastning.

En fjerning av formuesskatten vil innebære en betydelig skattelettelse for dem med de største formuene. For de snaut 1 000 personene med ligningsformue over 100 mill. kroner utgjør formuesskatten drøyt 60 pst. av deres samlede skatt, jf. tabell 2.

Tabell 1 Nye nullskattytere ved en fjerning av formuesskatten. Etter nettoformue.

Nettoformue	Antall skattytere Kroner	Gjennomsnittlig nettoformue Kroner	Gjennomsnittlig bruttoinntekt Kroner	Endring i skatt per person Kroner
0 - 500 000	10 300	211 900	135 300	-700
500 000 – 1 mill.	8 700	771 100	143 000	-2 100
1 mill. – 5 mill.	12 200	1 677 300	142 500	-8 500
5 mill. – 10 mill.	500	6 895 900	363 200	-63 600
Over 10 mill.	400	46 940 400	623 500	-503 900
I ALT	32 100	1 658 900	150 500	-11 900

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2 Fordelingsvirkninger av en fjerning av formuesskatten. Etter nettoformue

Nettoformue	Antall skattytere Kroner	Gjennomsnittlig nettoformue Kroner	Gjennomsnittlig bruttoinntekt Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referanse Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt Kroner	Endring i skatt Prosent
Negativ	1 594 100	-802 800	450 600	110 400	0	0,0
0 - 500 000	1 435 500	162 600	287 400	59 900	0	0,0
500 000 - 1 mill.	506 200	718 900	400 700	94 700	-400	-0,4
1 mill. - 5 mill.	536 000	1 891 900	526 200	149 600	-9 100	-6,1
5 mill. - 10 mill.	32 400	6 781 100	1 078 400	388 400	-60 500	-15,6
10 mill. - 50 mill.	17 100	18 666 100	1 859 600	749 400	-190 600	-25,4
50 mill. - 100 mill.	1 500	67 416 000	3 445 000	1 711 400	-726 600	-42,5
Over 100 mill.	1 000	336 649 700	9 841 300	6 067 800	-3 687 900	-60,8
I ALT	4 123 900	314 600	411 600	102 800	-3 600	-3,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 460

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 18. desember 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvor stor er andelen av midlertidige ansettelser blant undervisnings- og forskningsstillinger og ordi-

nære vitenskapelige stillinger pr 2012, hvor mange av disse har vært i midlertidige stillinger i mer enn 2 år, og hvorfor godtar regjeringen at arbeidstakere går

på langvarige midlertidige kontrakter i akademien når tilsvarende anses som "bruttalt" i privat sektor?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at det lenge har vært en debatt i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om bruk av midlertidige ansettelser i universitets- og høyskolesektoren. Det vises eksempelvis til innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013 (Innst. 12 S (2012–2013)) der en samlet komité skriver:

"Komiteen vil vise til debatten om overdriven bruk av mellomtids tilsetting innanhøgare utdanning. Sidan det syneståvere lite endring i stoda, vil komiteen vise til tilrådinga frå Rindalutvalet. Dette partssamansetteutvalet hadde klare tilrådingar til kva både departementet og institusjonane burde gjere med problemet.

Dei siste tilbakemeldingane viser at i sektoren ligg fortsatt nivået på rundt 20 pst. Komiteen vil understreke at dette er uakseptabelt høgt og forventar at institusjonane tek deitidlege politiske signala om dette."

Undertegnede er særlig bekymret over bruk av langvarige midlertidige ansettelser, det vil si de som har hatt en midlertidig stilling i mer to år og viser til at Venstre har fremmet forslag om at arbeidstaker som har vært sammenhengende midlertidig ansatt i mer enn to år, skal anses som fast ansatt.

Svar:

Tall fra Database for høyere utdanning viser at den samlede midlertidigheten i statlig UH-sektor er redusert fra 20 % i 2006 til 16,9 i 2012. Når det gjelder undervisnings og forskerstillinger spesielt, har det vært en liten nedgang fra 2011 til 2012:

Statlige høyskoler har redusert andelen midlertidige fra 14,7 % til 13,7 %.

Universitetene har redusert andelen midlertidige fra 22,4 % til 21,8 %.

Vitenskapelige høyskoler har redusert andelen midlertidige fra 18,4 % til 18,1 %.

I denne gruppen inngår både ordinære vitenskapelige stillinger (professor, førsteamanuensis, dosent, førstelektor) og andre undervisnings- og forskerstillinger (amanuensis, lektor-, lærer- og forskerstillinger). Samletallene dekker over store forskjeller mellom institusjonene. Mange institusjoner har gjennomført en betydelig reduksjon, og kommet ned på, eller i nærheten av, et nivå som bør anses som akseptabelt, mens andre må gjøre mer. Dette tyder på at tiltakene som er iverksatt har virket, men også at det er institusjoner som ikke forbedrer seg tilstrekkelig, og som må følges opp spesielt.

For å forstå de høye midlertidighetstallene i undervisnings- og forskerstillinger, må de brytes ned på stillingskategorier. Generelt er det ikke stor midlerti-

dighet i de ordinære vitenskapelige stillingene (professor, førsteamanuensis, førstelektor, dosent).

Universitets- og høyskoleloven (som gjelder for både statlige og private institusjoner) gir universiteter og høyskoler en noe større anledning til å tilsette i midlertidige stillinger enn det som gjelder for andre sektorer. Stillinger som vitenskapelige assistenter, stipendiater, spesialistkandidater og postdoktorer er etter sin art midlertidige stillinger. Disse stillingene er ikke inkludert i tallene for midlertidighet oppgitt på foregående side. For å sikre fornyelse er det videre åpnet for å ansette på åremål i undervisnings- og forskerstillinger når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse er et vesentlig element i kompetansekravet i stillingen. Det er åpnet opp for å ansette på åremål i en rekke lederstillinger og det har vært og er tradisjon i sektoren for at ansatte kan velges til å ivareta spesielle funksjoner. Slike ansettelser og verv gir behov for å kunne tilsette vikarer i deres sted. Hvis det ikke melder seg kvalifiserte søkere til en utlyst stilling, åpner loven opp for å ansette andre midlertidig under forutsetning av at de kvalifiserer seg i løpet av tilsetningsperioden. Disse har krav på å bli vurdert for fast ansettelse ved utløpet av ansettelsesperioden.

En stor gruppe midlertidige utgjøres av personale finansiert på eksterne prosjekter, der finansieringen eller oppgaver er av begrenset varighet. Et flertall av disse er vitenskapelige stillinger, og forskere utgjør en stor andel. Bak begrepet "eksternt finansiert virksomhet" finner vi bl.a. Forskningsrådets finansiering og EUs rammeprogram for forskning. Regjeringen legger stor vekt på at institusjonene skal være pågående når det gjelder å innhente finansiering fra slike kilder. Fordi prosjektene stadig skifter, og fordi det er stor konkurranse om prosjektene, slik at kompetansen må være skreddersydd for det enkelte prosjekt, er det i mange tilfeller vanskelig å forene dette hensynet med å tilsette forskerpersonale i fast stilling.

En annen stor gruppe er arbeidstakere som tjenestegjør i en annen arbeidstakers midlertidige fravær. Det som preger UH-sektoren utover ulike typer omsorgspermisjoner, er at faglig personale har gode permisjonsordninger for faglig oppdatering og forskning. Regjeringen oppfordrer faglig personale til å oppholde seg ved andre institusjoner, gjerne i utlandet for å styrke sitt internasjonale samarbeid og sin egen forskning. Ved permisjon må institusjonen ofte innhente eksternt personale til å overta undervisningen.

Vi har ikke tall for hvor mange av de midlertidig tilsatte som har vært i midlertidig stilling i over 2 år.

Min utfordring er å ta hensyn både til et nasjonalt mål om å styrke forskning og kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av samfunnet og til personalets behov for fast tilsetting og mer forutsigbare karrierer. Dersom det ikke legges til rette for en rimelig grad av fleksibilitet, stagnerer de fleste systemer – også FoU-

systemet. Flexibilitet innebærer evnen til å gjøre nødvendige veivalg, foreta strategiske prioriteringer og forstå omprioriteringer av ressurser. Institusjonene våre må være fleksible nok til å møte samfunnets behov for utdanning og forskning i en situasjon med økt konkurranse om studenter og ansatte, der samarbeid med næringsliv og offentlig sektor for øvrig blir stadig viktigere.

Og på den annen side er det slik at dersom menneskenes behov for trygghet ikke ivaretas i tilstrekkelig grad, undergraver vi en avgjørende forutsetning for kreativitet – også hos forskere. Dersom vi har for mange midlertidig ansatte forskere som føler at de befinner seg i en utsatt situasjon, sier det seg selv at kreativiteten kan bli skadelidende. De færreste tenker som best når de bekymrer seg for hvordan de skal betale huslån og barnehage mens nok en korttidskontrakt er i ferd med å gå ut.

Rindal-utvalget la høsten 2010 fram en rapport som kartla forskjellen i midlertidighet mellom ulike

stillingsgrupper og institusjonstyper, samt kartla bruken av lovhjemler for midlertidighet og foreslo tiltak for å redusere midlertidigheten. Departementet har fulgt opp utviklingen i midlertidighet i styringsdialogen med institusjonene, bl.a. ved å innføre en nasjonal styringsparameter for andelen midlertidig ansatte og stille krav i etatsstyringsmøtene. Neste skritt er å gå nærmere inn på hver enkelt institusjon for å se om det er fellestrekk mellom institusjonene. Vi må også se om de har et større handlingsrom enn de gir uttrykk for. Vi vil også se på hvor lenge de ansatte i snitt har hatt midlertidige kontrakter, om det er ekstern finansiering eller andre ting som forklarer at de ikke har kommet i mål.

Jeg er med andre ord enig med Skei Grande i at midlertidigheten i UH-sektoren bør reduseres. De aller fleste institusjonene kan redusere midlertidigheten ytterligere, og jeg vil gjøre mitt for at det skjer.

SPØRSMÅL NR. 461

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen

Besvart 20. desember 2012 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Personer som står i sykehuskø er ofte ute av arbeidslivet. Det er derfor i samfunnets og den enkeltes interesse å tilbringe minst mulig tid i helsekø.

Hvordan har sykehuskøene utviklet seg de siste 10 år i antall personer, hvordan har ventetiden utviklet seg, og hvordan hadde tallene sett ut om man ikke hadde kjøpt tjenester fra private?»

Svar:

Det er ofte et komplekst og sammensatt årsaksforhold bak en sykmelding. Behandling i spesialisthelsetjenesten vil kunne være en nødvendig, men ikke tilstrekkelig forutsetning for å komme tilbake i arbeid. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke informasjon om hvor stor andel av de som venter på behandling, som står utenfor yrkeslivet. Det er etablert en egen ordning, ”Raskere tilbake” (kap. 732, post 79), med mål om at sykmeldte eller de som står i fare for å bli sykmeldt skal komme raskere tilbake i arbeid. Ordningen ble opprettet i 2007, og i budsjettet for 2013 er det bevilget 531 mill. kroner til ”Raskere tilbake”.

Antall ventende er et lite relevant mål på tilgjengelighet til sykehusene. For å beskrive sykehuskøer benytter Norsk pasientregister gjennomsnittlig ventetid. Gjennomsnittlig ventetid var 90 dager i 2002 og 76 dager i 2011. I 2002 var det om lag 220 000 ventende. I 2011 var det om lag 280 000 ventende. At flere venter, selv om ventetiden går ned, er et resultat av at antall henvisninger øker. Da blir det en større gruppe som venter på hjelp. Dette bekreftes også av tall fra Norsk pasientregister som viser at antall nyhenviste har økt fra om lag 1,09 millioner i 2002 til om lag 1,38 millioner i 2011.

Gjennomsnittlig ventetid er et bedre mål på tilgjengelighet til spesialisthelsetjenesten enn antall ventende, fordi det for hver enkelt pasient er ventetiden til utredning og behandling som er avgjørende. Derfor stiller jeg krav til sykehusene om at ventetidene skal reduseres. Månedlige tall fra Norsk pasientregister viser at ventetiden i 2012 ser ut til å bli lavere enn i 2011. Jeg vil også minne om at over 70 prosent av innleggelsene ved norske sykehus hver dag året rundt er akutt hjelp. Disse kommer inn på sykehuset uten ventetid.

Regjeringen har styrket sykehusøkonomien, og flere blir utredet eller behandlet. Siden 2005 har an-

tall utredninger og behandlinger økt med 1,4 millioner. Det er de regionale helseforetakene som avgjør hva slags tjenester som skal leveres fra de offentlige sykehusene og hva som skal kjøpes fra private. De private aktørene er en viktig samarbeidspartner og supplement til de offentlige sykehusene, og brukes i stor grad. I 2011 ble det kjøpt spesialisthelsetjenester

hos private aktører for over 11 milliarder kroner. Jeg kjenner ingen undersøkelser som kan si hva det har betydd for utviklingen av ventetidene.

Regjeringens budsjett for 2013 legger til rette for en ytterligere aktivitetsvekst, og i oppdragsdokumentet for 2013 til de regionale helseforetakene vil jeg stille krav om ytterligere reduksjon i ventetidene.

SPØRSMÅL NR. 462

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen har gjort endringer i formueskatten for 2013.

Hvordan er fordelingsvirkningen av endringene for ulike inntektsgrupper?»

Svar:

I 2013 økes bunnfradraget i formuesskatten til 870 000 kroner (1 740 000 kroner for ektepar). I tillegg økes ligningsverdiene av sekundærbolig og næringseiendom til 50 pst. av anslått markedsverdi.

Tabell 1 viser hvordan endringene i formuesskatten i 2013 fordeler seg på ulike bruttoinnteksgrupper.

Tabell 1 Gjennomsnittlig endring i skatt i ulike intervaller for bruttoinntekt. Endring i formuesskatt i 2013 sammenlignet med lønnsjusterte 2012-regler (referansesystemet). Alle personer 17 år og eldre. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser. Tusen kroner	Antall	Gjennomsnittlig skatt med lønnsjusterte 2012-regler	Gjennomsnittlig endring i skatt med vedtatte 2013-regler
0 - 150	572 000	4 200	0
150 - 200	331 500	12 200	-100
200 - 250	383 300	24 400	-100
250 - 300	368 500	42 700	-100
300 - 350	354 200	62 500	-100
350 - 400	362 200	81 300	-100
400 - 450	354 800	98 600	-100
450 - 500	309 200	115 600	0
500 - 600	433 500	142 200	0
600 - 750	303 300	193 200	0
750 - 1000	192 200	274 400	100
1000 - 2000	137 000	465 000	500
2000 - 3000	13 500	947 000	1 800
3000 og over	8 600	2 378 800	5 300
I alt	4 123 900	102 700	0

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for mo-

dellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2010. Denne statis-

tikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2013. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skatt-

yterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 463

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 20. desember 2012 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Aps Anette Trettebergstuen har i innlegg i Dagbladet 11.12.12 skapt inntrykk av at det ikke er mulig å bevilge seg til flere pasientbehandlinger som medfører flere friske personer. Eventuell økning i friske personer må skyldes mirakler.

Hvor mange ekstra operasjoner forventer regjeringen å få for tilleggsbevilgningen på helse i nysalderingen for 2012, og hvor mange personer vil raske- re kunne komme tilbake i arbeid som følge av dette?»

Svar:

Oppdatert prognose for 2012, basert på aktivitetstall t.o.m. andre tertial 2012, indikerer en vekst i aktiviteten på om lag 2,3 prosent mer enn lagt til grunn i aktivitetsbestillingen til de regionale helseforetakene i oppdragsdokumentet for 2012. Som følge av den økte aktiviteten er bevilgningen til innsatsstyrt finansiering økt i 2012, jf. Prop. 22 S (2012-2013) og Innst. 139 S (2012–2013).

Tall for 2011 fra Norsk pasientregister viser at nærmere 1,8 mill. pasienter hadde minst en kontakt

med spesialisthelsetjenesten i løpet av 2011. Basert på historiske aktivitetstall i sykehusene kan det anslås at en vekst i aktiviteten på om lag 2,3 prosent mer enn det som er lagt til grunn i aktivitetsbestillingen til de regionale helseforetakene, utgjør om lag 40 000 flere pasienter.

Aktivitetstall viser at det er utført om lag 3 000 flere operasjoner i første og andre tertial 2012 sammenlignet med 2011. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke informasjon om hvor stor andel av denne veksten som er knyttet til tilleggsbevilgningen til helse i nysalderingen for 2012.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke informasjon om de som blir behandlet i spesialisthelsetjenesten er sykmeldte.

Jeg er enig med representanten Trettebergstuen i at ekstra bevilgninger på helsebudsjettet 2013 ikke vil gi en signifikant nedgang i uførepensjonister samme budsjettår. Når det gjelder spørsmål om realistisk budsjettering av sykepenge og uføreytelser så viser jeg til Arbeidsministeren.

SPØRSMÅL NR. 464

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen hevder de vil stimulere til en mer miljøvennlig bilpark. Selv om elbiler kan gå på kullkraft så forutsetter regjeringen at de går på vannkraft,

og derfor har et svært positivt CO₂-regnskap. Tilsvarende vurderer man ikke når man ser på gassbiler. Biler som går på biogassbiler har lave utslipp av «fossil CO₂».

Vil regjeringen sikre at biler som går på biogass vil få lavere engangsavgifter enn for biler som går på diesel?»

Svar:

Selv elbiler som lades med strøm fra kullkraftverk i EU, bidrar til å redusere klimagassutslippene, såfremt elbilen erstatter en bil som benytter fossilt drivstoff. Dette skyldes at europeiske produsenter av elektrisk kraft er omfattet av EUs system for handel med klimagasskvoter (EU-ETS). Norske bedrifter deltar også i det europeiske kvotehandelsystemet. Dersom flere elbiler i Norge fører til større CO₂-utslipp fra kraftproduksjonen, må utslippene reduseres et annet sted innenfor det europeiske kvotemarkedet. Hovedhensikten med kvotehandelsystemet er jo nettopp å sette et tak på de samlede CO₂-utslippene. Til sammenligning er ikke veitransport basert på fossilt drivstoff inkludert i kvotehandelsystemet. Dersom en bensin- eller dieselbil erstattes av en elbil, vil dermed utslippene utenfor kvotemarkedet reduseres, mens utslippene innenfor kvotehandelsystemet ikke

endres. Samlet sett innebærer dette reduserte klimagassutslipp.

At biogass har lavere utslipp av CO₂ enn fossile drivstoff, blir hensyntatt ved at biogass ikke ilegges CO₂-avgift. I tillegg er biogass unntatt fra veibruksavgift. Veibruksavgiften er imidlertid ment å avspeile kostnadene bilbruken påfører samfunnet i form av ulykker, kø, støy og lignende. Dette er kostnader alle trafikanter i utgangspunktet bør betale. At biogass ikke ilegges disse avgiftene, stimulerer til valg av biogass framfor andre avgiftsbelagte drivstoff.

Biler som kan gå på biogass, kan også benytte naturgass. Mange av disse bilene har i tillegg mulighet til å benytte bensin. Engangsavgiften er derfor et lite treffsikkert virkemiddel for å stimulere til bruk av biogass. Dette skyldes at avgiften kun omfatter nye biler, og at en på registreringstidspunktet ikke vet om bilen faktisk kommer til å benytte biogass eller fossilt drivstoff som for eksempel naturgass og bensin. Antallet fyllestasjoner for biogass, som det er 11 av i Norge ifølge nettsiden klimabiler.no, er en begrensende faktor for at biogass faktisk blir benyttet. Av disse grunner ser jeg ikke at biler som kan gå på biogass, skal få redusert engangsavgift.

SPØRSMÅL NR. 465

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Det vises til svar på budsjettspørsmål nr. 766 fra FrP i forbindelse med statsbudsjettet for 2013 om selskapsskatten. Regjeringen skriver at «En tilordning av selskapsskatten på de ulike eierne vil være beregningsteknisk krevende. På nåværende tidspunkt er departementet ikke i stand til å utføre en slik beregning». FrP ønsker fortsatt å få gjort en slik tallfesting.

På hvilket tidspunkt kan Finansdepartementet gjennomføre det?»

Svar:

En tilordning av selskapsskatten til eierne av selskapene krever en kobling av skatteinformasjon mellom selskapene og selskapenes personlige eiere. Å etablere slike koblinger er krevende, ikke minst på grunn av eierskap som går gjennom flere ledd av selskaper, herunder krysseierskap. Et slikt arbeid vil trolig kunne gjøres av Statistisk sentralbyrå eller andre

som har tilgang til de nødvendige datakildene og den nødvendige kompetansen. Hvor raskt en vil kunne få fram resultater vil avhenge av hvor store ressurser som settes inn. Departementet kan derfor ikke nå angi hvor raskt et slikt arbeid kan gjennomføres. Departementet prioriterer ikke å sette inn ressurser på dette. Det pågår imidlertid et mer generelt arbeid med å videreutvikle Statistisk sentralbyrås modellapparat på skatteområdet med sikte på å integrere virksomhetsdelen og den personlige delen av økonomien i større grad. Blant annet er næringseiendom i selskap koblet til skattyter i skattemodellen LOTTE-Skatt. Det er usikkert hvor stor del av selskapsskatten som reelt sett belastes eierne av selskapene. I en liten åpen økonomi vil selskapsskatten under bestemte teoretiske forutsetninger fullt ut bæres av arbeidstakerne. I praksis vil selskapsskatten fordeles mellom kundene, eierne og arbeidstakerne. Empirisk forskning antyder at så mye som 30-50 pst. av selskapsskatten trolig be-

lastes arbeidstakerne. En tilordning av selskapsskatten på eierne vil derfor gi et misvisende bilde.

Jeg vil også peke på at en eventuell tilordning av selskapsskatt i skattelistene til eierne vil skape behov for økt administrasjon og byråkrati.

SPØRSMÅL NR. 466

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Det vises til svar på spørsmål nummer 723 fra FrP i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2013 om formuesskattens påvirkning på boligprisene. Regjeringen skriver at «Det vil kreve en nærmere undersøkelse å tallfeste etterspørsels- og prisvirkningene i boligmarkedet av å fjerne formuesskatten. Departementet mener dette ligger utenfor det som kan håndteres i en ordinær spørsmålsrunde til statsbudsjettet.» FrP ønsker fortsatt å få gjort en slik tallfesting.

Hvor raskt kan dette gjennomføres?»

Svar:

Det økonomiske modellapparatet som departementet benytter, er ikke egnet til å tallfeste virkninger

på boligprisene av å fjerne formuesskatten. Departementet kjenner heller ikke til boligprismodeller hvor formuesskatten inngår som en egen forklaringsfaktor. Sentrale faktorer i empirisk baserte boligprismodeller er typisk rentenivå (nominell rente og realrente etter skatt), størrelsen på arbeidsledigheten, husholdningenes gjeld og disponible inntekt og forventninger om utviklingen i boligprisene.

En analyse av virkningen på boligprisene av å fjerne formuesskatten ville eventuelt måtte gjennomføres av et forskningsmiljø utenfor Finansdepartementet, for eksempel av Statistisk sentralbyrå. Hvor raskt et slikt arbeid eventuelt kunne gjennomføres er usikkert, men ville avhenge av hvor mye ressurser som ble satt inn. Finansdepartementet ønsker ikke å prioritere et slikt arbeid nå.

SPØRSMÅL NR. 467

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«En stor del av lånemidler til veiprojekt, kommunal virksomhet m.m. kommer fra utlandet, selv om de viderefremmes av en aktør i Norge.

Kan jeg be om at budsjettspørsmål 724 i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2013 besvares på nytt, der det tallfestes hvor mye av den kapital som er lånt av norske kommuner opprinnelig er lånt fra utenlandske aktører?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på FrPs budsjettspørsmål 724 i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2013. Departementet skriver at kommunenes lån i all hovedsak er tatt opp i norske kroner. Samtidig vet man at Kommunalbanken får rundt 97 pst. av sin kapital i utlandet. Poenget med spørsmålet var å få oversikt over hvor kapitalen som kommunene låner har sin egentlige opprinnelse.

Svar:

Kommunene låner i all hovedsak i norske kroner, jf. svar på budsjettspørsmål 724. Om lag 60 pst. av kommunesektorens bruttogjeld er tatt opp i kredittforetak (Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt), hvorav Kommunalbanken står for den største delen.

Kommunalbanken er eid av staten. Banken gir lån til kommuner og fylkeskommuner, samt til kommunale og interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver. Kommunalbanken opererer på markedsmessige vilkår og skal gi staten avkastning på innskutt kapital. Banken låner nå i vesentlig grad ute i utenlandsk valuta, kurs-

sikrer seg i kronemarkedet og låner ut i norske kroner uten valutakursrisiko. Gjennom kurssikringen trekker banken på andre aktørers vilje til å ta åpne posisjoner i norske kroner. For kommunesektoren har det således liten betydningen hvor Kommunalbanken har sine egne innlån.

Ifølge Kommunalbankens nettsider var bankens innlånsportefølje i juni 2012 sammensatt av bl.a. 34 pst. i japanske yen, 32 pst. i dollar og 5 pst. norske kroner. En fullstendig liste kan lastes ned fra bankens hjemmesider.

www.kommunalbanken.no/media/77500/kbnfacts012n.pdf

SPØRSMÅL NR. 468

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Bygging av veier er et statlig ansvar, men stadig mer av utbyggingskostnadene dekkes nå av bilistene selv. Likevel blir bomprosjekter organisert som egne selskaper som selv må ordne lånefinansiering av sine prosjekter. Det betyr at rentekostnadene varierer og er til dels høye.

Hvor mye kan bilistene spare dersom bompengeprojekter får en statlig lånegaranti slik at de kan låne penger billigere, for eksempel til samme rente som den norske stat eller til laveste rente i Oljefondets obligasjonsbeholdning?»

Svar:

Over tid må staten og kommunene finansiere sine utgifter ved skatte- og brukerbetalinger fra innbyggerne eller ved inntekter fra formue. Dette gjelder også for veier, som i dag finansieres dels ved statlige midler, dels ved kommunale og fylkeskommunale midler, og dels ved bompenger. Bompenger brukes der det er vilje og ønske lokalt om å ta i bruk slik finansiering for å forsere utbyggingen av veinettet. Bompengene innkreving vedtas av Stortinget i hvert enkelt tilfelle. Bompengeselskapene opprettes lokalt og finansierer sitt bidrag til veiprojekter ved å ta opp lån i markedet. Jeg vil minne om at det har vært bred enighet i Stortinget om prinsippene for bompengefinansiering.

For at bompenger skal nyttes som hel eller delvis finansiering av veiprojekter som vedtas av Stortinget, er det en forutsetning at lokale myndigheter stiller garanti for bompengeselskapets låneopptak. Denne garantien innebærer at bompengeselskapenes lånerente blir lavere enn den ellers ville blitt.

Kommunalbanken gir lån til kommuner og fylkeskommuner, samt til kommunale og interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver. Kommunalbanken er eid av staten og har den beste internasjonale rating for langsiktige låneopptak (Aaa/AAA). I Norge er det bare staten som har en tilsvarende god rating. Ratingen gjør at banken får gunstige vilkår på sine innlån, som gjør banken i stand til å videreformidle gunstige rentevilkår til kundene.

Kommunalbanken tilbyr samme rente til bompengeselskaper som til kommuner og fylkeskommuner. Kommunalbanken opplyser at renten på nye lån med variabel rente (p.t.-lån) medio desember ligger rundt 2,25 pst. Siden lånene har en kommunal eller fylkeskommunal garanti, vurderes trolig risikoen for mislighold som liten. Statens gjennomsnittlige innlånsrente for kortsiktig opplåning ligger for tiden om lag 0,65 prosentenheter lavere enn Kommunalbankens variable utlånsrente. Forskjellen i rentesatser må bl.a. ses i sammenheng med forskjeller i likviditet for lån lagt ut av henholdsvis staten og Kommunalbanken og med påslag som skal dekke Kommunal-

bankens administrative kostnader. Slike forhold kan tilsa at bompengeselskapene trolig ikke ville oppnådd like lav rente på sine innlån som staten får på sine, selv om disse lånene ble garantert av staten i stedet for av fylkeskommunen.

Det gir ikke mening å sammenlikne renten på lån til bompengeselskaper med renten på et enkelt papir i Statens pensjonsfond utland sin portefølje. Rente og avkastning vil variere med bl.a. risiko og inflasjon.

Ulike aktiva ivaretar ulike hensyn i en samlet investeringsstrategi for fondet, hvor vi sikter mot høy avkastning innenfor en forsvarlig samlet risiko. Den forventede årlige avkastningen i Statens pensjonsfond utland er 4 pst. reelt. Det er på nivå med den anslåtte alternativkostnaden ved statlige infrastrukturinvesteringer. Jeg viser til NOU 2012:16 Samfunnsøkonomiske analyser for en nærmere drøfting.

SPØRSMÅL NR. 469

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I dag låner bompengeselskapene penger i det åpne markedet.

Dersom alle bompengeprojekt refinansieres og låner penger i markedet under vingene til den norske stat, hvor mye kunne man kuttet bompengesatsene med gitt uendret nedbetalingsperiode?»

Svar:

Jeg viser til svaret på spørsmål 468, hvor jeg pekte på at en statsgaranti for bompengeselskapenes lån ikke nødvendigvis ville gi samme lånebetingelser

som for statens egne lån. Dersom finansieringskostnadene til bompengeselskapene skulle gå ned, ville det gi lavere bompengesatser for uendret nedbetalingsperiode. Størrelsen på reduksjonen vil imidlertid variere for de ulike selskapene. Bompengeselskapene har noe varierende lånebetingelser, og enkelte selskaper har fastrentelån, jf. samferdselsministerens svar på spørsmål 1400 (2011-2012) fra representanten Hoksrud. Videre har selskapene ulik gjenstående nedbetalingsperiode. Effekten av en refinansiering vil derfor variere mellom selskapene, og det er ikke mulig å gi et generelt svar på spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 470

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen hevder sukkeravgiften er helsemessig begrunnet, samtidig som mange sukkerfrie varer er gjenstand for avgiften.

Hva er provenyet dersom man hadde latt sukkerfrie varer slippe sukkeravgift for 2012 og 2013?»

Svar:

Jeg legger til grunn at man i spørsmålet sikter til avgiften på sjokolade- og sukkervarer mv. Av Prop. 1 LS (2012-2013) Skatter, avgifter og toll 2013 framgår det at denne avgiften først og fremst er fiskal, men at avgiften også har en helsemessig begrunnelse.

Anslått proveny tap av å frita sukkerfrie varer fra avgift på sjokolade- og sukkervarer er gitt i svar på

spørsmål nr. 641 fra Finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 19. oktober 2012:

”TADs [Toll- og avgiftsdirektoratet] oversikt over innrapporterte avgifter i 2011 viser at sukkerfrie varer utgjorde om lag 5 pst. av totale avgiftspliktige varer under sjokolade- og sukkervarer. Legges dette forholdet til grunn for 2013, kan provenytapet av å frita sukkerfrie produkter fra sjokolade- og sukkervareavgift anslås til om lag 60 mill. kroner påløpt i 2013. Det bokførte provenytapet kan anslås til om lag 55 mill. kroner. I beregningen er det lagt til grunn at endringen trer i kraft fra 1. januar 2013. Departementet vil for øvrig påpeke at avgiftsfritak for utvalgte varegrupper

eller næringsdrivende kan skape betydelige avgrensingsproblemer.”

Provenytapet dersom denne endringen ble gjennomført med virkning for 2012, antas å ligge i samme størrelsesorden som en gjennomføring fra 1. januar 2013. Importører og produsenter av sjokolade og sukkervarer har allerede innbetalt avgiften for de fleste månedene av 2012. Det vil derfor av praktiske grunner være tilnærmet umulig å innføre et fritak for sukkerfrie produkter med virkning for 2012.

SPØRSMÅL NR. 471

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Stortingsflertallet foreslo og fikk vedtatt å kutte 30 mill. kroner på de ulike departementenes rammeområder ifbm Stortingets statsbudsjettbehandling for 2013. De fleste kuttene gjøres på drift/administrasjon og fordeles i Innst. 2 S.

Har dette reelle konsekvenser for de ulike departementene i forhold til deres virke i 2012, eller var dette beløp som allerede var spart inn?»

Svar:

Forslaget det vises til gjelder departementenes bevilgninger i 2013. Det har ikke konsekvenser for departementenes bevilgninger i 2012.

SPØRSMÅL NR. 472

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Det har vært stor diskusjon om sukkervareavgift, avgift på alkoholfrie drikkevarer o.l.

Hvilken økonomisk fordel har melkeprodusenter av å slippe avgiften på alkoholfrie drikkevarer, og for hvilke melkeprodukter er det viktig at man innehar et spesielt avgiftsfritak for melk med bare «litt» tilsatt sukker?»

Svar:

Avgiften på alkoholfrie drikkevarer omfatter drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff. Melkeprodukter som kun er tilsatt en mindre mengde sukker (til og med 15 gram sukker per liter) og varer i pulverform, er fritatt for avgift.

Begrunnelsen for fritaket for melkeprodukter med mindre mengde tilsatt sukker er gitt i svar på spørsmål 767 fra Finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 9. nov 2012:

”Melkeprodukter tilsatt til og med 15 g sukker pr liter omfattes ikke av avgiften fordi man ikke har ønsket å legge en ekstra avgift på smakssatt melk som tilbys i skolemelkordningen. Skolemelk med smak inneholder inntil ca. 1 g tilsatt sukker per 100 g. Smaksatt melk bidrar med melkens næringsstoffer (vitaminer og mineraler som kalsium, jod, mm.), samtidig som det er en liten kilde til tilsatt sukker.”

Jeg er ikke kjent med hvilken økonomisk fordel melkeprodusentene har av at melkeprodukter med

mindre mengde tilsatt sukker fritas fra avgiften på alkoholfrie drikkevarer. Jeg kan imidlertid opplyse om at det i svar på spørsmål 771 fra Finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 9. nov 2012 anslås at provenyøkningen av å fjerne unntaket for melkeprodukter med mindre mengde tilsatt utgjør rundt 5 mill. kroner påløpt og 4 mill. kroner bokført i 2013. I dette anslaget er det lagt til grunn at endringen iverksettes fra 1. januar 2013.

SPØRSMÅL NR. 473

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen advarer mot at folk kan bli nullskatteyttere.

Hvor mange nullskattytere er det i Norge i dag, og hvordan har antallet utviklet seg siste 10 år?»

Svar:

I 2013 anslås det at om lag 430 000 personer ikke vil betale skatt. Den viktigste inntektskilden for de al-

ler fleste av disse er pensjon. Det henger sammen med at pensjonsbeskatningen er utformet slik at en person med kun (litt over) minstepensjon å leve av ikke skal betale inntektsskatt.

Antallet personer uten hhv. utlignet skatt og utlignet inntektsskatt i perioden 2002-2011 framgår av tabell 1.

Tabell 1 Antall bosatte personer 17 år og eldre med og uten utlignet skatt i perioden 2002-2011.

År	Antall totalt	Antall med utlignet skatt	Antall uten utlignet skatt	Antall uten utlignet inntektsskatt
2002	3 530 459	3 254 811	275 648	321 748
2003	3 550 549	3 261 731	288 818	345 584
2004	3 575 299	3 285 781	289 518	353 661
2005	3 607 800	3 278 781	329 019	387 606
2006	3 647 395	3 322 273	325 122	366 032
2007	3 702 232	3 353 858	348 374	387 402
2008	3 760 372	3 405 778	354 594	373 502
2009	3 813 425	3 440 468	372 957	389 852
2010	3 870 146	3 489 516	380 630	394 404
2011	3 932 250	3 507 055	425 195	452 857

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattestatistikk for personer.

SPØRSMÅL NR. 474**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvor mye vil de 10, 100 og 1000, 2000 og 5000 rikeste betale i formuesskatt i 2012, og hvor mye mer hadde disse gruppene betalt i skatt dersom man hadde fjernet skjermingsfradraget?»

Svar:

Av tabell 1 framgår det hvor mye formuesskatt de 1 000, 2 000 og 5 000 mest formuende personene blant bosatte personer 17 år og eldre anslås å betale i 2012. Det framgår også hvor stor endringen i skatt blir for de nevnte nettoformuesgruppene dersom skjermingsfradraget fjernes. Nettoformuesgruppene overlapper hverandre, dvs. at for eksempel de 1 000 mest formuende også inngår i gruppen med de 2 000 mest formuende. På grunn av usikkerhet i beregningsmodellen, særlig når det gjelder framføring av data for ekstremobservasjoner, er ikke spørsmålet besvart for de 10 og 100 mest formuende personene.

Tabell 1 Gjennomsnittlig formuesskatt med 2012-regler og gjennomsnittlig endring i skatt med fjernet skjermingsfradraget for ulike nettoformuesgrupper. Kroner

	Formuesskatt med 2012-regler	Endring i skatt med fjernet skjermingsfradrag
Topp 5 000	1 049 000	67 100
Topp 2 000	2 039 100	131 300
Topp 1 000	3 361 300	186 400

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2010. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2012. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 475**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Dersom en person med formue har 10 millioner kroner i inntekter til å dekke personlig forbruk, på hvilke måter kan vedkommende i dagens skattesystem gjøre seg til en nullskattyter dersom han ikke betaler formuesskatt?»

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært en debatt om formuesskatt og nullskattytere. Det blir hevdet at fjerning av formuesskatten skaper nullskattytere hvor rike folk kan leve lykkelig uten å betale skatt til staten.

Undertegnede mener det er uheldig dersom noen med skatteevne ikke betaler skatt, mens andre med lavere skatteevne må det. Dersom dagens system åpner for at noen med skatteevne kan bli nullskattytere bør tiltak vurderes for å se på forbedringer i systemet. Det ønskes også i svaret belyst hvilke ytterligere muligheter for folk med skatteevne som åpner seg dersom formuesskatten fjernes.

Svar:

Det legges til grunn at spørsmålet gjelder i hvilken grad det er mulig å unngå å betale personlig inntektsskatt, dvs. bli såkalt nullskattyter, med en inn-

tekt på 10 mill. kroner i en situasjon hvor formuesskatten er avvirket.

En person som utelukkende mottar 10 mill. kroner i utbytte og/eller gevinst på realisering av aksjer, kan i prinsippet unngå all personlig skatt i fravær av formuesskatt. Dette forutsetter at utbyttet og gevinsten er innenfor normalavkastningen på den investerte kapitalen (hvor normalavkastningen er definert ved skjermingsrenten multiplisert med skjermingsgrunnlaget). I dette tilfellet vil skjermingsfradraget i aksjonærmodellen være minst 10 mill. kroner.

Det kan også tenkes at personer som har en positiv disponibel inntekt, likevel kan ha negativ eller null skattepliktig nettoinntekt på grunn av tap ved re-

alisering av aksjer og andre verdipapirer. Tap ved realisering vil redusere den skattepliktige nettoinntekten i realisasjonsåret selv om tapet reelt sett kan ha oppstått i tidligere år. Det er da mulig å ha positiv inntekt uten å betale skatt i enkeltår. Dette motsvares imidlertid av at skattepliktig inntekt i tidligere år har vært høyere enn den reelle nettoinntekten var. Er tapet stort i forhold til den løpende inntekten, kan situasjonen med null inntektsskatt vedvare flere år.

De situasjonene som er nevnt over, er uavhengig av formuesskatten. Forskjellen ligger i at selv om inntektsskatten kan bli null, sikrer formuesskatten likevel at personer med store verdier betaler personlig skatt.

SPØRSMÅL NR. 476

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Kan finansministeren opplyse om hvordan han mener regjeringens innretning på formuesskatten bør være om fire år – hvor mange bør betale formuesskatt, hva bør minstefradraget være, hvilke endringer bør en ha i innslagspunkt, hvor store inntekter bør formuesskatten gi til staten?»

BEGRUNNELSE:

Representanter for regjeringspartiene avkrever til stadighet et klart opplegg fra opposisjonspartiene om hvorledes formuesskatten bør være innrettet allerede før et regjeringsskifte. Da burde man også kunne forvente at dagens regjeringspartier har et avklart forhold til hvordan disse partienes innretning på både formuesskatten og skattesystemet for øvrig tas sikte på å bli i løpet av neste fireårsperiode dersom dagens regjering blir sittende etter valget. Statsminister Stoltenberg har også uttalt at formuesskatten ikke fungerer godt nok, og at det må gjøres endringer i den. Da bør finansministeren kunne svare på hvilke endringer man ser for seg og hvilke endringer i formuesskatten man jobber mot.

Svar:

Formuesskatten spiller en viktig rolle i skattesystemet, blant annet fordi den bidrar til bedre samsvar mellom skatt og skatteevne, også for de aller rikeste. På grunn av de viktige fordelingsegenskapene til formuesskatten har Regjeringen vært tydelige på at den ikke vil fjerne formuesskatten.

Siden 2005 har Regjeringen gjort formuesskatten mer rettferdig. Blant annet er 80-prosentregelen og aksjerabatten fjernet, mens nye og mer treffsikre verdsettingssystemer er innført for bolig og nærings-eiendom. Medregnet bunnfradraget i 2013-budsjettet er bunnfradraget nesten seksdoblet for enslige og samboere og mer enn ellevedoblet for ektepar. Dette har bidratt til at om lag 500 000 færre betaler formuesskatt i dag enn i 2005. Formuesskatten har dermed blitt mer målrettet med høyere bunnfradrag og skattegrunnlag som samsvarer bedre med reelle verdier enn tidligere. Regjeringen vil fortsette arbeidet med å forbedre formuesskatten.

Flere av opposisjonspartiene har over lengre tid stadfestet at formuesskatten skal fjernes i løpet av neste stortingsperiode. Jeg mener det ikke er urimelig at det stilles spørsmål om virkningene av en så omfattende endring, herunder fordelingsvirkningene av ulike inndekningsforslag.

SPØRSMÅL NR. 477**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Det er viktig å ta i bruk arbeidskraftsreserver, både for økonomiens del og for den enkelte persons del. Det å bidra i arbeidslivet vil ofte oppleves som svært tilfredsstillende for enkeltpersoner.

Hvordan har andelen utviklingshemmede i arbeidslivet utviklet seg de siste 10 år?»

Svar:

Høy yrkesdeltakelse og lav arbeidsledighet er viktige mål i norsk arbeids- og velferdspolitik. Arbeidslivet er en sentral inngangsport til fellesskap og deltakelse i samfunnet. Arbeidsplassen gir inntekter og er en arena for sosial deltakelse. Også for personer med utviklingshemming er den politiske målsettingen tydelig; personer med utviklingshemming som har forutsetninger til det, må få mulighet til å delta i arbeidslivet.

De fleste med utviklingshemming som har en tilknytning til arbeidslivet har det enten gjennom en bedrift med tiltaket varig tilrettelagt arbeid (VTA) eller et kommunalt dagsenter. Ifølge rapporten ”Innfridde mål eller brutte visjoner” (2011) og rapporten ”Nasjonal tilstandsrapport over arbeids- og aktivitetssituasjonen blant personer med psykisk utviklingshemming” (Reinertsen 2012) var litt under halvparten tilknyttet et kommunalt dagsenter i 2010, mens om lag 35 prosent deltok i VTA i godkjent tiltaksbedrift med støtte av Arbeids- og velferdsetaten og kommunen. Videre deltok ca. tre til fire prosent i varig tilrettelagt arbeid i ordinær bedrift (VTA-O) med støtte fra Arbeids- og velferdsetaten, mens ca. tre prosent deltok i ordinær bedrift med arbeidsmarkedstiltaket arbeid med bistand. Om lag ca. 12 prosent stod uten ordning/tiltak. Svært få deltar i ordinært arbeidsliv på heltid på ordinære vilkår uten spesielle tiltak.

Disse tallene viser at varig tilrettelagt arbeid (VTA) er det klart mest brukte tiltaket hvor personer med utviklingshemming inngår som en sentral målgruppe. For å få plass i dette tiltaket må man ha 100 prosent uførepensjon og i utgangspunktet ha 100 pro-

sent redusert arbeidsevne. Tallmaterialet viser at det har vært en viss økning i antall personer med utviklingshemming i VTA. I 2002 var det 2699 personer med utviklingshemming i VTA, mens det var 2951 personer i 2006 og 3274 personer i oktober 2012. Samtidig har det vært en vekst i samlet antall tiltaksplasser i VTA, til 9078 plasser i 2012. Personer med utviklingshemming utgjør derfor en fallende andel av samlet antall personer i tiltaket (47,5 prosent i 2002, 38,7 prosent i 2006 og 36,1 prosent per oktober 2012).

Jeg gjør oppmerksom på at utviklingen i andel og antall personer med utviklingshemming er noe usikker, siden det kan ha skjedd endringer over tid i diagnoseangivelsene. Blant annet kan det i 2002 og 2006 være personer med utviklingshemming også i gruppen med uoppgett diagnose. Det tilsier at tallene for disse årene kan være noe for lave. For oktober 2012 har alle personer med utviklingshemming oppgett diagnose.

Kommunale dagtilbud utgjør i antall plasser det aller viktigste tilbudet for personer med utviklingshemming. Omtrent 50 prosent av alle utviklingshemmede i yrkesaktiv alder deltar i et dagsentertilbud. Andelen utviklingshemmede som brukere av kommunale dagsentra har vært relativt stabil i perioden etter ansvarsreformen. I 1997 var det ifølge en rapport fra Arbeidsforskningsinstituttet rundt 12 000 brukere av de kommunale dagtilbudene.

Samlet sett tyder dette på at det i relativt liten grad har skjedd en integrering i ordinært arbeid og i ordinære arbeidsmarkedstiltak. Det er således grunn til å vurdere om det er flere personer med utviklingshemming som kunne fungert i ordinært arbeid ved hjelp av oppfølging, tilrettelegging og tilpasninger. Det er derfor aktuelt å se nærmere på om personer med utviklingshemming kan tilbys mer differensierte oppgaver tilpasset den enkeltes behov, både i VTA og eventuelt gjennom bedre muligheter for arbeid i ordinære virksomheter.

SPØRSMÅL NR. 478**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Aps Anette Trettebergstuen hevder man vanskelig kan få folk ut av uføretrygd ved å bevilge mer penger til lærlingtiltak, arbeidsmarkedstiltak o.l.

Hvor mye antar regjeringen marginalkostnaden i dag er for å få en person fra uføretrygd over i jobb?»

Svar:

En av våre viktigste oppgaver for å få færre på uførepensjon og flere i arbeid er å komme tidlig inn med tiltak og forebygge uførepensjonering, særlig blant unge mennesker. Det vil alle tjene på, også økonomisk.

All erfaring viser at når først en person er innvilget uførepensjon, er det vanskelig å komme tilbake til arbeidslivet. Tiltak er mest effektive når de settes inn for å forhindre og forebygge uførepensjonering. Derfor er også hovedvekten av Arbeids- og velferdsetatens oppfølgingsarbeid og attføringsinnsats rettet mot personer som mottar sykepenger eller arbeidsavklaringspenger, før de eventuelt kommer i uførepensjonistenes rekke.

Sammenliknet med det totale antallet uførepensjonister, er det en svært liten andel som kommer i jobb slik at de får redusert sin uføregrad i løpet av året. I 2011 var det om lag 1 100 personer. Men en relativt stor andel uførepensjonister har arbeidsinntekt ved siden av pensjonen. Det gjelder også personer

med 100 prosent uførepensjon. Om lag 23 prosent av denne gruppa hadde arbeidsinntekt innenfor friinntekten på 1 G ved siden av pensjonen i 2010. Det viser at det er viktig å stimulere til økt kombinasjon av arbeid og trygd, slik den nye uførepensjonsordningen legger opp til.

Det foreligger ingen tall for hvor mye det eventuelt koster å få en person fra uføretrygd over i jobb. Derimot foreligger det tall som illustrerer kostnader ved den innsatsen som legges ned i forkant av et vedtak om uførepensjon.

Gjennomsnittlig kostnad eller månedspris ved bruk av arbeidsmarkedstiltak ligger i år på om lag 8 300 kroner. Attføring kan ha ulik lengde, og vi lykkes ikke alltid. Men tall fra Arbeids- og velferdsetaten viser at denne innsatsen bidrar til at ca. 40 prosent av tiltaksdeltakere med nedsatt arbeidsevne er i jobb et halvt år etter gjennomført attføring, mens 37 prosent blir innvilget uførepensjon. Evalueringer viser at innsatsen har effekt og øker sannsynligheten for overgang til jobb. Vi har også tiltak som direkte sikter mot å forebygge uførepensjonering, som forsøket med tidsbestemt lønnstilskudd. Tiltak skal alltid være vurdert eller prøvd før innvilgelse av uførepensjon.

Vi vet at jo tidligere vi kan sette inn tiltak, jo flere kan vi få over i jobb.

SPØRSMÅL NR. 479**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Regjeringens tall for sysselsettingsutviklingen viser at flere utlendinger, men færre nordmenn jobber. Sysselsettingsandelen blant nordmenn går ned.

Hvilke forpliktelser til norske sosiale ytelser er opparbeidet av utenlandsk arbeidskraft siste 1, 3 og 5 år, og hva er nettokostnaden for samfunnets sosiale ytelser ved at 30 tusen nordmenn er gått ut av syssel-

settingen mens 67 tusen innvandrere har kommet til?»

Svar:

I motsetning til i de fleste andre land i Europa har Norge en høy og økende sysselsetting og en lav arbeidsledighet. Det kan være liten tvil om at dette er samfunnsøkonomisk gunstig.

Alle arbeidstakere i Norge er i utgangspunktet pliktige medlemmer i folketrygden med de rettigheter og plikter dette medfører, uavhengig av statsborgerskap. Ettersom opptjening av rettigheter til sosiale ytelser i stor grad er knyttet til arbeidsinntekt, er det i utgangspunktet ingen forskjell på hvilke forpliktelser som påløper i folketrygden avhengig av om den økte sysselsettingen kommer fra norske eller utenlandske statsborgere. Isolert sett vil derfor ikke en økning i sysselsettingen blant personer med innvandrerbakgrunn og færre nordmenn ha betydning for forpliktelsene i folketrygden. Enkelte sosiale ytelser er imidlertid også begrenset av botid i Norge, noe som iso-

lert sett tilsier at en nordmann raskere opptjener fulle rettigheter til en del ytelser enn utenlandske statsborgere. På lengre sikt vil imidlertid nettokostnaden også påvirkes av andre eventuelle forskjeller mellom norske og utenlandske statsborgere, herunder forskjeller i tilknytningen til arbeidslivet (lønn, andel som jobber deltid, ledighet mv.) og forskjeller i bruken av sosiale ytelser og tjenester.

Det finnes imidlertid ikke statistikk over opptjening av rettigheter i folketrygden, fordelt etter statsborgerskap og botid i Norge. Det er dermed ikke mulig å svare konkret på representanten Giltuns spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 480

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 18. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Sysselsettingsandelen er relativt høy, men nedgående.

Dersom man samtidig legger til grunn timetallet hver sysselsatt jobber, hva er regjeringens tall for utviklingen i total arbeidstimer i norsk arbeidslivet?»

Svar:

Sysselsettingsandelen påvirkes av flere forhold. De økonomiske konjunktorene er viktige. Når konjunktorene bedres, øker typisk sysselsettingsandelen. Norsk økonomi har vært i en moderat oppgangskonjunktur i nær to år. Sysselsettingsandelen påvirkes også av demografi. Utviklingen med større andel eldre blant de i arbeidsdyktig alder trekker i retning av noe lavere sysselsettingsandel, da eldre deltar mindre

i arbeid enn yngre. Videre har nivået på innvandring betydning. Høy arbeidsinnvandring vil trekke sysselsettingsandelen opp, mens annen innvandring, som familieinnvandring, på kort sikt vil kunne bidra til å redusere sysselsettingsandelen. Sysselsettingsandelen hittil i år (1.-3. kv. 2012) var 69,4 pst. Tilsvarende andel i samme periode i 2011 var 69,1pst.

Så til spørsmålet om timetallet som jobbes. I 2011 var gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid 34,3 timer. Det siste året har det vært en liten økning. Samlet antall utførte timeverk har økt i gjennomsnitt med 0,5 prosent per år siden 1970. Ser vi på perioden etter 2005 har veksten vært mer enn tre ganger så stor (1,8 prosent per år). I 2011 ble det utført 3 700 millioner timeverk. Det var 12 prosent mer enn i 2005.

SPØRSMÅL NR. 481**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Samfunnet bør engasjere seg for å bidra til at personer blir i arbeidslivet fremfor å ende opp på tidlig uføretrygd.

Kan regjeringen gi anslag for statens kostnader for en 25 åring som blir uføretrygdet sammenlignet med en 25 åring som kommer inn i arbeidslivet?»

Svar:

Anslagene på statens kostnader for en 25-åring som innvilges uførepensjon, sammenliknet med en 25-åring som kommer seg inn i arbeidslivet, avhenger av forutsetningene for et slikt regnestykke. En 25-åring med store helseproblemer – som til tross for disse kommer seg inn i arbeidslivet – vil ha lavere sannsynlighet for å lykkes enn en typisk 25-åring med god helse. Personer med helseproblemer har høyere sykefravær, og høyere sannsynlighet for midlertidige og varige trygdeytelser senere i livet. Dermed kan man ikke uten videre anta at dersom en 25-åring med helseplager kommer ut i jobb, vil utviklingen være som for hans eller hennes friske jevnaldrende. Selv om det er godt dokumentert at arbeid er helserbringende er det ikke slik at arbeidslivserfaring automatisk fører til at syke personer blir friske.

Dersom vi sammenlikner en syk 25-åring som innvilges uførepensjon med en frisk 25-åring som kommer i arbeid, kan vi forenklet anslå statens merkostnader til å bestå av utgiftene til selve uførestønden, i tillegg til lavere skatteinntekter. Ny uføretrygd som trer i kraft i 2015 angir en årlig minsteytelse for unge uføre til 2,91 ganger grunnbeløpet i folketrygden, og dette beløpet skal skattlegges som arbeidsinntekt. I dag utgjør 2,91 G 238 975 kr. Av dette vil mottaker med dagens satser skatte 50 973 kr, forutsatt at han eller hun er enslig og ikke har andre fradrag enn minstefradraget. En arbeidsfør 25-åring vil ha en årslønn som avhenger av kvalifikasjoner og yrkesvalg. Dersom vi antar en årslønn på 350 000 kr, vil personen skatte 90 720 kr forutsatt at han eller hun er enslig og ikke har andre fradrag enn minstefradraget.

Med disse forutsetningene vil samlet merutgift for staten være på 278 722 kr i første år. En andel av gjenværende disponibel inntekt vil gå tilbake til staten gjennom avgifter, som for eksempel merverdiavgiften (mva.). Dersom vi antar flat mva. på 25 pro-

sent, ser bort fra særavgifter, og antar fast konsumandel på 70 prosent av disponibel inntekt, vil den friske personen i dette eksemplet betale inn om lag 12 300 kr mer til staten i merverdiavgift per år. Totalt beløper da statens merutgifter seg til om lag 290 000 første år. Over tid vil årlige merutgifter kunne være høyere enn dette, dersom forholdet mellom lønnsinntekten og trygdeinntekten øker.

Det er gjort flere anslag på samfunnets kostnader knyttet til trygdeytelser blant unge, eksempelvis Vista analyses rapport 2010/07 på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet. Samfunnsøkonomiske analyser skiller seg fra beregninger av statens direkte kostnader, blant annet fordi rene overføringer mellom stat og individ ikke regnes som en utgift da den ene parts kredit er den andre parts debet. Kun merkostnaden ved offentlig finansiering (settes normalt til 20 prosent) regnes da som utgiften ved en trygdeytelse. Rapporten anslår samfunnets gevinst over 40 år av å få én 25-åring inn i varig arbeid framfor en varig uføreytelse til å utgjøre 11 millioner kroner i nåverdi. Regjeringen mener at alle som er i stand til å forsørge seg selv skal ha mulighet til dette gjennom eget arbeid, men samtidig vet vi at noen er for syke til å delta i det ordinære arbeidslivet. Uførepensjon gir økonomisk trygghet til dem som har varig redusert arbeidsevne grunnet sykdom eller skade. Unge under 25 år som innvilges en varig uførepensjon har store helseplager og står i utgangspunktet langt fra arbeidsmarkedet. Innen uførepensjon blir innvilget er arbeidsevnen grundig vurdert av helsepersonell, og arbeidsrettede tiltak skal være forsøkt gjennomført.

Regjeringen mener at samfunnet skal legge til rette for at personer med redusert funksjonsevne får delta i arbeidslivet i størst mulig grad. Derfor har vi de siste årene iverksatt en rekke tiltak på dette området, blant annet har vi lagt fram en egen Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne. I 2013 styrkes denne innsatsen med 400 nye tiltaksplasser, og vi innfører en ny og forsterket ungdomsgaranti for alle under 25, også for dem med nedsatt arbeidsevne. Vi vil også igangsette forsøk med arbeidsavklaringspenger som lønnsstilskudd, hvor unge under 30 skal prioriteres. Dette er viktige bidrag til å redusere innstrømmingen til folketrygdens ytelser, og kan gi unge med helseplager en meningsfull hverdag.

SPØRSMÅL NR. 482**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 27. desember 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Det vises til FrPs budsjettspørsmål 396 i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2013 hvor EDAG nevnes som eksempel på regjeringens forenklingsarbeid. Dette prosjektet er vel ikke gjennomført per dags dato, og kan således ikke regnes inn som gjennomført forenkling.

Kan statsråden gi svar på status, ikke ambisjoner, hvor faktisk gjennomført forenkling listes opp?»

Svar:

Regjeringen har som mål å redusere næringslivets administrative kostnader som følger av lovpålagte krav med 10 milliarder kroner innen utgangen av 2015.

I Nærings- og handelsdepartementets forenklingsprosjekt føres oversikt over både tiltak som er ferdigstilt og tiltak som er under gjennomføring og som vil gi forenklinger for næringslivet. Dette er tiltak hvor det foreligger budsjetter og konkrete aktiviteter for gjennomføringen. Disse tiltakene regnes med i forenklingsarbeidet.

Det er nå 19 forenklingstiltak som er gjennomført eller under gjennomføring, der det er grunn til å tro at besparelsene i sum kan bli på over 3 milliarder kroner per år for næringslivet. Flere av tiltakene kan i tillegg bidra til betydelige besparelser i forvaltningen. Nærmere anslag på besparelsene foreligger så langt for 6 av tiltakene.

Forenklingstiltak hvor antatte besparelser er beregnet:

- 2 mrd. kroner: Fjerning av revisjonsplikt for små selskaper
- 500 mill. kroner: Elektronisk dialog med arbeidsgiver (EDAG)
- 200 mill. kroner: Digitalisert bedriftsetablering gjennom Altinn
- 100 mill. kroner: Reduksjon av krav til aksjekapital for selskaper
- 100 mill. kroner: Elektronisk faktura
- 70 mill. kroner: E-skattkort

Forenklingstiltak hvor antatte besparelser ikke er beregnet:

- Forenklinger i bokføringsloven og verdipapirhandeloven
- Elektronisk innmelding av sykefravær
- Forenkling og harmonisering av tollsatser
- Forenklet omgjøring fra NUF til AS
- Oppheving av vei- og banefritaket i merverdiavgiftsloven
- Oppheving av reglene om korreksjonsinntekt
- Elektronisk levering av omsetningsoppgaven
- Nye mer helhetlige HMS-forskrifter
- Forskriftsforenkling innen fiskeri (fra seks til en)
- Forenklinger i signeringskravene til Enhets- og Foretaksregisteret
- Digitalisering av statlige skjemaer, søknader og rapporter
- Gjennomgang av forvaltningsreglene på Skatteetatens område
- Samordning av vedleggskrav

SPØRSMÅL NR. 483**Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 4. januar 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Regjeringen lovet å avskaffe fattigdom med et pennestrek da den tiltrådte i 2005.

Hvordan har utviklingen i antall fattige barn utviklet seg de siste 10 år, og hvordan har definisjonen av "fattig barn" utviklet seg i samme tidsrom?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis gi uttrykk for at denne regjeringen er opptatt av å fortsette kampen mot fattigdom, og særlig fattigdom som rammer barn. Utjevning og rettferdig fordeling er grunnleggende verdier for denne regjeringen. I løpet av de siste tiårene har de fleste husholdningstyper hatt en markert oppgang i realinntekten. Det gjelder også barnefamiliene. Målt i faste priser økte medianinntekten med 34 prosent i perioden 2000-2010. Men når det er sagt, må det også sies at vi har en vei å gå, for å bedre situasjonen for de som ikke har fått ta like stor del i velstandsøkningen.

Det er ulike måter å måle fattigdom på. Regjeringen la høsten 2011 fram sin langsiktige strategi for å utjevne økonomiske og sosiale forskjeller og bekjempe fattigdom. I Meld. St. 30 (2010-2011) Fordelingsmeldingen legger Regjeringen til grunn relativ lavinntekt som indikator.

Relativ lavinntekt er en allment akseptert indikator på fattigdom, og mye brukt internasjonalt. I Fordelingsmeldingen redegjøres det for utvikling og omfang av lavinntekt med utgangspunkt i 60 pst. av medianinntekten som svarer til EUs lavinntektsmål. Barn som lever i husholdninger som har en inntekt etter skatt per forbruksenhet lavere enn 60 prosent av medianinntekten for alle personer, vil etter denne indikatoren leve i en lavinntektsfamilie.

Lavinntekt fanger opp noen vesentlige dimensjoner knyttet til fattigdom, mens andre dimensjoner ved fattigdom og levekårsproblemer ikke fanges opp. Ulike tilnærminger til å definere fattigdom og lavinntekt diskuteres derfor også inngående i denne meldingen. Det redegjøres blant annet for sammenhengen mellom lavinntekt som indikator på fattigdom og levekårsproblemer.

I Fordelingsmeldingen beskrives utviklingen de siste tiårene slik; Andelen barnefamilier med lavinntekt gikk ned under lavkonjunkturen i begynnelsen av 1990-årene, og andelen var relativt lav fram til slutten av 1990-tallet. Økte overføringer til barnefamilier pekes på som en forklaring på nedgangen i andelen med lavinntekt i 1990-årene. Siden slutten av 1990-tallet er andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt om lag doblet.

Statistisk sentralbyrå, SSB, benytter vedvarende lavinntekt som mål i sine undersøkelser. Lavinntekt ses da ut fra gjennomsnittsinntekten i en treårsperiode. I perioden 2004-2006 tilhørte 67 000 barn slike økonomisk utsatte husholdninger, mens antallet økte til 74 000 barn i årene 2007-2009. Sammenlignet med treårsperioden 2004-2006 har antall barn i lavinnteksgruppen økt med om lag 7 000. Samtidig har det blitt færre eldre med vedvarende lavinntekt. I 2013 vil SSB utvikle nye tall for treårsperioden 2009-2011.

Forklaringer på utviklingen som trekkes fram er økningen i antall barn med innvandrerbakgrunn, men også reduksjonen i realverdien av offentlige stønader det siste tiåret. Økningen i andelen med lavinntekt har funnet sted blant barn og barnefamilier som i utgangspunktet er utsatt for lavinntekt: barn av enslige forsørgere, barn i barnerike familier, barn i husholdninger med svak yrkestilknytning eller som i stor grad lever av offentlige stønader. Innvandrerfamilier vil typisk være overrepresentert i disse gruppene. Sannsynligheten for å ha lavinntekt øker med antall barn. Dette gjelder både for parhusholdninger og blant enslige forsørgere.

Innvandrerfamilier og aleneforelderfamilier har ikke hatt like god inntektsutvikling de siste årene som andre grupper. Dette henger sammen med at det vil ta tid for en del innvandrerfamilier å komme i arbeid. Fattigdomsandelen reduseres normalt med bostid. Introduksjonsprogrammet og opplæring i norsk og samfunnskunnskap er sentrale virkemidler for å bidra til at nyankomne innvandrere raskt kan tre inn i arbeidslivet. Derfor har vi også økt antallet timer i norskopplæring og samfunnskunnskap fra 300 til 600 timer, fra 1. januar 2012.

I familier med bare én forsørger er denne forsørgeren som oftest kvinne. Kvinner har ofte dårligere arbeids- og lønnsvilkår enn menn. Regjeringen vil fortsatt arbeide for likelønn og for mer likestilling i arbeid og omsorg.

Mange i lavinnteksgruppen har lav utdanning, og mange er avhengige av midlertidige eller varige stønader. De som faller utenfor arbeidsmarkedet, faller også lett utenfor andre deler av velferdssamfunnet. Langt flere med lavinntekt leier boligen sin, og flere har problemer med å skaffe seg en tilfredsstillende bostedssituasjon enn i befolkningen for øvrig. De har flere helseproblemer enn gjennomsnittsbefolkningen. Noen har rusproblemer og psykiske problemer og nedsatt arbeidsevne.

Regjeringen vil fortsette arbeidet med å redusere de økonomiske forskjellene i Norge. Et samfunn uten store forskjeller kan også bidra til bedre helse for befolkningen sett under ett, og til mindre omfang av vold og andre sosiale problemer. I tillegg til å utjevne inntektsforskjellene generelt er et hovedmål med fordelingspolitikken å hindre dårlige levekår og å bekjempe fattigdom. Regjeringen er særlig opptatt av at dårlige levekår ikke skal gå i arv, og legger derfor spesielt vekt på å sikre gode levekår for barn og unge.

Men Regjeringen mener at mye annet enn inntekt også bedrer disse barnas oppvekstkår selv om det ikke gir seg direkte utslag i forhold til antall barn i familier som faller under EUs grense for fattigdom. Vi må også se på utgiftene i familiene når vi skal bedømme barnas økonomiske kår. Vi har prioritert full barnehagedekning og stadig lavere foreldrebetaling, vi

har prioritert gratis læremidler og skolegang fram til avsluttet videregående. Dette har bedret økonomien i familier med både små og store barn. Og vi er ikke ferdige – høyere kvalitet i barnehagene og en gjen-

nomgang av skolefritidsordningen står for tur, for å nevne noe. Vi vet at nettopp for barna fra familier som ikke har all verdens ressurser, er det å ha god nok kvalitet på tilbudene avgjørende.

SPØRSMÅL NR. 484

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 21. desember 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringen skremmer ofte med at en ny regjering vil ta i bruk flere tjenestetilbydere, som om det var negativt for brukeren.

Hvordan har andelen private barnehager utviklet seg i løpet av den rød-grønne regjeringens virketid?»

Svar:

Private barnehager har vært og er en viktig del av mangfoldet i barnehagesektoren. Private barnehageeiere har gjort en stor innsats i utbyggingsperioden. Sammen med kommunene sørget private barnehageeiere for at vi kunne innføre rett plass i 2009.

Regjeringen er opptatt av at private barnehager skal ha rimelige driftsvilkår. Vi har innført plikt for kommunen til å behandle de private barnehagene likeverdig med de kommunale barnehagene ved tildeling av tilskudd. Fra 1. august 2012 økte minimumstilskuddet til ikke-kommunale barnehager fra 92 til 94 prosent av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig finansiering.

Fra 2005 til 2011 har det vært en liten nedgang i andelen private barnehager. I 2011 var 53,6 prosent av barnehagene private, mot 54,5 prosent i 2005. Andelen barn i private barnehager har imidlertid økt fra 45,2 prosent til 47,4 prosent i samme periode. Dette reflekterer en tendens mot noe større barnehager.

SPØRSMÅL NR. 485

Innlevert 12. desember 2012 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Private aksjefond er pålagt klare rapporteringsrutiner av Finanstilsynet.

Mener regjeringen at Folketrygdfondet og Oljefondets rapporter om avkastning ville tilfredsstilt Finanstilsynets krav?»

Svar:

Finansdepartementet legger vekt på at det skal være størst mulig åpenhet om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) og Statens pensjons-

fond Norge (SPN) innenfor de rammer som settes av en forsvarlig gjennomføring av forvalteroppdragene.

Norges Bank og Folketrygdfondet rapporterer til Finansdepartementet i tråd med de rapporteringskravene som Finansdepartementet har pålagt dem. Blant annet rapporterer fondene etter internasjonale standarder som International Financial Reporting Standards (IFRS) og Global Investment Performance Standards (GIPS).

Rapportene fra Norges Bank og Folketrygdfondet tilfredsstiller i all hovedsak også de relevante delene av kravene som Finanstilsynet stiller til rapportering fra private aksjefond. Samtidig er kravene fra

Finanstilsynet i mange tilfeller ikke relevante for Norges Bank og Folketrygdfondet. En av grunnene til det er at et verdipapirfond består av midlene til flere investorer, som blir forvaltet av et forvaltningsselskap. Kapitalen i SPU og SPN er statens egne midler.

Videre omhandler deler av rapporteringen til Finanstilsynet plasseringsbestemmelser i verdipapirfondloven. SPU og SPN er ikke underlagt disse plasseringsbestemmelsene.

SPØRSMÅL NR. 486

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 21. desember 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Stortinget har tidligere anmodet regjeringen om å legge til rette for å få frem ytterligere prosjekter for CO₂-håndtering, hvor teknologiutvikling, demonstrasjon og kvalifisering av norsk teknologi kan starte raskt.

Hvilke prosjekter av substansiell størrelse kan regjeringen vise til utover prosjekter på Mongstad?»

Svar:

Regjeringa si målsetting er at Noreg skal vere eit føregangslanndinnan fangst og lagring av CO₂. Betydelegeressursar blir difor nytta på prosjekta på Mongstad og på forskning og utvikling. Regjeringa har ein strategi for CO₂-håndtering som består av ei rekkje element. Strategien vart lagt fram i Meld. St. 9 (2010-2011) Fullskala CO₂-håndtering.

Eit viktig element er Gassnova sitt utgreiingsarbeid der føremålet er å medverke til ei brei og oppda-

tert kartlegging av moglegheitsområdet for å realisere fullskala CO₂-handtering ut over prosjektet på Mongstad. Dette utgreiingsarbeidet er i gang. Gassnovas utgreiing skal identifisere og analysere kva moglegheiter og utfordringar vi står overfor ved etablering av fullskala CO₂-handtering.

Eg viser til merknad i Innst. 390 S (2011-2012) der det blir oppmoda om å avvente Gassnova si utgreiing før ein tek stilling til enkeltprosjekt. Utgreiinga tek utgangspunkt i eksisterande og moglege framtidige store punktutslipp av CO₂ i Noreg og gjer ei brei kartleggjing av desse. Tekniske, kommersielle og finansielle sider vert vurdert samt moglegheiter for å gjennomføre eit slikt prosjekt. I den første fasen av denne studien er det lagt vekt på deltaking frå industrien og dei foreløpige resultatene er basert på industrien sine egne vurderingar. Eg ventar å få oversendt ein status for dette arbeidet i desember. Utgreiinga er planlagt ferdig i 2014.

SPØRSMÅL NR. 487

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«En del bedrifter må utbetale utbytte for å dekke formueskattekostnaden som mange eiere får, selv om bedriften går med underskudd (ref. budsjettspørsmål 772 fra FrP). Departementet skriver at «det er et be-

regningsteknisk krevende arbeid som departementet ikke kan utføre på nåværende tidspunkt.» FrP ønsker fortsatt å få gjort en slik beregning.

Hvor raskt kan Finansdepartementet gjennomføre det?»

Svar:

Som nevnt i svar på spørsmål nr. 772 fra Fremskrittspartiets fraksjon i Stortingets finanskomite av 9. november 2012, betales formuesskatt i all hovedsak av personer, ikke bedrifter. Et svar på hvor mye personlige eiere betaler i formuesskatt for verdier i bedrifter som går med underskudd, krever en kobling av alle skattyteres formue mot eierskap i selskaper. Å etablere slike koblinger er krevende, ikke minst på grunn av eierskap som går gjennom flere ledd av selskaper, herunder krysseierskap. Et slikt arbeid vil trolig kunne gjøres av Statistisk sentralbyrå eller andre

som har tilgang til de nødvendige datakildene og den nødvendige kompetansen. Hvor raskt en vil kunne få fram resultater vil avhenge av hvor store ressurser som settes inn. Departementet kan derfor ikke nå angi hvor raskt et slikt arbeid kan gjennomføres. Departementet prioriterer ikke å sette inn ressurser på dette. Det pågår imidlertid et mer generelt arbeid med å videreutvikle Statistisk sentralbyrås modellapparat på skatteområdet med sikte på å integrere virksomhetsdelen og den personlige delen av økonomien i større grad. Blant annet er næringseiendom i selskap koblet til skattyter i skattemodellen LOTTE-Skatt.

SPØRSMÅL NR. 488

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I dag kan mange «fjerne» sin skattemessige formue ved å investere pengene i boligmarkedet, da boliger skattemessig verdsettes langt under markedspris.

Hvor mange skattytere eier mer enn én bolig i 2012, og hvor mange av disse anslår regjeringen at eierne ikke disponerer til daglig bolig?»

Svar:

Blant bosatte personer 17 år og eldre anslås det at om lag 307 500 personer eier en sekundærbolig i 2012. I dette tallet inngår ikke sekundærboliger som eies via selskap. Skattyter kan bare ha én primærbolig. Som primærbolig regnes i utgangspunktet boligen

der skattyter har folkeregistrert adresse ved årets utgang. Sekundærbolig er all annen boligeiendom som er omfattet av den nye metoden for formuesverdsetting. Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2010. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2012. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 489

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hvor mye hadde formuesskatten innbragt i 2013 om man hadde satt alle formuesskattepliktige

formuesverdier til markedsverdi og samtidig beholdt dagens øvrige rammer, og hvor mye kunne man kuttet formuesskattesatsen dersom provenyet av formuesskatten i eksempelet ovenfor skulle vært uendret?»

Svar:

Spørsmålet tolkes slik at ligningsverdiene av primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og fritidseiendom skal settes til omsetningsverdi. Dette er formuesobjekter som etter gjeldende rett skal verdsettes lavere enn omsetningsverdi. Beregningene som ligger til grunn for anslagene nedenfor, tar ikke hensyn til at det også finnes andre formuesobjekter som av ulike årsaker er verdsatt lavere enn omsetningsverdi.

Provenyøkningen i 2013 av å øke ligningsverdiene av primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og fritidseiendom til omsetningsverdi anslås til 27,3 mrd. kroner påløpt sammenlignet med vedtatte 2013-regler. Omsetningsverdien av fritidseiendom er an-

slått ved å multiplisere ligningsverdien med fem. Dersom satsen i formuesskatten i tillegg reduseres fra 1,1 pst. til 0,39 pst., blir forslaget om lag proveny-nøytralt sammenlignet med vedtatte 2013-regler.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2010. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2013. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 490

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 21. desember 2012 av kulturminister HadiaTajik

Spørsmål:

«I dag kan staten bidra maks 1/3 av kapitalinvesteringene ved bygging av nye kulturbygg.

Hva er antatt proveny de neste 5 år dersom staten endrer prinsipp og dekker inntil 1/2 eller 2/3 av kulturbygginvesteringer?»

Svar:

Jeg tolker spørsmålet slik at det relaterer seg til statsbudsjettets kapittel 320 Allmenne kulturformål, post 73 Nasjonale kulturbygg. I tilknytning til denne posten er det presisert i budsjettproposisjonen at "Hovedregelen vil være at den maksimale tilskuddsandelen er 1/3 ...", jf. Prop. 1 S (2012-2013), side 69. I praksis vil den statlige finansieringsandelen for kulturbygg variere betydelig; dersom det eksempelvis er tale om bygg for en institusjon der staten er eneste driftstilskuddsyter, vil det statlige investeringsstilskuddet vanligvis utgjøre en langt større brøkdel.

Bruken av begrepet "proveny" gjør spørsmålet litt uklart. Proveny defineres som inntekt, utbytte eller gevinst. Dersom staten skulle ha økt sin relative tilskuddsandel til kulturbygg, ville dette ha påført staten økte utgifter eller kostnader, ikke proveny.

Stortinget har lagt til grunn en statlig medvirkning på 1 148,8 mill. kroner til 13 prosjekter som re-

presenterer en samlet investeringskostnad på om lag 4,5 mrd. kroner. Ettersom det er umulig å spekulere i hvilke nye kulturbyggprosjekter som det vil være aktuelt for staten å medvirke til finansieringen av de kommende fem år, vil det eneste mulige utgangspunkt være å basere et regneeksempel på de prosjektene som Stortinget allerede har besluttet at staten skal involvere seg i, jf. tabell side 70 i Prop. 1 S (2012-2013).

For 2013 har Stortinget sluttet seg til et tilskudd på til sammen 188,5 mill. kroner og det er tidligere bevilget 663, 8 mill. kroner til de samme tiltakene. Dersom resttilskuddene fordeles jevnt på de påfølgende fire budsjettår, vil dette for de allerede igangsatte prosjektene innebære en statlig utgift på 118,8 mill. kroner per år i perioden 2014-2017.

Dersom statens medvirkning skulle ha blitt oppjustert til 1/2 av kostnadsrammene for disse prosjektene, ville staten ha måttet forplikte seg til et samlet tilskudd på 2 226 mill. kroner, og det årlige tilskuddet de neste fire år ville ved jevn periodisering ha blitt 388 mill. kroner.

Dersom statens medvirkning skulle ha blitt endret til 2/3 av kostnadsrammen, ville staten ha måttet forplikte seg til et tilskudd på 2 968 mill. kroner, og det årlige tilskuddet de neste fire år ville ved jevn periodisering ha blitt 574 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 491**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 20. desember 2012 av kulturminister HadiaTajik****Spørsmål:**

«Noen aviser får betydelig i pressestøtte, og noen aviser får lite eller ingenting.

Kan statsråden fremskaffe tall for hver avis om hvor mye får Dagsavisen, Nationen, Klassekampen, Vårt Land, Aftenposten, Dagens Næringsliv og Finansavisen eventuelt får i pressestøtte?»

Svar:

Årets tildelinger av direkte pressestøtte (produksjonstilskudd til dagsaviser) publiseres rutinemessig på Medietilsynets nettsider. Det framgår her at de konkrete avisene som nevnes av representanten Thomsen har mottatt følgende beløp i 2012:

Dagsavisen	41 039 221
Nationen	25 579 635
Klassekampen	29 052 936
Vårt Land	40 966 080

De øvrige avisene som nevnes mottar ikke direkte pressestøtte (produksjonstilskudd), men mottar indirekte støtte gjennom nullsatsen for mva. på papiraviser.

Selv om representanten ikke spør direkte om dette, vil jeg understreke at dette ikke er tale om vilkårlig forskjellsbehandling. Vilkårene for produksjonstilskudd er innrettet for å treffe aviser som har et støttebehov fordi de befinner seg i en særlig utfordrende konkurransesituasjon eller fordi de retter seg mot lokale markeder som er for små til å være bærekraftige.

Støtte gis derfor til to hovedgrupper av aviser, aviser som har én eller flere større konkurrenter i sitt marked (nummertøaviser, inkludert ”riksspredte meningsbærende aviser”) og mindre lokalaviser (dvs. aviser med opplag under 6000 eksemplarer). I tillegg er det en rekke andre bestemmelser som skal sikre at støtten er målrettet, inkl. overskuddsgrense og forbud mot å utbetale utbytte og konsernbidrag. Økonomiske nøkkeltall viser også at støtten i all hovedsak er svært målrettet med tanke på å treffe aviser med et reelt økonomisk behov for tilskudd. Som eksempel på nødvendigheten av produksjonstøtteordningen kan en se på konsekvensene for eksempel Dagsavisen og Klassekampen om støtten blir kuttet.

Vi snakker her om aviser som hadde mellom 11 og 44 mill. kroner i underskudd før støtte i 2011. Der som avisenes øvrige inntekter og kostnader holdes konstante, kan det med utgangspunkt i avisenes egenkapitalsituasjon ved inngangen til 2012 forventes at Dagsavisen må innstille virksomheten i løpet av kort tid. Videre kan det forventes at Klassekampen må innstille virksomheten i løpet av ett til to år. Avisenes konkurransesituasjon gjør det urealistisk å forvente at det reduserte tilskuddet kan kompenseres med økte inntekter. Dermed gjenstår kostnadskutt. Ifølge Medietilsynet er disse avisene blant de mest effektivt drevne av norske aviser. Den eneste posten det kan kuttes nok i til å oppnå lønnsomhet etter tilskudd med den foreslåtte tilskuddsreduksjonen, er dermed lønnskostnader. M.a.o. vil man ha valget mellom nedleggelse eller en betydelig svekkelse av de redaksjonelle produktene.

SPØRSMÅL NR. 492**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I Klassekampen hevdet statsråd Liv Signe Navarsete at norske kommuner kan tape mange milliarder kroner dersom formueskatten reduseres eller fjer-

nes. Statsråden forutsetter da at fjerning av formueskatten ikke kompenseres i kommunerammene.

Med en slik forutsetning - hvor mye har kommunene tapt eller tjent på endringene i formueskatten

som regjeringen har gjort, og hvordan er dette kompensert i statsbudsjettet?»

Svar:

Regjeringen har trappet kommunesektorens inntekter kraftig opp. Fra 2005 til 2013 anslås veksten til nærmere 67 mrd. 2013-kroner. Denne opptrappingen er gjennomført innenfor de rammene handlingsregelen og skatteløftet setter.

Formuesskatten gir et proveny på drøyt 14 mrd. kroner i 2012. En omfattende reduksjon eller fjerning av formuesskatten vil dermed gi en følbare innskrenking i handlingsrommet for finansiering av offentlig tjenesteyting og andre oppgaver som løses av stat og kommune. I den grad kommunenes inntekter skjermes, vil behovet for å finne inndekning på statsbudsjettet bli tilsvarende større.

SPØRSMÅL NR. 493

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 7. januar 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Har statsråden ingen synspunkt på avlønning av styremedlemmer og varamedlemmer, eller forventninger til oppmøte i et styre i statlige og halvstatlige selskaper?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar nummer 736 på spørsmål fra FrPs stortingsgruppe i fmb. statsbudsjettbehandlingen for 2013. I intervju på TV2 nyhetene fremstod statsråden som svært ivrig forsvarer av valgkomiteens arbeid og prioriteringer. I svar på spørsmål fra Stortinget fremstiller derimot statsråden seg som totalt uinteressert i hva valgkomiteen holder på med, selv på spørsmål som har med generelle krav og forventninger for å ivareta skattebetalernes økonomiske interesser.

Svar:

Generelt mener staten at styrets godtgjørelse skal reflektere belastningen ved styrevervet. Dette er også

i tråd med føringene i norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse. Når det gjelder årlig fastsettelse av styrehonorarene i de konkrete selskapene, er prosessen forskjellig avhengig av om selskapet er børsnotert eller ikke. I børsnoterte selskap med valgkomiteer er det valgkomiteen som forbereder styrevalg og som foreslår styrets honorar. Beslutningen skjer enten på generalforsamlingen eller i bedriftsforsamlingen/representantskapet. I de heleide selskapene er det staten på generalforsamlingen som beslutter styrets honorar. NHD har lagt vekt på og arbeidet for at endringene i godtgjørelse til styremedlemmer skal være moderate. Staten søker alltid etter styremedlemmer som har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å utøve sine verv. Vurderinger av dette inngår som en del av en helhetsvurdering når en vurderer kandidater og den samlede sammensetningen av styret, og er også en del av evalueringene av styrene.

SPØRSMÅL NR. 494**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 21. desember 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Kan statsråden fremlegge regjeringens statustall for prisbildet i gassmarkeder relevant for verdien av norske petroleumsressurser, forventer regjeringen at situasjonen i USA vil påvirke globale gasspriser, og er det grunn til å tro at lave gasspriser i USA kan slå inn i prisbildet i Europa, og hvor stor andel av norsk gasseksport påvirkes av spottpris på gass i 2013, 2014 og de påfølgende 5 år?»

BEGRUNNELSE:

Utvinning av skiferolje og –gass endrer nå USAs energivirkelighet. Oversikt over gasspriser i Norge, USA, EU, Kina og Japan viser store prissprik.

Svar:

Det aller meste av norsk naturgass avsettes i det europeiske markedet, og det er således prisene i dette markedet som i hovedsak bestemmer norske gasseksportpriser og inntektene fra gasseksporten.

Norsk gass selges dels under langsiktige, oljeindekserte kontrakter og dels på noe kortere basis hvor prisen reflekterer markedsprisene på gass i Europa. Markedsprisene i Europa, målt mot referanseprisen NBP, har i år vært i overkant av 9 USD/mmBTU i gjennomsnitt, hvilket kan tilsvare om lag 2 kr/Sm³. Oljeindeksert gasspris har ligget i overkant av 11 USD/mmBTU (ca. 2,40 kr/Sm³), i henhold til data fra konsulentselskapet IHS CERA.

Til sammenligning kan nevnes at staten på SDØE sin gass i gjennomsnitt for de tre første kvartalene i 2012 har oppnådd en pris på i overkant av 2,30 kr/Sm³.

Prisnivået i USA er vesentlig lavere enn i Europa. På det laveste i år var den viktigste referanseprisen i USA (Henry Hub) under 50 øre/Sm³. Bakgrunnen for dette er i første rekke den sterke veksten i skifer-gassproduksjon USA, som i løpet av få år gått fra å være importør av gass til å bli selvforsynt med gass

og hvor det nå også er utsikter til eksport av gass i form av LNG.

Utviklingen i USA vil påvirke de internasjonale gassmarkedene, men det er ikke sannsynlig at vi i Europa vil se en så negativ prisutvikling på gass som vi har sett i USA. En ting er at ukonvensjonell gassproduksjon i Europa ganske sikkert vil bli av langt mindre skala enn i USA og neppe stor nok til å forhindre at europeisk gassproduksjonen vil fortsette å falle. Importbehovet for gass til Europa vil dermed trolig øke.

Videre er det også usikkert hvor stor LNG eksporten fra USA vil bli. Foreløpig har bare et prosjekt fått alle nødvendige godkjenninger fra amerikanske myndigheter. LNG er også en dyr form for gass, LNG – prosjektene er kapitalintensive og transportkostnadene er høye. Leveransekostnaden for LNG fra USA i Europa vil derfor bli relativt høy, selv om produsentene, gjennom det amerikanske gassmarkedet, har tilgang til lavt priset gass. I det europeiske markedet må amerikanske produsenter konkurrere med gass eksportører som Norge og Russland, som har fordel av nærhet til markedet.

Ferske prognoser over markedsprisutviklingen (spot) i Europa som departementet har tilgang til, ligger på rundt 8 – 10 USD/mmBTU på 5 – 10 års sikt dvs. omtrent på det prisnivået vi har i dag. Dette er priser norske felt kan leve godt med.

Når det gjelder spørsmålet om hvor stor del av norsk gasseksport som er eksponert mot spottprisene, er dette forhold departementet ikke har førstehåndskunnskap om.

Avsetning av gass, herunder prising av gassen, er kommersielle anliggende for selskapene å avgjøre. Det er imidlertid klart at andelen gass i Europa som påvirkes av spottprisene har vært klart økende de siste årene og mange markedsanalytikere tror at dette er en trend som vil fortsette. Men dette behøver altså ikke bety at vi står overfor en fallende utvikling i gassprisene.

SPØRSMÅL NR. 495**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 21. desember 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Tok Gassnova feil da de påpekte hvilken størrelse organisasjonen trenger for å utføre sin oppgave, og ville Mongstad rensing vært nærmere realisering om man hadde brukt større ressurser på prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

I en delvis hemmeligstemplet langtidspan sendt til olje- og energiminister Terje Riis-Johansen 27. januar 2010 påpekte Gassnova at man trengte 66 egne ansatte – mer enn halvparten flere ansatte enn de hadde fått, «under forutsetning av at forberedelsesarbeidet i Mongstad fullskala skal gjennomføres med Gassnova i en utførende rolle». Antall ansatte i Gassnova er i dag langt unna en slik størrelse.

Det ønskes også besvart hvorvidt statsråden synes det er god organisering å ha innleide konsulenter i ledende stillinger i Gassnova, samt hvordan man sikrer at opparbeidet kunnskap forblir i gassnova når innleide konsulenter er i øverste ledende stillinger i selskapet.

Svar:

I forkant av de ordinære budsjettproposisjonene til Stortinget, sender Gassnova SF sine vurderinger av budsjettbehovet for selskapet og de ulike CO₂-håndteringsprosjektene til Olje- og energidepartementet. Basert på disse innspillene fremmer regjeringen sin anbefaling til Stortinget. Som representanten viser til påpekte Gassnova i et brev til Olje- og energidepartementet av 27. januar 2010 at selskapet ville få behov for betydelig flere fast ansatte dersom "...forberedelsesarbeidet i Mongstad fullskala skal gjennomføres med Gassnova i en utførende rolle". På det

te tidspunktet var avtalen mellom Statoil og staten som nærmere regulerer planleggingsarbeidet frem mot investeringsbeslutning ikke inngått, og Gassnovas rolle i dette arbeidet dermed ikke fastlagt. Som redegjort for i Prop. 120 S (2010-2011) signerte Statoil og staten Steg 2 Utviklingsavtalen 5. april 2011. Det følger her at det er Statoil som skal stå for gjennomføringen og den daglige ledelsen av prosjektet. I etterfølgende budsjettinnspill har Gassnova lagt til grunn den organisering som følger av avtalen.

Ved opprettelsen av Gassnova SF sluttet Stortinget seg til at foretaket burde være "...begrenset i størrelse og i størst mulig grad støtte seg til kompetente fagmiljøer for prosjektledelse, prosjektering, utbygging og drift av prosjektene", jf. St. prp. nr. 49 (2006-2007) Samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad og Innst. S. nr. 205 (2006-2007). Samtidig er det i tildelingsbrevet til Gassnova lagt vekt på at foretaket er organisert på en måte som sikrer ivaretagelse og oppbygging av foretakets kompetanse og erfaring. Jeg opplever at styret leder selskapet på en god måte, basert på de forutsetningene og føringene som er gitt.

Arbeidet med realisering av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad er komplisert og kostbart. Regjeringen er opptatt av at man i prosjektet sikrer god balanse mellom fremdrift, kvalitetssikring og kostnadskontroll. Ved behandling av Meld. St. 9 (2010-2011) Fullskala CO₂-håndtering sluttet Stortinget seg til regjeringens tilrådning om å bruke noe mer til på planleggings- og prosjekteringsarbeidet før det fremmes et investeringsunderlag. Det er regjeringens vurdering at gjeldende fremdriftsplan og ressursbruk balanserer de ulike hensynene i fullskalaprojektet på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 496**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 10. januar 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hva er konkret forskjellen på krav om «universell utforming» og krav om «tilgjengelighet»; hva er

samfunnets ekstrakostnad ved å stille krav om «tilgjengelighet» for alle nye boliger, og kan regjeringen sannsynliggjøre med tall at det for samfunnet er mer

fornuftig at alle nye boliger bygges for «tilgjengelighet» fremfor at man gir økonomisk støtte til ombygning i de tilfeller behovet melder seg?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på budsjettspørsmål nr. 327 fra FrP i forbindelse med statsbudsjettet for 2013. Regjeringen påpeker det ikke er krav i byggteknisk forskrift til universell utforming av nye boliger. For boligbygninger stilles det krav om tilgjengelighet.

Svar:

Tilgjengelighet innebærer at flest mulig skal kunne bruke et bygg. Med universell utforming kommer i tillegg kravet om at flest mulig skal kunne bruke bygget på en likestilt måte. Plan- og bygningsloven stiller krav til universell utforming av publikums- og arbeidsbygninger og uteareal som er rettet mot allmennheten. For nye boliger blir det stilt krav om tilgjengelighet. Jeg vil minne om at plan- og bygningslovgivningen har stilt krav til tilgjengelighet i boliger siden 1985.

Det er normalt dyrere å bygge om en bolig i ettertid enn å tenke langsiktig når man planlegger en ny bolig. Småhus kan som oftest bygges uten merkostnader så lenge det tas hensyn til tilgjengelighet tidlig i byggeprosessen, mens krav til heis og brannsikring i leiligheter vil føre til noe økte kostnader. Kostnader for heis og brannsikring er beregnet på grunnlag av tall fra Sintef Byggforsk (2008) Universell utforming av bygninger og brannsikring. Kostnader for tiltak og muligheter for assistert evakuering. Heis med plass til sykebare koster ca. kr 850 000 for boligbygning med tre etasjer. Av dette er merkostnad for plass til sykebare beregnet til ca. kr 80 000. I en boligblokk med tre etasjer og ni leiligheter vil kostnaden til heis utgjøre ca. kr 92 000 per leilighet. Heis er noe markedet i stor grad etterspør, og installeres normalt i blokkbebyggelse uavhengig av kravet. Kostnader for brannsikringstiltak som følge av økt tilgjengelighet antas å øke byggekostnadene for flerbolighus med 250 til 375 kr per kvm for sprinkling, og 4 000 til 9 000 kr for automatisk alarmanlegg i en boenhet på 70 kvm.

Det har blitt hevdet at særlig små leiligheter blir dyrere som følge av tilgjengelighetskravene. Rapporten Ikke så dyrt likevel, som ble utarbeidet av SINTEF Byggforsk på oppdrag fra Kommunal- og regionaldepartementet i 2010, gir eksempler på at krave-

ne ikke nødvendigvis medfører at areal eller kostnader blir vesentlig større/dyrere enn før. Dette krever imidlertid god planlegging fra starten av. Krav om tilgjengelig bad innebærer at badet må ha en størrelse på minimum 4 kvm. I forbindelse med forskriftsarbeidet, ble det innhentet opplysninger om størrelsen på bad i nye boligbygg som ble oppført av NCC, Selvaag og Peab. De opplyste at de fleste bad med toalett var på mellom 4,1 kvm til 5,1 kvm, uavhengig av størrelsen på boligen. Boligprodusentene opplyste at merkostnaden for å øke arealet på badet med 1-1,5 kvm ligger på 1 500 - 5 000 kr.

Når det gjelder spørsmål om nytte for samfunnet viser jeg til at hensynet om at boliger skal være tilpasset et langt livsløp var sentralt da kravene til tilgjengelighet i boliger ble skjerpet i 2010. Tallet på personer over 67 år kan bli mer enn doblet fram mot 2060, mens befolkningsgruppen over 80 år kan bli tredoblet fram mot samme tidspunkt. Kun 10 % av landets boliger er tilgjengelige for rullestolbrukere, samtidig som ca. 10 % av boliger i lavblokker med 3 og 4 etasjer har heis. Å kunne bo i egen bolig, også som gammel, vil være viktig for de fleste. Tilgjengelige boliger kan også redusere behovet for kostbare institusjonsplasser. Parallelt med veksten i prosentandelen av eldre er det ventet en nedgang i andelen yrkesaktive. Færre hender skal ta hånd om flere eldre.

Ovenfor nevnte momenter vil utvilsomt øke behovet for tilgjengelighet i boliger og bygg. For å møte disse utfordringene mener jeg det er nødvendig at nye boliger er tilgjengelige. Den årlige tilveksten av nye boliger utgjør vel 1 % av den samlede boligmassen. Derfor er det også behov for å bedre tilgjengeligheten i eksisterende boliger. Regjeringen har en rekke tiltak for å bedre tilgjengelighet her. Blant annet er Husbankens tilskudd til tilpasning av eksisterende boliger styrket.

Kravene til tilgjengelighet vil heve kvaliteten i nybyggingen og gi flere gode og funksjonelle boliger for alle. De mest sentrale funksjonene i hverdagen bør være tilgjengelige også om man får nedsatt bevegelsesevne permanent eller i perioder, f.eks. ved graviditet, barn i barnevogn, et brekt bein, en ryggplage, alderdom eller ved varige funksjonsnedsettelse. For eksempel er formålet med minimumskrav til romstørrelse å gjøre boligen funksjonell, slik at man for eksempel får plass til møbler og inventar, barnevogn, rullator, plass til vaskemaskin på badet mv.

SPØRSMÅL NR. 497**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Torkil Åmland****Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til at arbeidsministeren nå vil kutte 2,2 millioner i støtten til prosjektet "Dagsverket" i Bergen, mens tilsvarende prosjekt i Trondheim får opprettholdt støtten på 1,5 millioner, og vil statsråden gjøre en ny vurdering av støtten til prosjektet i Bergen?»

BEGRUNNELSE:

I Bergensavisen (BA) 13.12.d.å. fremgår det i en artikkel at NAV har kuttet støtten på 2,2 millioner til prosjektet Dagsverket i Bergen. Etter klage fra Dagsverket har arbeidsministeren opprettholdt NAVs vedtak.

Dagsverket er et lavterskeltilbud for rusavhengige som vil prøve seg i arbeidslivet. Tilbudet har stor betydning for de som er brukere av tilbudet. Prosjektet ble startet i 2004 som et samarbeid mellom Bergen kommune, NAV og ALF. Det har vært drevet på samme måte hele tiden, og har hatt gode resultater ved å få rusavhengige over på arbeid eller andre tiltak. Konsekvensen av kuttet fra NAV er at det kan bli vanskelig å drive tilbudet videre.

I følge artikkelen i BA har et liknende prosjekt i Trondheim fått opprettholdt sin støtte på 1,5 millioner. Dette prosjektet er startet etter modell av Dagsverket i Bergen, og har en relativt lik praksis.

Det kan virke som en urimelig forskjellbehandling når støtten kuttes på prosjektet i Bergen, og samtidig opprettholdes i Trondheim. Prosjektet i Bergen har bygget opp verdifull kompetanse og erfaring siden 2004, som kan gå tapt dersom prosjektet avvikles. Det betyr også at 10 plasser for rusavhengige kan bli nedlagt.

Svar:

Som representanten Åmland sikkert er klar over, er det ikke Arbeidsdepartementet, men Arbeids- og velferdsetaten som gjør vurdering av og tildeler slike tiltaksmidler som det her spørres om.

Mange med rusproblemer står utenfor arbeidslivet og trenger et samordnet tilbud fra helsetjenesten og arbeids- og velferdsforvaltningen for å komme i arbeid og aktivitet. Regjeringen har utviklet flere tilbud og tiltak som er tilpasset denne målgruppen, blant annet gjennom Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse (2007-2012). Kvalifiseringsprogrammet og satsingen overfor brukere på legemidde-

lassistert rehabilitering (LAR) er også viktige lavterskeltilbud. I tillegg kan mange med rusrelaterte problemer nyttiggjøre seg Arbeids- og velferdsetatens ordinære tiltaksapparat.

Det er et lokalt ansvar å tilpasse arbeidsmarkeds-tiltakene til de behov brukerne har. NAV Hordaland er ansvarlig for å tildele støtte til lokale tiltak i sitt fylke. Det vil verken være praktisk eller hensiktsmessig om jeg som statsråd skulle avgjøre søknader om støtte til tiltak i 19 ulike fylker med ulike behov og tilbud. Bevilgningen til arbeidsrettede tiltak i Arbeids- og velferdsetaten fastsettes gjennom de årlige statsbudsjettene. Tiltaksmidlene fordeles deretter av Arbeids- og velferdsdirektoratet til landets fylker, på bakgrunn av sentrale føringer, lokal brukersammensetting og situasjonen på arbeidsmarkedet. Hva slags tiltak som anses mest hensiktsmessig for den enkelte, og hvordan tiltakene konkret innrettes, vurderes lokalt ut ifra blant annet brukernes behov og etterspørselen på arbeidsmarkedet. Det er derfor ikke overraskende, eller i seg selv negativt, at tiltakstilbudet varierer noe fra sted til sted.

”Dagsverket” er et lavterskeltilbud for rusavhengige som vil prøve seg i arbeidslivet. Arbeids- og velferdsdirektoratet skriver:

”Dagsverket i Bergen er et tilbud om en frivillig og positiv aktivitet. Tiltaket er basert på et uforpliktende tilbud til dem som vil delta. I Trondheim er Dagsverket innrettet som et tiltak som skal få deltakere videre i andre tiltak, samt at det blir fokusert på muligheter til å komme ut i ordinært arbeid. Dagsverket i Trondheim kan vise til positive resultater når det gjelder overgang til både andre tiltak, utdanning og ordinært arbeid. NAV Hordaland vil fortsatt gi og utvikle tilbud til brukere med rusrelaterte problemer, men har valgt å utvikle andre eksisterende tiltak og utvikle nye tilbud overfor målgruppen.”

Jeg deler representanten Åmlands ønske om å sikre et godt tilbud til rusavhengige, slik at de får hjelp til å komme over i lønnet arbeid og aktivitet, eller hjelp til å mestre den jobben de allerede har. Regjeringen vil derfor videreføre og utvikle et tett samarbeid om arbeid, psykisk helse og rusproblematikk også etter at perioden for nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse har gått ut i 2012. Målet er at de som trenger det, skal få et godt, tilpasset tilbud om bistand som øker deres muligheter for deltakelse i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 498**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mange rød-grønne politikere hevder produktivitetens utviklingen i norsk økonomi er svært god. Man er mindre konkret på om dette tallet i hensyntar antallet personer som er i arbeidsfør alder med uføretrygd.

Kan finansministeren fremlegge oversikt over produktivitetens utvikling i offentlig sektor og sammenlignbare tall for «A/S Norge»?»

Svar:

De siste 20 årene har veksten i BNP vært høyere i Norges fastlandsøkonomi enn i USA, eurolandene, Storbritannia og de andre nordiske landene. 2/3 av veksten i vår fastlandsøkonomi kan tilskrives økt arbeidsproduktivitet og 1/3 økt arbeidsinnsats. Veksten i produktiviteten i fastlandsøkonomien har vært om lag på linje med utviklingen i USA, Sverige og Storbritannia, men klart høyere enn for euroområdet og Danmark. Ved beregningen av produktivitet tar en utgangspunkt i anslag for alle utførte timeverk, også timeverk utført av uføretrygdede og personer som jobber deltid.

Veksten i produktiviteten varierer mellom næringer. Det kan skyldes konjunkturelle, forbigående forhold, men også forhold av mer strukturell karakter. Erfaringsmessig har for eksempel veksten i produktiviteten vært høy i næringer der arbeidskraft enkelt lar seg erstatte med teknologi, som i informasjons- og

kommunikasjonsvirksomhet (IKT), finansierings- og forsikringsvirksomhet og innen varehandel. Til sammenlikning er det vanskeligere å erstatte arbeidskraften med teknologi innenfor undervisning og omsorg.

En stor del av de tjenester som produseres i offentlig forvaltning, blir ikke omsatt i et fritt marked. Det eksisterer derfor ingen markedspriser for disse tjenestene. Dette gjør det vanskeligere å beregne veksten i verdiskaping og produktivitet i offentlig sektor. Internasjonalt arbeides det med å utvikle metoder for slike beregninger. Statistisk sentralbyrå deltar i dette arbeidet. Det foreligger imidlertid fortsatt ikke tall for produksjonen i offentlig sektor hvor det er justert for kvaliteten på tjenestene som ytes. De tallene for produktivitet i offentlig forvaltning som framkommer i nasjonalregnskapet, bør derfor fortsatt brukes med varsomhet.

Det er et viktig mål for Regjeringen å styrke produktiviteten i norsk økonomi og å effektivisere offentlig sektor. Satsing på utdanning, forskning og bruk av ny teknologi er viktige bidrag. En velfungerende finansnæring og stabile rammevilkår er også avgjørende. En forutsigbar og forsvarlig økonomisk politikk, i tråd med handlingsregelen, er derfor viktig. Regjeringens arbeid med å styrke produktiviteten og å effektivisere offentlig sektor er nærmere omtalt i kapittel 6 i Nasjonalbudsjettet 2013.

SPØRSMÅL NR. 499**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Viser til anslagsendringene for dagpenger omtalt på side 13 i Prop. 42 S, også omtalt på side 10 i Prop. 29 S under Arbeidsdepartementet om ny saldering av statsbudsjettet for 2012 der regjeringen kutter i dagpenger med 504 mill. kr.

Hvor mye av dette man kan forvente også gjenspeiles i 2013-budsjettet utover det regjeringen allerede har lagt til grunn?»

Svar:

Utbetalingen av dagpenger bestemmes av antall dagpengemottakere og av hvor mye hver enkelt dagpengemottaker mottar i stønad. I Revidert nasjonalbudsjett 2012 ble bevilgningen til dagpenger i 2012 anslått til 10 504 mill. kroner, jf. Prop. 111 S (2011-2012). Ved nysalderingen av statsbudsjettet for 2012 er bevilgningen for dagpenger foreslått redusert til 10 000 mill. kroner, jf. Prop. 42 S (2012-2013).

I statsbudsjettet for 2013 ble bevilgningen for dagpenger i 2013 anslått til 11 300 mill. kroner, jf. Prop. 1 S (2012-2013). Dette anslaget bygger på utviklingen i arbeidsmarkedet etter Revidert nasjonalbudsjett 2012 og fram til framleggelsen av statsbud-

sjettet for 2013. Regjeringen vil vurdere dagpengebevilgningen for 2013 på nytt i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2013 i lys av den informasjonen som da foreligger om situasjonen i arbeidsmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 500

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 20. desember 2012 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Det er viktig å ha trygg, god matproduksjon i Norge. Samtidig kan man stimulere matvareproduksjon på ulike måter. I dag stimulerer tilskuddssystemet til små gårdsbruk.

Kan statsråden fremskaffe tall for hvor mye støtte i kroner en bonde får som har 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 og 100 kyr, og hvor mange melkebønder har inntil 16 kyr, inntil 25 kyr, inntil 50 kyr, og over 50 kyr?»

Svar:

Jeg vil først peke på at vi i norsk jordbruk har en trygg og god matproduksjon uavhengig av jordbruksforetakenes driftsomsfang. Videre vil jeg understreke at regjeringen gjennom styrkingen av de økonomiske rammevilkårene for norsk jordbruk, ikke bare har sti-

mulert til drift på små gårdsbruk, men også for jordbruksforetak med midlere og større driftsomsfang.

I flertallsregjeringens politiske plattform for 2009-2013 er det nedfelt at regjeringen vil sikre et landbruk over hele landet med en variert bruksstruktur. I samsvar med dette har vi en differensiering av tilskuddet ut fra struktur, dette for å kompensere for småskalaulemper i produksjonen.

Det må understrekes at støttenivået ikke bare vil variere med driftsomsfang (struktur), men det vil også variere med andre faktorer som hvor foretaket er lokalisert i landet, driftsopplegg og arealgrunnlag. Nedenfor følger en tabell over variasjon i tilskuddsutbetalingen for jordbruksforetak med ulikt driftsomsfang i melkeproduksjonen, beregnet for melkeforetak på Østlandets flatbygder. Tilskudd til leveransene av kjøtt fra melkekyrbesetningene er tatt med i beregningene.

Budsjettstøtte totalt i kroner for melkeforetak med ulikt driftsomsfang, inkl. støtte til kjøtt

Antall melkekyr	10	15	20	30	40	60	100
Østlandets flatbygder	257 700	327 900	378 600	456 200	527 400	661 900	914 800

Tallene i tabellen over er basert på tilskuddssatsene for inneværende år. Tilsvarende er fordelingen nedenfor av antall melkeforetak i 2012, basert på gjennomsnitt av de to søknadsomgangene for produksjonstilskudd som ble utbetalt i 2012.

	Antall foretak
Foretak med 1-16 melkekyr	4 209
Foretak med 17-25 melkekyr	3 384
Foretak med 26-50 melkekyr	2 212
Foretak med over 50 melkekyr	634
Totalt antall foretak med melkekyr	10 438

SPØRSMÅL NR. 501**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 20. desember 2012 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Mange bønder vurderer å gå sammen i samvirker.

Kan statsråden beregne hvor mye i landbruksstøtte 5 enkeltbønder får når de har 16 kyr hver, og hvor mye får de til sammen dersom de forener kyrne i «Endelig Unisone (EU) Samvirke», samt om kravene til spredningsareal er identiske for 5 enkeltbønder sammenlignet med «EU Samvirke»?»

Svar:

Regelverket for samdrifter i melkeproduksjon er gitt i forskrift av 23. desember 2011 nr. 1502 om kvoteordningen for melk. I kvotereguleringen benyttes begrepet samdrift når flere melkeprodusenter går sammen om å produsere melk gjennom ett foretak.

Det må understrekes at støttenivået ikke bare vil variere med driftsomsfang (struktur), men det vil også variere med andre faktorer som hvor foretaket er lokalisert i landet, driftsopplegg og arealgrunnlag. Nedenfor følger en tabell over variasjon i tilskuddsutbetalingen for jordbruksforetak med ulikt driftsomsfang i melkeproduksjonen, beregnet for melkeforetak på Østlandets flatbygder. Tilskudd til leveransene av kjøtt fra melkekyrbesetningene er tatt med i beregningene.

Det må understrekes at støttenivået ikke bare vil variere med driftsomsfang (struktur), men det vil også variere med andre faktorer som hvor foretaket er lokalisert i landet, driftsopplegg og arealgrunnlag. Nedenfor følger en tabell over variasjon i tilskuddsutbetalingen for jordbruksforetak med ulikt driftsomsfang i melkeproduksjonen, beregnet for melkeforetak på Østlandets flatbygder. Tilskudd til leveransene av kjøtt fra melkekyrbesetningene er tatt med i beregningene.

Budsjettstøtte totalt i kroner for melkeforetak med ulikt driftsomsfang, inkl. støtte til kjøtt

Antall melkekyr	10	15	20	30	40	60	100
Østlandets flatbygder	257 700	327 900	378 600	456 200	527 400	661 900	914 800

I tilskuddssammenheng er jeg opptatt av prinsippet om at like store foretak skal få ha samme tilskuddsutbetaling, uavhengig av hvordan virksomheten er organisert. Jeg mener at det for eksempel ikke er grunnlag for at et enkeltbruk med melkekvote på 400 000 liter, skal ha vesentlig mindre tilskudd enn en like stor samdrift med for eksempel 3 deltakere. Den viktigste oppgaven for meg framover, vil være å arbeide videre for å bedre inntektsmulighetene i hele melkesektoren, uavhengig av hvordan bøndene har valgt å organisere driften sin.

I den grad det i dag er avvik fra dette prinsippet, er det samdriftene som fremdeles har bedre rammevilkår enn enkeltbruk av samme størrelse. Dette gjelder følgende ordninger:

- Arealtilskudd grovfôr er strukturdifferensiert, med høyere tilskudd for de første 250 dekarne. Samdriftsmedlemmene kan søke arealtilskudd for egne foretak, dvs. at de ikke må søke samlet for hele samdriften. De kan dermed få den høyeste arealtilskuddssatsen for mer enn 250 daa, når en ser det samlede arealet til medlemmene under ett. Enkeltbruk må søke samlet for hele bruket, og får høyeste sats bare for de første 250 dekarne.

- Samdriftsmedlemmene kan søke tilskudd til husdyr både gjennom samdriften og gjennom egne foretak, og kan dermed få tilskudd opp til maksimalbeløpet ("taket") på kr 275 000 både for samdriften og for eget foretak. Enkeltbruk må søke samlet for hele bruket, og får maksimalt kr 275 000 i tilskudd til husdyr.
- Samdriftsmedlemmene kan søke om avløsertilskudd både for samdriften og for egne foretak. Enkeltbruk kan bare søke om ett avløsertilskudd. Videre er det ikke krav til dokumentasjon på avløsning for avløsertilskuddet til samdriften, slik det er for enkeltbruk.

Når det gjelder kravet til spredeareal, så reguleres det ut fra en gitt mengde gjødsel per arealenhet. Per i dag er dette 4 dekar per gjødseldyrenhet, hvor en gjødseldyrenhet er det samme som ei ku. Kravet til spredeareal gjelder uavhengig av om det er et lite eller stort foretak, så det betyr at foretak med mange dyr må ha tilsvarende større areal enn foretak med få dyr. Arealkravet er dermed det samme samlet sett for 5 enkeltprodusenter med 16 kyr hver (16x5x4=320 daa), som en samdrift med 80 kyr (80x4=320).

SPØRSMÅL NR. 502**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 21. desember 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Vil statsråden på bakgrunn av de nye forskningsresultatene fra Gassnova om helsevirkninger av aminteknologi sørge for raskere fremdrift i arbeidet med fullskala CO₂-fangst og lagring på Mongstad?»

BEGRUNNELSE:

12. desember 2012 offentliggjorde Gassnova i samarbeid med Statoil resultatene av et omfattende forskningsarbeid som har til hensikt å øke kunnskapen om aminer og deres nedbrytningsprodukter. Resultatene viser at aminutslippene er ikke så skadelige som først antatt. Det har blitt utviklet et sett med målemetoder som kan avklare om leverandørens aminteknologi er trygg.

Gjennom CLIMIT-programmet, CO₂ Technology Centre Mongstad og fullskalaprojektet på Mongstad har mulige helse- og miljømessige effekter blitt undersøkt. Forskingen har lagt spesiell vekt på å undersøke egenskapene til nitrosaminer og nitraminer. Det er nå optimisme og tro på at det er mulig å få frem aminteknologier som ikke vil være til skade for mennesker og miljø. Nå er det er imidlertid opp til hver enkelt leverandør av teknologi å dokumentere at deres aminblanding og teknologiske løsning kvalifiserer seg.

Våren 2011, da regjeringen vedtok ytterligere utsettelse av investeringsbeslutningen for fullskalaprojektet på Mongstad, understreket både miljøvernministeren og olje- og energiministeren at det ville være aktuelt med raskere fremdrift dersom aminteknologien ble "friskmeldt".

Sitat miljøvernminister Erik Solheim fra Stortingets spontanspørretime 9. mars 2011:

"Hvis vi kan friskmelde disse teknologiene raskere, betyr det også at vi kan starte tidligere enn 2016. 2016 er jo ikke et mål, 2016 er den siste datoen for når man kan ta en slik beslutning. Den kan tas tidligere hvis disse teknologiene tidligere kan friskmeldes, og det burde være en god nyhet."

Sitat olje- og energiminister Ola Borten Moe fra debatt om Meld. St. 9 (2010–2011) Fullskala CO₂-håndtering i Stortinget 12. april 2011:

"Teknologikvalifiseringen er anslått til å vare i opptil tre år og prosjekteringsfasen til å vare i rundt to år. Dette tilsier at vi med dagens informasjon kan legge fram et samlet beslutningsgrunnlag for Stortinget senest i 2016. Hvis en fangstteknologi blir tilstrekkelig kvalifisert tidligere, vil dette kunne bidra til en raskere framdrift."

"For å gjøre det helt klart: Vi anslår at teknologi-kvalifiseringsløpet kommer til å ta tre år. Hvis det tar kortere tid, så er det til glede for prosjektet og vil muliggjøre en kjappere realisering."

Svar:

Det arbeidet som er gjort knyttet til aminteknologi og helse- og miljøeffekter har gitt økt forståelse for hva som skjer når aminer slippes ut i atmosfæren. I Norge er dette forskningsarbeidet først og fremst blitt gjennomført under CLIMIT-programmet, ved TCM og i forbindelse med planleggingsarbeidet for fullskalaprojektet på Mongstad. Gassnova SF presenterte resultater fra det gjennomførte forskningsarbeidet på en konferanse i Japan i november i år.

Resultatene er positive og et viktig bidrag til utviklingen av CO₂-håndtering som et klimatiltak. Det har blant annet, som representanten viser til, blitt utviklet et sett med målemetoder. Kunnskapen og resultatene som har fremkommet er nødvendige for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet for at aminteknologien kan tas i bruk uten uønskede helse- og miljøeffekter. Basert på dette arbeidet har fullskalaprojektet gått videre med å vurdere de enkelte leverandørens fangstteknologier nærmere. Ved siden av helse- og miljøeffekter omfatter teknologikvalifiseringen også en kartlegging av blant annet energieffektivitet, fangstgrad og oppskaleringsforhold, jf. Meld. St. 9 (2010-2011) Fullskala CO₂-håndtering. Fasen med teknologikvalifisering og teknologivalg er anslått å vare frem til og med første halvår 2014. Jeg har ikke mottatt informasjon om at det nå er grunnlag for å gjennomføre det arbeidet raskere. De positive resultatene vi nå har oppnådd gjennom CLIMIT, TCM og det pågående planleggingsarbeidet med fullskala har bidratt til nødvendig fremdrift for å kunne presentere et gjennomarbeidet og kvalitetssikret investeringsunderlag for Stortinget senest innen utløpet av 2016.

SPØRSMÅL NR. 503**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 8. januar 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«I forbindelse med den pågående utbyggingen av Gudrunplattformen (Statoil) som ligger på Utsirahøyden har Petroleumstilsynet etter tilsyn mai 2012 påpekt avvik knyttet til manglende reservekraftforsyning til plattformen.

Vurderes det i denne forbindelse å gjøre tiltak for å knytte Gudrun til den planlagte områdeelektrifiseringen av Utsirahøyden via Dagny, noe som kun vil kreve en relativt kort kabel og kunne bidra til at både Gudrun og Sleipner kan delelektrifiseres, samtidig som nevnte avvik oppfylles?»

Svar:

Jeg er kjent med at det pågår diskusjoner mellom Petroleumstilsynet og operatøren knyttet til reservekraftforsyningen til Gudrun. Om utfallet av disse diskusjonene betyr endringer for Gudrun-utbyggingen er ikke avklart. Jeg legger til grunn at Gudrun har en kraftforsyning som ved oppstart oppfyller myndighetenes krav.

Arbeidet for å studere en samordnet løsning for kraft fra land til feltene på den sørlige delen av Utsirahøyden omfatter funnene Dagny, Ivar Aasen og Johan Sverdrup og Edvard Grieg-feltet.

SPØRSMÅL NR. 504**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 18. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvordan ser regjeringen på en situasjon hvor et selskap ikke får gi utbytte pga. utbytteregele, men eieren likevel må betale formuesskatt for å eie i selskapet?»

Svar:

Etter aksjeloven § 8-1 kan et selskap bare dele ut utbytte dersom det har fri egenkapital. I tillegg til utbyttebegrensinger etter aksjeloven kan det også være vedtektsbegrensninger for å utdele utbytte. Det kan derfor forekomme at aksjonærer ikke mottar utbytte som kan bidra til å dekke formuesskatten.

Det er ikke særegent for aksjer at et formuesgode ikke nødvendigvis gir løpende avkastning som dekker formuesskatten. Det samme kan for eksempel gjelde for fast eiendom. Uansett gir formue skatteevne og bør beskattes.

Formuesskatten må betales uavhengig av når avkastningen kommer. Det betyr at bedriftseiere må ta høyde for svingende resultater i den økonomiske planleggingen. Det er all grunn til å tro at dette gjøres helt profesjonelt blant norske virksomhetseiere, og at aksjonærer og andre eiere av virksomheter som er lønnsomme over tid, er i stand til å betale formuesskatten løpende, enten med virksomhetens tilbakeholdte overskudd eller lån, eller fra eiers øvrige økonomi.

SPØRSMÅL NR. 505**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I både årets og fjorårets statsbudsjett gjorde finanskomiteen i Stortinget endringer i budsjettets innretning på 30 millioner kroner.

Hvor store beløpsendringer har regjeringen registrert at er gjort av Stortinget i statsbudsjettbehandlingen hvert år de siste 10 år, sammenlignet med regjeringens fremlagte budsjettforslag?»

Svar:

Stortinget behandler budsjettspørsmål hele året, fra regjeringens opprinnelige budsjettforslag legges fram i Gul bok til nysalderingen, og regjeringen fører ikke noen sentral oversikt over hvilke endringer som er gjort i Stortinget hvert enkelt år.

Følgende tabell gir en oversikt over de netto endringene Stortinget har foretatt på utgiftssiden og inntektssiden de siste ti årene fra regjeringens budsjettforslag (summen av forslagene i Gul bok og i til-

leggsnumrene) til Saldert budsjett. Det gjøres oppmerksom på at tallene inkluderer lånetransaksjoner.

Tabell: Endringer (netto) fra regjeringens budsjettforslag til saldert budsjett. 1 000 kroner.

År	Samlede utgifter	Samlede inntekter
2013	0	0
2012	-488	-5
2011	0	0
2010	0	0
2009	9 450	9 450
2008	0	0
2007	-20 000	-20 000
2006	0	0
2005	142 400	-24 600
2004	2 238 000	1 693 000

SPØRSMÅL NR. 506**Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 20. desember 2012 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Statistikk fra Statistiskentralbyråen i Sverige og det europeiske statistikkbyrået Eurostat har laget en statistikk. Statistikken viser at Norge er det dyreste matlandet i Europa med matvarepriser som ligger 64 prosent over gjennomsnittet i EU.

Ser statsråden at forbrukerne i Norge betaler for mye for maten, og kan statsråden redegjøre for hva som kan gjøres for å få mere forbrukervennlige matpriser i Norge?»

Svar:

Norge har høy kjøpekraft og gjennomgående høyt prisnivå på varer til privat konsum. Eurostats tall for 2011 viser at Norges BNP per innbygger ligger 86 prosent over EU27. Det er 16 prosent over Sveits, som er neste land på listen iflg. SSB. Prisni-

vået for alle varer til personlig konsum lå i 2011 62 prosent over EU27, altså marginalt under det relative nivået for matvareprisene. Sterk krone mot euro bidrar til dette. Målt i nasjonal valuta har matprisene steget mer i Sverige og Danmark enn i Norge, de siste årene.

Så selv om også matprisene er høye i Norge i absolute termer, som de fleste andre konsumvarer, er Norge blant landene hvor innbyggerne bruker minst av inntekten på mat. I historisk perspektiv har heller ikke nordmenn noen sinne brukt mindre på mat enn nå. Problemet matprisene utgjør i et forbrukerpolitisk perspektiv er derfor klart mindre enn før, og mindre enn i de fleste land.

Vi har et mål om å opprettholde selvforsyningsgraden for mat og et aktivt landbruk i hele landet. Det krever lønnsomhet i alle ledd. Jeg mener ikke forbrukerne betaler for mye for maten i Norge. Vi har høy

kjøpekraft og undersøkelser viser at innbyggerne ønsker en omfattende norsk matproduksjon. Jeg ser det norske kostnads- og lønnsnivået som en større utfor-

dring for norsk matsektors konkurransekraft. Å opprettholde tilstrekkelig konkurransekraft er viktig for en fortsatt omfattende matproduksjon i Norge.

SPØRSMÅL NR. 507

Innlevert 13. desember 2012 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 20. desember 2012 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Den 60 år gamle rullebanen i Bodø ble i fjor reparert hele 750 ganger. Daglig oppdages det løse betongdeler på rullebanen. Dagens tilstand på rullebanen betegnes som alvorlig og kan i verste fall bidra til flyhavari. Siden 2004 har det kostet en halv milliard å holde rullebanen i Bodø i forsvarlig tilstand.

Vil statsråden nå bidra til å utvikle en sikker og fremtidsrettet rullebane i Bodø og vil statsråden ta initiativ til et spleiselag som kan finansiere en rullebaneløsning etter Bodø Kommunes anbefalte S II modell?»

Svar:

Bodø lufthavn er en militær lufthavn med sivil sektor. Forsvaret er eier og har ansvar for investering, drift og vedlikehold av rullebanen og hoveddelen av taksebanene. Forsvaret innehar også den nødvendige operative godkjenningen fra Luftfartstilsynet. Avinor har ansvaret for terminalen og oppstillingsplassene knyttet til denne.

Hovedrullebanen ble sist renovert i 2000. Luftfartstilsynets revisjon i 2010 avdekket avvik på hovedrullebanens overflate. Det ble i 2011 og 2012 iverksatt større tiltak på hovedrullebanen med påløpte kostnader i prosjektet på ca. 15,7 mill. kroner i 2011 og ca. 16,8 mill. kroner i 2012 (oppdatert pr. 31. oktober 2012). I tillegg kommer midler brukt over or-

dinære vedlikeholdsbudsjetter. Totalt ble det brukt ca. kr 25 mill. kr i tiltak på hovedrullebanen i 2011. Det er i tillegg igangsatt tiltak på sikkerhetsområdet. Banens hoveddekke har behov for oppgradering. Et prosjekt for reasfaltering av hovedrullebanen og et prosjekt for gjennomføring av øvrige tiltak som er nødvendige for å utbedre mangler på sikkerhetsområdet er under planlegging. Forsvarsdepartementet vil ta stilling til disse prosjektene når prosjektdokumentasjonen er ferdigstilt. Denne forventes å foreligge våren 2013. Ved gjennomføring av disse prosjektene sikres det at rullebanen innehar en forsvarlig tilstand.

Det gjennomføres, i tillegg til daglig/ukentlig inspeksjon fra brannstasjon, visuelle tilstandskontroller ukentlig med ca. ¼ av hovedrullebanen – dvs. at hele hovedrullebanen besiktiges hver måned.

Som kjent er Ørland valgt som base for Forsvarets nye kampfly. Dette betyr at Bodø lufthavn vil bli en sivil lufthavn når Forsvaret trekker seg ut, og at Avinor vil overta hele ansvaret for lufthavnen. Spørsmål rundt den videre utviklingen av Bodø lufthavn vil Samferdselsdepartementet komme tilbake til i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2014–2023 som skal legges fram våren 2013.

Dette svaret er utarbeidet i samarbeid med forsvarsministeren.

SPØRSMÅL NR. 508**Innlevert 14. desember 2012 av stortingsrepresentant Knut Tønnes Steenersen****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringen har økt avgiften for alkoholfri drikke med 16 øre pr liter. Senterpartiet påstår i leserbrev i Sogn Avis 06.12.12 at saft som ikke er tilsett sukker ikke blir rammet av avgiftsøkningen. Saftbransjen er derimot av en annen oppfatning fordi også kunstig søtet saft (for eks Lerums utan tilsett sukker), rammes av avgiften.

Hva er riktig?»

Svar:

Avgiften på alkoholfrie drikkevarer omfatter drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff.

Det riktige er derfor at alle alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff omfattes av avgiftsøkningen, mens drikkevarer uten slik tilsetning ikke er det.

SPØRSMÅL NR. 509**Innlevert 14. desember 2012 av stortingsrepresentant Knut Tønnes Steenersen****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Tror regjeringen at gunstige avskrivningsreglene kan bidra til et høyt investeringsnivå, og ser regjeringen at supergode avskrivningsregler for olje, men normale avskrivningsregler for fornybar energi, kan medføre at det investeres mer i petroleum og mindre i fornybar kraftproduksjon?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på diverse spørsmål om avskrivningsregler i forbindelse med spørsmål fra FrP til statsbudsjettet for 2013, deriblant spørsmål 30 og 262. Departementet skriver at avskrivningssatser må reflektere reell verdi for å unngå overinvestering. Departementet påpeker selv at avskrivningsreglene for

oljenæringen er gunstige ved å ha en 6 års horisont. Investeringsnivået er nå rekordhøyt.

Svar:

Petroleumsselskaper på norsk sokkel betaler i tillegg til ordinær skatt på 28 pst. en særskatt på 50 pst. For å skjerme alternativavkastningen på investeringen fra særskatt, gis det et friinntektsfradrag basert på investeringsbeløpet, i tillegg til avskrivning og rentefradrag. Samlet er de investeringsbaserte fradragene (avskrivninger, friinntekt og rentefradrag) sjenerøse. Vridningene i petroleumsbeskatningen har neppe stor betydning for omfanget av investeringer i fornybar energi. Det er grunn til å tro at normale lønnsomhetsvurderinger og det gjeldende skatteregimet for landvirksomhet blir lagt til grunn ved investeringer i fornybar energi.

SPØRSMÅL NR. 510**Innlevert 14. desember 2012 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 19. desember 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det er behov for store investeringer i vannkraft. De regionale kraftselskapene er, med de eierbegrensninger som foreligger, stort sett eiet av kommuner og fylkeskommuner med små muligheter til å få tilført kapital. Statens pensjonsfond Norge (SPN) er forhindret fra å investere i selskapene fordi de ikke er børsnotert.

Vil statsråden vurdere å åpne for at SPN likevel kan foreta investeringer i de regionale kraftselskapene?»

BEGRUNNELSE:

Behovet for investeringer i vannkraft de neste årene er stort. Dette er svært langsiktige, kapitalkrevende og viktige investeringer for å sørge for ren energi og reduserte klimautslipp og innfri Norges del av Europas ambisjoner på fornybar energi.

Med unntak av det statlig eide Statkraft er det alt vesentlige av norske vannkraftressurser eiet av kommuner og fylkeskommuner. Med lave driftsresultater og kraftig gjeldsvekst i kommunesektoren de seneste årene er det vanskelig å se for seg at kommunesektoren skal kunne bidra med den nødvendige kapitalen til selskapene. Mange har snarere gjort seg avhengig av stabile utbytter fra kraftselskapene sine. Økt opplåning er i mange tilfeller hverken ønskelig eller mulig.

Langsiktige investeringer i kraftbransjen fremstår dermed som et område som kan være interessant for Statens pensjonsfond Norge (SPN). SPN skal selvfølgelig foreta investeringer på rent forretningsmessig grunnlag og ut ifra egne vurderinger, men det fremstår imidlertid som lite hensiktsmessig at SPN er

avskåret fra å investere i kraftaksjer fordi disse ikke er børsnoterte.

Svar:

Statens pensjonsfond Norge (SPN) er en finansiell investor. Spørsmålet om fondets investeringsstrategi bør utvides til å inkludere unoterte aksjer bør derfor skje ut fra en bred og generell tilnærming, og ikke med utgangspunkt i en bestemt sektor.

Mandatet som departementet har fastsatt for Folketrygdfondets forvaltning av SPN åpner for at fondsmidlene kan investeres i selskaper som ikke er børsnotert (unoterte selskaper) i de tilfeller hvor styret har uttrykt en intensjon om å søke om notering på regulert markedsplass. Det er imidlertid ikke åpnet for at fondets midler kan investeres i unoterte aksjer på generell basis.

Spørsmålet om en bør åpne for investeringer i unoterte aksjer gjennom SPN, ville kreve en nærmere vurdering av hvilke egenskaper slike investeringer har og hvordan de antas å påvirke fondets avkastning og risiko. En forutsetning for å videreutvikle investeringsstrategien for SPN vil også være behovet for betryggende styring av andre typer risiko enn markedsrisiko, som for eksempel operasjonell risiko. Det må også tas hensyn til det betydelige behovet for å bygge opp kompetanse som vil oppstå om en åpner for nye investeringsområder. Et annet krav vil være behovet for en oppfølging av den operative forvaltningen som bidrar til at interessene til forvalterne er sammenfallende med formålet med fondets overordnede investeringsstrategi.

Dette er begrunnelsen for at departementet ikke nå vil åpne for slike investeringer.

SPØRSMÅL NR. 511**Innlevert 14. desember 2012 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Ser statsråden at de nye retningslinjene for tolk- og ledsagerhjelp for døvblinde har uheldige utslag,

og er statsråden villig til å vurdere disse på nytt med tanke på å sikre et best mulig tilbud for denne gruppen?»

BEGRUNNELSE:

Etter at de nye retningslinjene for tolk- og ledsagerhjelp for døvblinde ble innført 17. juli 2012, har flere døvblinde fått avslag på tolk- og ledsagerhjelp til dagliglivets gjøremål. Avslagene gjelder, etter det undertegnede har fått opplyst, oppdrag som etter de gamle retningslinjene ville blitt innvilget - med de konsekvenser dette har for den enkelte.

Undertegnede viser i denne forbindelse til redaksjonell sak i VG 13. desember d.å. hvor det beskrives hvordan de nye retningslinjene fungerer. I nevnte sak fremgår bl.a. følgende omtale av mulige konsekvenser av de nye retningslinjene:

"- Dette kan forsterke døvblindes opplevelse av isolasjon og ensomhet, forhold som i stor grad påvirker den enkeltes psykiske helse og livskvalitet, sier Guro Lillehaug, fagsjef ved Eikholt kompetansesenter for døvblinde.

Hun mener det nye rundskrivet utilsiktet vil svekke døvblindes mulighet til kommunikasjon og deltakelse i sosialt liv og samfunn på linje med andre borgere."

Svar:

Retningslinjene for tildeling av tolk- og ledsagerhjelp ble for relativt kort tid siden endret av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Det har den siste tiden kommet fram i pressen at retningslinjene har medført endring for noen brukere av ordningen, og det er også vist til eksempel på at oppdrag som tidligere ble innvilget nå har blitt avslått.

Det er nødvendig med en kort redegjørelse for bakgrunnen for endringen av retningslinjene for å kunne besvare spørsmålet.

Tolketjenesten i arbeids- og velferdsetaten formidles av hjelpemiddelsentralene. Selv om dekningsgraden for tolkeoppdrag generelt er relativt god (om lag 90 prosent i 2011), er det en stadig utfordring å ha nok tolker til å dekke oppdragene. Dette fører også til at tolketjenesten må prioritere sine oppdrag.

På denne bakgrunn var det et behov for Arbeids- og velferdsetaten å få presisert nærmere hva som ligger i tolke- og ledsagerordningen for døvblinde. Sen-

tralt er hvorvidt ordningen hjemler rett til rene ledsageroppdrag, eller om det må dreie seg primært om tolking, der ledsaging er et avledet behov av dette. Videre har det vært et behov for å få presisert hvorvidt ordningen er underlagt den samme begrensningen som øvrige tiltak etter folketrygdloven § 10-7 knyttet til hvilke situasjoner det kan gis stønad. Rene hobby- og fritidsaktiviteter faller som hovedregel utenfor stønadsrammen, slik at brukere generelt ikke kan påregne å få stønad fra folketrygden til alle slike aktiviteter.

Det har også vært ønskelig å tydeliggjøre ansvarsdelingen mellom stat og kommune for ledsaging. Kommunene har et betydelig ansvar for rene ledsagingsoppdrag. Det har, når det er nødvendig å prioritere i bruken av tolkerressurser, vært nødvendig å vise til kommunenes ansvar på dette området. Det er også gjennom de nye retningslinjene presisert at Arbeids- og velferdsetaten skal legge til rette for gode løsninger for brukerne i dialog med bruker og kommunen i den enkelte sak.

Det fremgår av uttalelser i pressen fra opposisjonen at endringen av retningslinjene nå skal føre til isolasjon og en helt ny hverdag for brukerne av tolk- og ledsagerordningen. Dette er jeg sterkt uenig i. Det er ikke snakk om store innstramminger av rettigheter brukerne har etter folketrygdloven, men altså først og fremst en avgrensning opp mot det ansvaret kommunene har.

Departementet har vært i dialog med brukernes organisasjoner i etterkant av endringene. Vi vil invitere døvblindes interesseorganisasjon til et møte på nyåret for å redegjøre nærmere for endringene som har vært gjort.

Avslutningsvis vil jeg få presisere at Arbeids- og velferdsetatens retningslinjer ikke er det samme som lov eller forskrift, og skal kun være en nærmere presisering av hva som framgår av disse. Det kan således ikke gis retningslinjer som er i strid med lovgivers vilje. Jeg mener at de endrede retningslinjene klart er i tråd med både folketrygdloven og tilhørende forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 512**Innlevert 14. desember 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 20. desember 2012 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I et brev til Alta Kommune 7.12.12 svaret adm. dir. i Helse Nord: "Spørsmålet om å endre sykehusstrukturen i et område er ikke innenfor myndighetsområde til det regionale helseforetaket. Et slikt spørsmål kan bare avgjøres av politisk ledelse i HOD".

Har Helse Nord RHF innenfor sitt område mulighet til å utrede sykehusstrukturer, og har Helse Nord mulighet til å utrede hensiktsmessig organisering av helsetilbudet i regionen?»

Svar:

Jeg forstår at representanten Fredriksen ønsker sykehus til Alta. Dessverre er det verken faglig eller økonomisk bæredyktig med tre sykehus i Finnmark, og jeg har gitt klare signaler om at det ikke er aktuelt å legge ned dagens sykehus i Hammerfest.

Helsetjenestetilbudet i Alta skal utvikles. Helse Nord RHF har sendt på høring forslag til mandat for utredning av helsetilbudet i Alta. Dette mandatet skal etter planen behandles av styret for Helse Nord RHF på styremøte 19. desember i år.

SPØRSMÅL NR. 513**Innlevert 14. desember 2012 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 21. desember 2012 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Habilitering og rehabilitering bedrer livskvaliteten til pasienter med langvarige lidelser og skader. For å få innvilget rehabilitering må man ha et mål for behandlingen. Om man ikke har et nytt mål, får man i regelen ikke innvilget søknad om rehabilitering.

Hvilke retningslinjer og vurderinger ligger til grunn for å evaluere rehabilitering og habilitering?»

BEGRUNNELSE:

Rehabilitering er i forskrift om habilitering og rehabilitering definert som tidsavgrensede, planlagte prosesser med klare mål og virkemidler, hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til brukerens egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet.

Helse- og omsorgsdepartementet har gjennom budsjettproposisjoner og Nasjonal strategi for habilitering og rehabilitering 2008- 2011 formidlet krav om at fagfeltet rehabilitering skal styrkes. Rehabilitering og habilitering blir vektlagt i Samhandlingsreformen. Helsedirektoratet har hovedansvaret for å koordinere arbeidet. Departementet styrer de regionale helseforetakene gjennom de årlige oppdragsdokumentene og gjennom foretaksmøter. De regionale

helseforetakene har inngått avtaler med private aktører av rehabiliteringstjenester for å oppfylle sine forpliktelser innen rehabilitering. Kommunene har gjennom kommunetjenesteloven ansvar for å tilby sine innbyggere habiliterings- og rehabiliteringstjenester.

Svar:

For å få innvilget rehabilitering i spesialisthelsetjenesten, må pasienten ha en henvisning fra fastlegen. Henvisningen skal vurderes innen maksimalt 30 dager (kortere i spesielle tilfeller), og utgangspunkt for vurderingen er pasient- og brukerrettighetsloven med prioriteringsforskriften. For å avhjelpe vurdering av henvisninger har Helsedirektoratet i samarbeid med bl.a. aktuelle fagmiljøer laget prioriteringsveiledere som går dypere inn i prioriteringsproblematikken i de forskjellige fagområdene. På området rehabilitering og habilitering har man i alt tre slike prioriteringsveiledere, for henholdsvis habilitering av barn og unge, habilitering av voksne og for fysisk medisin og rehabilitering.

Dersom en pasient kommer til sykehus som øyeblikkelig-hjelp-pasient, eller dersom pasienten skrives inn for noe annet enn rehabilitering (for eksempel et operativt inngrep), vil pasienten i visse tilfeller få rehabilitering som et ledd i den videre oppfølging i

spesialisthelsetjenesten. Henvisning til rehabilitering kommer da ikke fra fastlegen, men sendes internt i spesialisthelsetjenesten. De private rehabiliteringsinstitusjonene er en del av spesialisthelsetjenesten, og rehabilitering der gis etter de samme prioriteringsreglene som ellers i denne.

Er pasienten eller brukeren ikke tilfreds med spesialisthelsetjenestens vurdering, enten det gjelder avslag eller innholdet i den rehabilitering som blir tilbudt, kan vedkommende klage til Fylkesmannen.

Personer med behov for rehabiliteringstjenester kan få slike også i kommunen. Faglige vurderinger, gjort av fastlegen eller andre, avgjør om brukeren får innvilget rehabilitering eller ikke. Også i kommunen kan tilbudene på rehabiliteringsområdet gis av kom-

munenes egne tjenester eller av private aktører, for eksempel private fysioterapeuter. Medisinsk habilitering og rehabilitering er blant de tjenester kommunen er pliktig å gi, jf. kapittel 3 i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Både kommuner og helseforetak har plikt til å sørge for at individuell plan tilbys og utarbeides for brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7-1, spesialisthelsetjenesteloven § 2-5 og psykisk helsevernloven § 4-1. Individuell plan skal bidra til å sikre den enkelte bruker sammenhengende tjenester tilpasset den enkeltes behov. Uavhengig av om brukeren ønsker individuell plan, skal kommunen tilby koordinator, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2.

SPØRSMÅL NR. 514

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 8. januar 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

Hvilke utredninger rundt endringer av formuesskatten har statsråden tatt initiativ til siden januar 2011?»«I Dagens Næringsliv 6.januar 2011 uttalte statsråden at formuesskatten bør avvikles og erstattes av annen skatt. I Klassekampen 13. desember i år gjentar statsråden synspunktene på formuesskatten som uheldig for småbedrifter og gründere. Men på spørsmål om hvordan dette skal unngås er svaret at det trengs noen utredninger og litt skatteteknikk for å få til endringer.

Svar:

Ved utformingen av skattesystemet må en i tillegg til fordelingsvirkninger ta hensyn til virkningen

som skattene har på verdiskapingen. Det er viktig å ha skatteordninger som gjør at alle bidrar til fellesskapet. Formuesskatten er et sentralt element i denne sammenhengen. De endringer som er innført for formuesskatten i de senere år, har styrket formuesskattens omfordelende egenskaper.

Jeg er opptatt av rammebetingelsene for alle typer næringsvirksomhet i landet. Derfor mener jeg at vi bør fortsette å se på hensiktsmessige endringer i formuesskatten. Jeg har samtidig presisert at det er viktig å opprettholde skatteinntektene, fordelingsprofilen i skattesystemet og å unngå nullskatteyttere.

Formuesskattereglene hører inn under finansministerens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 515**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«EFTAs overvåkingorgan ESA mener det er i strid med EØS-avtalen at Norge krever engangsvgift for biler som er leaset eller utlånt i Norge, men registrert i et annet EØS-land. I følge EØS-retten må Norge angivelig ta høyde for hvor lenge kjøretøyet brukes i Norge når størrelse på engangsvgift beregnes.

Hvilke praktiske virkninger vil dette få for private kjøretøy som er registrert i et annet EØS-land, men utlånt for bruk i Norge?»

Svar:

ESA har i brev 21. november 2012 åpnet sak mot Norge og har uttalt at det norske regelverket for bruk av utenlandsregistrerteleasingbiler kan være i strid med EØS-avtalen art 36. Utgangspunktet etter dagens regelverk er at personer som er bosatt i Norge

må betale full engangsvgift for biler som tas inn i landet, og bilene må registreres i det norske motorvognregisteret. Departementet vil innen 21. januar 2013 utarbeide et svar til ESA.

ESA har i brev 21. november 2012 også tatt opp om det norske regelverket for bruk av utenlandsregistrerte biler som er lånt for kortere perioder av personer som er bosatt i Norge, er i strid med EØS-avtalen art 40. Denne problemstillingen, som er tatt opp av ESA på grunnlag av en dom i EU-domstolen (C-578/10 til 580/10), er for tiden til vurdering i departementet.

Hvilke praktiske virkninger de spørsmål som er tatt opp av ESA vil få, er for tidlig å uttale seg om. Departementet arbeider med å finne løsninger som er i tråd med våre internasjonale forpliktelser og vil komme tilbake med konkrete forslag til regelverksendringer.

SPØRSMÅL NR. 516**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 20. desember 2012 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Stortinget vedtok i 1996 utbyggingen av Oslofjordtunnelen, og tunnelen ble åpnet i juni 2000. Prosjektet skulle delvis bompengefinansieres.

Kan jeg derfor be om å få en oversikt over hvor mye man har fått inn i bompenger og fordeling til drift/innkreving og renteutgifter fordelt på hvert år, og ber også om en oversikt over når man forventer at prosjektet er ferdig nedbetalt?»

Svar:

Bompengene knyttet til prosjektet rv 23 Oslofjordforbindelsen startet sommeren 2000. Nedenfor følger en oversikt over innkrevde bompenger, driftskostnader og netto finanskostnader for årene 2000-2011. Prosjektet er forventet nedbetalt i løpet av andre halvår 2013.

År	Mill. kr		
	Brutto bompenginntekter	Driftskostnader	Netto finanskostnader
2000	36,5	7,1	28,3
2001	74,5	5,4	59,3
2002	85,1	7,6	54,8
2003	88,1	8,2	43,4
2004	75,5	8,2	33,1
2005	104,7	8,9	26,8
2006	114,2	9,5	26,1
2007	123,8	8,7	30,4
2008	131,2	10,0	27,6
2009	131,0	10,2	13,6
2010	141,8	12,0	8,9
2011	132,0	13,9	6,3

SPØRSMÅL NR. 517**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til tabell 2 i statsrådets svar på budsjettspørsmål 722 a) fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe. Av denne tabellen går det frem at det vil bli 10 300 nye nullskattytere i gruppen med nettoformue mellom 0 og 500.000 kroner. Dette er et formuenivå som er under dagens bunnfradrag.

Hvorfor blir de "nye" nullskattytere i denne inntektsgruppen når de med sin lave formue ikke skal betale formuesskatt etter dagens regler?»

Svar:

Det anslås at om lag 32 100 personer vil gå fra å betale formuesskatt til ikke å betale direkte skatt i det hele tatt dersom formuesskatten fjernes. Som repre-

sentant Solvik-Olsen er inne på, anslår departementet at 10 300 av disse personene har en mindre personlig nettoformue enn 500 000 kroner.

Bunnfradraget i 2013 vil være 870 000 kroner for enslige og samboere og 1 740 000 kroner for ektepar. Ektepar lignedes felles for begges formue. Etter at formuesskatten er beregnet for ektepar, vil formuesskatten fordeles forholdsvis på hver ektefelle ut fra størrelsen på nettoformuen. En person med nettoformue under 500 000 kroner kan følgelig stå oppført med formuesskatt så lenge ekteparets samlede nettoformue overstiger 1 740 000 kroner. Dette er årsaken til at en del personer med nettoformue under 500 000 kroner står oppført med formuesskatt.

SPØRSMÅL NR. 518**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Viser til tabell 3 i statsrådets svar på budsjettspørsmål nr. 722 g) og h) fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe. Her beregnes formuesskatten til de 0,1 promille med høyest formue i snitt til 6 639 500 kroner. Siste kolonne viser at økt skatt ved fjerning av skjermingsfradraget er i snitt 346 200 kr. Anslaget tyder på at regjeringen antar de formuende ikke utnytter skjermingsfradraget fullt ut.

Hvilke forutsetninger og regnestykker ligger til grunn for anslaget?»

Svar:

Beregningene som ligger til grunn for svaret på budsjettspørsmål nr. 722 g) og h) fra Finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 31. oktober 2012, er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2010. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for

hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2013. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

Aksjonærene har samlet sett rom for betydelige skattefrie utbytter innenfor skjermingsfradraget. Til tross for dette har andelen skattepliktig utbytte av samlet utbytte i perioden 2007-2010 vært mellom 85 og 90 pst. Den store andelen skattepliktig utbytte må ses i sammenheng med at skjermingsfradraget er knyttet til den enkelte aksje. En skattyter med aksjer i flere selskaper kan derfor ikke skjerme utbytte fra ett selskap ved å benytte skjermingen fra aksjer i andre selskaper. Samtidig akkumuleres det betydelige ubenyttede skjermingsfradrag som kan framføres mot framtidige utbytter og gevinster. Tabell 1 viser skjermingsgrunnlag, skjermingsfradrag, utbytte samt anslått skatt på aksjeutbytte i perioden 2007 – 2010.

Tabell 1 Skjermingsgrunnlag, skjermingsfradrag og utbytte. 2007-2010. Mrd. kroner

	2007	2008	2009	2010
Skjermingsfradrag framført fra tidligere år	5,0	11,0	17,1	19,1
Skjermingsgrunnlag	265,4	273,5	281,6	285,8
Skjermingsrente (pst.)	3,3	3,8	1,3	1,6
Årets beregnede skjermingsfradrag	8,8	10,4	3,7	4,6
Mottatt utbytte	15,0	22,2	22,6	27,6
Benyttet skjermingsfradrag	2,1	3,2	2,2	2,6
Skattepliktig utbytte	12,9	19,0	20,4	25,0
Anslått skatt på utbytte	3,6	5,3	5,7	7,0
Ubenyttet skjermingsfradrag som framføres	11,2	17,6	18,5	20,5

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

En forklaring på den høye andelen skattepliktig utbytte er at utbyttene er konsentrert om en liten andel av aksjene. Aksjeposter som sto for alt skattepliktig utbytte og om lag 96 pst. av det samlede utbytte, representerer kun om lag 14 pst. av skjermingsgrunnlaget, jf. tabell 2 som viser tall for 2009. Til sammen-

ligning hadde aksjeposter som representerer om lag 69 pst. av skjermingsgrunnlaget, ingen utbytteutbetaling. Fra aksjeposter som representerer 17 pst. av det samlede skjermingsgrunnlaget, tas det kun ut skattefritt utbytte, og dette utgjør om lag 46 pst. av det samlede skattefrie utbyttet.

Tabell 2 Skjermingsgrunnlag, mottatt utbytte og skattepliktig utbytte etter andel av benyttet skjerming for aksjeposter. Mill. kroner og prosent. 2009

Andel benyttet skjerming	Skjermingsgrunnlag	Mottatt utbytte	Skattepliktig utbytte
<i>I alt</i>	281 586 (100)	22 604 (100)	20 404 (100)
100 pst.	39 748 (14)	21 587 (96)	20 404 (100)
75 – 100 pst.	5 868 (2)	372 (2)	0 (0)
50 – 75 pst.	6 754 (2)	302 (1)	0 (0)
25 – 50 pst	8 321 (3)	244 (1)	0 (0)
0 – 25 pst	26 922 (10)	9 (0)	0 (0)
0 pst.	193 972 (69)	0 (0)	0 (0)

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

En tilsvarende konsentrasjon av utbytter finner vi også på personnivå. Tabell 3 viser at personer som bruker opp all skjerming, kun har 5 pst. av skjermingsgrunnlaget, men mottar likevel 45 pst. av det samlede utbytte og 48 pst. av det skattepliktige utbyt-

tet. Til sammenligning har personer som ikke benytter noe skjerming, 49 pst. av det samlede skjermingsgrunnlaget, men kun 4 pst. av de samlede utbyttene og 5 pst. av det skattepliktige utbyttet.

Tabell 3 Antall personer, skjermingsgrunnlag, mottatt utbytte og skattepliktig utbytte etter andel benyttet skjerming per person. Mill. kroner og prosent. 2009

	Antall personer	Skjermingsgrunnlag	Mottatt utbytte	Skattepliktig utbytte
I alt	637 851 (100)	281 586 (100)	22 604 (100)	20 404 (100)
100 pst	139 762 (22)	13 119 (5)	10 202 (45)	9 806 (48)
90 - 100 pst.	13 140 (2)	8 049 (3)	2 640 (12)	2 299 (11)
80 - 90 pst.	13 509 (2)	5 096 (2)	1 054 (5)	853 (4)
70 - 80 pst.	18 751 (3)	6 565 (2)	1 069 (5)	825 (4)
60 - 70 pst.	11 085 (2)	5 468 (2)	838 (4)	648 (3)
50 - 60 pst.	11 357 (2)	5 533 (2)	721 (3)	569 (3)
40 - 50 pst.	11 778 (2)	7 425 (3)	762 (3)	577 (3)
30 - 40 pst	12 778 (2)	7 772 (3)	929 (4)	779 (4)
20 - 30 pst.	13 431 (2)	10 341 (4)	855 (4)	701 (3)
10 - 20 pst.	19 108 (3)	11 367 (4)	953 (4)	852 (4)
0 -10 pst.	72 432 (11)	63 216 (22)	612 (7)	1 525 (7)
0 pst.	300 720 (47)	137 637 (49)	970 (4)	970 (5)

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 519

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 11. januar 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«HV er en desentralisert forsvarsgren som er avhengig av mange tusen personer utfører oppdrag av kortere eller lengre varighet. Dessverre kan det synes som om HV-personell kan være i en utsatt posisjon hvis de blir skadet og ikke får erstatning hvis de blir skadet eller blir uføre.

Hva vil statsråden gjøre for å gi HV-personell trygghet for at de får erstatning når uhellet er ute?»

BEGRUNNELSE:

Heimevernet er den personellmessig tyngste forsvarsgrenen i Norge, med en god lokal forankring og en viktig del av vårt totalforsvar. HV utgjør en viktig bestanddel av vårt forsvar. Denne forsvarsgrenen er avhengig av personell som kan improvisere, tilpasse og overvinne situasjoner og hendelser, og løse oppdrag for å sikre vitale samfunnsinteresser. Dette så vi ikke minst i forbindelse med terrorhandlingene 22. juli 2011.

HVs funksjonsevne handler om å planlegge på laveste nivå og sette sammen avdelinger, forsyne og styrkebeskytte dem. Personell som er satt i forskjelli-

ge spesialistfunksjoner i HV løser mange oppdrag gjennom fritidstjeneste, enten mot vederlag eller på idealistisk grunnlag.

Noe HV-personell er også tilsatt i stillinger med svært begrensede stillingsbrøker for å holde kontakt mellom HV-distrikt og avdelinger i områdestrukturen. Spørteren er gjort kjent med noen saker der tilsatt HV-personell i områdestrukturen ikke tilkjennes yrkesskadeerstatning med mindre de har en stillingsbrøk over 37 prosent i uken.

Det vil si at personell som utfører både regulær tjeneste, for eksempel som områdesjefer i stabs- og forsterkningsområder i HV eller annet personell som utfører tjenstlige handlinger, enten under øvelse eller øvelsesforberedende virksomhet, i liten grad oppfyller kravet om 37 prosent stillingsbrøk.

Spørteren er bekymret for at HV-personell som skades under øvelse eller øvelsesforberedende tjeneste, ikke har noen pensjonsrettigheter hvis de blir skadet og ufør i tjenesten da minstekravet for stillingsbrøk ikke er oppfylt.

Spørteren vil derfor be statsråden om å redegjøre for om man synes det er rimelig at HV-personell, en-

ten befal eller korporaler/menige, nærmest blir straffet for å gjøre en innsats for landet, og fortydeliggjøre hvilke rettigheter HV-personell har hvis de blir skadet eller uføre som følge av tjeneste, for eksempel tjeneste utført i henhold til § 13 i heimevernsloven.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter av 17. desember 2012 om hvilke erstatningsordninger Heimevernets (HV) personell har dersom de blir skadet eller uføre som følge av tjeneste. Jeg viser også til Forsvarsdepartementets foreløpige svar, som ble faxet til Stortinget 20. desember 2012.

HV er en sentral ressurs for samfunnets evne til å håndtere sikkerhetsutfordringer, og en viktig del av vårt totalforsvar. Det er derfor helt avgjørende at HVs personell også er omfattet av gode erstatningsordninger dersom uhell skulle inntreffe gjennom øvingsvirksomhet i Forsvaret.

HVs personell er, som øvrige ansatte i staten, yrkesskadedekket gjennom folketrygd-loven og yrkesskadeforsikringsloven. Det er Statens pensjonskasse

som behandler alle krav om økonomisk kompensasjon ved yrkesskader fra statens ansatte.

I lov om Statens pensjonskasse § 5 første ledd fremgår det at man må være tilsatt i statens tjeneste med minst 14 arbeidstimer pr. uke for at man får medlemskap etter denne loven. Dette tilsvarer en stillingsbrøk på ca. 37 %. Personell med en lavere stillingsbrøk enn 37 % omfattes ikke av fordelene som et slikt medlemskap gir. Personellet vil i alle tilfeller likevel være omfattet av det alminnelige erstatningsrettslige vernet gjennom yrkesskadelovgivningen, på lik linje med øvrig tilsatte i statens tjeneste.

Videre er vernepliktig og utskrevet befal i HV som ikke er fast tjenestegjørende, omfattet av forskrift om utbetaling av engangserstatning ved dødsfall og invaliditet, når personellet deltar på repetisjonsøvelser, HV-øvelser eller ekstraordinær tjeneste.

Det pågår for tiden en revisjon av regelverket for økonomisk dekning ved yrkesskader. Arbeidet ledes av Arbeidsdepartementet. Forsvarsdepartementet vil i denne prosessen følge opp arbeidet med erstatningsvern for tilsatt og frivillig tjenestegjørende personell i HV, slik at dette blir ivaretatt på en god måte for Forsvarets personell.

SPØRSMÅL NR. 520

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 18. januar 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Meld. St. 1 (2012-2013) Nasjonalbudsjettet 2013 hevdes det at virksom konkurranse bidrar til effektiv bruk av samfunnets ressurser, holder kostnadene nede og fremmer innovasjon, noe som kommer forbrukerne til gode gjennom lavere priser og et variert produktutvalg med god kvalitet. I samme dokument advares det mot svak konkurranse.

Støtter statsråden disse konklusjonene, og hva vil statsråden gjøre for å sikre virksom konkurranse i velferdsproduksjonen i landets kommuner?»

BEGRUNNELSE:

Spøreren viser til Meld. St. 1 (2012-2013) Nasjonalbudsjettet 2013, der det i kap. 6.2.2. Konkurransopolitikken står følgende:

«Virksom konkurranse bidrar til effektiv bruk av samfunnets ressurser, holder kostnadene nede og fremmer innovasjon. Dette kommer forbrukerne til

gode gjennom lavere priser og et variert produktutvalg med god kvalitet.»

Det står også under samme punkt:

«Høyere priser på varer eller tjenester som følge av svak konkurranse innebærer et tap for samfunnet fordi varer og tjenester som forbrukerne ønsker og er villige til å betale for, ikke blir produsert. Høye priser innebærer også økt inntekt til de næringsdrivende på bekostning av forbrukerne.»

Spøreren erkjenner disse forholdene, og håper at statsråden deler disse oppfatningene.

Spøreren føler likevel et behov for en avklaring om statsråden mener om dette er en etablert del av regjeringens arbeidsgrunnlag og om dette kan gi gevinstmuligheter i deler av offentlig tjenesteproduksjon.

Da kommunesektoren samlet sett er landets største velferdsprodusent, synes det mulig å innføre konkurranse mellom offentlige og private tilbydere

innen kommunal tjenesteproduksjon, noe som vil gi gode resultater i fremtiden.

Svar:

Kommunesektoren har lang erfaring med konkurranseutsetting. Dette gjelder særlig tekniske tjenester som drift og vedlikehold av vei og renovasjonsområdet. Regjeringen ser at konkurranseutsetting innenfor disse områdene kan være et egnet virkemiddel for kommunesektoren.

Det er imidlertid forskjell mellom sektorene om hvilke tjenester som egner seg for konkurranseutsetting. Når det gjelder større velferdsoppgaver som helse og omsorg, mener regjeringen at dette er oppgaver som best kan sikres et kvalitativt godt tilbud gjennom robuste offentlige ordninger. Uansett hvordan kommunene velger å organisere disse tjenestene må det være en absolutt forutsetning at det ikke oppstår tvil om kommunenes ansvar på disse områdene.

Når det offentlige kjøper varer og tjenester fra private, skal anskaffelsesregelverket følges. Dette regelverket sikrer den nødvendige konkurranse på for

eksempel pris og kvalitet mellom potensielle leverandører. For å få gode effekter av konkurranse er det også en fordel at det er tilstrekkelig utbud av tjenesteytere.

Regjeringen har tillit til at kommunene selv finner gode løsninger på hvordan de skal løse oppgavene de er pålagt å utføre. Vi ønsker samtidig å støtte kommunenes arbeid med å utvikle gode løsninger. Derfor vil regjeringen legge fram en strategi for økt innovasjonseffekt av offentlige anskaffelser. Hvis offentlige anskaffelser innrettes slik at de i større grad resulterer i innovative løsninger, kan dette bidra til innsparing for det offentlige ved at varer og tjenester leveres bedre og mer effektivt, og man får bedre tjenester til innbyggerne og økt verdiskaping i næringslivet.

I tillegg vil vi legge fram en strategi for innovasjon i kommunesektoren. Regjeringen vil med strategien støtte opp om kommunenes arbeid med å utvikle nye løsninger – også i samarbeid med private og frivillige eller lokalsamfunnet generelt.

SPØRSMÅL NR. 521

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Finansavisen følger den 17.12 opp et leserinnlegg som statssekretær Schjerva tidligere hadde skrevet i finansavisen, men får ikke svar på sine spørsmål. Avisen påviser at SPU ikke ville ha klart positiv avkastning dersom de hadde måttet dekke selskapskatt og formueskatt. Dette er skatter som enhver liten næringsdrivende må klare å skape avkastning til å dekke, ellers bør de selge eller legge ned virksomheten, hevder Schjerva.

Er statsråden enig med den filosofien hans statssekretær markedsfører?»

BEGRUNNELSE:

Statens pensjonsfond utland (SPU) er som statlig fond fritatt for selskapskatt og formuesskatt. Med en gjennomsnittlig årlig avkastning siden oppstarten i 1998 på 4,09 pst. ville selskapskatt og formuesskatt redusert avkastningen til 1,84 pst. årlig. I samme pe-

riode har årlig inflasjon vært 2,08 pst., slik at realavkastningen etter skatt ville vært -0,24 pst.

Med statssekretær Schjervas resonnement i Finansavisen 6. desember burde en privat eier av tilsvarende investeringer kvittet seg med det, fordi man ikke er i stand til å levere tilstrekkelig avkastning til å betale skatt. En slik tankegang innebærer at staten skal eie det meste - ikke fordi staten er best til å utøve eierskap og forvalte verdiene, men fordi staten er fritatt fra å betale skatt.

Det norske samfunnet er avhengig av de mange små og store arbeidsplassene som får samfunnet til å fungere. Da bør vi legge til rette for et spredt og variert norsk eierskap, i stedet for å oppfordre norske private eiere til å selge til noen som ikke er i formuesskatteposisjon.

Norge ville se ganske annerledes ut enn i dag om man ikke hadde hatt det store antall eiere av små- og mellomstore virksomheter i landet. Dette er viktig både for å utvikle lokalsamfunn, nye arbeidsplasser, innovasjon og maktspredning.

Svar:

Det er riktig som Finansavisen påpeker, at realavkastningen etter skatt kan bli lav, endog negativ, i visse situasjoner når investor er i formuesskatteposisjon. Dette er ikke ny kunnskap. Blant annet viste OECD i sin siste landrapport til at realavkastningen etter skatt på sparing kan bli negativ under bestemte forutsetninger. Realavkastningen etter skatt uttrykker hvor stor avkastning investoren sitter igjen med etter at skatt og inflasjon er trukket fra. Realavkastningen er ikke bare et resultat av skattesystemet, men avhenger også av hvor høy avkastningen er før skatt og av inflasjonen. Det er i situasjoner med lav nominell avkastning og relativt høy inflasjon at realavkastningen kan bli særlig lav. Det har sammenheng med at inntektsskatten baserer seg på nominell avkastning, herunder inflasjonselementet, og at formuesskattens størrelse er nokså upåvirket av avkastningen. I Finansavisens eksempel for Statens pensjonsfond utland (SPU) de siste 5 årene er realavkastningen negativ allerede før skatt fordi inflasjonen overstiger den nominelle avkastningen.

Jeg mener det er to hovedpoeng i den aktuelle debatten. For det første gir formue skatteevne i seg selv. Dette har alltid vært den viktigste begrunnelsen for å skatlegge formue. Formuen gir skatteevne uavhengig av om realavkastningen er positiv eller negativ. For det andre vil de fleste investorer søke å innfri et visst krav til avkastning på investeringene sine, selv om denne kan bli negativ etter at skatt og inflasjon er trukket fra. Det har sammenheng med at det alltid er en alternativ bruk av kapitalen. Innfrir ikke investeringen avkastningskravet, vil det være naturlig for eieren å stille spørsmål ved sine disposisjoner.

Finansavisens regnestykke er basert på noen forenklete forutsetninger. Det påløper ikke norsk selskapskatt på utbytter og gevinster til et norsk, privat investeringsselskap, som kommer inn under fritaksmetoden. Fritaksmetoden skal sikre at det ikke oppstår kjedebeskatning i selskapssektoren. Den gjelder for aksjeinntekter fra selskaper hjemmehørende i

EØS samt for eierandeler som er større enn ti prosent i selskaper utenfor EØS med mindre selskapene er lokalisert i lavskatteland. SPU har en betydelig andel av sin portefølje i EØS-land.

De selskapene et norsk investeringsselskap investerer i, betaler selskapskatt etter regler i landene der virksomheten foregår. Det samme gjelder for selskapsandeler i statens pensjonsfond utland (SPU). Eventuell selskapskatt er det allerede tatt hensyn til i utregningen av SPU's avkastning. Når eiere av et investeringsselskap mottar utbytte, skal det svares utbytteskatt. Utbytte skatlegges som alminnelig inntekt med 28 prosent for den delen som overstiger risikofri avkastning på investeringen (innskutt kapital i investeringsselskapet). Finansavisen legger til grunn at inntektene i et privat investeringsselskap tilsvarende SPU ville blitt beskattet med 28 prosent selskapskatt til tross for at en betydelig andel av SPU's portefølje kommer inn under fritaksmetoden. Finansavisen tar ikke med utbytteskatten fordi de anser at skjermingsfradraget i stor grad vil beskytte mot denne skatten.

Departementet har vært åpen på at formuesskatten har enkelte ulemper. Det har alle skatter. For eksempel påvirker skatt på arbeidsinntekt insentivene til å arbeide og dermed tilgangen på arbeidskraft, som er en vesentlig rammebetingelse for næringslivet. Skattens uheldige virkninger må holdes opp mot at skatter og avgifter skal sikre finansieringen av offentlig tjenesteproduksjon og offentlige velferdsordninger og bidra til utjevning av økonomiske levekår. Formuesskattens virkninger på ressursbruken kan derfor ikke ses isolert, men må ses i lys av alternativene. Regjeringens ønske om å videreføre formuesskatten er forankret i en avveining mellom på den ene siden at formuesskatten kan ha negative virkninger for ressursbruken og på den annen side formuesskattens viktige fordelingssegenskaper. Det er intet nytt i Finansavisens beregninger som gir grunn til å revurdere dette ønsket.

SPØRSMÅL NR. 522**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 21. desember 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden gjennomgå regelverket for å sikre at utdanningsinstitusjoner selv skal få velge når livssyn er påkrevd for en stilling, slik at det ikke blir opp til et statlig ombud å vurdere de interne behovene?»

BEGRUNNELSE:

Det å være en lærer eller ansatt på en religiøs folkehøyskole, grunnskole eller videregående skole handler om å være til stede for elevene og det øvrige personalet. Det betyr at de ulike stillingene vil ha en religiøs dimensjon, selv om de ikke er direkte undervisningsstillinger.

I utgangspunktet er det etter norsk lov forbudt å spørre etter livssyn i forbindelse med ansettelser, med mindre det blir sett på som saklig og nødvendig å stille krav til et bestemt livssyn.

På bakgrunn av enkelte saker som har blitt behandlet av Likestillings- og diskrimineringsombudet, ser skoleeiere seg nå nødt til å be skolene sine om å gå nøye gjennom stillingsinstruksene sine og legge inn «åndelige» oppgaver, slik at det kommer tydelig fram at et kristent livssyn er viktig for alle i personalet.

Det er ikke slik at religiøs aktivitet på en skole er noe som foregår på bestemte steder og til bestemte tidspunkt og at man ut fra dette kan jobbe ved en kristen folkehøgskole dersom man ber seg fritatt fra visse aktiviteter og oppgaver. I religiøse institusjoner som alle andre steder er det derfor viktig å ha ansatte som kan dele virksomhetens visjoner fullt ut.

Svar:

Lov 3. juni 2005 nr. 33 om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv (Diskrimineringsloven), setter forbud mot innhenting av opplysninger om jobbsøkeres livssyn med mindre dette er begrunnet i stillingens karakter eller dersom det inngår i formålet for vedkommende virksomhet å fremme bestemte religiøse syn og arbeidstakerens stilling vil være av betydning for gjennomføring av formålet. Diskrimineringsloven setter også forbud mot å forskjellsbehandle på grunn av etnisitet, religion og livssyn med mindre vilkår for saklig forskjellsbehandling er oppfylt.

Hensynet bak bestemmelsene er ivaretagelse av både retten til trosfrihet og retten til vern mot diskriminering. Dette er to grunnleggende menneskerettigheter, og kan i noen tilfeller stå i motsetning til hverandre. Stortinget har ved flere anledninger vurdert handlingsrommet religiøse virksomheter har til lovlig å forskjellsbehandle som arbeidsgiver. Dette ble blant annet vurdert i 2010 da Stortinget vedtok å oppheve arbeidsmiljølovens særregel for tros- og livssynssamfunn sin adgang til å forskjellsbehandle på grunn av seksuell orientering. Det ble lagt til grunn at arbeidsmiljølovens generelle bestemmelse om lovlig forskjellsbehandling ga trossamfunnene tilstrekkelig rom for religiøst begrunnet forskjellsbehandling. Denne bestemmelsen stiller krav om at forskjellsbehandlingen må ha et saklig formål, være nødvendig for å oppfylle formålet og ikke være uforholdsmessig inngripende.

Jeg mener at bestemmelsene gir tilstrekkelig rom for lovlig forskjellsbehandling, også for utdanningsinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 523**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 21. desember 2012 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å sikre mer likebehandling av pasienter med behov for intensiv og spesialisert lymfødemed behandling?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til oppslaget i Stavanger Aftenblad 14.12.12, magasinet Puls. Der fremkommer det ulike forskjellsbehandlinger av pasienter med behov for intensiv og spesialisert behandling for lymfødemed.

Opphold på Montebello er forbehold kreftpasienter, mens pasienter med samme situasjon som ikke skyldes kreft ikke får opphold i dag. I Helse Vest er det aldri innvilget opphold i utlandet, mens i Helse Sør-øst er dette skjedd flere ganger. Helfo har delvis dekket utgiftene til pasient i Oslo, men gitt avslag til pasient i fra Rogaland med begrunnelse av at pasienten var inneliggende. Det var også pasienten fra Oslo.

I Helse Vest har pasienter fått avslag selv om de har sterke faglige anbefalinger for behandling i utlandet og kan vise til gode resultater.

Svar:

Ett av helsetjenestens bærende verdier er likebehandling. Dette kommer også klart til uttrykk flere steder i helselovgivningen. Det fremkommer blant annet i pasient- og brukerrettighetsloven at lovens formål er å bidra til å sikre befolkningen lik tilgang på tjenester av god kvalitet.

Pasient- og brukerrettighetsloven inneholder også bestemmelser om rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. En pasient med rett til nødvendig helsehjelp har rett til behandling i utlandet dersom det ikke finnes et adekvat tilbud i Norge, det vil si at det er manglende kompetanse i Norge.

Lymfødembehandling gis i Norge av fysioterapeuter med spesialkompetanse, de fleste i kommunehelsetjenesten. Det kan videre søkes om behandlingsopphold ved opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner for intensiv lymfødembehandling.

Dersom en pasient får avslag på sin søknad om behandling i utlandet, kan pasienten klage til Klagenemnda for behandling i utlandet. Nemnda har en uavhengig stilling og selvstendig avgjørelsesmyndighet, og departementet har ikke anledning til å instruere nemnda om skjønnsutøvelse eller i enkeltsaker. Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for at pasienter som har rett til behandling i utlandet ved manglende kompetanse i Norge får dette. Søknad fremsettes for det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion. Saksbehandlingen foregår i utenlandsenheter som er etablert i de enkelte helse-regionene. Det er etablert et nasjonalt nettverk for utenlandsbehandling for å samordne og utvikle lik praksis og likeverdige tilbud for pasienter som har rett til behandling i utlandet. Det er likevel slik at alle søknader blir behandlet og vurdert individuelt, og innen samme diagnosebetegnelse kan det være variasjoner og komplikasjoner som gjør at sakene ikke kan likestilles.

SPØRSMÅL NR. 524

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 21. desember 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at døve skolelever ikke har et godt nok tilbud per i dag, og hvilke strakstiltak ser statsråden for seg for å imøtekomme behovene til døve elever på kort sikt?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til debatten som har vært omkring statlige døveskoler og skoletilbudet til døve/hørselshemmede barn - både på Stortinget og i media de senere år.

Det er en kjensgjerning at mange kommuner sliter med å skaffe god nok tegnspråkkompetanse for sine døve/hørselshemmede elever. Inntaksstopp ved de statlige døveskolene har bidratt til å forverre situasjonen for mange elever og deres pårørende, og undertegnede har også fått varsel om at tidligere velfungerende kommunale samarbeidsordninger heller ikke

fungerer etter intensjonen. Det er signalisert at Statped skal bistå kommunene i tilfeller hvor de mangler kompetanse, men etter det undertegnede erfarer møtes skole/foresatte svært ofte med avslag på hjelp pga. ressursituasjonen.

Dette er etter undertegnedes mening en uholdbar situasjon, og det er nødvendig med kompenserende tiltak som kan bidra med umiddelbar bedring for døve/hørselshemmede elever og deres pårørende.

Svar:

Som kunnskapsminister arbeider jeg hver dag for å gi alle elever i skolen et best mulig tilbud.

Da jeg i fjor la fram stortingsmeldingen Læring og fellesskap, Meld. St. 18 (2010-2011), var dette den første helhetlige stortingsmeldingen om barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov på 20 år. Omorganiseringen av Statlig spesialpedago-

gisk støttesystem (Statped) er ett av de sentrale tiltakene i meldingen for å få et statlig system som i enda større grad enn i dag bidrar til at elever får det læringsutbyttet de har et potensial for og det læringsmiljøet de trenger for å vokse.

Hensikten med omstillingen av Statped er å sikre bedre oppfølging og mer likeverdig tilgang til støtte-systemets tjenester. Når Statped fra årsskiftet blir omorganisert i flerfaglige regioner, vil Statped få bedre mulighet til å jobbe systematisk og helhetlig med å bygge opp kompetanse på lokalt nivå, i samarbeid med kommunene og fylkeskommunene.

Hørselsfeltet er ett av de særlige kjerneområdene til Statped, og vil fortsette å være det også etter at omorganiseringen er gjennomført. De fleste hørselshemmede barn og unge i Norge går i dag på sine nærskoler. Kommunene har de siste tiårene bygd opp flere gode tilbud til hørselshemmede i egen regi. Denne utviklingen har skjedd på bakgrunn av foreldrenes ønsker. På videregående nivå er det flere fylkeskommunale skoler med særlig kompetanse på hørselshemming og tegnspråk.

Stadig færre døve elever tar hele grunnskoleopplæringen på skolene knyttet til Statped. Det er deri-

mot stadig økende forespørsler om å få deltidsopplæring ved sentrene, det vil si ønske fra kommuner og familier om at elever som går på nærskolen kan komme på et kompetansesenter inntil 12 uker per år. Når elever får tilbud om et deltidsopphold ved et kompetansesenter, planlegges det gjerne slik at flere elever tilbys opphold på samme tid. Dette er viktig både for det skolefaglige og det sosiale.

Statped har så langt hatt utfordringer med å gi et så omfattende tilbud som ønskelig, men med omlegging fra fulltidsopplæring til deltidsopplæring vil flere barn og unge kunne få slike tilbud. Statped gir videre gratis opplæring i tegnspråk for foreldre. Den statlige døveskolen Møller-Trøndelag kompetansesenter vil i tillegg bli opprettholdt for å sikre et robust fagmiljø for utvikling av tegnspråkkompetanse.

Avslutningsvis vil jeg peke på at jeg nøye vil følge med på utviklingen og omorganiseringsprosessen i Statped. Statped har sørget for at driften på sentrene har gått som normalt i hele omstillingsperioden, og 1. januar 2013 vil de være etablert som ett Statped, med ett hovedkontor og fire regioner.

SPØRSMÅL NR. 525

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Er statsråden tilfreds med at manglende kontrollrutiner kan medføre at avvik faktisk ikke blir lukket, og vil statsråden vurdere innstramminger i denne delen av regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar fra Statsråden på spørsmål nr.396, der statsråden i stor grad gjør rede for eksisterende regelverk. Undertegnede er godt kjent med regelverket og hvordan det er utformet og praktiseres, derfor stilte jeg ikke et spørsmål om det. Imidlertid spurte jeg om statsråden var tilfreds med måten tilsynets pålegg blir fulgt opp, noe jeg ikke kan se ble besvart av statsråden. Jeg spør derfor på nytt og ber om at spørsmålet denne gangen blir besvart.

Svar:

Som jeg viste til i mitt svar 14. desember foreligger det i dag kontrollrutiner for å sikre at pålegg etterkommes og at brudd på loven rettes opp. At Arbeidstilsynet i utgangspunktet ikke fysisk kontrollerer at forholdene er utbedret, skyldes som jeg viste til at det ofte ikke anses hensiktsmessig eller nødvendig å gjøre det. Det er også et ressurs spørsmål i hvilken grad de skal prioritere dette.

Arbeidstilsynet fører som du sikkert også er kjent med et risikobasert tilsyn, dvs. at de må rette sin innsats mot de områdene der risikoen for ulykker, skader eller sykdom er størst. Hovedstrategien er derfor å sørge for at virksomhetene selv arbeider systematisk med å forebygge ulykker og helseskader. Ettersom det er arbeidsgiver som har ansvaret for å etterleve regelverket, er det også mest naturlig at det er arbeidsgiver selv som må dokumentere overfor Arbeidstilsynet at eventuelle lovbrudd er rettet opp. I de

tilfellene Arbeidstilsynet er i tvil om pålegget faktisk er etterkommet, vil de som nevnt i brevet 14. desember vurdere å gjennomføre ny kontroll.

Jeg har tillit til at Arbeidstilsynet i den enkelte sak følger opp på den mest hensiktsmessige og kost-

nadseffektive måte. På bakgrunn av dette mener jeg det ikke er aktuelt å vurdere endringer i tilsynsrutiner eller regelverk.

SPØRSMÅL NR. 526

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 9. januar 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Etter at ny rutemodell ble innført 9. desember ser vi tilfeller av at tog bruker lengre tid enn tidligere. Østfoldbanen må vente for å komme inn på linjen mot Oslo. Situasjonen skulle kompenseres med flere tog, men det har ikke kommet på plass. Lokaltoget bruker nå opp mot 30 min ekstra inn til Oslo, og dette til tross for at tre stopp er kuttet ut.

Hva vil statsråden gjøre for at togtilbudet blir bedre og ikke dårligere som følge av ruteomleggingen?»

Svar:

Påstanden om at lokaltog bruker opp mot 30 minutter lenger tid inn til Oslo fra Østfoldbanen stemmer ikke. Det er det ingen tog i ruteplanen som har fått en slik drastisk økning i reisetiden. Det er likevel slik at økning i reisetid kan oppstå ved avvikssituasjoner, men dette er da utenfor normal driftsavvikling.

Som følge av ruteendringen den 9.12.2012 har det vært gjennomført mindre justeringer av både minutt-tall og kjøretid for lokaltogene på Østfoldbanen. Endringene er i all hovedsak noen få minutter kortere eller lengre reisetid for de forskjellige toglinjene. Gevinsten av noen få minutters lengre reisetid er forbedret robusthet og punktlighet. Dette kommer de fleste reisende til gode i form av mindre forsinkelser og følgeforsinkelser.

Forbedringer i togtrafikken på strekningen kommer når det settes inn flere og nye tog. Linjer i vest og nordøst får nye tog i løpet av 2013 og 2014 og det frigjøres da tog som kan benyttes til økt kapasitet på Østfoldbanen. NSB skal i tillegg bestille 16 nye togsett som skal benyttes på lokaltogstrekningene til Mysen og Moss. Leveransen av disse starter i 2014.

Økt kapasitet for de miljøvennlige transportformene er et viktig steg for å møte målene i Klimameldingen og Klimaforliket. Den nye rutemodellen bidrar til dette gjennom at de fleste reisende på Østlandet skal få et bedre togtilbud.

SPØRSMÅL NR. 527

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Vikarbyrådirektivet gjøres gjeldende fra 01.01.13. Dette vil også gjelde for allerede inngåtte kontrakter som går langt inn i 2013 og som vanskelig kan reforhandles. Dette vil gi store økonomiske tap

for bedrifter som er etablert for å leie ut arbeidskraft til offshore selskaper i perioder der disse har stor arbeidsmengde.

Vil statsråden sørge for at det blir gitt overgangsordninger for allerede inngåtte kontrakter?»

BEGRUNNELSE:

I følge vikarbyrådirektivet så skal likebehandling av fast ansatte og vikarer gjøres gjeldende fra 1. januar 2013 uten at det er gitt overgangsordninger for allerede inngåtte avtaler som bedrifter har gjort for lang tid tilbake og som er gjeldende langt ut i neste år.

Direktivet vil påføre utleieselskapene høye kostnader og de tidligere inngåtte kontraktene inneholder ikke avtale om reforhandling av disse.

Dette kan gi fatale konsekvenser for denne bedriften og andre bedrifter som er i samme situasjon.

Svar:

Forslag om å gjennomføre vikarbyrådirektivets hovedprinsipp om likebehandling ved utleie av arbeidstakere ble første gang sendt på alminnelig høring høsten 2010. En ny høringsrunde om tiltak for å sikre etterlevelse av likebehandlingsprinsippet ble gjennomført vinteren 2011/2012. Lovproposisjon ble fremmet for Stortinget i mars 2012.

Jeg mener at berørte næringer har hatt lang tid til å innrette seg på endringene i rettsstilstanden ved ut-

leie av arbeidstakere, som trer i kraft 1. januar 2013. Spørsmålet om overgangsordning ble for øvrig drøftet i lovproposisjonen (Prop 74 L (2011-2012)) i kapittel 18. Det ble konkludert med at det var grunn til å gi aktørene noe ekstra tid til å innrette seg på den nye bestemmelsen om innleiers solidaransvar. Dette gjennomfører ikke direktivkrav, og ikrafttredelse er fastsatt til 1. juli 2013.

Det ble i komitéinnstillingen (Innst. 326 L (2011-2012)) ikke reist innvendinger eller fremmet forslag fra noen av stortingspartiene på grunnlag av de vurderinger departementet redegjorde for i proposisjonen mht. iverksettelse av reglene.

Det vedtak som er truffet om ikrafttredelse er i tråd med bemerkningene i lovproposisjonen. Dette er også i tråd med EØS-komiteens vedtak 13. juli 2012 om innlemmelse av vikarbyrådirektivet i EØS-avtalen. Ifølge dette vedtaket trer direktivet i kraft for EFTA-statene 1. januar 2013. Det er denne frist Norge er folkerettslig bundet av.

På bakgrunn av dette planlegges det ikke ytterligere overgangsordninger.

SPØRSMÅL NR. 528

Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Statssekretær Roger Schjerva (SV) konkluderte i et debattinnlegg i Finansavisen om formuesskatten med følgende: "Den herren gir formue gir han også evner." Han foreslo at de som ikke hadde evner til å oppnå tilstrekkelig avkastning til å betjene formuesgjenstanden burde kvitte seg med den.

Statssekretæren har ikke svart på spørsmål fra Finansavisen, men hvor enkelt tror finansministeren det er å selge 20 eller 100 pst. av en sportsbutikk i et lite lokalsamfunn?»

BEGRUNNELSE:

Forvalterne bak oljefondet ville ikke klart å betale den norske formuesskatten uten å spise av formuen i fondet ifølge Finansavisen 17. desember 2012. Statssekretær Roger Schjerva (SV) mener nordmenn må kvitte seg med slike eiendeler.

Svar:

Spørsmålet gjelder samme sak som tas opp i spørsmål 521 fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen. Det vises derfor til svar på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 529**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 4. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren skattesystemet bør være slik at man må kreve at næringsdrivende må ha en avkastning godt over hva noen av verdens beste forvaltere, håndplukket av representanter for den norske stat, klarer å oppnå for at ikke skattene skal spise opp formuen?»

BEGRUNNELSE:

Forvalterne bak oljefondet ville ikke klart å betale den norske formuesskatten uten å spise av formuen i fondet ifølge Finansavisen 17. desember 2012.

Svar:

Spørsmålet gjelder samme sak som tas opp i spørsmål 521 fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen. Det vises derfor til svar på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 530**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 4. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Statssekretær Roger Schjerva (SV) konkluderte i et debattinnlegg i Finansavisen om formuesskatten med følgende: "Den herren gir formue gir han også evner." Han foreslo at de som ikke hadde evner til å oppnå tilstrekkelig avkastning til å betjene formuesgjenstanden burde kvitte seg med den.

Statssekretæren har ikke svart på spørsmål fra Finansavisen, men hva mener finansministeren om evnene til forvalterne bak oljefondet i lys av uttalelsen om formue og evner?»

BEGRUNNELSE:

Forvalterne bak oljefondet ville ikke klart å betale den norske formuesskatten uten å spise av formuen i fondet ifølge Finansavisen 17. desember 2012. Statssekretær Roger Schjerva (SV) mener nordmenn må kvitte seg med slike eiendeler.

Svar:

Spørsmålet gjelder samme sak som tas opp i spørsmål 521 fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen. Det vises derfor til svar på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 531**Innlevert 17. desember 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I lys av at verdens beste forvaltere knapt har hatt avkastning - hva slags avkastning mener finansministeren man skal kunne forvente av en sportshandler

i et lite lokalsamfunn eller en tilsvarende eier av et bilverksted før han heller bør si opp kone og sviger sønn og legge ned og selge slik statssekretær Roger Schjerva (SV) foreslo?»

BEGRUNNELSE:

Statssekretær Roger Schjerva (SV) konkluderte i et debattinnlegg i Finansavisen om formuesskatten med følgende: "Den herren gir formue gir han også evner." Han foreslo at de som ikke hadde evner til å oppnå tilstrekkelig avkastning til å betjene formuesgjensstanden burde kvitte seg med den.

Forvalterne bak oljefondet ville ikke klart å betale den norske formuesskatten uten å spise av formuen

i fondet ifølge Finansavisen 17. desember 2012. Statssekretær Roger Schjerva (SV) mener nordmenn må kvitte seg med slike eiendeler.

Svar:

Spørsmålet gjelder samme sak som tas opp i spørsmål 521 fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen. Det vises derfor til svar på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 532

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«I dag kunne vi lese i Aftenposten om en forsker som har vært midlertidig ansatt i staten, ved UiO, siden 2003.

Hvor stor prosentandel midlertidig ansatte finnes i kommunesektoren, privat sektor og i staten?»

BEGRUNNELSE:

De statlige tallene bes fordelt på henholdsvis høyskoler, universiteter, sykehus, andre.

Dette er ikke et nytt problem. Mye kan tyde på at dette er mer utbredt nå enn tidligere i statlig sektor. I tillegg til at mange går midlertidig langt utover Tjenestemannslovens regler, er her mange som går midlertidig i staten som om de jobbet som sesongarbeidere. Det vil si at de får tilsetning på nytt og på nytt for ett semester om gangen, og går arbeidsledig uten lønn i sommertiden, eller når det ikke er undervisning. For en midlertidig ansatt er det meget vanskelig å kreve fast ansettelse. mange vegrer seg for dette, fordi det kan medføre at man mister muligheten til å jobbe senere.

Svar:

Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) benyttes vanligvis for å måle omfanget av midlertidig ansettelser i norsk arbeidsliv. Undersøkelsene gjennomføres hvert kvartal, og omfatter et stort antall arbeidstakere. Statistisk sentralbyrå (SSB) har i AKU sammenfattet en tidsserie over midlertidige ansatte fordelt på offentlig og privat sektor. Som følge av en større omlegging av undersøkelsen i 2006, er tidsserien foreløpig begrenset tilbake til 2006. Årsgjen-

nomsnittene for 2012 blir klare først primo februar 2013.

Årsgjennomsnittet for midlertidig ansatte, som andel av alle sysselsatte, var i 2011 på 7,9 %. Snittet i 2006 var 10,1 %.

For offentlig sektor viser tallene for 2011 et gjennomsnitt på 11,2 %. Snittet i 2006 var 14,3 %.

For privat sektor viser tallene for 2011 et gjennomsnitt på 6,1 %. Snittet i 2006 var 7,7 %.

Midlertidig ansatte i staten

Oversikten over midlertidig ansatte i staten er hentet fra Statens sentrale tjenestemannsregister (SST), og ble registrert 1. mars 2012. Tallene er basert på antallet "observasjoner" av midlertidig tilsetning. Dette innebærer at dersom en ansatt jobber midlertidig i to ulike stillinger, registreres og telles begge disse. Slike stillingsordninger er mest utbredt i universitets- og høyskolesektoren, blant annet for stipendiater og vitenskapelige assistenter.

Registreringene i SST viser at andelen midlertidig ansatte i statlig tariffområde har gått ned fra 21 % til 17 % i perioden 2005 – 2012. Ut i fra oversikten som SST gir, kan dette grupperes ytterligere for en mer nyansert fremstilling:

Departementene og riksrevisjonen: 8 %

Forsvaret ¹: 27 %

Offentlig næringsdrift og anlegg: 4 %

Sentraladministrasjonen utenfor departementene: 9 %

Sivile ytre etater: 7 %

¹ I Forsvaret er personer ute i internasjonale operasjoner registrert som midlertidig

Statlige grunn- og videregående skoler og kompetan-
sesentre: 13 %

Midlertidig ansatte ved offentlige institusjoner for
høyere utdanning og forskning

Også ved offentlige institusjoner for høyere ut-
danning og forskning ser vi en nedgang i andelen
midlertidig ansatte fra 2005 til 2012. Oversikten er
basert på tall fra Database for statistikk om høgre ut-
danning (DBH), som produseres og publiseres av
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste. DBH vi-
ser at andelen midlertidige årsverk i undervisnings-
og forskningsstillinger i 2012 er på 18,8 %, ned fra
19,9 % i 2005.

Fordelt på høyskoler og universiteter ser tallene
slik ut (inkluderer ikke rekrutteringsstillinger som
doktorgradsstipendiater og postdoktorer):

Universiteter:

2005: 21,8 %

2012: 21,9 %

Statlige høyskoler:

2005: 17,2 %

2012: 13,7 %

Statlige vitenskapelige høyskoler:

2005: 16,5 %

2012: 18,2 %

Andelen midlertidige årsverk i undervisnings- og
forskerstillinger, saksbehandler/utrederstillinger og
støttestillinger til undervisning og forskning samlet,
viser en nedgang fra 19,3 % i 2005 til 16,9 % i 2012.
Fordelt på institusjonstype:

Universiteter:

2005: 20,9 %

2012: 18,5 %

Statlige høyskoler:

2005: 16,4 %

2012: 12,9 %

Statlige vitenskapelige høyskoler:

2005: 18,3 %

2012: 17,7 %

Midlertidig ansatte i helseforetakene

Vi har ikke en samlet oversikt over andelen mid-
lertidig ansatte i sykehusene. SSB offentliggjør sta-
tistikker i AKU som viser samlede tall for helse- og
sosialtjenester, men opererer ikke med en detaljert
næringskode som kun identifiserer helseforetak.

På forespørsel fra Arbeidsdepartementet har Ar-
beidsgiverforeningen Spekter laget en anslagsmessig

oversikt over stillingstilknytningene ved Oslo Uni-
versitetssykehus HF (OUS). Spekter anslår at antallet
engasjementer trolig er høyere ved OUS enn gjen-
omsnittet nasjonalt, som en følge av det relativt
høyere antallet stipendiater og forskere. Man bør der-
for være varsom med å trekke generelle slutninger
basert på disse tallene. Tallgrunnlaget fra OUS viser
situasjonen per desember 2012, beregnet på heltidse-
kvivalenter:

Fast ansatte: 80 %

Engasjementer: 5 %

Vikarer: 10 %

Utdanningsstillinger: 5 % (dette er i hovedsak leger i
spesialisering)

Kommunal sektor

Siden AKU er en spørreundersøkelse, og at
spørsmålet om «eier» er basert på egenrapportering,
vil anslaget for antall ansatte i kommunal sektor va-
rierer noe fra andre datakilder som er basert på regis-
teropplysninger (PAI-registeret). AKU er likevel, i
følge Fafo, den beste kilden vi har på andelen midler-
tidig ansatte etter bransje og eier. Spørsmålene i
AKU omfatter kun hovedstillinger, og vil dermed
ikke si noe om hvor mange av respondentene som har
en bistilling i kommunal sektor med en tidsavgrenset
kontrakt. SSB publiserer bare data etter næring. Imid-
lertid blir lønnstakerne i AKU også spurt om eierfor-
holdet til virksomheten de arbeider i. Fafo har på
oppdrag fra Arbeidsdepartementet tatt ut en oversikt
fra AKU over de som har oppgitt kommunal- eller
fylkeskommunal eier, og satt sammen tallene for de
fire siste, tilgjengelige kvartalene (4. kvartal 2011 –
3. kvartal 2012). Tallene som presenteres her er ba-
sert på et gjennomsnitt av alle kvartalene, for å unngå
sesongmessige skjevheter.

Gjennomsnittet for siste fire tilgjengelige kvarta-
ler viser at 11,4 % av lønnstakerne i kommunal- og
fylkeskommunal sektor er midlertidig ansatt. Dette
tilsvarer omlag 60 000 midlertidig ansatte – av en ar-
beidsstokk på knappe 470 000.

Fafo har også sett nærmere på hvor i kommunal
sektor vi finner flest midlertidig ansatte. Også disse
tallene er basert på gjennomsnittet for siste fire til-
gjengelige kvartaler:

Undervisning: 12,3 %

Helse, sosial og omsorg: 12,3 %

Annen kommunal/fylkeskommunal virksomhet: 6,9 %

Oppsummert viser tallene at andelen midlertidig
ansatte er høyest innen undervisning og helse, sosial
og omsorg, mens den er betydelig lavere i øvrige de-
ler av kommunal sektor.

Jeg er opptatt av at hovedregelen i norsk arbeidsliv skal være fast ansettelse, og at midlertidige ansettelser bare skal brukes der det er nødvendig.

Jeg er glad for at kunnskapsministeren har satt søkelyset på bruken av midlertidige stillinger ved universitetene og høyskolene og på hva som kan gøres for å redusere denne.

SPØRSMÅL NR. 533

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Håkon Haugli

Besvart . av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«På grunn av brannfare i pipene og manglende vedlikehold, har beboere i flere kommunale bygårder i Oslo fått fyringsforbud i vinter. I en innvendig kontroll kommunen har gjennomført av 215 piper ble kun én – 1 – godkjent. Brann i piper og ildsteder utgjør ca. 4 % av antall boligbranner.

Er det etter statsrådets vurdering behov for endringer i regelverket for kontroll og vedlikehold av skorsteinsløp?»

BEGRUNNELSE:

Det er grunn til å tro at det er mangler på en rekke skorsteinsløp som er i bruk. Det stilles i dag lov- og forskriftskrav til piper og ildsteder for å unngå brann, blant annet når det gjelder dimensjonering, høyde over tak og luker. Kommunen har tilsyns- og feieansvar og eieren har ansvar for arbeid som blir utført. De normale kontrollene som gjennomføres av feierne vil normalt ikke kunne avdekke vesentlige feil og mangler, slik eksempelet fra Oslo kommune viser.

Svar:

Når det gjelder kontroll av skorsteinsløp vurderer jeg dagens lov- og forskriftskrav for piper og ildsteder som tilstrekkelige for å avdekke alvorlige feil og mangler. Slikt brannforebyggende arbeid er meget

viktig, og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) berømmer Oslo Brann- og redningsetat for deres gode forebyggende arbeid i hovedstaden.

Bygningene det vises til eies av Boligbygg Oslo KF. Oslo Brann- og redningsetats tilsyn med disse bygningene ga mistanke om alvorlige avvik, som kunne påvirke brannsikkerheten i fyringsanlegg. Det ble derfor krevd videofilming av samtlige skorstein i bygningene.

Boligbygg Oslo KF gjennomførte videofilming av skorsteinene. Etter selv å ha vurdert disse, avvirket de på eget initiativ bruken av samtlige piper i de aktuelle byggene.

Jeg mener at dette viser at dagens lov og forskriftskrav som regulerer tilsyn med fyringsanlegg fungerer etter sin hensikt, og at det på nåværende tidspunkt ikke er behov for endringer.

Når det gjelder vedlikehold av skorsteinsløp er det gårdeier som etter regelverket har ansvaret. Eier skal sørge for vedlikehold av skorstein og øvrig fyringsanlegg, og at anleggene er intakte og virker som forutsatt. Blir det oppdaget feil som åpenbart kan øke risikoen for brann skal fyringsanlegget ikke brukes. Vedlikeholdsansvaret er klart plassert hos eier, og jeg mener det heller ikke på dette punkt er behov for endringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 534**Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 7. januar 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Riksrevisjonens viktige søkelys på forvaltningen av bompengene som bilistene må betale viser også frem det økende og omfattende omfang av bompengefinansieringen. Det mangler fortsatt en samlet oversikt og en samlet rapport til Stortinget der det også sammenlignes med statlig og fra 1.1.2010 fylkeskommunale veiinvesteringer.

Kan statsråden legge frem en slik samlet oversikt over innbetalt bompenger for hvert av årene f.o.m. 2006 tom budsjett for 2013 og tilsvarende tall for stat/fylkeskommuners investering i vei?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser bl.a. til dok. 3:5 2012-2013 Riksrevisjonens undersøkelser av bompengeforvaltningen og til svar på budsjettspørsmål nr. 206 fra FrP, samt årlige budsjettdokument for SD for årene f.o.m. 2006 - 2013.

Det er ønskelig med en spesifisering som angitt hovedformål for bruk av bompenger hvert år (investering i vei, kollektiv og miljøtiltak samt drift av kollektivtiltak) og at årlige beløp oppgis i løpende kr. samt med indeksering til 2013-kr. Jeg legger til grunn at bompenger innbetalt til fylkesveier foruten bomringer i større byer gjelder bompengeprojekt på riks-

veier som gjennom Forvaltningsreformen er blitt fylkesveier fra 1.10.2010 og ber om at dette blir kommentert.

Svar:

I spørsmålet ber representanten Sortevik om en oversikt over innbetalte bompenger mens det i begrundelsen bes om oversikt over bruken av bompengene. For innbetalte bompenger i perioden 2006-2011 vises det til svar på spørsmål nr. 206 fra Fremskrittspartiets fraksjon i Stortingets finanskomité i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2013. Det foreligger ikke opplysninger for 2012 og 2013.

Etterfølgende tabell viser statlige bevilgninger og bompenger som er/forutsettes stilt til disposisjon til riksveginvesteringer i perioden 2006-2013. Dette er midler som er stilt til rådighet fra bompenger, inklusiv låneopptak, og ikke beløp som er innbetalt av bilistene. Det rapporteres ikke på bruken av bompenger ut over det som er innbetalt og er oppgitt i tabellen. Av de årlige budsjettproposisjonene framgår imidlertid forutsatte bompengebidrag til prosjekter og tiltak på riksvegnettet det enkelte år. Tabellen omfatter postene 29, 30, 31, 35, 36, 37 og tidligere post 60.

Mill. kr

År	Bompenger til riksveginvesteringer		Statlige bevilgninger til riksveginvesteringer	
	løp. kr	2013-kr	løp. kr	2013-kr
2006	3 698	4 430	6 434	7 707
2007	4 171	4 888	6 920	8 110
2008	5 380	6 149	7 027	8 035
2009	6 513	7 151	9 301	10 217
2010	4 620	4 943	6 669	7 132
2011	4 876	5 105	6 878	7 198
2012	6 950	7 110	7 651	7 827
2013 ¹⁾ ²⁾	9 250	9 250	8 360	8 360

1) Prognose for bompenger.

2) Statlige bevilgninger ekskl. merverdiavgiftskompensasjon.

Samferdselsdepartementet har ikke oversikt over de totale fylkeskommunale bevilgningene til investeringer på fylkesvegnettet det enkelte år. Etterfølgende tabell gir imidlertid en oversikt over offentlige midler som Statens vegvesen har omsatt/forventes å omsette på vegne av fylkeskommunene i perioden 2006-2012. Det foreligger ikke prognoser for 2013.

Videre framgår bompenger som er/forutsettes stilt til disposisjon til fylkesveger inkl. Oslo kommune i perioden 2006-2013. Tabellen viser, som lagt til grunn av representanten Sortevik, at det før 2010 i liten grad ble stilt til disposisjon bompenger til investeringer i fylkesvegnettet.

År	Bompenger til fylkesveginvesteringer		Offentlige midler til fylkesveginvesteringer (inkl. Oslo kommune)	
	løp. kr	2013-kr	løp. kr	2013-kr
2006 ¹⁾	13	16	1 132	1 356
2007 ¹⁾	> 0	1	1 441	1 689
2008 ¹⁾	25	29	1 440	1 646
2009 ¹⁾	99	109	1 840	2 020
2010	3 639	3 894	5 070	5 425
2011	3 802	3 981	5 606	5 867
2012 ²⁾	4 900	5 000	6 383	6 530
2013 ²⁾	4 600	4 600	?	?

1) Offentlige midler er inkl. evt. kommunale tilskudd og forskudd.

2) Prognoser.

SPØRSMÅL NR. 535

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Det vises til svar Dokument nr. 15:476 (2012-2013). Ved en inkurie glemte statsråden å svare på spørsmålet. FrP er klar over at regjeringen er fornøyd med egen innsats, og at alt de gjør anses som en forbedring.

Kan finansministeren derimot opplyse om hvordan han mener regjeringens innretning på formuesskatten konkret vil være om fire år – hvor mange bør betale formuesskatt; hva bør minstefradraget være; hvilke endringer bør en ha i innslagspunkt, og hvor store inntekter bør formuesskatten gi til staten?»

BEGRUNNELSE:

Man bør kunne forvente at dagens regjeringspartier har et avklart forhold til hvordan disse partienes innretning på både formuesskatten og skattesystemet

for øvrig tas sikte på å bli i løpet av neste fireårsperiode dersom dagens regjering blir sittende etter valget. Statsminister Stoltenberg har også uttalt at formuesskatten ikke fungerer godt nok, og at det må gjøres endringer i den. Da bør finansministeren kunne svare på hvilke endringer man ser for seg og hvilke endringer i formuesskatten man jobber mot.

Svar:

Formuesskatten har blitt mer målrettet siden 2005 med høyere bunnfradrag og skattegrunnlag som samsvarer bedre med reelle verdier enn tidligere. Som jeg skrev i svar på spørsmål nr. 476 fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vil Regjeringen fortsette dette arbeidet. Jeg mener dette signaliserer tydelig nok hvilke ambisjoner Regjeringen har for formuesskatten i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 536**Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 3. januar 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Tine varsler at de vil øke omsetningsavgifta for melk opp til 17 øre. Dette vil føre til at melkebøndene får økte kostnader.

Støtter statsråden Tines forslag om økt omsetningsavgift for melkebøndene?»

Svar:

Tine er markedsregulator for melk og fremmer forslag på omsetningsavgift for kommende år basert på sine prognoser for tilførsel og salg. For 2013 foreslo de en omsetningsavgift på melk på 17 øre, som er opp 5 øre fra andre halvår 2012. Økt melkeproduksjon for å dekke økt etterspørsel etter melkefett gjør at det på den andre siden blir overskudd av skummetmelkpulver. Dette medfører økte kostnader ved å regulere bort melkepulveret.

Omsetningsrådet, som er ansvarlig for markedsreguleringen, godkjente Tines forslag til budsjett for reguleringstiltak og satsen for Omsetningsavgift, og fremmet det som forslag for departementet.

I den norske modellen, er det jordbruket som er økonomisk ansvarlig for eventuell overproduksjon ved at de betaler for reguleringskostnader gjennom omsetningsavgiften. Jordbruket har, gjennom sine organisasjoner, derfor også flertall i Omsetningsrådet.

Jeg mener det er riktig å følge det klare rådet som jordbruket og Omsetningsrådet har kommet med, om å øke omsetningsavgiften på melk med bakgrunn i den aktuelle markedssituasjonen. I vedtak av 19.12.12 godkjente jeg derfor Omsetningsrådet sine forslag til omsetningsavgifter for 2013.

SPØRSMÅL NR. 537**Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 9. januar 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Kan en statsråd uttale seg privat samtidig som vedkommende benytter regjeringens brevark eller lignende?»

BEGRUNNELSE:

Det ønskes besvart i hvilken grad kan en statsråd ha flere "hatter", og i hvilken grad vedkommende kan uttale seg som privatperson. Det ønskes videre besvart hvilke retningslinjer som da eventuelt gjelder, slik at allmenheten skal kunne skille mellom når statsråden uttaler seg og når vedkommende som privatperson uttaler seg, og hva som er regjeringens politikk.

Svar:

Spørsmålet er videresendt fra Statsministerens kontor til meg for besvarelse.

Til det konkrete spørsmålet viser jeg til de etiske retningslinjene for statstjenesten, pkt. 3.3 Ansattes yringsfrihet, hvor det bl.a. heter: "Statens brevhode og logo skal aldri brukes i privat korrespondanse."

Ifølge "Håndbok for politisk ledelse", gjelder de etiske retningslinjene tilsvarende for departementenes politiske ledelse så langt de passer. I tråd med dette skal en statsråd derfor ikke benytte statens brevhode eller logo i privat korrespondanse.

En statsråd i et departement har både en forvaltningsrolle og en partipolitisk rolle. Spørsmålet om korrespondanse knyttet til den partipolitiske rollen er blant annet drøftet i stortingsmelding nr. 32 (1997-98) Om offentlighetsprinsippet i forvaltningen.

Som i statsforvaltningen for øvrig vil statsråden ha den samme yringsfrihet som enhver embets- og tjenestemann.

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har ikke utarbeidet særskilte retningslinjer for statsråders adgang til å uttale seg som privatperson.

Som generell regel gjelder det at jo høyere man er plassert i virksomheten, jo mer påpasselig må man være med å presisere at uttalelsene er private, og ikke

et uttrykk for et offisielt politisk syn. Dette vil selvsagt i særlig grad gjelde for en statsråd.

SPØRSMÅL NR. 538

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Privatsykehuset i Haugesund vurderer å flytte inn i et bygg som skal etableres. De planlegger å leie to etasjer. Sykehuset er ikke avgiftspliktig for merverdiavgift og skal følgelig heller ikke ha mva-refusjon. Problemet oppstår når sykehuset skal gå inn som leietaker, fordi utbygger og eier da ikke vil få mva-refusjon for investeringen for de etasjene som leies ut til privat sykehusdrift.

Mener statsråden at utbyggere kan få mva-refusjon ved utleie til privat sykehusdrift, slik de kan få ved utleie til statlige?»

Svar:

Etter merverdiavgiftsloven § 3-11 er omsetning og utleie av fast eiendom unntatt fra den generelle merverdiavgiftsplikten. Dette betyr at det ikke skal beregnes utgående merverdiavgift på omsetningen, eksempelvis salgssum eller leievederlag. Motstykket er at det ikke foreligger rett til å trekke fra inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk i virksomheten, eksempelvis byggekostnadene ved oppføring av den faste eiendommen.

Ved utleie av bygg eller anlegg til bruk i virksomhet som er registrert etter merverdiavgiftsloven er det imidlertid gitt en mulighet for næringsdrivende og offentlig virksomhet til frivillig registrering i Merverdiavgiftsregisteret. Ved frivillig registrering oppnår utleier fradragsrett for inngående merverdiavgift på alle varer og tjenester til bruk i den registrerte utleievirksomheten. Motstykket til fradragsretten er at den registrerte utleieren må beregne utgående merverdiavgift av leievederlaget. En avgiftspliktig leietaker kan dermed føre merverdiavgiften på leievederlaget til fradrag i sitt avgiftsregnskap. Den frivillige registreringsordningen innebærer at så lenge en virksomhet har avgiftspliktig omsetning, vil ikke merverdiavgiften gi økonomisk motiv til å drive virksomheten i egne lokaler framfor å leie fra andre. Denne fri-

villige registreringsordningen ble etablert i 2001 og er nå å finne i merverdiavgiftsloven § 2-3 første ledd.

Helsetjenester er unntatt fra den generelle merverdiavgiftsplikten, se merverdiavgiftsloven § 3-2. Offentlige og private sykehus driver dermed ikke avgiftspliktig virksomhet. Følgelig kan næringsdrivende og offentlig virksomhet ikke frivillig registreres i Merverdiavgiftsregisteret for utleie av lokaler til slik virksomhet. Det er på dette området ingen forskjell mellom utleie til privat eller offentlig sykehusdrift. Utleier kan ikke nøytralisere merverdiavgiften på oppføringskostnadene gjennom den frivillige registreringsordningen.

Representanten Kambes spørsmål har også en side til den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren, se lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. Formålet med den generelle kompensasjonsordningen er å nøytralisere merverdiavgiften ved kommuners valg mellom å produsere avgiftspliktige tjenester med egne ansatte (uten avgift) eller å kjøpe tjenestene fra private næringsdrivende (med avgift). Ordningen gjelder i første rekke kommunesektoren, men for å motvirke ytterligere konkurransevridninger er også enkelte private aktører omfattet av ordningen. Kompensasjonsordningen er ikke ment å være en støtteordning for kommunesektoren, er derfor dekket inn ved en reduksjon i de statlige overføringer som tilsvarer omfanget av kompensasjon. Ordningen er derfor provenynøytral for staten. Statlig virksomhet er ikke omfattet av kompensasjonsordningen. Det er heller ikke fastleger og private aktører i spesialisthelsetjenesten.

Som følge av at omsetning og utleie av fast eiendom som utgangspunkt er unntatt fra merverdiavgiftsplikten, vil en generell kompensasjonsordning kunne gi kommunesektoren en oppfordring til å føre opp bygg selv framfor å kjøpe eller leie disse av andre. For å motvirke en slik konkurransevridning omfatter ordningen med frivillig registrering også utleie

til kommunale virksomheter. Dette framgår av merverdiavgiftsloven § 2-3 første ledd bokstavene b og c.

I St.prp. nr. 1 (2004-2005) Skatte-, avgifts- og tollvedtak varslet Regjeringen Bondevik II at den ville komme med forslag til en kompensasjonsordning som nøytraliserer merverdiavgiften for helseforetak mv. i statsbudsjettet for 2006. Et forslag utarbeidet av Finansdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet ble sendt på høring sommeren 2005. Forslaget innebar også en utvidelse av den frivillige registreringsordningen til å omfatte utleie av lokaler til helseforetak, men ikke til private aktører i spesialisthelsetjenesten. I høringsnotatet ble det vist til at en utvidelse til å omfatte også utleie til private aktører i

spesialisthelsetjenesten ville medføre et provenyutap av uoversiktlig omfang, og at departementet ikke har ansett det mulig å motvirke alle konkurransevridninger som kan oppstå som følge av merverdiavgiften.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2006 ble det besluttet ikke å gå videre med forslaget om en kompensasjonsordning for helseforetak mv. Det vises til St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak avsnitt 3.2.2, hvor det blant annet ble vist til at nivået på investeringsaktiviteten var relativt høyt og det var store forskjeller i investeringsaktiviteten mellom regionale helseforetak. Dette gjorde det svært vanskelig å få til et nøytralt, varig trekk i overføringene på statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 539

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 8. januar 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Fædrelandsvennen skrev fredag 14. desember om huseiere i Omdal ved Samkom i Vennesla som er redde for økt stråling pga. spenningsoppgradering av kraftlinjen som går over husene deres. Strålingen fra kraftledningen vil øke til 2,8 mikrotesla, syv ganger høyere anbefalt grense (0,4) fra Statens Strålevern. Statnett ser likevel ingen grunn til å hjelpe beboerne.

Vil statsråden se på saken og vurdere å iverksette avbøtende tiltak?»

BEGRUNNELSE:

Statnett skal spenningsoppgradere kraftledningen gjennom Agder, mellom Støleheia i Vennesla og Bamble i Telemark. I 2011 ga Norges vassdrags- og energidirektorat Statnett anleggskonsesjon til å bygge om og oppgradere kraftlinja fra dagens 300 til 420 kilovolt. Man vil forsterke nettet mellom

Agder-fylkene og Grenland på bakgrunn av forventninger til at kraftoverskuddet i Sør-Norge vil øke i årene fremover.

Svar:

I 2011 ga Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) Statnett konsesjon til å bygge om og spenningsoppgradere eksisterende 300 kV kraftledning mellom Kristiansand og Bamble til 420 kV. Beboerne i Omdal i Vennesla var blant klagerne på NVEs

vedtak, og det ble reist krav om avbøtende tiltak av hensyn til elektromagnetiske felt.

Departementet avgjorde klagesaken i april 2012. Departementet fant, i likhet med NVE, ikke grunn til å pålegge Statnett å sørge for avbøtende tiltak.

Spørsmålet om elektromagnetiske felt kommer ofte opp i kraftledningssaker. Statens strålevern er det ansvarlige fagorganet for slike spørsmål. De generelle retningslinjene for elektromagnetiske felt fremgår av St.prp. nr. 66 (2005-2006) på side 64:

- Ved nyetablering av bygg, høyspentanlegg eller opprustning av slike anlegg bør en søke å unngå at bygg får magnetfelt over utredningsnivået på 0,4 μ T. Høyere eksponering kan aksepteres dersom konsekvensene ved feltreducerende tiltak blir urimelig store.
- For nye hus ved eksisterende høyspentledninger er det aktuelle tiltak normalt å øke avstanden til ledningen. For nye ledninger er aktuelle tiltak normalt endret trase eller lineoppheng. Kostnadskrevende kabling på høyere spenningsnivåer eller riving av hus vil normalt ikke være aktuelle forebyggingstiltak.
- Magnetfeltnivået som tilsier utredninger (0,4 μ T) betyr at en bør vurdere tiltak, men dette må ikke tolkes som en grense der tiltak alltid skal gjennomføres. Den enkelte sak må vurderes individuelt og andre viktige hensyn kan tilsi at det legges større eller mindre vekt på magnetfelt.

Statens strålevern har uttalt at det ikke er påvist at det faktisk er noen sammenheng mellom belastning over utredningsnivået og helseskade.

Ved spørsmålet om det skal pålegges avbøtende tiltak må det vurderes om ulempene blir urimelig store.

Før oppgraderingen hadde boligene en beregnet gjennomsnittlig belastning over utredningsnivået. Det er opplyst i saken at spenningsheving fra 300 kV til 420 kV isolert sett vil føre til at strømmen i ledningen går ned, og dermed vil også det elektro-magnetiske feltet bli lavere. Med spenningsoppgraderingen øker kapasiteten. Overføres det mer energi enn tidligere, kan belastningen bli høyere etter oppgraderingen.

Beregningen av elektromagnetiske felt er ikke basert på dagens belastning. Med dagens belastning

er det elektromagnetiske feltet vesentlig lavere enn det som er beregnet for boligene. I departementets vedtak er det tatt høyde for at feltstyrken kan øke frem mot 2020, og det er vurdert konsekvenser av at den beregnede maksimalstyrken skulle inntreffe.

Departementet la til grunn at kostnadene ved masteendring som avbøtende tiltak var urimelig store sammenlignet med de fordeler som oppnås. Dette er helt i tråd med gjeldende forvaltningsstrategi.

Statnett opplyser for øvrig at det er planlagt jordingstiltak ved garasjebygningen på Omdal. Foretaket beklager at dette arbeidet har blitt noe forsinket.

Jeg har forståelse for at de berørte beboerne i denne oppgraderingssaken er opptatt av spørsmålet om virkninger av elektromagnetiske felt. Jeg håper dette svaret til representanten derfor kan være klargjørende også for dem.

SPØRSMÅL NR. 540

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 8. januar 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Mener statsråden det er fornuftig at gode og lønnsomme småkraftprosjekter skal legges på is og miste mulighet for grønne sertifikater på grunn av sendrektig saksbehandling i NVE og rigide krav om 100 prosent markedsadgang også i "worst case scenario"?»

BEGRUNNELSE:

Nipo Kraft AS har gjort investeringsbeslutning på å bygge i Dyrkolbotn kraftverk nord i Lindås kommune, men får ikke tilkoblingsavtale med BKK på grunn av begrensninger i nettet. Dagens regelverk krever at ny energi som skal gis markedsadgang skal ha denne adgangen 100 prosent av tiden. Dette medfører at beregningene skal vise at man aldri overbelastet nettet, selv med den verst tenkelige belastningen. En tenkt situasjon, eller en situasjon som kan oppstå noen timer i året, kan dermed hindre en tilkobling av ny energi inn på dagens nett.

Det er uttrykt fra myndighetenes side at Norge skal satse på fornybar energi. BKK som er netteier uttrykker at de ønsker denne energien velkommen inn i nettet, og at i en del tilfeller vil slik produksjon kunne gi bedre driftsvilkår for nettet. Teknologien for å kunne håndtere situasjoner der nettet nærmer seg

overbelastning har eksistert i mange år, og er gjennomprøvd. Utbyggere vil mest sannsynlig være bedre tjent med 99,5 % tilgang til markedet, enn å bli helt utelukket fra markedet grunnet kapasitetsproblemer. NVE sitt regelverk hindrer netteiere i å bygge og drifte nettet slik de mener er både forretningsmessig og teknologisk riktigst.

Norge og Sverige har inngått avtale om felles elsertifikatmarked. Dette innebærer at norske og svenske forbrukere betaler ekstra for strøm, og at denne ekstrabetalingen skal fordeles blant investorer / utbyggere som produserer fornybar energi. I forbindelse med avtalen er det satt opp mål for mengden ny energi man ønsker å nå, samt en tidsplan. I Norge er det bestemt at produksjonsanlegg må være i produksjon innen 2020, for å kunne inngå i elsertifikatmarkedet. Det første store hinderet for norske utbyggere er saksbehandlingstid på konsesjonsbehandling etter vassressursloven hos NVE. Det blir hevdet at med dagens kapasitet og søknadsmengde, så må søknader være inn før jul 2012 for å kunne ha sjanse til å nå fristen i 2020. Det andre hinderet er manglende kapasitet i linjenettet. Dette hinderet har en mer kompleks bakgrunn, men skyldes delvis også saksbehandlingstid hos NVE og OED.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har fått betydelig økt kapasitet for behandling av små vannkraftverk. Resultatene av dette kommer klart til syne gjennom en økning av antall behandlede søknader i 2012. Jeg er svært opptatt av at den positive utviklingen i antall konsesjonsvedtak opprettholdes og styrkes framover. Samtidig må det sikres at det fremdeles gjøres gode helhetlige vurderinger i konsesjonsbehandlingen.

Et kraftverk må levere strøm på nett innen 31.12.2020 for at det skal være sertifikatberettiget. Det er nå satt et mål for at NVE skal behandle et tilstrekkelig antall saker slik at køen av søknader om små vannkraftverk skal avvikles innen 2017. NVE har videre uttalt at konsesjonsøknader burde foreligge før 1.1.2013 dersom disse skal kunne behandles innen 2017. NVE har på denne måten gitt et signal til bransjen om at det er viktig å få fram de gode prosjektene raskt dersom anleggene skal bli berettiget til sertifikater. Jeg synes det er riktig å gi et slikt signal. Det er ikke utelukket at også søknader som kommer inn etter dette tidspunktet kan få konsesjon i tide, men det sier seg selv at dette blir mindre sannsynlig etter som tiden går.

Med hensyn til produsentenes markedsadgang, så har alle netteiere plikt til å sørge for markedsadgang til ikke-diskriminerende og objektive tariff og vilkår. Før en tilknytning tillates, plikter nettselskapet å gjøre en vurdering av om tilknytningen er driftsmessig forsvarlig. Med dette menes at leveringskvaliteten til eksisterende kunder ikke reduseres. Det betyr at spenningsgrenser gitt av forskrift om leveringskvalitet, må opprettholdes i underliggende og tilgrensende nett. I tillegg skal ikke overføringsgrenser (strømgrenser) for komponenter i tilgrensende og overliggende nett overskrides.

Nettselskapenes tilknytningsplikt ble lovfestet fra 1. januar 2010 og trådte i kraft 1. juni samme år. Dersom det ikke er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til eksisterende nett, må den aktuelle konsesjonæren utrede, søke konsesjon, og gjennomføre nødvendige investeringer i sitt nett for så å kunne gi tilknytning, uten ugrunnet opphold.

Plikten til å gi tilknytning og til å gjennomføre nødvendige investeringer gjelder for alle som har anleggskonsesjon eller områdekonsesjon for nettanlegg. Dersom tilknytningen påvirker tilgrensende eller overliggende anlegg gjelder tilknytningsplikten tilsvarende for de øvrige berørt anleggs- eller områdekonsesjonær. Det er det lokale nettselskapets ansvar å innhente informasjon fra overliggende nett om eventuelle nødvendige investeringer.

Når en nettilknytning utløser behov for investering i eksisterende nett, kan nettselskapet etter nærmere regler fastsette anleggsbidrag for å dekke an-

leggskostnadene. Dersom den som ber om tilknytning ikke godtar anleggsbidraget, bortfaller tilknytningsplikten. Det skal normalt ikke gis tilknytning før nødvendige investeringer er gjennomført. Nettkonsesjonærene har ikke anledning til å inngå avtaler om produksjonsbegrensninger som et varig alternativ til nettinvesteringer. Berørte nettselskap skal kunne angi et forventet tidspunkt for når tilknytningen kan gjennomføres på bakgrunn av en vurdering av behovet for investeringer.

Nettselskapene skal vederlagsfritt kunne gi et kostnadsoverslag på et eventuelt anleggsbidrag. Et slikt anslag vil være beheftet med usikkerhet, men det bør fremgå hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for beregningene.

Nettkonsesjonæren kan søke om fritak fra tilknytningsplikten dersom tiltak innen nett og produksjon samlet sett ikke vurderes som samfunnsmessig rasjonelt.

Nettkonsesjonærene har ikke anledning til å sette vilkår om produksjonsbegrensninger i tilknytningsavtalen som et alternativ til å gjennomføre en nettinvestering.

I enkelte tilfeller kan det imidlertid være teknisk mulig å tilknytte ny produksjon i en periode før tilstrekkelig nettkapasitet er etablert, dersom partene kommer til en midlertidig avtale om produksjonsbegrensninger. Ved inngåelse av en midlertidig avtale må nettselskapet ta hensyn til at avtalen ikke skal medføre problemer for eksisterende nettkunder eller for leveringskvaliteten og forsyningssikkerheten i kraftsystemet.

Nettselskap som velger å inngå midlertidige avtaler med produsenten om produksjonsbegrensninger, må sikre at avtalen ivaretar hensynet til likebehandling av aktørene innenfor eget konsesjonsområde. Nettselskapet må også ta hensyn til at ulike produksjonsbegrensninger for ulike produsenter vil kunne gi praktiske problemer for driften av nettet.

En kraftprodusent kan alternativt inngå avtale med en annen kraftprodusent med reguleringsevne innenfor det aktuelle nettområde - dersom dette sikrer at det vil være driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning i perioden frem til det er investert i nett. Nettselskapet vil i slike tilfeller måtte vurdere om avtalen mellom utbygger og kraftprodusenten ivaretar hensynet til driften av nettet før det gis tilknytning. Nettselskapet har ikke anledning til å pålegge eksisterende produksjon å redusere sin produksjon for å gi tilknytning til ny produksjon.

Etter departementets vurdering vil en eventuell avtale om tidlig tilknytning av produksjonsanlegg forutsette at det er gitt konsesjon for nødvendige investeringer i nettet. Når det foreligger konsesjon og investeringsbeslutning, kan utbygger henvende seg til nettselskapet og be om dette mot å godta en mid-

lertidig avtale om produksjonsbegrensning eller inngå avtale med en kraftprodusent med reguleringsevne. Nettselskapet har etter departementets vurdering li-

kevel ingen plikt til å gi tidligere tilknytning dersom det ikke anser dette som driftsmessig forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 541

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 3. januar 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Det er over en måned siden hestegården i Troms hadde frist til å avvikle hesteholdet sitt.

Kan statsråden redegjøre hvor saken står i dag, og når vedtaket om avvikling blir gjennomført?»

Svar:

Jeg viser til tidligere svar på spørsmål fra representanten Trældal om hesteholdet i Troms.

Landbruks- og matdepartementet har mottatt informasjon om at Mattilsynets hovedkontor har saken til klagebehandling. Saken forventes å være ferdig behandlet i løpet av uke1, 2013.

SPØRSMÅL NR. 542

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 9. januar 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I statsbudsjett for 2013 har regjeringen kuttet i bevilgningen til vertskommuner for HVPU-brukere. For inneværende år har bevilgning til ulike kommuner vært svært forskjellig, noe som medfører at enkelte kommuner må kutte i tilbudet.

Hva er årsaken til at vertskommuner for HVPU-brukere får ulike tilskudd, og hva gjør regjeringen for å sikre at alle brukere får et like godt tilbud uavhengig av hvilken kommune de bor i?»

BEGRUNNELSE:

Tilskuddet til vertskommuner for HVPU-brukere som bor på omsorgshjem og som treng døgnvakt får ulikt tilskudd.

Skodje kommune har totalt 26 brukere/beboere som hører til på «Prestmarka», dagtilbud og busenter. Ifølge rådmann Kjell Bjørdal har det vært et overforbruk i denne og andre sektorer, og kommunen må derfor kutte bevilgningen for å få balanse i budsjettet.

Dermed har det skapt usikkerhet om sektoren vil være i stand til å ivareta lovpålagte tjenester i henhold til Sosiallova m. m på en forsvarlig måte. Grunnen til dette er at Skodje fikk for 2012 en god del mindre i vertskommunetilskudd enn andre kommuner som Skodje kan sammenliknes med.

I henhold til forslag for vertskommunetilskudd for 2012, som fremgår av hjemmesiden til Lands sammenslutningen av vertskommuner for sentralinstitusjoner i det tidligere HVPU (LVSH), vises følgende skeivfordeling:

Kommune	Antall beboere	Tilskudd 2012	Pr. beboer
Vestnes	65	98.483.000,-	1.515.000,-
Ørskog	12	13.806.000,-	1.150.000,-
Skodje	10	10.136.000,-	1.013.000,-

Hverken rådmann, ass. Rådmann, tidligere ordfører eller nåværende ordfører i Skodje kan forklare hvorfor det er så store forskjeller. De har prøvd å på-

virke LVSH til å få bedre uttelling og i det minste en forklaring på forskjellen, uten å lykkes.

Store forskjeller i tilskudd til de enkelte kommunene er urimelige, fordi det medfører svært ulikt tilbud til den enkelte bruker. Kvaliteten på tilbudet skal ikke være avhengig av hvilken kommune den enkelte bruker bor i.

Svar:

Etter HVPU-reformen som ble gjennomført tidlig på 1990-tallet, overtok 33 kommuner ansvaret for en rekke beboere hjemmehørende i andre kommuner. Formålet med den øremerkede ordningen er å kompensere de 33 vertskommunene for de beboere som valgte å bli boende i institusjonskommunen. Tilskuddet for 2013 er på totalt 952 mill. kroner og gjelder 730 beboere.

Tilskuddet til den enkelte vertskommune ble på begynnelsen av 1990-tallet fastlagt blant annet med bakgrunn i kurdøgnprisene i de institusjoner beboerne var i. Tilskuddet var ment å dekke hele kommunens tjenestetilbud, herunder helse- og sosialtjenester, bolig og tekniske tjenester, aktivitetstilbud, opplæring, kulturtilbud mv.

Det foretas hvert år en telling av hvor mange brukere som faller fra. Bevilgningen settes hvert år ned tilsvarende antallet beboere som faller fra. Det er fortsatt stor spredning mellom kommuner i tilskudd per bruker. Fra 2002 ble det, for gradvis å utjevne tilskuddsforskjellene mellom vertskommunene, innført en ordning hvor de kommuner som mottar et tilskudd som ligger under dagens gjennomsnitt kun får 50 pst.

i reduksjon i tilskuddet når brukere faller fra. For de kommuner som ligger over landsgjennomsnittet i tilskudd per bruker reduseres tilskuddet med 100 pst. per bruker som faller fra.

Med bakgrunn i det ovennevnte ble bevilgningen for 2013 satt ned med 37 mill. kroner. For å sikre vertskommuner mot brå inntektsbortfall ble det, med virkning fra 2011, innført en skjermingsordning slik at ingen kommuner ved frafall av beboere trekkes mer enn et beløp knyttet til antall innbyggere i kommunen. Den delen av tilskuddseduksjonen som den enkelte kommune ikke blir trukket på grunn av skjermingsordningen, hefter ved denne kommunen de påfølgende år.

Tildeling av helse- og omsorgstjenester skjer etter en individuell vurdering ut fra den enkeltes behov. Det er altså ikke vertskommunetilskuddets størrelse som bestemmer den enkeltes tjenestetilbud, men den enkeltes behov. Kontrollen av om disse brukerne får et forsvarlig tilbud sikres via de ordinære kanaler for saksbehandling, klage og tilsyn.

Det meste av kommunenes utgifter til helse- og omsorgstjenester dekkes av kommunenes frie inntekter. For å sikre at alle med behov for tjenester får et godt tilbud har denne regjeringen i perioden fra 2005 til 2012 styrket kommunesektorens frie inntekter med om lag 32 mrd. kroner. Videre skal toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester sikre at tjenestemottakere, som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparatet, får et best mulig tilbud, uavhengig av kommunens økonomiske situasjon.

SPØRSMÅL NR. 543

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 21. desember 2012 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Regjeringen har vedtatt at politiets nye beredskapssenter skal legges til Alnabru. Statsbygg fikk i oppdrag av departementet å lage en konsekvensanalyse av de forskjellige tomtealternativene i Oslo-området.

Kan statsråden redegjøre for hvilke konfliktområder konsekvensanalysen konkluderte med for Alnabrualternativet, sammenlignet med andre tomtemuligheter, og hvilken tidsmessig fremdriftsplan konkluderte analysen med for Alnabrutomten?»

Svar:

Av de tomtene Statsbygg vurderte som aktuelle for nasjonalt beredskapssenter, var jernbanens tomt på Alna den som ble ansett til å være den mest egnede tomt med hensyn til beliggenhet og egnethet for formålet. Dette støttes også av Oslo politidistrikt. Gjennom nevnte kartlegging ble det også klart at konfliktpotensialet knyttet til Alna-tomten er langt lavere enn de andre tomtene som ble vurdert som aktuelle, som forholdet til naboer og kommunens plan for byutvikling i området m.m.

Regjeringen har besluttet at beredskapssenteret skal etableres på Alnabrutomten.

For å sikre hurtigst mulig framdrift i etableringen har regjeringen besluttet å bruke statlig regulerings-

plan. Det vil ta om lag 5 år til beredskapssenteret står klart til bruk.

SPØRSMÅL NR. 544

Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 4. januar 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«I henhold til oppslag i Fiskeribladet Fiskaren 12. desember så har forslaget fra Fiskeridirektøren om å øke torskekvoten i åpen gruppe med 6 ekstra tonn, utelukkende i de sjøsamiske områdene, skapt stor irritasjon hos de andre fiskere i åpen gruppe. Det er viktig at man klarer å unnlate å forfordle noen fiskere foran andre all den tid at dette dreier seg om å kunne drive lønnsomt.

Vil statsråden foreta en grundig og kritisk gjennomgang av forslaget til tildeling og ikke bare sanksjonere fiskeridirektørens forslag?»

Svar:

Fisket etter torsk for fartøy i åpen gruppe er regulert som maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn fra årets begynnelse. Kvotene i åpen gruppe ble for 2012 satt litt for høyt og Fiskeridirektoratet måtte allerede 19. april 2012 stoppe fisket på maksimalkvotene i åpen gruppe. Fisket kunnet etter dette likevel fortsette innenfor garanterte kvoter. Status per uke 49 var at åpen gruppe har overfisket gruppekvoten med rundt 3500 tonn torsk. Dette innebærer at gruppen har fått nytte godt av økningen i totalkvoten for 2013 på forskudd.

For å hindre en tidlig stopp i fisket på maksimalkvotene i åpen gruppe, og for ikke å styre mot et overfiske av gruppekvoten for 2013, er maksimalkvotene som gjaldt i 2012 videreført i 2013 og det er gitt en liten økning i de garanterte kvotene.

Det har siden 2011 vært avsatt 3000 tonn torsk til oppfølging av kystfiskeutvalget. Dette er en ordning hvor eiere av merkeregistrerte fartøy i Finnmark,

Nord-Troms og øvrige kommuner i Troms og Nordland som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning, kan fiske tilleggskvoter i åpen gruppe.

Ettersom bare deler av avsetningen har vært utnyttet de siste årene, er det rom for å øke tilleggskvotensom har vært på seks tonn i 2011 og 2012.

Fiskeridirektoratet hadde i forslaget til reguleringsmøtet foreslått at kvotetillegget på torsk til fartøy som deltar i fisket på kystfiskekvoten skulle økes fra seks til åtte tonn. Under behandlingen i reguleringsmøtet framkom det at Sametinget ønsket en økning i kystfiskekvoten for hvert enkelt fartøy på 10 tonn. Norges Fiskarlag støttet Fiskeridirektoratets forslag under behandlingen i reguleringsmøtet.

Med bakgrunn i innspillene på reguleringsmøtet og at ordningen ikke helt har gått seg til, endret Fiskeridirektoratet sitt forslag om at kvotetillegget på torsk til fartøy som fisker på kystfiskekvoten økes fra 6 til 12 tonn for 2013.

Jeg er enig med Fiskeridirektoratet i at det er rom for en økning i tilleggskvoten i åpen gruppe for eiere av merkeregistrerte fartøy i virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning. Dette vil bidra til at ordningen oppnår tilsiktet effekt. I reguleringen for 2013 er tilleggskvoten fastsatt til 12 tonn.

Fiskeriforvaltningen skal søke å regulere fisket slik at de fastsatte kvotene blir tatt, herunder også at de fastsatte avsetninger. Dersom det viser seg at avsetningen ligger an til å bli overfisket, kan fisket bli stoppet. Tilsvarende kan avsetningen reforderes dersom kvoteutnyttelsen viser seg å bli lavere enn forventet.

SPØRSMÅL NR. 545**Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 4. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Det er synliggjort at politiet må øve mer på skarpe situasjoner, trene på forskjellige scenarier som kan oppstå og ikke minst samtrene med andre nødetater. Politihøgskolestudentene må også øve mer før de kommer ut i aktivtjeneste.

Hvilke kvaliteter ser statsråden for seg at politiets øvingsområder har i fremtiden, og hvor ser statsråden for seg at slike øvingsområder i fremtiden blir lokalisert uten å komme i konflikt med forsvarets behov for tilgang til gode øvingsområder?»

Svar:

Politiet har i dag gode treningsfasiliteter og områder ved Politihøgskolens avdelinger i Oslo, Bodø, Stavern og på Kongsvinger. Samlet tilbyr avdelingene utendørs skytebaner, filmskytebaner, gode øvingsobjekter og øvingsterreng for taktisk trening. Øvingsområdene ved flere av disse avdelingene er godt egnet for samtrening med de øvrige nødetatene. På operativt og strategisk nivå øves det i tillegg med de øvrige

nødetatene under de store nasjonale øvelsene som SNØ, TYR og Gemeni.

Det vurderes å øke antall treningstimer for en del av politiets personell, slik at vi oppnår en bedre beredskap og utnyttelse av de samlede ressurser. Dette vil jeg komme nærmere tilbake til i den varslede stortingsmeldingen om oppfølgingen av 22. juli kommisjonens rapport.

Jeg er glad for at det er besluttet å bygge et nytt og moderne beredskapssenter på Alna i Oslo som skal stå ferdig innen fem år. Politiets beredskapsstropp, hundetjenesten, bombegruppen, forhandlingstjenesten og politi-helikoptertjenesten vil få fast tilhold i det nye senteret. Det nye senteret vil også bli et utdannings- og kompetansesenter som alle politidistriktene kan benytte seg av.

Forsvaret og politiet har i dag et godt samarbeid. De to etatene benytter hverandres treningsområder i den hensikt å utnytte de samlede ressurser på en best mulig måte, og for å kunne lære av hverandre kompetanse, kunnskap og erfaringer.

SPØRSMÅL NR. 546**Innlevert 18. desember 2012 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 8. januar 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Kva blir gjort i denne type saker med kontroll på nett og produksjonselskapa for å vere trygg på at ein har ein effektiv kraftmarknad og rasjonell nettdrift?»

GRUNNGJEVING:

Ein kunne nylig lese i media at NVE har ilagt TrønderEnergi Nett AS et overtredelsesgebyr på en million kroner for brot på kravet om eit funksjonelt skille, nettselskapets nøytralitet og program for overvaking av nettselskapets nøytralitet. Vidare kunne ein lese at fleire krav som skal føre til effektivt kraftmarknad og rasjonell nettdrift var broten. Brota på desse krava vil kunne medføre at kundane fekk ein

høgare kraftpris og nettleige. Mange spør seg om dette er eit omfattande problem blandt dei mange nettselskapa vi har som igjen fører til at kontroll blir meir krevjande.

Svar:

Den 18. desember 2012 vedtok NVE å ilegge TrønderEnergi Nett AS et overtredelsesgebyr for brudd på krav om funksjonelt skille, nettselskapets nøytralitet og krav om overvåkingsprogram for nettselskapets nøytralitet. Det var først og fremst det uklare forholdet mellom nettselskapet og konsernets integrerte kraftleverandør som medførte bruddet på regelverket.

For å oppnå et effektivt kraftmarked med rasjonell nettdrift, er det i energilovgivning innført et

skille mellom nettvirksomheten og den konkurranseutsatte virksomheten. NVE regulerer nettselskapene og stiller krav til selskapenes organisering for å oppnå dette.

NVE har i hovedsak tre virkemidler til formålet: regelverk, veiledning og tilsyn.

Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovent) § 4-6 første ledd stiller krav om selskapsmessig skille mellom nettvirksomheten og øvrig konkurranseutsatt virksomhet i den vertikale integrasjonen, dvs. kraftleverandør og kraftprodusent i samme konsern. Dette innebærer at virksomhetene skal organiseres i selvstendige juridiske enheter. Videre stilles det krav om at nettvirksomheten ikke kan eie eller eies av enheter med virksomhet innen produksjon eller omsetning av elektrisk energi, dvs. kraftprodusenter eller kraftleverandører.

Kravene gjelder for alle nettselskap med over 100.000 kunder, det vil si åtte av totalt rundt 140 nettselskap i Norge. Det kan imidlertid også stilles krav til omorganisering ved sammenslåinger, oppkjøp mv. som utløser konsesjonsplikt. Det er dermed flere enn kun de åtte nettselskapene med over 100.000 kunder som har selskapsmessig skille.

Energiloven § 4-7 stiller videre krav til funksjonelt skille. Kravene om funksjonelt skille er ment som et supplement til energiloven § 4-6 for å gjøre det selskapsmessige skillet reelt. Kravene innebærer at personer i ledelsen i nettvirksomheten ikke kan delta i ledelsen i produksjons- eller omsetningsvirksomheten.

Videre skal ikke morselskap eller kontrollerende eier gi instruksjoner til nettvirksomheten om den daglige

driften eller om avgjørelser vedrørende utbygging eller oppgradering av nettet som ikke går utover fastsatte grenser for nettvirksomhetens økonomiske rammer.

Forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester (avregningsforskriften) § 8-1 fastsetter krav om at nettselskapet skal opptre nøytralt overfor alle sluttbrukere og kraftleverandører.

Avregningsforskriften § 8-1a stiller krav om et overvåkingsprogram for nettselskapets nøytralitet. Kravet gjelder kun for de åtte nettselskapene med over 100 000 nettkunder.

NVE stiller, i nettselskapets omsetningskonsesjon, krav om at nettselskapene må utarbeide rutiner for å sikre at nøytralitetskravene opprettholdes. Rutinene må være skriftlige og kunne dokumenteres.

NVE har videre i lang tid veiledet nettselskapene om kravene til nettselskapets nøytralitet og informasjonsplikt gjennom ulike rundskriv. Direktoratet ga i 2011 ut en ny og samlet veileder, som oppsummerer og tydeliggjør kravene til nettselskapets nøytralitet.

NVE har i snitt gjennomført ti stedlige tilsyn med nettselskapene per år for å sikre nettselskapenes nøytralitet. I tillegg gjennomføres tilsyn med selskapenes internettsider, skjemautfylling og gjennom mottatte klager.

Jeg har tillit til at NVEs langvarige innsats med både veiledning og tilsyn gir resultater i form av økt bevissthet og forståelse omkring kravene i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 547

Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 8. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«For å nå målet om overopppfyllelse av klimamålene er det behov for å kjøpe CO₂-kvoter tilsvarende om lag 19 mill. tonn CO₂ for perioden 2008-2012 sett under ett, eller i underkant av 4 mill. tonn CO₂ i gjennomsnitt per år. Finansdepartementet har så langt kontrahert 28 mill. kvoter.

Hvorfor er det kontrahert over 50 % flere kvoter enn man trenger, og hva er snittprisen for kontraherte kvoter?»

Svar:

Finansdepartementet har inngått mange kontrakter med prosjekter som var i en tidlig fase på avtale-tidspunktet, og hvor det var usikkerhet om hvor mange kvoter som ville bli levert fra hvert enkelt prosjekt. Kontraktsporteføljen analyseres regelmessig for å anslå forventet levert volum. På dette grunnlag regner vi nå med å få levert rundt to tredeler av et kontraktsvolum på 28 mill. kvoter, altså 19 mill. kvoter.

En vektet gjennomsnittspris for det kontraherte volumet er om lag 84 kroner inkl. mva per kvote.

SPØRSMÅL NR. 548**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 9. januar 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Regjeringen har nylig bidratt til å fremforhandle en Kyoto II-avtale.

Hvordan har Norge innfridd forpliktelsene vi ble pålagt av Kyoto-avtalen, og hvor stor andel av utslippsreduksjonene ble gjort i Norge?»

Svar:

Noreg har ei forplikting under Kyoto-protokollen til å redusere utslepp for perioden 2008-2012. Utsleppsforpliktingane under protokollen blir uttrykt i prosent av eit land sine utslepp i 1990, som eitårleg gjennomsnitt for perioden. Noreg sine utslepp skal gjennomsnittlegikkjeverahøgare enn 1 prosent over 1990-utsleppa i perioden 2008-2012. Noreg har utover denne forpliktinga bestemt å overoppfylle Kyoto-avtalen med 10 prosent. Regjeringa har også vald å overoppfylle første periode med 1,5 mill. tonn CO₂ per år ved å avstå frå å bruke kvotar som stammarfrå tilvekst av skog. Partane til protokollen kan bruke dei fleksible Kyoto-mekanismane som supplement til nasjonale tiltak når dei skal oppfylle sine forpliktingar.

Noreg er del av EU sitt kvotehandelssystem for bedrifter, som vart oppretta som eit ledd i å oppfylle Kyoto-avtalen. Utslepp som er omfatta av EU sitt kvotesystem har for perioden fram til 2013 utgjort noko under 40 prosent av norske utslepp. Dei som er omfatta av dette systemet må levere kvotar lik sine utslepp til staten. Bedriftene vil levere fleirekvotar til staten enn staten har lagt inn i systemet i perioden. Kvoteoverskotet vert brukt til å oppfylle den nasjonale kvoteplikta etter Kyoto-avtalen i første periode. Noreg oppfyller blant anna derfor Kyoto-forpliktinga for perioden 2008-2012 utanstatlege kjøp av klimakvotar. For å bidra til overoppfyllinga på 10 prosent kjøper staten kvotarfrå prosjekt i andre land, gjennom blant anna Den grønne utviklingsmekanismen (CDM). Staten er godt i rute med dei kjøp som er nødvendige for at Noreg skal overoppfylle Kyoto-forpliktinga for perioden 2008-2012.

Noreg fører ein aktiv nasjonal klimapolitikk, som gir gode resultat. På usikkert grunnlag vert det anslått

at dei årlege norske utsleppa i 2010 ligg 11–14 millionar tonn CO₂-ekvivalenter, eller vel 20 prosent, under det dei ville gjort utan vår nasjonale klimapolitikk. På usikkert grunnlag vert det antatt at klimatiltak som er gjennomført sidan 2007 har redusert dei årlege utsleppa i Noreg med opp mot 5 millionar tonn i 2020. I tillegg bidreg regjeringa til utsleppsreduksjonar i utviklingsland og framvoksendeøkonomiar, blant anna ved kjøp av klimakvotar gjennom Den grønne utviklingsmekanismen (CDM).

Kyoto-protokollen fastset også krav til etablering av nasjonale system samt metodikk for berekning av utslepp og opptak av klimagassar, krav til årleg rapportering av utslepp, og til finansiering av klimatiltak i u-land. Noreg har på plass nasjonale system, og rapporterer årleg om sine utslepp i tråd med reglane i FN's rammekonvensjon for klimaendringar og Kyoto-protokollen. Noreg rapporterer også med jamne mellomrom til FN om korleis vi gjennomfører våre forpliktingar. Dette inkluderer blant anna ei grundig rapportering av nasjonale forhold, status for utslepp og framskrivingar, og tiltak og verkemiddel. Noreg gjennomfører for å redusere sine utslepp. Desserapportane ("nationalcommunications") ligg på Miljøverndepartementet sine nettsider.

Ifølgje Kyoto-protokollen skal eitendeleg oppgjør, for å fastslå om landa har oppfylt sine forpliktingar for perioden 2008-2012, finne stad når FN har revidert utsleppstala for perioden 2008-2012. Det endelige oppgjeret vil kunne ta fleire år. Dette heng saman med tida det tek å ha ferdig reviderte utsleppstalar for heile perioden. Noreg har rapportert sine utslepp til og med året 2010, og det er venta at utsleppstala for 2010 vil vera ferdig reviderte først våren 2013. Utsleppstala for 2012 vil først verte rapportert i 2014. Etter at utsleppstala for heile perioden er revidert vil Kyoto-partane ha eintilleggsperiode på 100 dagar til å sikre oppfylling av sine forpliktingar. Sjølv om landa har god kontroll på sine utsleppsforpliktingar vil det endelege oppgjeret først kunne byrje etter den avtalte tilleggsperioden for oppfylling er ferdig rundt 2015.

SPØRSMÅL NR. 549**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 8. januar 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Regjeringen hevder det ikke er en god ide for regjeringen å kutte CO₂-utslipp ved å slette CO₂-kvoter. Regjeringen selger i stedet kvotene.

Begrunnelse: Hvilke utslippskutt vil regjeringen finansiere med pengene man tjener på salget av kvoter, og tror regjeringen man vil kunne oppnå større utslippskutt over tid ved at man selger kvoter nå og investerer inntektene i FoU på teknologi som i fremtiden kan generere lavere CO₂-utslipp?»

Regjeringen har tidligere oppfordret flyreisene til å kjøpe og slette klimakvoter for å bidra til CO₂-kutt. Samtidig velger regjeringen å selge sine egne over-skuddskvoter.

Svar:

Regjeringa støttar sletting av eit større tal kvotar i denne fasen av EUs kvotesystem (2013-2020). I åra 2008-2012 har Noreg valt å selje alle kvotar som ikkje vert tildelt vederlagsfritt. Nokon meiner at vi burde ha sletta kvotane framfor å selje dei. Men re-

gjeringa har vore opptatt av at ein stor del av kvotane skal seljast, framfor at dei vert tildelt vederlagsfritt. Vidare har Noreg den strammastekvotemengda i systemet i åra 2008-2012. Sletting av fleirekvotar ville ha ført til at kvotemengda vart enda mindre, og til at Noreg ville ha overoppfylt Kyotoprotokollen enda meir utover dei 10 prosentpoenga vi allereie skal overoppfylle. Frå 2013 vert EUs kvotesystem harmonisert. Noreg står dermed ikkje lenger fritt til å bestemme kor mange kvotar som skal seljast.

Inntektene frå sal av kvotar går inn i statsbudsjettet. Slik kan bruken av midla prioriterast opp mot andre gode formål i budsjettet. Det er i budsjettet for 2013 mellom anna sett av 10 mrd. kroner til eit nytt fond for klima, fornybar energi og energiomlegging. Avkastninga frå fondet vil verte brukt til å gjennomføre ei klima- og teknologisatsing med mål om å redusere klimagassutslepp og gje varig energisparing i industrien. Satsinga vil bli følgt opp med ytterlegare-løyvingar i budsjetta framover.

SPØRSMÅL NR. 550**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 8. januar 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Regjeringen har lagt infrastrukturansvar for luftfart til Avinor, mens vei og bane fortsatt finansieres innenfor statsbudsjettet.

Hvilke flyrelaterte avgifter bestemt av Stortinget går til 1) Avinor, 2) statskassen, 3) luftfartstilsynet; og hva er proveny på disse avgiftene?»

Svar:

Det er ingen avgifter bestemt av Stortinget som går direkte til Avinor eller Luftfartstilsynet. Den eneste flyrelaterte avgiften som bestemmes av Stortinget er CO₂-avgift på drivstoff for all innenriks flytrafikk og plikt til å kjøpe CO₂-kvoter fra 2012. Samtidig med at luftfart ble inkludert i EUs kvotesystem

fra 2012, ble CO₂-avgiften redusert tilsvarende kvoteprisen. Provenyet fra kjøp av kvoter og CO₂-avgiften går til statskassen og er ikke øremerket. I 2012 er det anslått at luftfarten vil betale om lag 250 mill. kr i CO₂-avgift. I tillegg vil det være noe proveny knyttet til kjøp av kvoter. Dette har vi ikke oversikt over per i dag.

Etter forskrift fastsatt av Samferdselsdepartementet med hjemmel i luftfartsloven, krever Avinor inn lufthavnavgifter og flysikringsavgifter fra flyselskapene for å dekke kostnader knyttet til lufthavndrift og flysikring. Samlet proveny fra disse avgiftene utgjør om lag fem milliarder kroner årlig. Inntekter fra lufthavn- og flysikringsavgiftene føres ikke over statsbudsjettet.

Etter forskrift fastsatt av Samferdselsdepartementet med hjemmel i luftfartsloven, krever Luftfartstilsynet inn gebyrer som skal dekke tilsynets kostnader knyttet til sin tilsynsvirksomhet. Inntekter fra ge-

byrene utgjorde i 2012 om lag 120 millioner kr. Gebyrinntektene føres over statsbudsjettets kapittel 4313 Luftfartstilsynet, post 01 Gebyrer.

SPØRSMÅL NR. 551

Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 3. januar 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvilke retningslinjer er gjeldende for lokalisering av vinmonopol i kommunene; hva menes med at kommunen «godkjenner» Vinmonopolets beliggenhet, og mener statsråden at det er behov for klarere regler på dette området?»

BEGRUNNELSE:

I alkoholloven § 3-3 står det at «Kommunestyret fastsetter det høyeste antall utsalgssteder for AS Vinmonopolet innen kommunen og godkjenner deres beliggenhet». Det er med andre ord godt forankret i loven at lokalt folkevalgte skal ha avgjørende innflytelse på utformingen av bevillingspolitikken i kommunen, herunder plasseringen av salgs- og skjenkesteder. Vinmonopolet er et salgssted, og lokalt folkevalgte tar mange hensyn når polutsalgenes beliggenhet skal godkjennes. Kommunen kjenner sine lokale forhold best og har ansvar for å fatte de vedtak som de mener gir kommunen best forutsetninger for å utvikle seg i ønsket retning. Samtidig har Vinmonopolet et fokus på bedriftsøkonomisk drift og dette kan stride mot de folkevalgtes ønske om hensiktsmessig lokalisering i kommunen ut i fra andre hensyn enn bare fortjeneste.

Undertegnede har blitt gjort oppmerksom på at Vinmonopolet i Sandvika sentrum har ønsket, og har selv søkt kommunen flere ganger om, å etablere et utvalg på Sandvika Storsenter. Dette har blitt avvist av Bærum kommunestyre, med den begrunnelse at man ønsker mer aktivitet i den gamle delen av Sandvika, og ikke all handel og trafikk flyttes over til Storsenteret. Vinmonopolet i Sandvika sentrum har i dag en dårlig beliggenhet både sett fra et byutviklingsperspektiv og for tilgjengeligheten til handlende, og fra Vinmonopolets ståsted pga. fallende omsetning og lite synlighet, derfor har Vinmonopolet fått tilbud om bedre egnede lokaler i sentrum som de ikke har ønsket.

Spørsmålet nå er om kommunen kan bestemme at Vinmonopolet skal ligge i Sandvika sentrum.

Svar:

Det korte svaret på spørsmålet er at kommunen ikke kan bestemme at et vinmonopolutsalg skal etableres i et bestemt lokale, men at kommunen har rett til å avslå søknader dersom de mener plasseringen er alkoholpolitisk uheldig.

Kommunene kan bestemme at de ønsker vinmonopolutsalg og hvor mange, jamfør den bestemmelsen representanten Tenden viser til. Imidlertid kan ikke kommunen bestemme at Vinmonopolet faktisk skal etablere seg i kommunen. Det er Vinmonopolet selv som, ut fra de kriterier som er oppstilt gjennom budsjettproposisjonene til Stortinget og årlig oppdragsbrev, tar stilling til om - og i tilfelle hvor - det skal søkes om bevilling til å opprette utvalg i en kommune. Både Vinmonopolet, dagligvarebutikker og restauranteiere står fritt til å søke om den beliggenheten som er ønskelig sett fra deres ståsted.

Kommunene bestemmer, som representanten Tenden er inne på, alkoholpolitikken i kommunen, og kan derfor velge å avslå søknader om salgsbevillinger på steder der de ikke ønsker utvalg. Begrunnelsen må være saklig. Kommunen kan legge vekt på blant annet trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Dette går fram av alkoholloven.

Kommunen kan med andre ord etter gjeldende regelverk ikke tvinges til å godta en plassering Vinmonopolet ønsker, og Vinmonopolet kan ikke kreve en bestemt plassering. Dersom det i utgangspunktet er uenighet, er dialog og samarbeid eneste vei fram mot etablering av utvalg.

Etter min mening er regelverket hensiktsmessig. Det er ikke aktuelt å ta fra kommunene retten til å avslå bevillingssøknader dersom plasseringen er uhel-

dig. Det er heller ikke aktuelt å pålegge Vinmonopolet å godta den plasseringen som kommunen ønsker.

Jeg er kjent med at drøftinger og til dels uenighet mellom kommuner og Vinmonopolet forekommer når det gjelder spørsmålet om lokalisering av utsalg. Jeg er også kjent med at sakene oftest løses ved godt samarbeid mellom Vinmonopolet og kommunen. Departementet har gitt tydelige signaler til Vinmonopolet om å ha god dialog og godt samarbeid med

kommunene. Jeg møtte Vinmonopolets ledelse og styre like før jul, og fikk da en orientering som blant annet fokuserte på Vinmonopolets arbeid for å ha god kommunikasjon med de kommuner som ønsker at Vinmonopolet skal etablere seg der. Jeg vil gjenta signalene i oppdragsbrevet til Vinmonopolet for 2013, og er trygg på at Vinmonopolets ledelse og ledelsen i landets kommuner sammen vil sikre en god dialog og gode løsninger i slike saker.

SPØRSMÅL NR. 552

Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 3. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Det er rettet kritikk mot at den foreslåtte endringen i utlendingsforskriften, som skal innebære at asylsøkere med barn, som ikke har fått sin klagesak avgjort av UNE innen 15 måneder etter at UNE mottok saken, kan innvilges oppholdstillatelse, ikke vil utgjøre noen forskjell.

Hvordan vil justisministeren sikre at forslag om endring av utlendingsforskriften faktisk skal endre praksis, slik at familier med barn som søker asyl får opphold dersom deres klage til UNE ikke er avgjort innen 15 måneder?»

BEGRUNNELSE:

7. september 2012 ble det sendt ut på høring et forslag til endring av utlendingsforskriften som skal innebære at asylsøkere med barn, som ikke har fått sin klagesak avgjort av UNE innen 15 måneder etter at UNE mottok saken, kan innvilges oppholdstillatelse.

I en artikkel i Klassekampen 19. desember, viser flere organisasjoner, herunder Juss-Buss, NOAS og Advokatforeningen, til at forskriftsendringen trolig vil gi få, om noen, endringer i rettspraksis. Også UDI er kritisk, og viser til at de mange unntakene gjør at mange familier ikke blir omfattet av endringen. Det pekes blant annet på at det er for mange unntak, blant annet for fremleggelse av falske dokumenter, opphold på ukjent sted i mer enn tre dager, utreise uten utreisestillatelse, samt for personer som har gitt feil opplysninger om tidligere opphold i andre asylland. Heller ikke enslige mindreårige asylsøkere er omfattet av forskriftsendringen.

Svar:

Innføringen av 15-månedersregelen for saksbehandlingen i Utlendingsnemnda (UNE) synliggjør UNEs plikt til å behandle saker som omhandler barn innen rimelig tid. UNE må på eget initiativ vurdere om oppholdstillatelse bør gis etter denne regelen, dersom 15-månedersfristen ikke overholdes. Dette utgjør en forskjell fra nåværende regelverk og praksis. Bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 2013, og jeg presiserer at den også gjelder for enslige mindreårige asylsøkere.

Jeg mener det er nødvendig å oppstille unntak fra 15-månedersregelen for å forhindre at tillatelse gis til personer som bevisst har trenert saken eller opptrådt på en måte som ellers tilsier at tillatelse ikke bør gis. Tidligere erfaringer fra utlendingsmyndighetene har vist at enkelte asylsøkere selv har opptrådt på en måte som bidrar til å trenere saksbehandlingstiden, hvor bl.a. tvil om identitet kan være med på å vanskeliggjøre saksbehandlingen. Det kan derfor forekomme saker hvor UNE kommer til at oppholdstillatelse likevel ikke kan gis selv om saksbehandlingstiden overstiger 15 måneder.

Det er en målsetning at UNE behandler saker som omhandler barn innen 15-måneder, slik at så få saker som mulig vil bli vurdert etter den nye bestemmelsen. Jeg vil for øvrig nevne at regjeringens ambisjon på sikt er at saksbehandlingstiden i de fleste asylsaker skal være under ett år, regnet fra registrering av asylsøknad til endelig vedtak foreligger fra UNE.

SPØRSMÅL NR. 553**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 8. januar 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Mener statsråden at beslutningen om å bygge nytt tunnellop under Oslofjorden bør overlates til Statens Vegvesen uten utredning av andre alternativer som for eksempel bro over Oslofjorden og uten ny politisk behandling, og mener statsråden at det er forsvarlig pengebruk å bygge et nytt tunnellop som ikke vil oppfylle kravene til EUs tunnelsikkerhetsdirektiv etter 2017?»

BEGRUNNELSE:

Statens Vegvesen ønsker å bygge nytt tunnellop under Oslofjorden og baserer dette på et politisk vedtak fra 1997, før Oslofjordtunnelen ble bygget. 12 år etter at Oslofjordtunnelen ble åpnet, topper den statistikken over branntilfeller, og den har i tillegg dårlig driftssikkerhet og er bygget for bratt, dvs. i strid med EUs tunnelsikkerhetsdirektiv. Tunnelen er i snitt stengt hver 3. dag pga. bilberging og driftsproblemer. Veidirektoratet er enig i en ny rapport fra Vegvesenets sikkerhetsavdeling som konkluderer med at Norge må slutte å bygge tunneler med mer enn 5 % helling. Likevel vil Vegvesenet bygge nytt løp under Oslofjorden, med mer enn 5 % helling. Etter de erfaringene man har med Oslofjordtunnelen, er det vanskelig å se for seg at et nytt løp ikke vil ha de samme sikkerhetsutfordringene som det gamle løpet. Det må være hevet over enhver rimelig tvil at den planlagte byggingen av nytt tunnellop vil gi den tryggeste og beste fremtidige løsningen, før et slikt arbeid startes. Det er ønsket fra mange hold med en konsekvensutredning hvor også muligheten for å bygge bro over Oslofjorden utredes. En konsekvensutredning vil sikre en ny politisk behandling og sikre at den beste avgjørelsen kan tas.

Svar:

Samferdselsdepartementet er klar over at Statens vegvesen arbeider med planlegging av et nytt tunnellop for rv 23 under Oslofjorden.

Planleggingen er basert på forutsetningene fra Stortingets behandling av St.prp. nr. 87 (1995-96)

Delvis bompengefinansiering av rv 23 Oslofjordforbindelsen; jf. Innst. S. nr. 73 (1996-1997). Tunnelen ble planlagt med to løp, men det ble forutsatt bygging i to byggetrinn i takt med trafikktviklingen. Det første byggetrinnet omfattet dagens Oslofjordtunnel som er en ett løps tunnel med et kjørefelt i hver retning og et ekstra krabbefelt i stigningene. Byggetrinn to omfatter etablering av et nytt tunnellop og oppgradering av strekningen Måna – Vassum til firefelts veg.

Statens vegvesen har lagt vekt på at bygging av bro vil føre til betydelige merkostnader og at en løsning med tunnel i to løp vil tilfredsstille kravene i Tunnelsikkerhetsforskriften. I tillegg vil en planprosess som også omfatter bro, bli krevende. Med en ny kommunedelplanprosess for valg mellom bro og tunnel, vil det ifølge Statens vegvesen ikke være mulig å ha på plass en løsning i 2019 som er fristen for oppgradering i følge Tunnelsikkerhetsforskriften.

Etter departementets oppfatning er Statens vegvesens grunnlag for ikke å planlegge bro tungtveiente. Erfaringene med tunnel har imidlertid vist betydelige ulemper og kostnader. Det foreligger ingen samlet oversikt over disse forhold. Valg av løsning nå vil ha en nærmest permanent karakter og må derfor sees i et svært langsiktig tidsperspektiv. Bygging av ny tunnel bør ikke velges bare fordi denne løsningen kan realiseres raskest og ha lavest investeringskostnader. Merkostnadene for investering i en bro bør sees i sammenheng med bl.a. sparte kjørekostnader, tidskostnader, drifts- og vedlikeholdskostnader samt kostnader til større oppgraderinger, sammenlignet med tunnel. Sikkerhet, driftsstabilitet, trygghetsfølelse, klimagassutslipp og naturinngrep er også relevante faktorer som bør tas i betraktning.

På denne bakgrunn har departementet bedt Vegdirektoratet om å utarbeide et konkret grunnlag for å kunne vurdere om bro bør utredes som alternativ til tunnel for rv 23 Oslofjordforbindelsen. Vegdirektoratet har fått frist til utgangen av januar 2013.

Samferdselsdepartementet vil etter dette ta stilling til eventuell videre utredning av bro.

SPØRSMÅL NR. 554**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 8. januar 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Hvorfor er det høyere kilometergodtgjørelse for el-bil kontra vanlig bil og hvorfor er det ikke lavere sats over 10 000 km slik som vanlig biler?»

Svar:

Satsene for vanlig bil følger av § 6 og satsen for el-bil følger av § 7 i «Særavtale for reiser innenlands for statens regning». Denne avtalen er fremforhandlet mellom Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) og hovedsammenslutningene.

Satsen for el-bil ble for noen år tilbake tatt inn som egen sats i avtalen av miljøhensyn. Forhandlingspartene ønsket med dette å stimulere til at statlige embeds- og tjenestemenn benytter el-bil i tjenesten.

Det ble ikke avtalt et såkalt knekkpunkt for godtgjørelse ved 10 000 km for el-bil, fordi man antok at en slik grense ikke ville ha noen praktisk betydning. Dagens el-biler har begrenset rekkevidde og brukes fortrinnsvis til kortere turer i byområder og tettbygd strøk. Det er derfor lagt til grunn at det sjelden foreligger tilfeller hvor det kreves kilometergodtgjørelse for mer enn 10 000 km med el-bil pr år.

SPØRSMÅL NR. 555**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 9. januar 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Regjeringen gir inntrykk av at en reduksjon i bevilgningene til regnskogbevaring vil true muligheten til å ivareta fremdriften.

Kan regjeringen gi en oversikt over hvor mye som totalt er bevilget til ulike regnskogprosjekt og hvor mye som er utbetalt til respektive prosjekter?»

Svar:

For 2012 ble 2 737 418 000 NOK (inkludert overføringene fra 2011) bevilget til klima- og skogprosjektet, av dette ble 2 623 739 115 NOK utbetalt i 2012, fordelt på følgende poster:

<i>Bevilgning totalt 2 737 418 000</i>	
Norad	183 000 000
CBFF	155 000 000
UN REDD	197 000 000
Tanzania	40 000 000
Vietnam	50 000 000
Brasil	1 000 000 000
Karbonfondet	900 000 000
Diverse	55 739 115
Administrasjon	43 000 000
Totalt	2 623 739 115

Det gjøres oppmerksom på at utbetalingen til Brasil foretas på bakgrunn av resultater i form av redusert avskogning. Utbetalingen tar form av et gjeldsbrev, der pengene settes på konto i DNB NOR og overføres til fondsforvalter (Den brasilianske utviklingsbanken, BNDES) på forespørsel når fremdriften og deres portefølje gir behov for det. Utbetalingene til Verdensbankens karbonfond er fondsoppbygging med sikte på fremtidige utbetalinger for reduserte klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse, jamfør omtalen av og Stortingets tilslutning til dette i nysalderinga for 2012.

SPØRSMÅL NR. 556**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Monica Carmen Gåsvatn****Besvart 3. januar 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«I mange næringer velger man å spesialisere seg for å få en mer optimal verdikjede og dybdekunnskap.

Hvor mange husdyrbønder har mer enn én type husdyr på gården, og hva er den mest vanlige kombinasjon av husdyr på gårder som har mer enn én type (eks. ku/gris, ku/høns)?»

Svar:

Jeg vil først vise til at norsk jordbruk i følge tall fra Norsk Institutt for Landbruksøkonomisk Forskning (NILF), har hatt en vekst i arbeidsproduktiviteten på nær 100 pst. i perioden etter 1990. Dette samsvarer med tall fra Statistisk sentralbyrå om at jordbruket nær har doblet arbeidsproduktiviteten etter 1990, og at veksten er klart større i jordbruket enn for industrien og norsk næringsliv samlet.

Mye av veksten i arbeidsproduktiviteten har grunnlag i spesialisering i jordbruket med økt meka-

nisering, mer rasjonelle driftsbygninger for husdyr, avlsvutvikling i dyrematerialet og økt kompetanse blant norske bønder. Dette viser at norsk jordbruk er en næring hvor man stadig utvikler optimale verdikjeder og økt kompetanse.

Samtidig vil jeg understreke betydningen av at norske bønder utnytter gårdens samlede ressurser og sin disponible arbeidstid på en best mulig måte. I mange tilfeller tilsier dette at norske bønder bør drive med flere produksjoner. Det er også viktig at bønderne som selvstendige næringsdrivende, skal kunne følge opp egne interesser og kompetanse i sin drift, noe som også kan gi grunnlag for produksjon med flere husdyrslag.

Ved søknad om produksjonstilskudd per januar 2012 var det i alt 30 273 jordbruksforetak som søkte om tilskudd for husdyr. Av disse var det 9.368 foretak som hadde mer enn ett husdyrslag. Den vanligste kombinasjonen av husdyr var foretak med både storfe- og sauehold, totalt 2 531 jordbruksforetak.

SPØRSMÅL NR. 557**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Betyr høyesterettsdommene i Stolt-Nielsen-saken og Sølvik-saken at det norske dokumentasjonskravet i Thailand kan være ulovlig, og hvis ikke, kan finansministeren begrunne hvorfor ikke?»

Svar:

Verken Stolt-Nielsen-dommen eller Sølvikdommen innebærer at dokumentasjonskravene for anvendelsen av skatteavtalen mellom Norge og Thailand er ulovlige.

Begge dommene avgjorde kun spørsmålet om hvor skattyteren i de to sakene var bosatt etter skatteavtalen. For så vidt gjelder dokumentasjon på bosted etter skatteavtalen med Thailand, følger norske ligningsmyndigheter de kriteriene som legges til grunn i henholdsvis Stolt-Nielsen og Sølvikdommene.

Hvilket land som har beskatningsretten til den enkelte inntekt etter at bostedsspørsmålet er avgjort, følger av skatteavtalens øvrige regler. Selve gjennomføringen av den norske ligningen følger av ligningslovens regler. Dommene sier ingenting om hvordan beskatningen i Norge skal gjennomføres etter at bostedsspørsmålet er avgjort. Den sier heller ingenting om hvilken dokumentasjon en skattyter må fremlegge for at den norske beskatningen skal kunne gjennomføres på en korrekt måte.

Skatteavtalen med Thailand inneholder en regel om begrensning av skattefritak i artikkel 23. De to dommene avskjærer ikke på generelt grunnlag ligningsmyndighetenes rett til å be om dokumentasjon på at en inntekt er tatt opp til beskatning i oppholdslandet i de tilfeller hvor skatteavtalen inneholder en slik regel om begrensning av skattefritak som skatteavtalen Thailand gjør.

SPØRSMÅL NR. 558**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva mener finansministeren om ulempene og urettferdighetene for norske pensjonister i Thailand nevnt i begrunnelsen for spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

Norske minstepensjonister bosatt i Norge slipper å betale skatt grunnet lavt inntektsnivå. Norske minstepensjonister i Thailand tvinges til å enten betale kildeskatt eller skatt til Thailand. Dette medfører for mange at de kommer under inntektskravet i Thailand og tvinges derfor til å flytte hjem til Norge. Andre tvinges til å flytte hjem til Norge fordi kildeskatten gjør at de ikke klarer å opprettholde livet i Thailand. For andre norske minstepensjonister i Thailand betyr kildeskatten at de ikke lenger har råd til livsviktig medisinsk behandling i Thailand.

Svar:

De norske skattereglene for beskatning av pensjon er forskjellige for personer som er bosatt i Norge og personer som ikke er bosatt i Norge. Her skiller ikke de norske reglene seg fra tilsvarende regler i andre land.

Enhver som er bosatt i Norge kan frivillig velge å emigrere til Thailand. En norsk pensjonist som velger emigrasjon må i sitt valg ta konsekvensen av de skattemessige forskjeller som følger av skatteloven når gjelder den norske beskatningen av minstepensjon.

En minstepensjonist som velger å bosette seg i Thailand, må også forholde seg til thailandske skatteregler.

Norske og/eller thailandske regler vil nødvendigvis påvirke en persons private økonomi. Det er imidlertid opp til den enkelte pensjonist selv å vurdere hvilke konsekvenser de to lands skatteregler kan ha for hvordan vedkommende eventuelt innretter seg med hensyn til bosted.

SPØRSMÅL NR. 559**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvor konkret i Skatteavtalen mellom Norge og Pakistan går det frem at norske pensjonister i Pakistan kun behøver å dokumentere bosted for å slippe kildeskatt, og hvor i Skatteavtalen mellom Norge og Thailand går det frem at norske pensjonister må dokumentere betalt skatt til Thailand for å slippe kildeskatt?»

Svar:

Skatteavtalene inneholder ikke regler som eksplisitt regulerer dokumentasjonskravene. Alle land som har inngått skatteavtaler, opererer imidlertid med dokumentasjonskrav for å sikre at vedkommende person er berettiget etter den aktuelle skatteavtalen.

Hva man må dokumentere, beror på hva som følger av betingelsene i den enkelte skatteavtale. Dette har jeg gjort nærmere rede for i mitt svar på spørsmål nr. 574 fra stortingsrepresentant Åge Starheim og i svaret på spørsmål 577 til stortingsrepresentant Kenneth Svendsen.

SPØRSMÅL NR. 560**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til at Finansdepartementet bruker så mye tid på Thailand og samtaler med thailandske skattemyndigheter (flere reiser til Bangkok de siste årene) når det bor langt flere norske pensjonister i andre land, og er det klokke ressursbruk å bruke så mye tid på Thailand fremfor for eksempel Pakistan?»

Svar:

Finansdepartementet har bare hatt ett møte med thailandske skattemyndigheter, i november 2010. Departementet har imidlertid hatt møter også med andre lands skattemyndigheter, for eksempel med Spania.

Nordmenn som oppholder seg i utlandet hevder ofte at den dokumentasjonen som norske myndigheter etterspør for å kunne avgjøre om en person er omfattet av skatteavtalen med oppholdslandet, enten ikke lar seg fremskaffe eller er vanskelig å få tak i. Møtene med andre lands skattemyndigheter har til hensikt å avklare hvilken dokumentasjon oppholdslandet kan utstede og hvilke krav som stilles for å få den. Dette gjøres for å hjelpe norske pensjonister som trenger dokumentasjon av hensyn til riktig skattebehandling.

For øvrig bor det svært få norske alders- og uførepensjonister i Pakistan sammenlignet med antallet pensjonister i Thailand, jf. opplysninger på NAVs hjemmeside.

SPØRSMÅL NR. 561**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 11. januar 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hvilke Nav-kontor er per i dag ikke universelt utformet, og hva er hovedmanglene ved hvert kontor?»

BEGRUNNELSE:

Norge skal være et universelt utformet samfunn innen 2025, og en handlingsplan for økt tilgjengelighet ble lagt frem i 2009. Samtidig kan vi lese budsjettokumentene for 2013 fra Arbeidsdepartementet at alle Nav-kontor ennå ikke er universelt utformet. Dette bekreftes i statsrådets svar på dokument nr. 15:420 (2012-2013). Det bes på denne bakgrunn om en liste over hvilke Nav-kontor dette gjelder, og hva som er hovedmanglene ved hvert av disse kontorene. Dersom en fullstendig liste ikke er mulig å utarbeide innen tidsfristen bes det om at en liste med oversikt over flest mulig av disse kontorene oversendes.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten har oppmerksomhet rettet mot tiltak for å oppfylle kravene til universell

utforming. Krav til universell utforming av lokaler var et viktig tema i de sentrale retningslinjene for etablering av NAV-kontor i forbindelse med NAV-reformen.

Som jeg tidligere har redegjort for i svar på spørsmål nr. 420 til skriftlig besvarelse, har arbeids- og velferdsdirektøren informert meg om at etaten anser at enkelte krav til universell utforming kan komme i konflikt med andre krav og hensyn. Et eksempel på dette er at bruk av teleslynge/skrankeslynge kan komme i konflikt med krav til personvern, fordi personer med høreapparat kan få med seg samtaler av fortrolig art mellom brukere av NAV-kontorene og ansatte. Dette innebærer behov for fleksible løsninger og tilpasninger, og at krav til universell utforming ikke alltid kan være absolutte. Derfor vil hensynet til universell utforming måtte vurderes lokalt i forhold til et bredere perspektiv.

Jeg er gjort kjent med at det p.t. ikke foreligger en ajourført oversikt over hvilke NAV-kontor som på enkelte områder ikke oppfyller kravene til universell utforming. En kartlegging, som Arbeids- og velferdsdirektoratet foretok våren 2009, viste at drøye 80 pro-

sent av 312 daværende NAV-kontor tilfredsstilte kravene til universell utforming. Arbeids- og velferdsdirektøren har orientert meg om at etaten har arbeidet målrettet for å imøtekomme kravene til universell utforming i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, som trådte i kraft 1. januar 2009. Dette gjaldt både i forbindelse med etableringen av nye NAV-kontor etter 1. januar 2009, og tiltak for å redusere eller eliminere mangler i forhold til universell utforming av eksisterende NAV-kontor. Det er derfor mye som taler for at situasjonen mht. universell utforming av NAV-kontor er forbedret i forhold til resultatene fra kartleggingen som ble foretatt våren 2009.

Arbeids- og velferdsdirektøren har også informert meg om at direktoratet ikke har kjennskap til klager fra personer som ikke har kunnet oppsøke NAV-kontorene som følge av fysiske hindringer. Skulle det forekomme slike tilfeller, vil det bli iverk-

satt hensiktsmessige tiltak for å sikre tjenestene for disse brukerne.

NAV-kontorene skal være tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne. Det samme gjelder informasjon fra Arbeids- og velferdsetaten om etatens tjenester. Jeg vil understreke at målsettingen er at kravene til universell utforming skal oppfylles. Arbeids- og velferdsetatens virksomhetsrapport for 2012, som vil foreligge rundt

1. mars 2013, vil bl.a. inneholde en redegjørelse for etatens plan med arbeidet med universell utforming av de publikumsrettede delene av virksomheten. I forbindelse med dette arbeidet skal direktoratet gi en oversikt over NAV-kontor som ikke oppfyller kravene til universell utforming, årsakene til dette og eventuelle egnede tiltak som ivaretar hensynet til universell utforming.

SPØRSMÅL NR. 562

Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 21. desember 2012 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Personer som rammes av yrkesskade har rettigheter til bedre ytelser i folketrygden på enkelte områder. Fra en person som er rammet av yrkesskade og som er 100 % uføretrygdet kommer det nå klage over at hans grunnpensjon blir redusert med 15 % fordi hans hustru er blitt pensjonist. Han hevder at dette er i strid med regelverket fordi han har rett til særytelser som omfatter 100 % uførepensjon uavhengig av sivil status.

Er det korrekt at personer som er uføre på grunn av yrkesskade er unntatt fra avkortningen?»

Svar:

Den som blir rammet av en yrkesskade eller likestilt sykdom som omfattes av folketrygdloven kapittel 13, har blant annet rett til å få uførepensjonen beregnet etter særlige regler.

Det er gitt særregler for rett til uførepensjon i folketrygdloven § 12-18 som lempet på de ordinære kravene til opptjening, medlemskap (bosatt i Norge) og uføegrad. Bestemmelsen innebærer at kravet om minst tre års forutgående medlemskap etter § 12-2, kravet om fortsatt medlemskap etter § 12-3 og kravet om minst tre poengår for rett til tilleggspensjon i § 3-

8 ikke gjelder. Videre gjøres det unntak fra kravet om at inntektsevnen må være varig nedsatt med minst 50 prosent i § 12-7 ved at det ved yrkesskade kan ytes grunn- og tilleggspensjon ved uføegrader ned til 30 prosent.

Folketrygdloven § 3-30 gir særlige regler for beregningen av uførepensjon ved yrkesskade som kan gi en høyere ytelse enn beregnet etter de ordinære reglene. Det er her bestemt at grunnpensjonen ikke reduseres selv om vedkommende har mindre enn 40 års trygdetid og at tilleggspensjonen ikke reduseres selv om vedkommende har færre enn 40 poengår. Det er videre bestemt at antatt årlig arbeidsinntekt på skadetidspunktet omregnet til pensjonspoeng skal legges til grunn ved beregningen dersom sluttpoengtallet fastsatt etter de ordinære reglene er lavere.

Det er ikke gitt særregler ved yrkesskade som gjør unntak fra hovedregelen i § 3-2 om at full grunnpensjon tilsvarende 85 prosent av grunnbeløpet for pensjonist som lever sammen med en ektefelle som får uføre- eller alderspensjon. Denne bestemmelsen gjelder for alle uførepensjonister, også de som er arbeidsuføre på grunn av en yrkesskade eller likestilt sykdom.

SPØRSMÅL NR. 563**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 9. januar 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Hvordan har statsråden gjennomført de tiltakene i regjeringens Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012 hun har ansvar for, hvordan vurderer statsråden effekten av disse tiltakene, hva gjør statsråden for å sikre nødvendig kompetanse om vold og overgrep i barnevern og domstoler, og mener statsråden barne- likestillings- og inkluderingsdepartementets arbeid på dette området er tilstrekkelig?»

Svar:

Jeg har hovedansvar for sju tiltak i handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012. Effekten av tiltakene er for tidlig å si noe om på nåværende tidspunkt. De fleste tiltakene handler om kompetanseheving og forskning, noe som man først vil se effektene av når det har gått en tid.

Tiltak 4: Tiltak for å engasjere gutter og menn i kampen mot vold mot kvinner

Som ledd i gjennomføringen av dette tiltaket, ønsket departementet å støtte prosjektet ”Sammen mot voldtekt” i regi av Reform – Ressurssenter for menn. Dette tiltaket ble imidlertid besluttet stanset i mars 2012 grunnet habilitetshensyn. Departementet arbeider videre med å engasjere gutter og menn i kampen mot vold mot kvinner.

Tiltak 6: Evaluering av kommunenes implementering av Lov om kommunale krisesentertilbud

Utløsning av oppdraget ble lagt ut på Doffin sommeren 2012. Høsten 2012 ble evalueringoppdraget tildelt forskningsinstituttet NOVA. Evalueringen forventes ferdigstilt høsten 2014.

Tiltak 7: Videreføring av Alarmtelefonen for barn og unge

Alarmtelefonen fungerer som et supplement til det kommunale barnevernet og lokal akuttberedskap. Rambøll Management evaluerte i 2011 erfaringene med Alarmtelefonen etter initiativ fra mitt departement. Funnene i evalueringsrapporten og annen tilgjengelig informasjon, viser tydelig at det er behov for å ha en alarmtelefon.

Tidligere statsråd Lysbakken besluttet høsten 2011 å gjøre et slikt tilbud permanent.

Å vurdere organisasjonsmessige endringer inngår i dette tiltaket. Jeg vil komme tilbake til spørsmå-

let om eventuelle organisasjonsendringer fra og med 2014 i god tid før utgangen av 2013.

Jeg videreførte finansieringen av Alarmtelefonen i Kristiansand kommune i 2012, og vil gjøre det samme i 2013.

Tiltak 19: Kunnskap om ulike grupper barn og unge som utsettes for vold og overgrep

Nasjonalt kunnskapscenter om vold og traumatisk stress er bedt om å utarbeide en:

- a) publikasjon om kvinner/mødre som utøver vold mot barn, blant annet seksuelle overgrep og fysisk og emosjonell vold.
- b) kunnskapsstatus om vold og overgrep mellom ungdom med forslag til oppfølging. Denne skal blant annet omfatte kunnskap om:
 1. Vold og overgrep mellom unge kjærester – omfang og karakter
 2. Sårbare barn og unge som for eksempel barn med ulike former for nedsatt funksjonsevne
 3. Hvordan barn og unge kan bli utsatt for psykisk og emosjonell vold, voldstrusler og seksuell trakassering gjennom digitale medier
 4. Vold og overgrep mellom søsken, i storfamilier og i religiøse miljøer.

Bakgrunnen for oppdraget er at det finnes lite systematisert kunnskap på disse områdene. For å løse oppgavene gitt i tiltak 19, har NKVTS foreslått flere forskningsprosjekter. Prosjektene vil bidra med ny kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot og mellom barn og ungdom.

Tiltak 20: Kartlegging av lesbiske, homofile, bifile og transpersoners utsatthet for vold i nære relasjoner

Prosjektet «Kartlegging av lesbiske, homofile, bifile og transpersoners utsatthet for vold i nære relasjoner» ble lyst ut av LHBT-senteret ved Bufdir på Doffin 7. mai 2012. Prosjektrammen var på 300 000 kroner. Ved søknadsfristens utløp var det ikke kommet inn noen tilbud.

Prosjektet ble utlyst på nytt på Doffin 6. juli 2012, denne gangen med en projektramme på 500 000. Det var kommet inn ett tilbud ved tilbudsfristens utløp 10. september 2012, og etter forhandling ble prosjektet tildelt forskningsinstituttet NOVA. Gjennom et litteraturstudium av foreliggende norsk og internasjonal forskning, vil NOVA kartleg-

ge lesbiske, homofile, bifile og transpersoners utsattethet for vold i nære relasjoner, inkludert omfang, særpreg, situasjoner, konsekvenser, samt behov for hjelp og beskyttelse. Forventet tidspunkt for levering av rapport er 1. mai 2013.

Tiltak 21: Styrking av barnevernets kompetanse om vold

Et samarbeidsorgan mellom BLD, BUFdir, KS og utdanningsinstitusjonene er under etablering og vil blant annet arrangere årlige utdanningskonferanser hvor viktige områder for kompetanseheving vil presenteres. Vold og overgrep er et slikt tema.

Regjeringen har lagt fram en stortingsmelding om utdanningene til velferdsstatens yrker, Meld. St. 13 (2011-2012). Utdanning for velferd. Samspill i praksis. Meldingen ble behandlet i Stortinget 5. juni 2012. I meldingen anbefaler regjeringen at barnevernutdanningen skal videreutvikles med utgangspunkt i anbefalingene fra Befringutvalgets utredning (NOU 2009:8 Kompetanseutvikling i barnevernet) om kompetansebehovene i barnevernet. Meldingen framhever at vold, overgrep og omsorgssvikt er et av kompetanseområdene som er viktig for alle velferdsutdanningene.

Regjeringen skal fremme en lovproposisjon med en meldingsdel om barnevernet som legges fram for Stortinget våren 2013. Temaet vold i nære relasjoner vil bli omtalt i meldingsdelen.

Tiltak 23: Kompetanse om vold og overgrep i domstolene

Tiltaket har bestått av tre regionale seminarer, utvikling av lokal kompetansepakke i form av DVD og en folder om "beste praksis". Ett av tre seminarer er gjennomført og to seminarer skal gjennomføres i april 2013. Mitt departement bevilget i 2012 økonomisk støtte til Domstolsadministrasjonen (DA) for å bidra til kompetanseheving for aktørene i domstolene når det gjelder behandling av barnelovsaker med volds- og overgrepssproblematikk. Det er også gitt økonomisk støtte til tiltaket for 2013.

Nærmere om kompetanseheving i barnevern og domstoler

Representanten Helleland spør eksplisitt om hva som gjøres for å sikre nødvendig kompetanse om vold og overgrep i barnevernet og i domstolene. Vold og seksuelle overgrep mot barn har i de senere årene i stigende grad blitt et kjent tema for ulike fagfelt. Jeg mener mange barneverntjenester i dag har god kompetanse om vold mot barn. BLD finansierte i perioden 2004-2009 prosjektet "Barn som lever med vold i familien", hvor Alternativ til vold i Oslo og Senter for Krisepsykologi i Bergen bidro til kunnskaps- og metodeutvikling samt kunnskapsformidling til en

rekke barneverntjenester, samt andre tjenester som familievernet og krisesentrene. Som nevnt over er det i regjeringen enighet om at vold og overgrep bør inngå som en del av alle velferdsutdanningene.

Barnevern generelt, og særlig i saker som omfatter vold og trusler, er særlig utfordrende for små kommuner. Jeg vil derfor arbeide for at flere kommuner med små barneverntjenester inngår i interkommunalt samarbeid.

Vold og overgrep er en utfordring i barnelovsaker i domstolsapparatet. Vold og overgrep kan være vanskelig å avdekke og har stor betydning for hvordan domstolene bør behandle saken og hvilket resultat som er best for barnet. I tillegg til kompetansehevingen beskrevet under tiltak 23, ønsker jeg ytterligere forskning på slike saker for å få mer kunnskap om domstolene og deres saksbehandling av disse sakene. Forskningen vil skje i regi av NKVTS.

Jeg har også foreslått endringer i reglene om tilsyn under samvær og forslag til endringer i barneloven for å gi barn bedre beskyttelse mot vold og overgrep, som har vært på høring. Familieverntjenesten er en viktig instans for å forebygge vold og vil være et hjelpetilbud i denne sammenheng. Familievernets tilbud til voldsutsatte barn og deres familier skal styrkes. Samtalegrupper og samtale-/og behandlingstilbud vil være en del av tilbudet til voldsutsatte barn.

Sist, men ikke minst, er jeg opptatt av at barn skal bli hørt. Barn og unge skal medvirke i alle prosesser, og barnas synspunkter skal alltid være med i vurderingen av hva som er barnas beste. Dette vil styrke barnets posisjon i barnevernssaker, gi bedre rettsikkerhet og øke kvaliteten i barnevernet og domstolenes arbeid. Jeg ser det som svært viktig at barnevernet følger opp forpliktelsen til å gi barnet mulighet for medvirkning. Hvordan dette skal gjøres vil bli omtalt i lovproposisjon med en meldingsdel om barnevernet som legges fram for Stortinget våren 2013.

Arbeidet mot vold i nære relasjoner er en av de viktigste oppgavene jeg har. Det arbeides med et sett av ulike virkemidler på mange felt. Det kartlegges fortløpende områder hvor det er behov for økt innsats. I denne sammenheng vil jeg trekke fram en økt satsing mot barn og ungdom som utsettes for vold i nære relasjoner. Regjeringen har besluttet at det skal utarbeides et strategidokument om vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom for perioden 2014-2017. Dokumentet skal legges fram i slutten av juni 2013 samtidig som regjeringen legger fram en ny handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Dokumentet skal omtale strategier og tiltak for å forebygge, avdekke og bekjempe vold, og løfte fram tverrfaglig samarbeid og helhetlig innsats. Forebygging vil få særlig oppmerksomhet. Forebyggende virksomhet vektlegges i den politiske plattformen for regjeringen. BLD vil lede arbeidet med dokumentet som utformes i nært samar-

beid med JD, HOD og KD. Det er behov for å styrke innsatsen og øke det tverretatlige samarbeidet for å

møte de utfordringene som eksisterer på dette området og forbedre arbeidet med forebygging.

SPØRSMÅL NR. 564

Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 3. januar 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden gjennomført de tiltakene i regjeringens Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012 hun har ansvar for; hvordan vurderer statsråden effekten av disse tiltakene; hvordan vurderer statsråden effekten av sitt arbeid for å sikre at flere som rammes av familievold eller vold i nære relasjoner fanges opp i barnehage og skole, og mener statsråden kunnskapsdepartementets arbeid på dette området er tilstrekkelig?»

Svar:

Regjeringen har stor oppmerksomhet rettet mot det som kan gjøres for at ansatte i barnehage og skole skal bli bedre til å oppdage og hjelpe barn som er utsatt for vold og overgrep. Det er helt sentralt at de ansatte har den nødvendige kompetansen for å kunne vurdere når det er grunn til å melde fra om bekymringer for et barn til barneverntjenesten.

Alle ansatte i barnehager og skoler er i henhold til henholdsvis paragraf 22 i barnehageloven, paragraf 15-3 i opplæringsloven og § 7-4 i privatskoleloven, pålagt opplysningsplikt til barnevernet. Taushetsplikten er ikke til hinder når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker.

Kunnskapsdepartementet har hovedansvaret for tiltak nr. 2 i handlingsplanen, økt kompetanse om vold og overgrep i skolen. Det ble i fjor høst gitt et oppdrag til Utdanningsdirektoratet om justering av læreplaner i fellesfag. Formålet var å gjennomgå relevante læreplaner for å vurdere om kompetansemål i læreplanene kan tydeliggjøres for å fremme elevenes holdninger mot vold, krenkelser, vold knyttet til seksualitet og vold i nære relasjoner. I desember ble det sendt på høring et forslag om å få etablert tydeligere kompetansemål i samfunnsfag for elevenes kompetanse om vold, krenkelser, grensesetting og seksualitet. Sammen med Barne- og likestillingsdepartementet har KD videre ansvaret for tiltak nr. 3,

kurs om konflikthåndtering og kommunikasjon i videregående skole. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har i samarbeid med familievern og skole, utarbeidet undervisningsopplegget «Du, jeg – vi», som består av et tre ganger to timers kurs med fokus på identitet og historie, følelser og konfliktdependende språk.

Det er fremover fortsatt viktig å prioritere dette arbeidet høyt. Jeg viser her til den kommende stortingsmeldingen om vold i nære relasjoner og barne- likestillings- og inkluderingsministerens strategidokument om vold og seksuelle overgrep mot barn. KD bidrar til dette på departementets ansvarsområder. Begge fremmes i løpet av våren 2013. Stortingsmeldingen vil inneholde status for innsatsen mot vold i nære relasjoner og angi retningen for det videre arbeidet på dette området.

I tillegg vil jeg blant annet nevne et av oppfølgings tiltakene etter stortingsmeldingen om kvalitet i barnehagen, har Kunnskapsdepartementet i samarbeid med Barne-, likestillings- og integreringsdepartementet gitt ut en felles veileder for å styrke samarbeidet mellom barnevern og barnehage. Veilederen kom i 2009, og den skal bidra til å heve kompetansen hos alle ansatte i barnehagene og i barnevernet. Veilederen tar spesielt for seg barnehagens plikt til å gi opplysninger ved alvorlig bekymring for et barn. Den tar også for seg barnevernstjenestens plikt til å gi tilbakemelding når barnehagen har meldt bekymring og samarbeid og kommunikasjon mellom barneverntjeneste, barnehage og foreldre.

Utdanningsdirektoratet har på sin nettside utarbeidet veiledere for beredskap og krisehåndtering i skolen rettet mot skoleansatte og foreldre. De tar blant annet for seg temaene seksuelle overgrep og vold, og viser eksempler på framgangsmåter i forskjellige krisesituasjoner. For hvert hovedtema er det dessuten laget ressurslister over faglitteratur, skjønnlitteratur og nettressurser.

Det har for øvrig blitt stilt krav til læringsutbytte når det gjelder grunnskolelærerutdanning for 1. – 7. trinn og 5. – 10. trinn. Dette omfatter kunnskap om

barn i vanskelige situasjoner og om barns rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Videre er det et forskriftsfestet krav om at den ferdige kandidaten skal kunne samarbeide med foresatte og faglige instanser om å identifisere behov hos elevene og iverksette nødvendige tiltak.

Arbeidet mot vold i nære relasjoner er krevende. Det er nødvendig med en koordinert innsats fra flere departementer. Det er bakgrunnen for at handlingsplanen favner bredt. Effekten av tiltakene i handlingsplanen er det for tidlig å vurdere, men de bygger på det vi har kunnskaper om og hvordan disse utfordringene bør møtes.

SPØRSMÅL NR. 565

Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 4. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden gjennomført de tiltakene i regjeringens Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012 hun har ansvar for; hvordan vurderer statsråden effekten av disse tiltakene; hva gjør statsråden for å sikre at domstolene i tilstrekkelig grad benytter barnehusene, hva gjør statsråden for å sikre god statistikk om vold mot barn og vold i nære relasjoner før ny straffelov trer i kraft, og mener statsråden justis- og beredskapsdepartementets arbeid på dette området er tilstrekkelig?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsråden svar i Dokument nr. 15:1542 (2011-2012), hvor hun skriver:

"En fremskaffelse av mer detaljert statistikk innenfor dette område vil kreve endrede registreringsrutiner og nye straffesakssystemer. Dette vil bli vurdert i forbindelse med innføringen av den nye straffeloven."

og statsrådets svar på budsjettsp. 250 fra Finanskomiteen/Høyres fraksjon av 15. okt. 2012 vedr. ikrafttredelse av ny straffelov

Hvor statsråden skriver:

"Med foreliggende fremdriftsplan forventer Regjeringen at ny straffelov vil kunne tre i kraft innen 1.1.2017. Departementet vurderer om det er ytterligere bestemmelser i straffeloven 2005 som bør tre i kraft ved at de tas inn som endringer i straffeloven av 1902."

Svar:

Handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2012 inneholder 23 tiltak for å forebygge og bekjempe

vold i nære relasjoner. Justis- og beredskapsdepartementet står ansvarlig for til sammen ni tiltak. Samtlige av disse er igangsatt og tre tiltak er allerede ferdigstilt.

I oktober fikk jeg overlevert en omfattende og grundig evaluering av statens barnehus samt en rapport fra en arbeidsgruppe som har gjennomgått reglene for dommeravhør. Disse rapportene vil danne grunnlag for det arbeidet vi nå går i gang med for å videreutvikle barnehusmodellen, herunder gjennomføringen av dommeravhør. En vurdering av eventuelle retningslinjer for bruk av barnehus til dommeravhør vil inngå som en del av oppfølgingsarbeidet.

God og kontinuerlig statistikk er vesentlig for å synliggjøre vold i nære relasjoner og gir en viktig indikasjon på utviklingstrender. Halvårig rapportering fra Politidirektoratet gir oversikt over utviklingen i antallet anmeldelser basert på straffesaksregisteret STRASAK. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) er gitt i oppdrag å gjennomføre en landsomfattende undersøkelse om vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep. Det vil kunne være aktuelt å vurdere hvorvidt slik undersøkelse kan gjennomføres jevnlig.

Regjeringen skal forsterke innsatsen mot vold i nære relasjoner. Etter min oppfatning trenger vi en politisk behandlet plattform for det videre arbeidet. Stortinget vil derfor få seg forelagt en egen melding om vold i nære relasjoner våren 2013. Stortingsmeldingen vil inneholde status for innsatsen mot vold i nære relasjoner og angi retningen for det videre arbeidet på dette området. Stortingsmeldingen skal følges av en fireårig handlingsplan der Stortingets føringer legges til grunn for utforming av tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 566**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 9. januar 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvordan har statsråden gjennomført de tiltakene i Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012 han har ansvar for; hvordan vurderer statsråden effekten av disse tiltakene; hva gjør statsråden for å sikre at flere som rammes av familievold eller vold i nære relasjoner fanges opp av det vanlige helseapparatet, mener statsråden helse- og omsorgsdepartementets arbeid på dette området er tilstrekkelig og hvordan sikrer statsråden at barn utsatt for vold og mishandling ikke møter stengte dører utenom vanlig kontortid?»

Svar:

Representanten Sjøli retter ved sitt spørsmål søkelyset på et særdeles viktig tema som regjeringen prioriterer. Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om vold i nære relasjoner i løpet av våren 2013. Den vil være et viktig grunnlag for en bred diskusjon om dette alvorlige temaet.

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012, som representanten Sjøli viser til, tar for seg viktige tiltak som både skal virke forebyggende og sørge for at de som er, eller har vært utsatt for vold, skal få god og riktig oppfølging. Mange av tiltakene utføres i samarbeid med andre departementer. Helsedirektoratet har som oppgave å gjennomføre helsemyndighetenes tiltak i handlingsplanen.

Pilotering av elektronisk håndbok for helsetjenestens avdekking av fysisk mishandling av barn, er ett av tiltakene som nå gjennomføres av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS). For å øke kunnskapen om rusmisbruk som risikofaktor for vold i nære relasjoner, ble NKVTS og Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) gitt i oppdrag for 2012 å samarbeide om forskning på rusmisbruk og vold.

Vi vil om ikke lenge få en samlet tilbakemelding om status for de aktuelle tiltakene på helse- og omsorgsområdet. Så langt det er mulig etter så kort virketid av tiltakene, vil vi da få vite noe om effekten av tiltakene. Den avsluttende statusrapporten for regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2008-2011) "Vendepunkt" foreligger på Justis- og beredskapsdepartementets hjemmeside.

Det er avgjørende at de som har kontakt med barn, melder fra dersom det er mistanke om at et barn er utsatt for vold. For å kunne gjøre det, må alt personell som jobber med barn, også helse- og omsorgspersonell, ha tilstrekkelig kompetanse. De må blant annet kunne se mulige tegn på vold og vite hvor de skal melde fra om sin mistanke og sørge for at barnet får nødvendig oppfølging videre. Her, som også ellers i arbeidet mot vold i nære relasjoner, er det viktig med et bredt tverrsektorielt samarbeid. Kompetanse og tverrsektorielt samarbeid er gjennomgående viktige temaer i flere av tiltakene i handlingsplanen som Sjøli viser til. Barn som utsettes for vold skal ikke komme til stengte dører. De har krav på øyeblikkelig hjelp og nødvendig oppfølging enten fra kommunen eller fra spesialisthelsetjenesten.

Temaet vold i nære relasjoner er ikke noe vi legger bort etter en handlingsplanperiode utløper. Dette er noe vi som regjering, og samfunnet for øvrig, alltid må ha fokus på. Jeg vil understreke viktigheten av tidlig intervensjon - å komme tidlig inn for å forebygge voldsbruk. Her kan vises til opplæringsprogrammet "Tidlig intervensjon – psykisk helse, rusmidler og vold" som er ett av tiltakene i handlingsplanen.

Regjeringen vil prioritere dette arbeidet videre og skal som nevnt ovenfor i løpet av våren 2013 legge fram en stortingsmelding om vold i nære relasjoner. Videre skal det legges fram en ny handlingsplan om vold i nære relasjoner 2014-2017 og en strategiplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn.

SPØRSMÅL NR. 567**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide****Besvart 8. januar 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Hvor mange kommuner har per dags dato innført en handlingsplan mot vold i nære relasjoner?»

Svar:

Kommunale handlingsplaner er et nyttig verktøy i arbeidet mot vold i nære relasjoner. Som et tiltak i regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2012, er de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTSene) bedt om å styrke sin innsats opp mot kommunene for å bidra til utvikling av kommunale handlingsplaner. RVTSene skal også rapportere årlig på antallet planer som er utarbeidet eller er under utarbeidelse. Rapportene for 2012 er imidlertid ikke ferdigstilte per dags dato.

Som et ledd i arbeidet med den kommende meldingen til Stortinget om vold i nære relasjoner, ble det i februar 2012 innhentet informasjon fra RVTSene vedrørende status for kommunale handlingsplaner.

På dette tidspunktet forelå det oppdaterte tall fra regionene RVTS Midt, Nord og Sør.

Region Sør: Av 83 kommuner har 8 kommuner utarbeidet planer, mens 19 kommuner har planer under utarbeidelse. Dette utgjør ca. 33 prosent av kommunene.

Region Midt: Av 84 kommuner har 22 kommuner utarbeidet, og 1 kommune har plan under utarbeidelse. Dette utgjør ca. 27 prosent av kommunene.

Region Nord: Av 87 kommuner har 6 kommuner utarbeidet, mens 5 kommuner har planer under utarbeidelse. Dette utgjør ca. 13 prosent av kommunene.

RVTS Øst og RVTS Vest hadde ikke tall på daværende tidspunkt.

Som et tiltak i regjeringens handlingsplan for 2012 skal veilederen for utarbeidelse av kommunale handlingsplaner oppdateres og relanseres som en web-basert løsning. Dette skal skje i et samarbeid mellom Nasjonalt kunnskapscenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) og RVTSene.

SPØRSMÅL NR. 568**Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 3. januar 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å påse at offentlige utdanningsinstitusjoner ikke systematisk bryter regelen om at midlertidig ansettelse i fire år skal gi rett til fast ansettelse?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge en artikkel i Forskerforum 20. september 2011 hadde 480 arbeidstakere ved Universitetet i Oslo på det tidspunktet vært sammenhengende midlertidig ansatt i over fire år. Dersom det medfører riktighet ser det ut til å være snakk om klare og systematiske lovbrudd, da tjenestemannsloven gir rett til fast ansettelse ved midlertidighet av en varighet over fire år.

Svar:

Representant Røe Isaksen viser i sitt spørsmål til brudd på regelverket om bruk av midlertidige stillinger. Jeg legger til grunn at all bruk av midlertidig tilsetting skal ha et lovlig grunnlag, og ulovlig bruk av midlertidig tilsetting aksepteres selvsagt ikke.

Universitets- og høyskoleloven (som gjelder for både statlige og private institusjoner) gir universiteter og høyskoler en noe større anledning til å ansette i åremål og andre midlertidige stillinger enn det som gjelder for andre sektorer. Åremåls- og utdanningsstillinger som vitenskapelige assistenter, stipendiat, spesialistkandidater og postdoktorer er etter sin art midlertidige stillinger. Det er også adgang til å ansette på åremål i undervisnings- og forskerstillinger når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse er et vesentlig element i kompetansekravet i stillin-

gen. Det er dessuten adgang til å ansette på åremål i en rekke lederstillinger og det er også slik at ansatte kan velges til å ivareta spesielle funksjoner ved utdanningsinstitusjonen. Slike ansettelser og verv gir behov for å kunne tilsette vikarer i deres sted.

Hvis det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere til en fast undervisnings- og forskerstilling, kan det etter universitets- og høyskoleloven ansettes midlertidig i inntil tre år, hvis ansettelsesmyndigheten mener den som ansettes kan kvalifisere seg i løpet av ansettelsesperioden. Vedkommende har krav på å bli vurdert for fast ansettelse ved utløpet av ansettelsesperioden. I tillegg kan det benyttes midlertidige ansettelser i lavere stilling, hvis det ikke har vært mulig å få søkere som tilfredsstiller kompetansekravene og det på grunn av undervisningssituasjonen er helt nødvendig å foreta ansettelse.

Det er ikke riktig at det er ulovlig med midlertidig ansettelse i mer enn fire år. Etter tjenestemannsloven § 10 nr. 1 har midlertidig tilsatte etter fire års sammenhengende tjeneste samme oppsigelsesvern som fast tilsatte med to års sammenhengende tjeneste, såkalt ”sterkt oppsigelsesvern”. Dette er en rettighet som inntreffer automatisk etter fire års sammenhengende tjeneste, og som i realiteten innebærer at den midlertidig tilsatte får samme status og vern som en fast tilsatt med mer enn to års tjenestetid, selv om stillingen er midlertidig. Denne regelen omfatter ikke ansatte i åremålsstillinger, inkludert utdanningsstillinger som stipendiat, postdoktor, spesialistkandidat og vitenskapelig assistent. Dette er stillinger hvor formålet med stillingen, eksempelvis å kvalifisere seg til en forskerkarriere, er midlertidig, og det er derfor rimelig og helt nødvendig at stillingene er midlertidige. Videre utgjør personale på prosjekter finansiert med eksterne midler en stor gruppe av de midlertidig ansatte. Dette er prosjekter som er finansiert blant annet gjennom Forskningsrådet og EUs

rammeprogram for forskning. Regjeringen legger stor vekt på at institusjonene skal være pågående når det gjelder å innhente finansiering fra slike kilder. Fordi prosjektene stadig skifter, og fordi det er stor konkurranse om prosjektene, slik at kompetansen må være skreddersydd for det enkelte prosjekt, er det i mange tilfeller vanskelig å forene dette hensynet med å ansette personalet i faste stillinger.

Arbeidet med å redusere midlertidighet i universitets- og høyskolesektoren har vært en prioritert oppgave de senere årene. Andelen midlertidig ansatte har vært og er fortsatt for høy samlet sett, men den er noe redusert: Tall fra Database for høyere utdanning viser at den samlede midlertidigheten i statlig UH-sektor er redusert fra 20 % i 2006 til 16,9 i 2012. Mange institusjoner har gjennomført en betydelig reduksjon, og kommet ned på, eller i nærheten av, et nivå som bør anses som akseptabelt, mens andre må gjøre mer. Dette tyder på at tiltakene som er iverksatt har virket, men også at det er institusjoner som ikke forbedrer seg tilstrekkelig, og som må følges opp spesielt.

Kunnskapsdepartementet har fulgt opp utviklingen i midlertidighet i styringsdialogen med institusjonene, blant annet ved å innføre en nasjonal styringsparameter for andelen midlertidig ansatte og stille krav i etatsstyringsmøtene. I tildelingsbrevet til universiteter og høyskoler for 2013 er det presisert at Regjeringen forventer at institusjonene arbeider aktivt for å få ned andelen midlertidig tilsatte, og at styret ved de institusjonene som har høyere midlertidighet enn akseptabelt, må ta et sterkere grep i arbeidet med å få ned andelen. Jeg mener vi nå må videreføre de tiltakene som er iverksatt. Vi vil nå gå nærmere inn på tallene og begrunnelsene ved hver enkelt institusjon. I styringsdialogen i 2013 vil departementet særlig ta dette opp med institusjonene som viser svake resultater.

SPØRSMÅL NR. 569

Innlevert 19. desember 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 3. januar 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Har statsråden en konkret dato for når den faktabaserte utredningen om pelsdyr legges frem for Stortinget våren 2013, og vil den varslede utrednin-

gen om norsk pelsdyrnæring inneholde en anvisning for hvordan næringen bør avvikles, og hva som blir konsekvensene av en evt. nedleggelse?»

BEGRUNNELSE:

I landbruksmeldingen som kom i desember 2011 står det at: «virksomheten i pelsdyrnæringen er omstridt i Norge. Regjeringen vil foreta en egen gjennomgang av pelsdyrnæringen og vil komme tilbake til Stortinget om saken». Statsråden har varslet at meldingen vil komme våren 2013.

SPØRSMÅL NR. 570

Innlevert 20. desember 2012 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 3. januar 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg, og hvordan vil han dokumentere at norske forbrukere skal kunne føle seg sikre på at mat produsert i konvensjonelt norsk landbruk ikke vil føre til skader på mennesker eller natur, slik det hevdes fra denne organisasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Det totale forbruket av plantevernmidler i jordbruket har økt fra 2008 til 2011 viser nye tall fra SSB. Organisasjonen OIKOS mener i Nationen 20.12.12 at "de nye tallene underbygger at det konvensjonelle landbruket ikke er så rent og miljøvennlig som mange skal ha det til", og "at det er myten om at konvensjonelt landbruk er rent og miljøvennlig som har bidratt til å redusere interessen for økologisk mat i Norge." Organisasjonen OIKOS hevder i samme artikkel at både mennesker og natur løper en risiko for å bli skadet ved dyrking og bruk av matvarer fra konvensjonelt landbruk.

Svar:

Det er regjeringens mål at all mat på det norske markedet skal være trygg. Vi legger stor vekt på å sørge for en miljøvennlig produksjon av mat.

Jeg vil understreke at det sjelden påvises rester av plantevernmidler over gjeldende grenseverdier i norske produkter, og 2011 var det fjerde året på rad hvor det overhodet ikke ble påvist slike overskridelser.

Vi har et restriktivt regelverk for godkjenning og bruk av plantevernmidler. Mattilsynet er ansvarlig for godkjenning av plantevernmidler som kan brukes i Norge. Godkjenning av et plantevernmiddel er blant annet betinget av at preparatet ikke har uakseptable

Svar:

Det foreligger ingen konkret dato for når Stortinget vil få seg forelagt problemstillinger knyttet til norsk pelsdyrnæring. Innholdet i det Stortinget vil få seg forelagt er ikke avklart.

skadevirkninger for mennesker, husdyr, dyre- og planteliv, biologisk mangfold, samt miljøet for øvrig.

Vi har også en rekke bestemmelser og tiltak som skal bidra til at plantevernmidler brukes på en riktig måte. For eksempel må alle som bruker plantevernmidler i yrkesmessig sammenheng ha autorisasjon, og for å få autorisasjon er det blant annet krav om obligatorisk kurs og bestått eksamen.

I tillegg til å se på mengden plantevernmidler som brukes, er det viktig å se på risikoutviklingen. Helse- og miljørisikoen har blitt redusert i løpet av de siste 10 årene.

Plantevernmidler brukes for å begrense avlingstap og hindre forringet kvalitet på landbruksvarer. Behovet for ulike plantevernmidler påvirkes blant annet av klimaforhold, for eksempel kan en varm og våt sommer føre til økt behov for soppbekjemping. Det er derfor naturlig at det er variasjoner mellom år.

Samtidig som kjemiske plantevernmidler er en viktig innsatsfaktor i dagens jordbruk, vet vi at det er risiko knyttet til disse, ved at slike midler kan ha uønskede effekter på helse og miljø. Landbruks- og matmyndighetene har derfor arbeidet og arbeider med å redusere bruken og risikoen knyttet til kjemiske plantevernmidler. Vi har hatt flere handlingsplaner på området.

Gjeldende Handlingsplan viderefører målsetningene om å redusere avhengigheten av kjemiske plantevernmidler i norsk landbruk og redusere risikoen for helse og miljø ved bruk av slike midler. I handlingsplanen er det en rekke tiltak som nå følges opp. Jeg kan for eksempel nevne prosjekter som gir bedre kunnskap hos produsentene og tiltak for å øke bruk av alternativer til kjemisk bekjempelse av skadegjørere.

Vi har fortsatt utfordringer på dette området. For eksempel viser resultater fra overvåkning uønskede funn av enkelte plantevernmidler i miljøet. Forventede klimaendringer kan føre til større problemer med skadegjørere og medføre nye utfordringer innen plantevern.

Jeg vil fremover fortsatt legge vekt på arbeidet både med å redusere avhengigheten av plantevern-

midler og risikoen ved bruk av plantevernmidler, jf også landbruks- og matmeldingen. Jeg vil også vise til at satsningen på økologisk produksjon er viktig i denne sammenheng, siden det gjennom denne produksjonsmetoden fremskaffes kunnskap om, og erfaring med, alternativer til bruk av kjemiske plantevernmidler.

SPØRSMÅL NR. 571

Innlevert 20. desember 2012 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 7. januar 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hva blir konsekvensene ved å miste offentlig tjenstepensjon sent i yrkeskarrieren og i stedet få den dårligste innskuddsordningen som er tillatt i privat sektor?»

BEGRUNNELSE:

Illustrer gjerne svaret med konkrete eksempler på pensjonstap for ansatte i offentlige barnehager som blir konkurranseutsatt og privatisert.

Svar:

Det er flere pensjonsmessige konsekvenser av å slutte i virksomhet med offentlig tjenstepensjon. For det første vil man miste retten til AFP i offentlig sektor. For det andre vil opptjente rettigheter omgjøres til en såkalt oppsatt rett, noe som kan ha konsekvenser for kravet til hvor lang tjenestetid man må ha for å få full pensjon. For det tredje vil man fra det tidspunktet man slutter i en virksomhet med offentlig tjenstepensjonsordning ikke lenger få opptjening i denne tjenstepensjonsordningen, men i den pensjonsordningen som den nye virksomheten tilbyr sine ansatte. Den totale effekten avhenger av hvor lenge man har tenkt å stå i arbeid og hvilken opptjening man har i den offentlige tjenstepensjonsordningen når man slutter.

AFP i offentlig sektor er videreført som en tidligpensjonsordning i alderen 62-66 år. I motsetning til ny AFP i privat sektor, har AFP i offentlig sektor bare en verdi for den enkelte dersom man velger å slutte i jobben før fylte 67 år. For en person med en årslønn på 450 000 kroner, vil AFP være i størrelsesorden 244 000 kroner årlig i alderen 62-64 år og 297 000 kroner i alderen 65-66 år. En person med en årslønn

på 350 000 kroner får en AFP på rundt 200 000 kroner i alderen 62-64 år og 231 000 kroner i alderen 65-66 år. Verdien av AFP er derfor avhengig av både lønn og ved hvilken alder man slutter å jobbe.

Personer som har rett til offentlig AFP kan gå av med full pensjon fra fylte 62 år. Personer som ikke har rett til offentlig AFP kan ta ut alderspensjon fra folketrygden fra fylte 62 år. Årlig pensjon blir lavere jo tidligere den tas ut. Alderspensjon fra folketrygden kan bare tas ut før 67 år dersom opptjeningen er tilstrekkelig høy. Personer med lav opptjening vil dermed miste retten til å få full pensjon fra fylte 62 år dersom de slutter i virksomhet med offentlig AFP.

Når man slutter i en virksomhet med offentlig tjenstepensjonsordning omgjøres opptjente rettigheter til en oppsatt rett som utbetales fra fylte 67 år. Dersom man er medlem i en offentlig tjenstepensjonsordning når man tar ut pensjon, har man rett på full pensjon hvis man har minst 30 års tjenestetid. Full pensjon fra en oppsatt rett har normalt høyere krav til tjenestetid, opptil 40 år. Personer som slutter i en virksomhet med offentlig tjenstepensjonsordning kan dermed få redusert verdien av opptjent pensjon. Størrelsen på reduksjonen er avhengig av alder, aldersgrensen i stillingen og tjenestetiden når de slutter. For eksempel vil en person som får økt kravet til tjenestetid for å få full pensjon fra 30 til 40 år, få inn-til 25 prosent lavere bruttopensjon.

Fra man begynner i en ny virksomhet vil opptjening til tjenstepensjon skje i pensjonsordningen til den nye virksomheten. Årlig opptjening i den nye ordningen kan være høyere eller lavere enn årlig opptjening i offentlig tjenstepensjon. Offentlig tjenstepensjon er videreført som en sluttlønnbasert, brutto, samordningspliktig pensjonsordning med full opptjening etter 30 år. Årlig opptjening i en slik ordning er

ikke veldefinert. Effekten av opptjening er avhengig av antall opptjeningsår, individuell lønnsutvikling og forholdet mellom brutto tjenstepensjon og folketrygdens alderspensjon. Enkelte vil ikke få noen økning i tjenstepensjon ved å stå i jobb etter for eksempel 60 år, mens andre kan få økt pensjonen betydelig for hvert år man står i arbeid etter 60 år. En innskuddsordning i en privat bedrift vil alltid gi høyere pensjon jo lenger man står i arbeid, men økningen er avhengig av innskuddssatsene og årlig avkastning. 10 års opptjening i en innskuddsordning med minimumssatser vil med en årslønn på 400 000 kroner, gi om lag 6500 kroner årlig pensjon i 10 år.

Det er altså ikke mulig å gi noe entydig svar på hva som er de pensjonsmessige konsekvensene av å miste offentlig tjenstepensjon sent i yrkeskarrieren. Personer som står i jobb til 67 år eller lenger, og som har full opptjening i offentlig tjenstepensjon når de slutter i offentlig sektor, vil få høyere samlet pensjon ved å få opptjening i en innskuddsordning i privat sektor mot slutten av yrkeskarrieren. Personer som ikke har full opptjeningstid i offentlig tjenstepensjon når de slutter i offentlig sektor, vil imidlertid kunne få en betydelig reduksjon i samlet pensjon som følge av at de slutter. Dette gjelder spesielt de som hadde planer om å ta ut offentlig AFP.

SPØRSMÅL NR. 572

Innlevert 21. desember 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 8. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I Stortinget 26.10.11 hevdet statsministeren at statsbudsjettet tar hensyn til oljeinvesteringene. Bli det økte oljeinvesteringer må budsjettet korrigeres ned slik at man utjevner svingninger i økonomien, sa han. Regjeringen har ikke latt seg påvirke av at oljenæringen øker investeringsanslaget med ca. 14 mrd. etter at budsjettprosessen i regjeringen ble avsluttet.

Hvor store avvik i forventede investeringer må til før regjeringen bevisst vil endre vedtatt oljepengebruk i statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime 26.okt 2011 uttalte statsministeren følgende:

"Det som er utfordringen i Norge, er den totale pengebruken. Bli den totale pengebruken for stor, kan vi få økte renter, problemer i industrien og i norsk næringsliv. På den annen side, hvis det er for lav pengebruk, kan vi få økt ledighet. Derfor må vi ha evne til både å bruke mye penger i dårlige tider og å holde noe igjen på pengebruken i gode tider. Det er det vi bruker statsbudsjettet til. Da er det helt riktig at det i og for seg ikke spiller noen rolle om vi investerer i det ene eller i det andre. Derfor er det også feil å si at vi ikke tar hensyn til oljeinvesteringene.

Hvis det er store oljeinvesteringer, store private investeringer, gir det mindre rom for offentlige investeringer. Hele poenget er jo nettopp at vi skal bruke de offentlige budsjetter til å utjevne svingningene i privat økonomi."

Svar:

Ifølge referatet fra Stortinget 20.10.2011 sa statsministeren bl.a. følgende: "Hvis det er store oljeinvesteringer, store private investeringer, gir det mindre rom for offentlige investeringer. Hele poenget er jo nettopp at vi skal bruke de offentlige budsjetter til å utjevne svingningene i privat økonomi". Statsministeren omtalte med andre ord budsjettets rolle i konjunkturstyringen generelt og ikke forholdet til oljeinvesteringene spesielt. Et viktig formål med handlingsregelen er nettopp å jamne ut svingningene i økonomien og understøtte styringen av den.

Når det gjelder oljeinvesteringene vises det til Nasjonalbudsjettet 2013, som ble lagt fram 8. oktober 2012. I Statistisk sentralbyrås investeringstelling for oljeutvinning og rørtransport fra 3. kvartal i fjor, som ble publisert 6. september 2012, anslås investeringene i sektoren til 204 mrd. kroner i år. Investeringstillingen for 4. kvartal, som ble publisert i desember, ga et anslag på 207,8 mrd. kroner i 2013, dvs. knapt 4 mrd. kroner høyere enn anslaget fra investeringstillingen i 3. kvartal.

De kvartalsvise investeringstillingene til SSB bygger på den informasjonen som er tilgjengelig på tellingstidspunktet. Anslagene for det enkelte år vil derfor normalt øke fra kvartal til kvartal gjennom året før investeringsåret, selv om det også finnes år med et annet forløp. For å vurdere informasjonen i investeringstillingene bør en se tallene i lys av hvor mye de i gjennomsnitt har avveket fra de faktiske investeringene.

ringene i investeringsåret. Dersom det korrigeres for den gjennomsnittlige treffsikkerheten i perioden 1991 - 2011, var anslaget for petroleumsinvesteringene i 2013 ikke høyere i tellingen for 4. kvartal i fjor enn i tellingen for 3. kvartal.

Utformingen av den økonomiske politikken må ta utgangspunkt i en helhetlig vurdering av den økonomiske situasjonen. I nasjonalbudsjettene gjør re-

gjeringsen rede for sine anslag for den økonomiske utviklingen, herunder utviklingen i husholdningenes forbruk, investeringene i fastlandsøkonomien og andre forhold av betydning for produksjon, sysselsetting, arbeidsledighet mv. Oljeinvesteringene er en av flere viktige størrelser som påvirker det økonomiske forløpet. Finansdepartementet vil vurdere anslagene på nytt i Revidert nasjonalbudsjett 2013 i mai 2013.

SPØRSMÅL NR. 573

Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 8. januar 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Mange unge bønder vurderer om de skal satse på nyinvesteringer på gården eller drive videre med dagens kapasitet.

Hva anser regjeringen er optimal størrelse på et gårdsbruk basert på melkeproduksjon gitt kapitalinvesteringer og best utnyttelse av melkeutstyr/melkerobot etc. og er støtteordningene innrettet på å oppnå en slik idealstørrelse?»

Svar:

De fire overordnede målene for norsk landbruks- og matpolitikk er Matsikkerhet, Landbruk over hele landet, Økt verdiskaping og Bærekraftig landbruk. Regjeringen lanserte disse hovedmålene i Meld. St. 9 Landbruks- og matpolitikken.

Det er altså ikke etablert noe mål om en idealstørrelse for produksjonen. I Meld. St. 9 heter det videre at

”Regjeringen vil at det skal legges til rette for en variert bruksstruktur over hele landet”.

Dette gir seg også uttrykk i kvoteforskriftens formål, som er å

”tilpasse melkeproduksjonen til avsetningsmulighetene i markedet innenfor de målsetninger Stortinget har fastsatt, herunder distriktsprofil og variert bruksstruktur”.

Regjeringen ønsker altså at det skal være lønnsomt å drive melkeproduksjon i ulik skala og over hele landet.

De landbrukspolitiske virkemidlene er utformet for å bidra til å nå disse målene. De viktigste inntektsgivende tilskuddene er tydelig differensiert for å utjevne netto inntektsmulighet mellom produksjoner, bruksstørrelser og distrikt.

Det produseres melk i alle fylkene i Norge. Det tilsier at ressursgrunlaget for driftsenhetene varierer mye, avhengig av hvor i landet gårdsbruket er plassert. I tillegg er det stor variasjon i driftsresultatet for noenlunde like bruk. Det kan være ulike årsaker til dette, som investeringstidspunkt og skattemessige tilpassinger, men også forskjeller i effektivitet og dyktighet i driften. Hver enkelt melkeprodusent, som privat næringsdrivende, må uansett selv avgjøre eget driftsopplegg – ut fra ressursgrunnlag, og ut fra egne forutsetninger og ønsker.

Jeg mener derfor at det er lite hensiktsmessig å si noe generelt om hva optimal størrelse på et melkebruk er.

SPØRSMÅL NR. 574**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Norske pensjonister i Thailand må dokumentere at de har betalt skatt i Thailand for å slippe å betale kildeskatt til Norge.

Gjelder dette kravet pensjonister i alle andre land, og hvis ikke, hvorfor ikke?»

Svar:

Hva man må dokumentere, beror på hva som følger av betingelsene i den enkelte skatteavtale. Dokumentasjonskravene er således tilpasset de betingelser som gjelder overfor de ulike land. Det medfører at

kravene til dokumentasjon også vil kunne variere fra land til land.

I den grad det foreligger dokumentasjonskrav, er det i hovedsak skatteavtalemessig bosted i oppholdslandet som må dokumenteres, jf. for eks skatteavtalene med Spania, Italia og Pakistan.

I noen tilfeller krever bestemmelser i en skatteavtale at også andre forhold må dokumenteres, for eksempel at pensjonen er tatt inn i oppholdslandet, at pensjonen er undergitt beskatning i oppholdslandet osv. Typiske eksempler på dette er skatteavtalene med henholdsvis Thailand, Singapore og Storbritannia.

SPØRSMÅL NR. 575**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Er det andre land en Pakistan hvor utflyttede pensjonister slipper å betale kildeskatt?»

Svar:

Alle pensjonister som er skattemessig bosatt i utlandet, er pliktige til å betale kildeskatt på pensjon etter skattelovens regler, jf. mine svar på spørsmål nr. 576 og 577 fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen. De ulike skatteavtaler kan imidlertid, som et resultat av forhandlinger, ha forskjellige måter å fordele beskatningsretten til pensjonsinntekter mellom landene.

For så vidt gjelder Pakistan har Norge etter skatteavtalen plikt til å frafalle beskatningen av pensjonen dersom pensjonisten skal anses bosatt etter skatteavtalen i Pakistan. Forutsetningen er at skattyteren dokumenterer sitt skatteavtalemessige bosted med en bostedsbekreftelse (Certificate of Residence). Det samme vil gjelde alle andre tilfeller hvor skatteavtalen gir bostedsstaten en eksklusiv beskatningsrett, for eks. Spania og Italia. Dersom tilfredsstillende dokumentasjon mangler, vil det imidlertid bli trukket kildeskatt også i disse tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 576**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvem må betale kildeskatt, i hvilke land blir norske pensjonister faktisk trukket kildeskatt, og i hvilke land trekkes det ikke kildeskatt?»

Svar:

Alle pensjonister som er skattemessig bosatt i utlandet, er pliktige til å betale kildeskatt på pensjon etter skattelovens regler.

En skatteavtale kan begrense den norske beskatningsretten:

- I noen tilfeller har bostedslandet fått eneretten til å skattlegge alle typer av pensjon. Hvis en pensjonist i et slikt tilfelle fyller betingelsene i skatteavtalen og kan dokumentere dette på en tilfredsstillende måte, vil det ikke bli noen kildeskatt å betale i Norge. Dersom pensjonisten ikke legger fram tilfredsstillende dokumentasjon, vil det imidlertid bli trukket kil-

deskatt i Norge uavhengig av skatteavtalens bestemmelser.

- I svært mange av våre skatteavtaler er beskatningsretten splittet mellom utbetalingsland og bostedsland etter typen av pensjon (grunnpensjon/tilleggspensjon/ private tjenestepensjoner /offentlige tjenestepensjoner /folketrygdytelser osv.). I hvilken grad bostedslandet og/eller utbetalingslandet har beskatningsretten til de ulike pensjonstypene, varierer fra avtale til avtale. Også i disse tilfellene vil det bli trukket kildeskatt i Norge uavhengig av skatteavtalens bestemmelser dersom pensjonisten ikke legger fram tilfredsstillende dokumentasjon som viser at hele eller deler av pensjonen kan unntas fra norsk beskatning.

Når det gjelder faktisk betaling av kildeskatt, viser jeg dessuten til mitt svar på spørsmål 577 til stortingsrepresentant Kenneth Svendsen.

SPØRSMÅL NR. 577**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvorfor blir norske pensjonister i Thailand trukket kildeskatt, mens norskpakistanere ikke trekkes kildeskatt i Pakistan?»

Svar:

I utgangspunktet er alle pensjonsutbetalinger fra Norge til personer bosatt i utlandet gjenstand for kildeskatt etter skattelovens bestemmelser. Både skatteavtalen med Thailand og skatteavtalen med Pakistan

kan imidlertid gi fritak for norsk skatt dersom skattyteren dokumenterer å være skattemessig bosatt i disse landene etter avtalene. Omfanget av fritaket for pensjonister bosatt i Thailand kan være begrenset etter skatteavtalens artikkel 23 punkt 3 bokstav e) for den delen av inntekten som etter thailandsk lovgivning ikke beskattes i Thailand. For å bli fritatt for norsk kildeskatt er det derfor nødvendig at skattyter ikke bare dokumenterer bosted i Thailand, men også hvilken inntekt som er skattlagt i Thailand.

SPØRSMÅL NR. 578**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren at likhetsprinsippet i norsk skattelovgivning er ivaretatt i behandlingen av norske pensjonister i Thailand i forhold til andre som slipper å betale kildeskatt, jf. Pakistan?»

Svar:

Norske myndigheter legger et likhetsprinsipp til grunn når vi søker å oppnå enighet om skatteavtaler.

Imidlertid er alle skatteavtaler et resultat av en forhandling. Det innebærer at utformingen av betingelsene i de forskjellige skatteavtalene vil variere og at situasjonen da vil være forskjellig for norske pensjonister i utlandet avhengig av hvilket land de velger å bosette seg i. Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 575 fra stortingsrepresentant Åge Starheim.

SPØRSMÅL NR. 579**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 8. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Pensjonister i Thailand slipper å skatte til Thailand. Thailand krever ikke skatt av utenlandske pensjonister. Det norske dokumentasjonskravet medfører dermed at norske pensjonister, som eneste nasjonalitet, betaler skatt til Thailand.

Hva mener finansministeren om dette?»

Svar:

Så vidt jeg vet er pensjoner som mottas fra utlandet og bringes inn i Thailand etter thailandsk rett skattepliktige for alle personer som er skattemessig bosatt i Thailand, uavhengig av nasjonalitet. Skatteavtaler mellom Thailand og andre land gir etter det jeg er kjent med Thailand beskatningsretten til slik

pensjon. Jeg er imidlertid ikke kjent med hvorfor Thailand skulle unnlate å skattlegge pensjon fra utlandet til tross for at de har hjemmel til å gjøre dette.

For så vidt gjelder thailandsk beskatning av norske pensjonister, forstår jeg spørsmålet dit hen at norske pensjonister i Thailand ville ha sluppet å betale thailandsk skatt dersom de ikke hadde måttet innhente thailandsk dokumentasjon for å slippe norsk skatt. Formodentlig betyr dette at thailandske myndigheter gjennomfører en rettmessig beskatning av norske pensjonister som en følge av de opplysninger de får gjennom dette.

Thailandske skattemyndigheter er i sin fulle rett til å ta opp disse inntektene til beskatning.

SPØRSMÅL NR. 580**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren at behandlingen av norske pensjonister i Thailand er i tråd med den grunnleggende menneskerettigheten om fritt valg av bosted?»

Svar:

Det er ikke grunnlag for å mene at Norge behandler pensjonister i Thailand i strid med grunnleggende menneskerettigheter. Verken norsk intern skattelovgivning eller skatteavtalene begrenser skattyteres rett til å bo der de ønsker.

SPØRSMÅL NR. 581**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I skatteavtalen mellom Norge og Thailand står det nedfelt i paragraf 14 og 18 at beskatningsretten på nordmenn (som har inntekt eller pensjon) som bor i Thailand mer enn 183 dager per år er utelukkende lagt til Thailand: "taxable only in that State".

Mener finansministeren at kildeskatten og/eller det nevnte dokumentasjonskrav er i tråd med skatteavtalen med Thailand?»

Svar:

Verken artikkel 14 om beskatning av inntekt av selvstendig næringsvirksomhet eller artikkel 18 om pensjoner i skatteavtalen mellom Norge og Thailand inneholder regler om at "personer som bor i Thailand mer enn 183 dager" bare er skattepliktig til Thailand. Jeg viser forøvrig til mitt svar på spørsmål nr. 582 til stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde om skatteavtalens 183-dagers regel.

Når det gjelder dokumentasjonskravene viser jeg også til mitt svar på spørsmål nr. 574 fra stortingsrepresentant Åge Starheim.

SPØRSMÅL NR. 582**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvilken regel gjelder for nordmenn bosatt i Thailand, 183-dagersregelen, 61-dagersregelen eller 90-dagersregelen?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge skatteavtalen mellom Norge og Thailand vil en person som i en eller flere perioder oppholder seg i Norge i mer enn 183 dager i en tolv månedersperiode bli skattemessig bosatt i Norge. Interne norske regler sier at en person blir skattemessig bosatt i Nor-

ge ved opphold på mer enn 61 dager per år. I tillegg kommer 90-dagersregelen i skatteavtalen mellom Norge og Thailand som sier at en norsk statsborger som bor i Thailand vil kunne være skattepliktig også til Norge ved et opphold i Norge per år på mer enn 90 dager, jf. skatteavtalen artikkel 14.1.a.

Svar:

Når det gjelder skattemessig bosted er det viktig å holde de ulike regelverkene fra hverandre.

61-dagers regelen finnes i den norske skattelovens § 2-1 tredje ledd. Det er en regel som gjelder for personer som i utgangspunkt er bosatt i Norge og som ønsker å emigrere herfra for skatteformål. Det er altså en utflyttingsregel som utelukkende gjelder for folk som er på vei ut av Norge. Når en person har oppfylt betingelsene i denne regelen, dvs. vedkommende har ikke oppholdt seg i Norge i mer enn 61 dager i de tre kalenderårene etter utflyttingsåret og har

heller ikke i disse årene disponert en bolig i Norge, anses personen som skattemessig bosatt i utlandet.

Regelen om 61-dagers opphold pr kalenderår gjelder altså ikke for personer som allerede er skattemessig bosatt i utlandet. En person som er skattemessig bosatt i utlandet, vil kunne bli skattepliktig som bosatt i Norge igjen hvis vedkommende oppholder seg her i mer enn 183 dager i en 12-måneders periode eller i mer enn 270 dager i en 36-måneders periode, jf. innflyttingsreglene i skattelovens § 2-1 annet ledd.

Det finnes ingen 183-dagers regel eller 90-dagers regel i skatteavtalen mellom Norge og Thailand som regulerer bosted. Skatteavtalens bostedsregler er uttømmende regulert i artikkel 4, som igjen bygger på de interne bostedsreglene i henholdsvis Norge og Thailand.

183-dagers regelen i skatteavtalens artikkel 15 og 90-dagers regelen i artikkel 14 er kun en del av betingelsene for når lønnsinntekter og inntekt av selvstendig næringsvirksomhet er skattepliktig til arbeids- eller virksomhetslandet.

SPØRSMÅL NR. 583

Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 7. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hvorfor gjennomfører skattemyndighetene årlige og livslange krav som sannsynligvis på et eller annet tidspunkt i aldringsprosessen fører til at kildeskatt urettmessig blir trukket i tillegg til pensjonistens skatt til bostedslandet, og burde ikke et engangs krav være nok?»

BEGRUNNELSE:

Pensjonister i flere land, blant annet Tyskland, må to ganger i året og livslangt sende dokumentasjoner (skattemessig bostedserklæring og egenerklæring) inklusiv selvangivelse til den norske skatteetat for å unngå å bli trukket kildeskatt etter skatteavtale. Dersom dokumentasjonene ikke har riktig form,

selvangivelsen ikke blir riktig manuelt korrigert etc., blir sendt innen frister som kreves, eller pensjonisten helsemessig ikke er i stand til å få sendt disse dokumentasjoner blir pensjonisten avkrevd automatisk 15 prosent kildeskatt, som da er et brudd på skatteavtalen.

Svar:

Dokumentasjonskravene skal sikre at en pensjonist påberoper seg den rette skatteavtalen. Derfor er det nødvendig å kontrollere for hvert år at han/hun har forholdt seg korrekt til skattemyndighetene i det landet hvor skattyteren hevder at en skatteavtale medfører krav på fritak fra norsk skatt.

SPØRSMÅL NR. 584**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 8. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Romerikstunnelen er en av Norges mest trafikkerte samferdselsårer. Lengden på tunnelen og det faktum at mange tusen mennesker kan befinne seg inne i tunnelen samtidig forutsetter at beredskapen for eventuelle hendelser må være stor.

Kan statsråden redegjøre for hvordan den totale beredskapen er og hvor godt de forskjellige nødetatene er drillet, samhandlet og utstyrt dersom det skulle skje en alvorlig hendelse i tunnelen?»

Svar:

Beredskapen i Romerikstunnelen er bygget på planer hos Jernbaneverket som eier, NSB og Flytoget som brukere, og brannvesen, politi og helsevesen som innsatsstyrker ved hendelser. Det vil også kunne innkalles ytterligere ressurser. Romerikstunnelen er fullt utbygd med Nødnett, slik at alt innsatspersonell i politi, brannvesen og helsetjenesten vil kunne kommunisere direkte med hverandre over radiosamband ved en eventuell hendelse.

Innsats inne i tunneller krever ofte særskilt utstyr som normalt bare brannvesenet har og er trent til å bruke. Brannvesenet er derfor en svært sentral innsatsressurs ved hendelser i tunneller. Romeriksporten er en lang tunnel med en totallengde på 14 450 meter, fra Etterstad i Oslo til Stalsberg i Rælingen kommune. Oslo brann- og redningsetat har innsatsansvaret i den ene enden av tunnelen og Nedre Romerike brann- og redningsvesen i den andre. Jeg har fått opplyst at disse to brannvesenene samarbeider godt om hvordan de sammen skal håndtere innsatsoppgaver de blir stilt over for.

Forebyggende tiltak som risikoanalyser og internkontroll, er en særdeles viktig del av sikkerheten i tunneller. Det er eiers ansvar å sørge for at nødvendi-

ge forbyggende tiltak er gjennomført. Romerikstunnelen er et viktig objekt, og det føres tilsyn fra offentlige myndigheter med at eier har fulgt opp sitt ansvar. Romerikstunnelen er undergitt årlig tilsyn fra brannvesenet når det gjelder brannforebyggende tiltak, jfr. brann- og eksplosjonsvernloven § 11, mens Statens jernbanetilsyn fører tilsyn med infrastrukturen og DSB fører tilsyn med el-anleggene.

Ifølge opplysninger jeg har fått fra DSB ble det gjennomført en teknisk redningsøvelse med frigjøring som tema i Romerikstunnelen i første halvdel 2010. Øvelsen inneholdt ikke elementer som brann eller røykutvikling. I 2012 ble det avholdt en spillbordsøvelse og en praktisk øvelse hvor alle nødetatene deltok. For 2013 er det planer om en beredskapsøvelse for alle nødetatene med fokus på brann og røykutvikling inne i tunnelen, for å kunne sjekke at tekniske installasjoner er operativt fungerende.

Sikkerhet i tunneller er et kontinuerlig arbeid som krever involvering av mange parter for at man skal lykkes med å oppnå størst mulig sikkerhet. Jeg har fått opplyst at Jernbaneverket, for tunellene i Osloområdet, har opprettet en arbeidsgruppe som i løpet av 2013 skal se nærmere på følgende:

- Felles forståelse av risikobildet
- Samordning av beredskapsplaner
- Foreslå fremtidig egnet utstyr
- Foreslå konsept for fremtidig egnet innsatskjørtøy
- Utarbeide flerårige øvelsesplaner

Det ser jeg på som svært positivt, og et godt utgangspunkt til ytterligere å forbedre sikkerheten i jernbanetunnellene i Osloområdet.

SPØRSMÅL NR. 585**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 7. januar 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Langemyr skole- og ressurscenter i Grimstad er en viktig skole for barn med funksjonsnedsettelse eller lærevansker. Det er få slike skoler i landet, men det står flere barn i kø for å gå på Langemyr. Det er en utfordring for kommunen at skolen er gratis samt at flere vil flytte til kommunen for å bruke skolen, noe som også vil belaste andre budsjetter for kommunen.

Vil statsråden se på muligheten for et større statlig finansieringsansvar for slike skoler for denne viktige og sårbare gruppen?»

BEGRUNNELSE:

Kommunen antyder nå en begrensning av antallet elever ved Langemyr skole. Årsaken er at en elev ved Langemyr skole, er mer enn dobbelt så dyr å drifte enn samme elev vil være ved vanlig skole, selv med én til én undervisning. Dessuten er det faktisk blitt en utfordring at det stadig flytter nye familier til Grimstad, som ønsker sitt handikappede barn det beste, nemlig plass på Langemyr skole. Pr. i dag står 4-5 familier på vent med å flytte hit.

Det er flere eksempler på elever som etter at de startet på Langemyr skole og fikk pedagoger som hadde spesiell kompetanse har de faglig og personlig gjort det mye bedre.

Det blir et spørsmål om det er riktig at vertskommuner for slike svært godt drevne ressurscenter – bare noen få i landet – skal måtte belastes så mye økonomisk. Dette høres ut som et viktig felles samfunnsansvar, som staten nok burde være tyngre inne økonomisk i.

Svar:

Alle barn har rett til å få en opplæring som er tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte. Alle barn har også rett til spesialundervisning når det er behov for det. Opplæringstilbudet i grunnskolen er kommunenes ansvar, jf. opplæringsloven § 13-1. Det gjelder også opplæring for barn med funksjonsnedsettelse eller lærevansker.

Inkludering er et grunnleggende prinsipp i regjeringens utdanningspolitikk, og alle elever har rett til å gå på sin nærscole, også elever som har behov for spesialundervisning. I Norge er antall spesialskoler

reduert de senere årene, blant annet fordi alle elever har rett til et godt og forsvarlig opplæringstilbud ved sin nærscole.

Midlene til grunnskoleopplæring ligger inne i rammetilskuddet til kommunene. Såfremt kommunene følger de lovene og reglene som gjelder for opplæringen er det opp til kommunene selv å finne gode løsninger på opplæringstilbudet som er til det beste for deres innbyggere.

Til grunn for dette ligger blant annet prinsippet om lokalt selvstyre. Jeg mener det er kommunene selv som har best kunnskaper om lokale forhold og dermed best forutsetninger for å tilpasse opplæringstilbudet til lokale forutsetninger og behov.

Jeg er kjent med at Langemyr skole- og ressurscenter er et faglig knutepunkt innen spesialundervisning i Aust-Agder og at Langemyr fungerer som et ressurscenter i regionen. Skolen er interkommunal med flere kommuner som eiere. Slik jeg forstår det kommer elevene i utgangspunktet fra eierkommunene, men skolen har også i en årrekke solgt elevplasser til andre kommuner og til Aust-Agder fylkeskommune.

Jeg mener at fremfor øremerkede, statlige midler til enkeltskoler så er det viktigere å jobbe bredt for å styrke kommunenes evne til å møte det mangfoldet av elever som er i skolen. Statens viktigste bidrag er i så måte å arbeide for gode rammebetingelser som gir kommunene mulighet til å håndtere lokale utfordringer.

Dette handler for det første om å styrke kommunebudsjettene. Under denne regjeringen har kommunesektoren hatt en sterk realvekst i inntektene sine. I 2013 er den reelle inntektsveksten på syv milliarder kroner. Fem milliarder av denne veksten kommer som frie inntekter.

For det andre handler det om en politikk som bygger opp om kommunenes og skolenes evne til å møte mangfoldet av barn og unge. Våren 2011 la denne regjeringen fram en egen melding til Stortinget om opplæring for barn, unge og voksne med særlige behov (Meld. St. 18 (2010-2011) Læring og fellesskap). Denne meldingen er vi nå godt i gang med å følge opp og dette vil være vår viktigste innsats fremover når det gjelder å styrke utdanningssystemets evne til å møte mangfoldet av elever med behov for særskilt hjelp og støtte.

SPØRSMÅL NR. 586**Innlevert 27. desember 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 8. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vaktvirksomhetsloven ble endret i 2009, med tanke på krav til utdanning for personer som utfører vakttjeneste. Endringene trådte i kraft 1. april 2012. Endringene skaper problemer for frivillige organisasjoner, fordi man ikke kan bruke frivillige vakter, men kun vakter med godkjent utdanning.

Kan statsråden redegjøre for hvilke konsekvenser lovendringen har fått for frivillige organisasjoner når det gjelder kravet til utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Endringene i vaktvirksomhetsloven som trådte i kraft 1. april dette år, hadde til formål å forbedre innholdet i vaktutdanningen samt styrke kontrollmulighetene med vakt/vekerbransjen, noe som er viktig for å gi brukerne et trygt og forsvarlig tilbud. Et av tiltakene var å skjerpe krav til utdanning for personer som utfører vakttjeneste. Dette er noe vi i KrF er enig i, fordi det er viktig med en felles plattform for å sikre at vakttjenesten utføres på en forsvarlig måte. Utdanning vil sikre at hensynet til de som utfører vakttjeneste blir ivaretatt, samt brukerne.

Selv om krav til utdanning i utgangspunktet er positivt, har vi fått signaler om at loven har skapt problemer for frivillige organisasjoner spesielt med tanke på kravet til utdanning. Det kan synes som om det burde være en større differensiering når det gjelder krav til utdanning når det gjelder egenvakthold.

Svar:

Endringene i vaktvirksomhetsloven skal sikre bedre kvalitet på den vakttjenesten som utføres, styrke rettssikkerheten til de som kommer i kontakt med vektere og bedre kontrollen med vakterbransjen. Lovendringen fjernet skillet mellom kommersiell vaktvirksomhet og egenvakthold.

Såfremt arrangøren får et pålegg av politiet om å bruke vektere for å sikre ro og orden ved et arrange-

ment eller et serveringssted, vil disse ikke kunne erstattes med ufaglærte fullt ut. Det er et krav om at visse oppgaver grunnet sitt innhold må utføres av faglært personell. Departementet har fått henvendelser fra serveringssteder som tidligere i stor grad kun har brukt ufaglærte vakter til egenvakthold. Det vil for disse medføre økte utgifter ved at de må leie inn faglærte i noen grad. For å holde kostnadene så lave som mulig har departementet da foreslått at de selv organiserer seg som et vaktsselskap og utdanner eget personell til ordensvakter. Det blir da opp til bedriften selv hvordan disse skal lønnes/kompenseres. En annen mulighet er at flere slike bedrifter slår seg sammen for i fellesskap å ivareta utdanningsbehovet. Det er i betydelig grad lagt til rette for bruk av frivillige ved arrangementer og lignende i det nye regelverket. Dette er gjort ved et klart skille mellom serviceoppgaver som ufaglærte kan utføre og vakteroppgaver som faglærte må utføre. Frivillige organisasjoner som ønsker å bruke ufaglærte vakter ved sine arrangementer anbefales å ta kontakt med lokalt politi og i en dialog med politiet komme til enighet om muligheten for å bruke ufaglært personell sammen med vektere/ordensvakter for å kunne løse vaktbehovet. Det er også lagt ut informasjon på politiets hjemmeside om regelverket for å bidra til en slik dialog.

I den forbindelse ønsker jeg også å understreke at vi allerede har lagt til rette for en forenklet praksisopplæring for ordensvakter og at vi ytterligere i opplæringsprogrammet foretar forenklinger i forhold til ordensvakter, både med hensyn til

- opplæringens omfang og ved tilpasning til en forenklet gjennomføring av utdannelsen
- ved stor grad av bruk av nettbasert opplæring. Dette nettopp for å ivareta
- ordensvaktens karakter i forhold til ordinær vaktvirksomhet og for å gjøre utdanningen så kostnadsbesparende som mulig.

SPØRSMÅL NR. 587**Innlevert 28. desember 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 8. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Ansatte og ledere ved Hordaland Politidistrikt slår alarm i en rapport til Arbeidstilsynet om arbeidsforholdene i bygget Allehelgens gt.6 i Bergen der politiet holder til. I en årrekke har distriktet arbeidet for å få nytt politihus/ombygging/rehabilitering. Arbeidstilsynet har gitt pålegg om å forbedre lokalene de ansatte tilbys. Nybygg evt. ombygging/rehab. vil først kunne være klart fra 2017.

Hva gjør statsråden for å sikre hurtig avklaring om byggstrategi samt bedring av forholdene i påvente av endelig løsning?»

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet besluttet i 2010 at et eventuelt nytt politihus i Bergen skulle være et formålsbygg, dvs. at bygget skal oppføres og eies av Statsbygg. Jeg viser i denne forbindelse til brev av 20.10.2011 (Dokument nr. 15:58 (2011-2012)) fra daværende justisminister Knut Storberget hvor det er redegjort for dette.

Departementet har høsten 2012 fått en henvendelse fra Politidirektoratet om det kan være hensiktsmessig å vurdere en løsning der politiet fortsatt skal bli i eksisterende bygg med Entra Eiendom som utleier. I instruks fra Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet av 25.01.2012 åpnes det for at det kan inngås lengre leieavtaler enn 10 år i markedet hvis dette er vurdert som økonomisk mest fordelaktig for staten. Departementet vurderer nå saken.

Politidirektoratet opplyser at Hordaland politidistrikt etter påleggene fra Arbeidstilsynet har utarbeidet en handlingsplan, hvor tiltak med effekt på både lang og kort sikt planlegges. I perioden fram til eventuell flytting vil det gjennomføres en oppgradering av ventilasjonsanlegg, samt betydelige ombygginger av arrest, operasjonssentral og sentralvakten. I tillegg vurderes en midlertidig flytting av utvalgte enheter til andre lokaler. Jeg er opptatt av at politiet i Bergen – som andre steder - skal ha hensiktsmessige lokaler som også tilfredsstiller krav fra Arbeidstilsynet, og vil følge opp saken.

SPØRSMÅL NR. 588**Innlevert 28. desember 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 8. januar 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Fredag 14.12.2012 stoppet storm og snø all togtrafikk på Jæren og E39 ble stengt for trafikk. Også på en rekke fylkesveier i Rogaland stoppet trafikken pga. snøforhold. Innesnødde togpassasjerer og bilister måtte vente lenge på hjelp. Også ved et senere tilfelle har togene stoppet på Jæren grunnet uvær og evakuering har tatt lang tid.

Hvordan sikres det etter slike episoder evaluering av beredskap, varsling og gjennomføring av nødvendige operasjoner og hvordan brukes evalueringskunnskap i nasjonal sammenheng?»

Svar:

Det er mitt inntrykk at NSB, Jernbaneverket, Statens vegvesen og entreprenørene gjorde en god jobb under de meget krevende forholdene som var på Jæren den 14. desember. Både NSB, Jernbaneverket og Statens vegvesen arbeider i ettertid systematisk med å ta lærdom av slike hendelser som det vises til i spørsmålet og fra øvelser.

NSB opplyser at beredskapen testes og revideres, primært ved gjennomføring og evaluering av øvelser, samt ved evaluering av håndteringen av reelle uønskede hendelser. Dette gjøres ved å vurdere beredskapen under den gitte hendelsen i forhold til kravene NSB stiller til egen beredskap. Hvor det identifiseres forbedringspunkter (innen opplæring av togpersonalet, planer og prosedyrer, eller teknisk utstyr ombord

i togene) blir det utarbeidet tiltak. Det blir klarlagt hvem som er ansvarlig for å gjennomføre tiltakene og det gis en tidsfrist for å gjennomføre disse.

Når det gjelder den konkrete hendelsen i Rogaland, opplyser Jernbaneverket at det planlegges et evalueringsmøte på lokalt nivå i januar sammen med NSB og CargoNet.

For øvrig nevnes at Jernbaneverket nylig deltok i «Øvelse orkan 2012» i regi av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Hovedmoment i denne øvelsen var samhandlingen mellom etater når man får orkan/ekstremvær med mange hendelser forskjellige steder samtidig. Jernbaneverket øvet sitt etablerte beredskapsplanverk i denne øvelsen, og forbedringspunkter som avdekkes følges opp i organisasjonen. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap skal utarbeide en evalueringsrapport etter øvelsen.

Vegdirektoratet opplyser at alle enheter i Statens vegvesen har et tilrettelagt System for krisehåndte-

ring, som også ivaretar at kriseledelse og håndtering skjer enhetlig på alle nivåer. Gjennom sams vegadministrasjon med fylkeskommunene benyttes System for krisehåndtering også ved beredskap/krisehåndtering av hendelser på fylkesveg. Når hendelser oppstår, og System for krisehåndtering iverksettes, ligger det som et viktig element å gjennomføre evaluering og læring etter at hendelsen(e) er normalisert.

I henhold til Statens vegvesens kvalitetssystem er det bestilt en evaluering fra de involverte enhetene i Statens vegvesen om håndteringen av uværet på Jæren før jul 2012. Denne inneholder elementer som sikrer læring, og tilbakeføring av denne læringen, til de berørte enhetene og til hele Statens vegvesen. Evalueringen skal være gjennomført i løpet av januar 2013, og forslag til tiltak vurderes fortløpende.

Fylkesmannen i Rogaland skal ha et evalueringsmøte med involverte parter 31. januar. Der vil både Jernbaneverket og Statens vegvesen være representert.

SPØRSMÅL NR. 589

Innlevert 28. desember 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 8. januar 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i 1998 utbyggingen av E18 Gutu-Kopstad og Kopstad–Gulli i Vestfold, strekningene ble åpnet i oktober 2001 og desember 2007. Prosjektene skulle delvis bompengefinansieres.

Kan jeg be om å få en oversikt over hvor mye man har fått inn i bompenger og fordeling til drift/innkreving og renteutgifter fordelt på hvert år, og ber også om å få en spesifisering over hvor mye staten har bidratt med og hvordan/når de statlige bidragene er utbetalt til prosjektene, og vil innkrevingen avsluttes i 2013 som forutsatt?»

Svar:

Bompenginnkrevingen knyttet til prosjektet E18 Gutu – Helland – Kopstad startet opp 2. januar 2002, jf. St.prp. nr. 57 (1997-98). Som følge av vedtak om at inntekter fra eksisterende bomstasjoner i Sande også skulle delfinansiere byggingen av prosjektet E18 Kopstad – Gulli, ble takstene økt med 50

pst. fra og med 7. januar 2004, jf. St.prp. nr. 78 (2002-2003). Etterfølgende tabell gir en oversikt over innkrevde bompenger, driftskostnader og brutto finanskostnader for årene 2002-2011.

Ar	Mill. kr		
	Brutto bompeng- inntekter	Drifts- kostnader	Brutto finans- kostnader
2002	132,7	10,4	62,8
2003	136,0	10,8	53,2
2004	201,4	13,4	38,1
2005	216,5	15,0	37,4
2006	221,5	15,5	45,9
2007	150,1	12,2	58,0
2008	236,7	17,7	60,1
2009	236,3	16,1	30,6
2010	239,2	17,6	23,4
2011	248,6	20,0	19,2

Statens bidrag til utbyggingen av E18 Gutu - Hel-land - Kopstad var som følger:

Ar	Statlige bevilgninger	Mill. kr
1994	38	
1995	135	
1996	180	
1997	287	
1998	397	
1999	330	
2000	293	
2001	205	
2002	35	
2003	38	

Statens bidrag til utbyggingen av 818 Kopstad - Gulli har vært som følger:

Ar	Statlige bevilgninger	Mill. kr
2006	145	
2007	255	
2008	100	
2009	63	
2010	40	
2011	40	

I St.prp. nr. 78 (2002-2003) ble det lagt til grunn at den samlede innkrevningstiden i bomstasjonene i Sande ville bli om lag 15 år, dvs. fram til januar 2017. Oppdaterte prognoser tilsier at innkrevningen kan avsluttes i 4. kvartal 2013.

SPØRSMÅL NR. 590

Innlevert 2. januar 2013 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 7. januar 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hvor mange norske alderspensjonister/uførepensjonister/unge uføre finnes det globalt og for hvert enkelt land, og hvor mye utbetaler Norge i samlet pensjon/uførepensjon i de enkelte land?»

Svar:

Enkelte pensjonister velger å tilbringe hele eller deler av pensjonisttilværelsen i utlandet. Dette gjelder både norske statsborgere som har tilbrakt hele sitt yrkesaktive liv i Norge, og utenlandske statsborgere som har opptjent rett til delpensjoner i folketrygden gjennom arbeid og opphold i Norge.

Det må innledningsvis bemerkes at personer som tilbringer maksimalt 12 måneder i utlandet, eller maksimalt 6 måneder per år i to eller flere påfølgende år, beholder sitt pliktige medlemskap i folketrygden, og de regnes dermed ikke som utflyttet i folketrygdlovens forstand. Det foreligger følgelig ingen oversikt over pensjonister i denne kategorien.

For personer som har lengre opphold i utlandet enn beskrevet over, er det anslått at det i 2012 ble utbetalt om lag 3,3 milliarder kroner til totalt 37 490 al-

derspensjonister, og 1,5 milliarder kroner til totalt 9 787 uførepensjonister.

Vedlagt følger en oversikt over antall alders- og uførepensjonister og gjennomsnittlig årlig pensjon fordelt på land. Dataene er hentet fra www.nav.no. Tabellen over alderspensjon viser de 20 største bostedslandene og tabellen over uførepensjon viser de 15 største bostedslandene. Av hensyn til personvernet offentliggjør ikke Arbeids- og velferdsetaten tall for land hvor det bor relativt få pensjonister. For ordens skyld inkluderes også en liste over alderspensjonistenes statsborgerskap. Som det fremgår, er drøyt halvparten av alderspensjonistene i utlandet norske statsborgere.

Representanten Svendsen spør særskilt om unge uføre. Uførepensjon beregnet etter de reglene som gjelder for personer som blir uføre før fylte 26 år, har så sterkt preg av å være en sosialytelse at den ikke tiltales utbetalt etter utflytting fra Norge. Personer i denne gruppen kan imidlertid, på ordinære vilkår, også etter utflytting motta den pensjonen de reelt har opptjent. Det føres imidlertid ingen særskilt statistikk over disse pensjonistene. De inngår derfor i oversikten over uførepensjonister i vedlegget.

*Vedlegg til svar:**Alderspensionister etter bostedsland og gjennomsnittlig pensjon 2012, 20 største land*

Bostedsland	Antall personer	Gjennomsnittlig årlig pensjon
I alt	37 490	93 566
Sverige	12 342	81 498
USA	5 698	50 088
Danmark	4 097	62 971
Spania	2 336	199 349
Storbritannia	1 527	82 597
Canada	1 300	51 059
Tyskland	1 258	61 652
Finland	876	50 834
Nederland	547	54 063
Australia	528	53 186
Frankrike	499	119 524
Sveits	327	63 249
Thailand	310	241 374
Italia	226	105 992
Portugal	205	122 346
Tyrkia	205	126 645
Island	157	59 766
Østerrike	152	77 547
Filippinene	145	204 152
Belgia	136	93 705
Sum topp 20	32 871	

Alderspensionister i utlandet etter statsborgerskap, desember 2011

Land	Antall alderspensionister fordelt etter statsborgerskap
Norge	18 779
Sverige	5 852
USA	3 308
Danmark	2 617
Storbritannia	860
Finland	825
Canada	808
Tyskland	668
Nederland	435
Australia	256
Spania	213
Frankrike	165
Tyrkia	153

Sveits	149
Island	142
Italia	122
Østerrike	115
Portugal	102
Pakistan	59
Polen	53
Belgia	52
Marokko	51
Chile	46
Serbia og Montenegro	34
Japan	29
Ungarn	28
Bosnia-Herzegovina	23
Hellas	21
Færøyene	20
India	18
Irland	17
Filippinene	12
Russland	11
Kina	8

Uførepensionister etter bostedsland og gjennomsnittlig pensjon, 2012, 15 største land

Bostedsland	Antall personer	Gjennomsnittlig årlig pensjon
I alt	9 787	153 997
Sverige	3 700	121 152
Spania	951	219 003
Danmark	812	109 233
Finland	460	50 724
Thailand	385	239 209
Tyrkia	151	194 544
Storbritannia	149	187 347
Filippinene	111	220 838
Tyskland	100	134 112
USA	97	170 245
Frankrike	69	190 477
Portugal	58	166 659
Marokko	58	186 975
Chile	56	164 014
Pakistan	51	196 953
Sum topp 15	7 208	

SPØRSMÅL NR. 591**Innlevert 2. januar 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 9. januar 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Ordningen med at prester har boplikt kan for noen familier skape utfordringer, og Presteforeningen har derfor hatt et utvalg som har anbefalt å myke opp denne plikten. Stortinget behandlet i februar et forslag fra FrP om å fjerne plikten, flertallet i Stortinget sa da at de ville vente til etter generalforsamlingen i Presteforeningen før man konkluderte. Disse har nå konkludert og støtter boligutvalget sitt.

Vil statsråden nå følge dette opp og gjøre det enklere for prester å få fritak for boplikten?»

BEGRUNNELSE:

Presteforeningen har hatt et eget utvalg som har vurdert ordningen med boplikt for prester. I utvalgets innstilling pekes det på at det er Kirkens behov som er hovedbegrunnelsen for en tjenesteboligordning med boplikt. Utvalget foreslår at ordningen videreføres, men i et redusert omfang. Der hvor ordningen anses å fungere rekrutterende beholdes flere tjenesteboliger enn i andre deler av landet. Det er likevel viktig at ordningen er landsdekkende. Det vil sikre en reell valgmulighet/frihet i alle deler av landet.

Utvalget anbefaler en ordning som blant annet baserer seg på tilbakemeldinger man har fått gjennom en spørreundersøkelse samt øvrig informasjon som er innhentet. Så anbefaler utvalget å kunne stille seg bak følgende tilråding:

Dagens ordning endres i retning av mer fleksibilitet og valgfrihet.

- Noen stillinger har tjenestebolig med boplikt.
- Noen stillinger har ikke tjenestebolig.

Svar:

Tjenesteboligordningen og boplikten for prestene er begrunnet i kirkelige hensyn. Jeg har merket meg at Presteforeningen ikke ønsker en oppheving av tjenesteboligordningen og boplikten. Slik jeg forstår Presteforeningen, ønsker foreningen at ordningen blir mer målrettet ved at det foretas en konkret vurdering av behovet for tjenestebolig og boplikt på det enkelte stedet. I denne vurderingen skal rekrutterings-hensynet stå sentralt. Siktemålet med en slik gjennomgang er at færre stillinger enn i dag tillegges tjenestebolig med boplikt. Når prestene søker på preste-

stillinger, vil det dermed være flere stillinger uten tjenestebolig og boplikt å velge blant.

Jeg har sympati for Presteforeningens intensjoner. Vi har i dag rundt 1 300 prestestillinger og ca. 920 tjenesteboliger som det er knyttet boplikt til. Situasjonen i dag er altså at på langt nær alle prestestillingene er tillagt tjenestebolig med boplikt. Jeg kan ikke se at det skulle være noe til hinder for at antallet stillinger uten tjenestebolig og boplikt kan økes, så fremt kirkelige hensyn ikke kommer i veien.

I anledning spørsmålet som er stilt, kan jeg opplyse at Opplysningsvesenets fond (Ovf), som eier ca. 430 presteboliger, for tiden foretar en gjennomgang av sine presteboliger med sikte på å avklare hvilke boliger som det ut fra kirkelige hensyn ikke er nødvendig å beholde som tjenestebolig og som boplikten dermed kan opphøre for. Det er bispedømmerådene som må vurdere de kirkelige hensynene. Fondets gjennomgang skjer derfor i nært samarbeid med bispedømmerådene. Ovf har samtidig igangsatt et prosjekt for å identifisere hvilke presteboliger i fondets eie som ut fra mer allmenne kirke- og kulturhistoriske grunner i alle tilfeller bør beholdes som presteboliger. Etter det jeg forstår, er Presteforeningen innforstått med at slike kulturhistorisk verdifulle boliger bør beholdes som tjenesteboliger med boplikt.

Så langt jeg kan se, er det arbeidet som nå pågår i regi av Opplysningsvesenets fond, i tråd med intensjonene i vedtaket fra Presteforeningens generalforsamling om prestenes boplikt.

Utover de ca. 430 presteboligene som eies av Ovf, finnes rundt 490 kommunale presteboliger som det er knyttet boplikt til. Det er bispedømmerådene som avgjør spørsmålet om en kommune skal forpliktes til å stille prestebolig til rådighet. Også i disse tilfellene er det bispedømmerådene som for hver enkelt stilling må vurdere om det ut fra kirkelige hensyn er nødvendig å ha tjenestebolig med boplikt.

Som det framgår, vil bispedømmerådene ha et særlig ansvar for å veie de kirkelige hensynene mot Presteforeningens ønske om en mer begrenset, men målrettet videreføring av tjenesteboligordningen og boplikten. I departementets oppfølging av saken vil det i første omgang være viktig å få evaluert resultatene fra den gjennomgangen av fondets boliger som er nevnt ovenfor. Når resultatene foreligger, vil det være naturlig at departementet drøfter saken med prestenes tjenestemannsorganisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 592**Innlevert 3. januar 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 10. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til at opprettelsen av Utmarksdomstolen i Finnmark har tatt så lang tid, vil statsråden vurdere å endre loven med tanke på kvalifikasjonskrav til dommerne hvis det er det som er årsaken til at det har tatt så lang tid, og kan statsråden garantere at Utmarksdomstolen vil opprettes før fristen i september 2013?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge finnmarksloven som kom i 2005 skal regjeringen opprette en Utmarksdomstol som skal være en egen særdomstol for saker som har blitt utredet av Finnmarkskommisjonen. Opprettelsen av særdomstolen skal skje etter konsultasjoner med Sametinget. Ifølge finnmarksloven § 36 2. ledd skal den bestå av en leder med fire faste medlemmer og to varamedlemmer. Det foreligger også strenge krav formell kompetanse til medlemmene i domstolen, jfr. lovens § 36 2. ledd. Dette medfører at det kan være vanskelig å finne kvalifisert arbeidskraft til domstolen, og er dermed en medvirkende årsak til at opprettelsen drar ut. Det bør da eventuelt sterkt vurderes om det bør gjøres endringer i loven, slik at opprettelsen kan skje snarlig.

Ifølge Sametingets hjemmesider har Justisdepartementet og Sametinget startet konsultasjoner om oppnevning av utmarksdomstolen, uten at det har skjedd noe nevneverdig. Dette fremkom i begynnel-

sen av 2012. Det er dermed på høy tid at det blir gjort noe med saken, slik at lovens krav om opprettelse av Utmarksdomstol kan skje.

Svar:

Årsaken til at oppnevningen av Utmarksdomstolen for Finnmark har trukket noe ut, er at departementet på bakgrunn av henvendelser fra Domstoladministrasjonen og Den norske Dommerforening våren 2012 er kommet til at en ved oppnevningen av utmarksdomstolen bør følge den vanlige fremgangsmåten ved dommeroppnevninger i større utstrekning enn forutsatt i forskrift 16. mars 2007 nr. 277 om Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark. Et forslag om en slik forskriftsendring vil bli sendt på høring om få dager og med kort høringsfrist. Det vil da ligge til rette for at oppnevningsprosessen kan slutføres innen september 2013.

Lederen, nestlederen, ett av de øvrige medlemmene og ett varamedlem skal «oppfylle de kravene domstoloven stiller til høyesterettsdommere», jf. finnmarksloven § 36. Tidligere krevde domstoloven § 54 at høyesterettsdommere hadde «juridisk embetseksamen med beste karakter». Etter en endring ved lov 2010 nr. 2 kreves det nå at høyesterettsdommere har «juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap». Denne endringen gjelder også for de kvalifikasjonskrav som følger av finnmarksloven § 36.

SPØRSMÅL NR. 593**Innlevert 4. januar 2013 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 11. januar 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Solen og såkalt "kosmisk stråling" styrer klimaet på jorden, ikke CO₂. CERN har utført laboratorieeksperimenter som hevdes å bevise dette. CERN, the European Organization for Nuclear Research, er "one of the world's largest centres for scientific research involving 60 countries and 8,000 scientists at more than 600 universities and national laboratories." Grunnlaget for global og nasjonal klimapolitikk er derfor endret.

Hvordan vil regjeringen endre klimapolitikken i tråd med dette og informere om endringen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg siterer:

"CERN is the organization that invented the World Wide Web, that built the multi-billion dollar Large Hadron Collider, and that has now built a pristinely clean stainless steel chamber that precisely recreated the Earth's atmosphere."

<http://www.sott.net/article/234213-Global-Warming-Caused-by-Cosmic-Rays-and-the-Sun-Not-Humans>

Jeg legger til grunn av ansvarlig statsråd på vegne av regjeringen skaffer seg god innsikt i det banebrytende arbeid som er utført ved CERN angående kosmisk strålings betydning for klimaendring og klimapåvirkning. Jeg legger videre til grunn at resultatet av dette arbeidet blir fulgt opp i politisk arbeid. Resultatet av CERNs forskning må føre til at CO₂-basert klimapolitikk legges til side og at klimapolitikkens innhold endres. Når det CO₂-baserte IPCC-sporet via FN hevdes å være forskningsbasert er det viktig at banebrytende ny forskning fra forskningsmiljø med kompetanse i særklasse får avgjørende betydning for klimapolitikkens basis og innhold i stedet for at forskningsresultatet "gjemmes bort" som en ubehagelig sannhet.

Svar:

Regjeringa legg til grunn at klimapolitikken skal vere basert på den best tilgjengelege kunnskapen om klimautviklinga. Ei oversikt over den samla klimaforskninga får vi gjennom arbeidet til FNs klimapanel. Klimapanelet driv ikkjesjølv med forskning, men er sett saman av verdas leiandeklimaforskarar som går gjennom all relevant publisert forskning med sikte på å få fram status for kunnskapen vi har om klimautviklinga og kva som påverkar klimaet. Det er grundigerutinar for kvalitetssikring av arbeidet, noko som har gjort at alle land stiller seg bak klimapanelets rapportar.

Resultata som representanten Sortevik tar opp, handlar mellom anna om kva innstråling frå sola og

kosmisk stråling har åseie for skydanning og klimautviklinga. Dessefaktorane vart beskrivne i den fjerde hovudrapporten til klimapanelet, saman med andre faktorar som påverkar jordas klima, slik som menneskeskapte utslepp av CO₂ og andre klimagassar. Den samla vurderinga var at den globale oppvarminga ikkje kunne forklårastutan at ein tok med effekten av menneskeskapte utslepp av klimagassar.

I den femte hovudrapporten til klimapanelet, som er under utarbeiding, er innstråling frå sola, kosmisk stråling og skyar inkludert som ein del av det kunnskapsgrunnlaget vi treng for å forstå klimautviklinga. Sidan den fjerde rapporten er det publisert ei rekkje resultat om denne problemstillinga. Også dei resultata representant Sortevik viser til, frå CERN-laboratoriet, er lagt til grunn som ein del av deivitskaplege resultata som blir vurdert i den femte hovudrapporten. Eg vil her påpeike at CERN sjølv presenterer desse resultata som eit viktig bidrag til å forstå korleisskyardannast i atmosfæren, og ikkje som resultat som fører til at konklusjonane om effekten av CO₂ og andre klimagassar i atmosfæren må endrast.

FNs klimapanel har konkludert med at menneskeskapte utslepp av klimagassar gir eitavgjerande bidrag til global oppvarming gjennom aukakonsentrasjonar i atmosfæren. Kunnskap om korleis naturlege prosessar påverkar klimaet er sjølsagt også viktig, men det er den langsiktige og aukande trenden i menneskeskapte utslepp av klimagassar som gir grunn til bekymring og til utvikling av politikk.

Regjeringas klimapolitikk vil også i framtida vere basert på den beste tilgjengelege samla kunnskapen om klimautviklinga og kva som påverkar klimaendringane.

SPØRSMÅL NR. 594

Innlevert 4. januar 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. januar 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«DSB ønsker nå å redusere antallet 110 sentraler (brann). Dette innebærer at man vil legge ned sentralen i Skien og flytte denne til Drammen. Dette skjer etter at kommunene i Telemark er pålagt av staten å bygge ny 110 sentral som er tilpasset behovet til nytt nødnett. Når kommunene nå bygger ny nødsentral til 30 mill. så snur plutselig DSB og foreslår å legge den ned.

Jeg håper statsråden ikke er enig i forslaget til DSB, men i så tilfelle er det Justis- og beredskapsdepartementet eller DSB som tar den regningen man urettmessig har pålagt kommunene?»

Svar:

Hendelsene 22. juli 2011 og stormen Dagmar 2011 illustrerte behovet for en mer robust nødmeldetjeneste i Norge, herunder mer robuste 110-sentraler.

Større og mer robuste 110-sentraler og alarmregioner vil innebære en styrking av beredskapen ved at sentralene får økt operativ erfaring ved å måtte håndtere flere hendelser, mer profesjonalisering og høyere kompetanse. En sammenslåing av 110-sentraler vil også kunne legge til rette for mer effektiv bruk av ressurser på tvers av kommunegrensene.

Som representanten er kjent med, har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) utarbeidet en skisse over fremtidige 110-sentraler i hele landet. Jeg setter pris på at DSB på et tidlig tidspunkt i prosessen viser hvordan en samlet løsning kan komme til å se ut i praksis. Jeg finner det imidlertid nødvendig å understreke at dette kun er en skisse og at DSB ikke har fattet noe lokalisingsvedtak ennå. DSB har sendt ut høring og varsel om vedtak vedrørende omorganisering av 110-sentralene i politidistriktene Telemark og Agder. Jeg har fått opplyst at DSB i tråd med god forvaltningsskikk har invitert alle berørte kommuner til møte om saken i løpet av januar. Vedtak som fattes skjer naturligvis innenfor forvaltningslovens rammer. Eventuelle klager over slike vedtak skal behandles av Justis- og beredskaps-

departementet og jeg kan derfor ikke kommentere konkrete saker.

Det påhviler kommunene å sørge for etablering og drift av et brannvesen som kan ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven på en effektiv og sikker måte, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 9 (1). Det er således kommunenes ansvar at de har et brannvesen som oppfyller lovens krav. En naturlig del av brannberedskap er nødkommunikasjon, og det er kommunenes ansvar at de kan ta i mot Nødnett når det nå bygges ut. Etter det jeg får opplyst, ble det i Telemark i februar/ mars i 2012 gjennomført et møte om mottak av Nødnett mellom DSB, Direktoratet for nødkommunikasjon og Telemark 110-sentral. Fra Skiens side ble det da presentert planer for et nytt bygg. Beslutningen om å bygge et nytt bygg er en beslutning som er tatt lokalt og ikke som følge av pålegg eller etter anmodning fra DSB.

Som jeg har redegjort for over, er kommunen ansvarlig for kostnadene knyttet til drift av det kommunale brannvesen og for at kravene i brann- og eksplosjonsvernloven oppfylles. Hvordan kommunene velger å oppfylle lovens krav, er et kommunalt anliggende som jeg ikke kan gå inn i.

SPØRSMÅL NR. 595

Innlevert 4. januar 2013 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 11. januar 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Mener statsråden det er akseptabelt at forsikringsselskaper skal få kreve fullt innsyn i uredigerte pasientjournaler som forutsetning for å gi mulighet til forsikringstegning, og hva vil statsråden eventuelt gjøre for å sikre at det er helsevesenet og pasienten selv som har den faktiske, ikke bare formelle, råderetten over egne helseopplysninger nedfelt i journal?»

Svar:

Dagens regelverk inneholder en rekke begrensninger i forhold til hvilke opplysninger det kan bes om og hva helsepersonell/helsetjeneste kan utlevere. Utover dette baserer dagens regulering seg i hovedsak på den enkelte pasients eller forsikringssøkers informerte samtykke til utlevering av ellers taushetsbelagte helseopplysninger. Dersom det skal være mulig å gi et rettslig gyldig informert samtykke til utlevering av pasientjournaler, må pasienten ha kjennskap

til hva slags opplysninger som ligger i pasientjournalen - og han eller hun må også være tilstrekkelig informert om hva opplysningen skal brukes til. Jeg antar at det i mange tilfeller ikke vil kunne sies å foreligge slikt informert samtykke, og jeg er heller ikke kjent med at det blant forsikringsselskapene er etablert praksis å be om innsyn i pasientjournaler.

Spørsmålet om hvilken adgang forsikringsselskaper skal ha til å be om, innhente eller bruke helseopplysninger i forbindelse med tegning av forsikring er regulert i flere lover. Mitt svar blir noe overordnet idet det i denne sammenheng neppe vil være mulig å gi en fullstendig og detaljert redegjørelse for dette regelverket.

De mest sentrale lovene som regulerer dette forholdet er helsepersonelloven, forsikrings-avtaleloven og personopplysningsloven. I tillegg vil Datatilsynets konsesjoner for forsikringsselskapenes behandling av personopplysninger ha betydning for hvordan helseopplysninger kan innhentes, hvilke opplysnin-

ger som kan innhentes og hvordan opplysningene kan brukes av selskapene.

Innledningsvis vil jeg vise til at den problemstillingen som representanten tar opp i sitt spørsmål, har blitt behandlet av Stortinget for forholdsvis kort tid siden. Jeg viser i den forbindelse til Ot.prp. nr. 41 (2007-2008) Om lov om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler m.m. I proposisjonen ble det foreslått en rekke nye bestemmelser og endringer av eksisterende bestemmelser i forsikringsavtaleloven og helsepersonelloven for å sikre en bedre regulering av forsikringsselskapenes innhenting av helseopplysninger. Disse bestemmelsene trådte i kraft fra 1. januar 2009. Jeg viser også til Ot.prp. nr. 25 (2007-2008) Om lov om endringer i helsepersonelloven og helseregisterloven, hvor det blant annet ble foreslått nye og endrede bestemmelser knyttet til helsepersonells utstedelse av attester, erklæringer o.l. Også disse bestemmelsene trådte i kraft fra 1. januar 2009.

Som kjent er helsepersonell pålagt taushetsplikt om opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell, jf. helsepersonelloven § 21. Taushetsplikten omfatter også opplysninger som er nedtegnet i eller som inngår i pasientens journal, og gjelder selvsagt også overfor forsikringsselskaper. Helsepersonell kan altså som utgangspunkt ikke utlevere taushetsbelagte opplysninger til forsikringsselskaper eller andre som ber om dette med mindre det foreligger hjemmel i lov eller annet særskilt rettsgrunnlag.

Utover dette vil helseopplysninger bare kunne utleveres såfremt den opplysningene gjelder har samtykket til utlevering, jf. helsepersonelloven § 22 og pasient- og brukerrettighetsloven § 3-6. I pasient- og brukerrettighetsloven § 3-6 er det i tillegg inntatt en plikt til å informere pasienten om hvilke opplysninger som er utlevert.

Samtykket til utlevering av helseopplysninger skal være informert, noe som innebærer at pasienten må vite hva han eller hun faktisk samtykker til. I denne sammenheng innebærer det at pasienten må være kjent med hvilke konkrete opplysninger han eller hun ønsker å utlevere ved sitt samtykke. Pasientens samtykke vil således sette grensene for hva slags opplysninger som kan utleveres til et forsikringsselskap. I prinsippet vil det dermed rettslig sett være problematisk dersom forsikringsselskaper har en praksis hvor de forut for tegning av forsikring innhenter pasientopplysninger på bakgrunn av generelle eller ”altomfattende” samtykker, og likedan dersom det eksisterer en praksis med å innhente samtykke til utlevering av pasientjournal. I sistnevnte tilfeller kan det være grunn til å stille spørsmål ved hvor informert et slikt samtykke kan være, idet mange pasienter må antas å

ikke ha kjennskap til hvilke opplysninger som ligger i pasientjournalen.

Helsepersonellovens regler, og da ikke minst krav om informert samtykke forut for utlevering av taushetsbelagte opplysninger, setter med andre ord grenser for helsepersonells adgang til å utlevere uredigert pasientjournal til forsikringsselskaper. I tillegg til hovedreglene om taushetsplikt og samtykke er det i helsepersonelloven § 15 også inntatt enkelte særlige begrensninger i adgangen til å utlevere visse typer opplysninger. Av bestemmelsens første ledd fremgår blant annet at helsepersonell skal være varsom, nøyaktig og objektiv ved utstedelse av attest, erklæring o.l. Attest, erklæring o.l. skal være korrekt og bare inneholde opplysninger som er nødvendige for formålet. Attest, erklæring o.l. skal inneholde alle opplysninger som helsepersonellet bør forstå er av betydning for mottageren og for formålet med attesten, erklæringen o.l. Av § 15 andre ledd følger at når helsepersonell forstår at det kan ha særlig betydning hvordan spesielt sensitive faktiske forhold beskrives i en attest, erklæring o.l. til et forsikringsselskap, skal han eller hun ta dette opp med pasienten. Av tredje ledd fremgår at når det skal utleveres helseopplysninger til et forsikringsselskap, og selskapet kan forstå disse opplysningene som uttrykk for alvorlig sykdom, skal pasienten orienteres om dette først, dersom det må antas at han eller hun er ukjent med forholdet.

Jeg finner også grunn til å vise til bioteknologilovens forbud mot bruk av genetiske opplysninger utenfor helse- og omsorgstjenesten. Av lovens § 5-8 første ledd fremgår at det er forbudt å be om, motta, besitte, eller bruke opplysninger om en annen person som er fremkommet ved genetiske undersøkelser eller ved systematisk kartlegging av arvelig sykdom i en familie. Av bestemmelsens andre ledd fremgår at det også er forbudt å spørre om genetisk undersøkelse eller systematisk kartlegging av arvelig sykdom i en familie har vært utført. Disse bestemmelsene vil således også innebære begrensninger i forhold til hvilke opplysninger et forsikringsselskap kan be om eller bruke.

På den annen side bygger forsikringsavtaleloven på et prinsipp om at forsikringsselskapet som hovedregel bør og skal ha tilgang på opplysninger som kan ha betydning for risikovurderingen, jf. forsikringsloven § 9-3 femte ledd og § 12-1. Etter forsikringsavtaleloven § 13-1a som gjelder for personforsikringer, kan selskapet i forbindelse med inngåelse eller fornyelse av en forsikringsavtale be om opplysninger om forhold som kan være av betydning for risikoen. Forsikringstakeren plikter å gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål. Videre skal forsikringstakeren av eget tiltak opplyse selskapet om særlige forhold som han eller hun må forstå er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen.

I forsikringsavtaleloven § 13-1b er det presisert at forsikringsselskapet ikke kan be om helseopplysninger som ligger mer enn ti år tilbake i tid. Videre er det i § 13-1c fastslått at helseopplysninger som er innsamlet eller unnlatt slettet i strid med lov, ikke kan påberopes av selskapet.

Det fremgår nå uttrykkelig av forsikringsavtaleloven at kravene til samtykke i person-opplysningsloven også skal gjelde i forsikringsforhold, jf. den uttrykkelige henvisning til personopplysningsloven § 2 nr. 7 som er inntatt i forsikringsavtaleloven § 8-1 andre ledd og § 18-1 andre ledd. Samtykket skal være frivillig og uttrykkelig, og forut for avgivelse av samtykke skal forsikringssøkeren være informert om hva samtykket innebærer.

Etter min vurdering må dagens regelverk langt på vei sies å representere en hensiktsmessig avveining av henholdsvis forsikringsselskapenes og forsikringssøkernes interesser. På den ene siden har forsikringsselskapet et legitimt behov for de helseopplysninger som er nødvendige for å foreta riktige risikovurderinger. På den andre siden har den enkelte pasient/forsikringssøker et like legitimt behov for ivare-

takelse av sitt personvern ved at helsepersonell og helsetjeneste ikke avkreves eller utleverer helseopplysninger som ikke er relevante eller nødvendige for forsikringsselskapets risikovurderinger ved tegning av forsikring.

Som nevnt innledningsvis har Stortinget forholdsvis kort tid tilbake behandlet flere lovforslag som blant annet har hatt til hensikt å sikre den enkeltes personvern og å innføre enkelte begrensinger for hvilke helseopplysninger forsikringsselskapene kan be om eller innhente. Det faktum at Stortinget for relativt kort tid siden foretok en slik bred gjennomgang av dette fagfeltet, mener jeg taler for at det på det nåværende tidspunkt ikke er grunnlag for noen fornyet gjennomgang av disse problemstillingene. Som nevnt ovenfor er jeg heller ikke kjent med at det blant forsikringsselskapene er etablert praksis å be om innsyn i pasientjournaler ved tegning av forsikring. Der- som det imidlertid skulle vise seg å være etablert en slik praksis ved forsikringstegning, mener jeg dette kan gi grunnlag for å vurdere om dagens regelverk bør presiseres eller justeres.

SPØRSMÅL NR. 596

Innlevert 4. januar 2013 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 15. januar 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Vil talegjenkjenningsprogramvare bli gjort tilgjengelig på norsk, og når vil det i så fall være klart?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge svar på spørsmål 348 fra Finanskomiteen/Høyres fraksjon av 14. oktober 2011, vedr. Prop. 1 S (2011-2012), fantes det på svartidspunktet ingen effektiv norsk løsning når det gjaldt talegjenkjenningsprogramvare, og programvaren tilstås derfor på engelsk. Arbeidsdepartementet skriver videre i sitt svar:

«Den norske leverandøren av dagens hjelpemiddelløsning for talegjenkjenning som i dag brukes med engelsk språk, har fått tildelt midler fra Arbeids- og velferdsetaten til et forprosjekt for å vurdere utvikling av norsk språk i det eksisterende produktet. Midlene er gitt for å kunne gjennomføre en markedsundersøkelse, og for å teste ut materiale fra Norsk Språkbank på dette produktet. Prosjektet skal levere en forprosjektrapport innen 1. februar 2012.»

Talegjenkjenningsprogramvare vil for mange være av avgjørende betydning for om de kan delta i arbeidslivet eller ikke. Det er derfor formålstjenlig å få avklart om regjeringen vil prioritere å få utviklet denne programvaren på norsk, og når det i så fall vil være tilgjengelig.

Svar:

Spørsmålet dreier seg om utvikling av et program som i dag er tilgjengelig på markedet, men bare på engelsk.

Forprosjektet som representanten Graham viser til (gjennomført i 2011/2012), skulle kartlegge muligheten for å realisere talegjenkjenning på norsk gjennom eksisterende teknologi. Prosjektet viste at det var mulig å benytte materialet i Språkbanken for å utvikle norsk språk i eksisterende produkt. Et slikt produkt vil kunne være et hjelpemiddel til Arbeids- og velferdsetatens brukere, men også ha et bruksområde langt utover dette.

Utviklingskostnadene ble av den utenlandske produsenten anslått til omlag 13 millioner kroner. Den norske leverandøren av produktet har vært i dialog med Innovasjon Norge om å søke forsknings- og utviklingsmidler for å utvikle en norsk versjon (OFU-kontrakt). Utfordringen er at utviklingskostnadene vil ligge hos den utenlandske produsenten, mens virkemidlene i Innovasjon Norge er rettet mot norsk næringsliv. Den utenlandske produsenten har derfor ikke igangsatt utvikling av en norsk versjon på grunn av manglende utviklingsstøtte. For at den utenlandske produsenten skal ta utviklingskostnadene på markedet være kommersielt interessant. Tilsvarende

vil gjelde også for andre eventuelle utviklere av et slikt produkt.

Arbeids- og velferdsetaten er ikke en kommersiell aktør eller utvikler av nye teknologiske eller tekniske løsninger som skal selges og kjøpes i et marked, men etaten er en potensiell kunde når produktet er utviklet. Arbeids- og velferdsetaten kan også bistå eventuelle utviklere med kompetanse om brukerbehov og utprøvinger av løsninger når utviklingsprosjekt igangsettes.

Av dette fremgår det at det er uklart når en eventuell norsk versjon av et talegjennkjenningsprogram vil komme på markedet.

SPØRSMÅL NR. 597

Innlevert 4. januar 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Kulturminister HadiaTajik uttalte på NRK Dagsrevyen 3. januar at skatteuttak er lik velferdskutt.

Mener finansministeren at hver eneste krone på statsbudsjettets utgiftsside er velferd, og hvor mye mener finansministeren velferden økes med dersom man øker statsbudsjettet med 1 mill. kroner, og hvor mye mener finansministeren velferden reduseres

med dersom man reduserer statsbudsjettet med 1 mill. kroner?»

Svar:

Alle statlige utgifter må over tid finansieres. Dersom statens inntekter reduseres, må over tid også statens utgifter reduseres. Det kan blant annet kreve tilpasninger i det offentlige velferdstilbudet. Prioriteringene i statsbudsjettet fastsettes av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 598

Innlevert 4. januar 2013 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 11. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Mener finansministeren livrente uten tilbakebetaling skal regnes med som formue?»

BEGRUNNELSE:

Livrente uten tilbakebetaling ved død har til nå ikke blitt innrapportert som formue til skattemyndighetene, men nå har skattemyndighetene bestemt at

også denne typen livrenter skal regnes som formue og dermed beskattes på lik linje med de fleste andre spareformer.

DNB Liv og flere andre forsikringsselskaper har reist spørsmål om det er riktig at denne typen livrenter skal innberettes som formue.

Endringen vil få betydning dersom forsikringstaker har livrentesaldo sammen med annen formue som overstiger bunnfradraget i formuesskatten.

Det ønskes opplyst i hvilken sak denne skatteendringen eventuelt har vært forelagt Stortinget.

Svar:

Med virkning fra og med inntektsåret 2007 ble det innført formuesskatteplikt for investering i livrenteforsikringer, se skatteloven § 4-2. Bakgrunnen for endringen var ønske om likebehandling mellom ulike former for finansiell sparing, jf. Ot. Prp. nr. 1 (2006-2007) punkt 5.3.4. Det ble ikke knyttet særli-

ge produktkrav til livrenter som ble omfattet av endringen, og det ble således ikke gjort unntak for livrenter uten rett til tilbakebetaling ved død.

I brev 12. desember 2012 har Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) bedt departementet om å vurdere en lovendring. Etter FNOs oppfatning bør livrenter ikke formuesbeskattes når den ikke gir rett til tilbakebetaling ved død. Dette spørsmålet er til vurdering i departementet. En eventuell lovendring vil bli forelagt Stortinget på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 599

Innlevert 4. januar 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. januar 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I Stortingets spørretime 19.12.12 hevdet statsministeren at bompengeselskapenes rentenivå reflekterer prosjektenes risiko, og derfor betaler veiprosjekter i Norge høyere lånerente enn den danske stat. Altså - långiver har reell risiko for å tape penger på bomveier. Ingen seriøs aktør låner ut penger uten at de får pant i låneobjektet eller at det stilles garantier fra solide aktører (for eksempel staten).

Hva er, og hvordan praktiseres, statens prinsipper for å stille statlige garantier for bomselskaper i Norge?»

Svar:

Finansiering av veier gjennom innkreving av bompenger er et supplement til statlig, fylkeskommunal og kommunal finansiering. Bompenger brukes der det er vilje og ønske lokalt om å ta i bruk slik finansiering for å forsere utbyggingen av veinettet. For at bompenger skal nyttes som hel eller delvis finansiering av veiprosjekter som vedtas av Stortinget, er det en forutsetning at lokale myndigheter stiller garanti for bompengeselskapets låneopptak. Denne garantien innebærer at bompengeselskapenes lånerente blir lavere enn den ellers ville blitt. Staten stiller ikke garantier for bomselskapenes låneopptak.

Kommunalbanken gir lån til kommuner og fylkeskommuner, samt til kommunale og interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver. Kommunalbanken er eid av staten

og har den beste internasjonale kredittvurdering for langsiktige låneopptak (Aaa/AAA). Banken har ikke hatt tap på sine utlån. Dette reflekterer bl.a. at kommunene ikke kan gå konkurs. I Norge er det bare staten som har en tilsvarende god kredittvurdering. Ratingen gjør at banken får gunstige vilkår på sine innlån, som gjør banken i stand til å videreformidle gunstige rentevilkår til kundene. Staten garanterer ikke Kommunalbankens innlån.

Kommunalbanken tilbyr samme rente til bompengeselskaper som til kommuner og fylkeskommuner. Kommunalbanken opplyser at renten på nye lån med variabel rente (p.t.-lån) medio desember lå rundt 2,25 pst. Siden lånene har en kommunal eller fylkeskommunal garanti, vurderes trolig risikoen for mislighold som liten. Statens gjennomsnittlige innlånsrente for kortsiktig opplåning lå medio desember om lag 0,65 prosentenheter lavere enn Kommunalbankens variable utlånsrente. Forskjellen i rentesatser må bl.a. ses i sammenheng med at Kommunalbanken er en egen juridisk enhet, forskjeller i likviditet for lån lagt ut av henholdsvis staten og Kommunalbanken og med påslag som skal dekke Kommunalbankens administrative kostnader. Forskjeller i likviditet og påslag for administrative kostnader kan tilsi at bompengeselskapene trolig ikke ville oppnådd like lav rente på sine innlån som staten får på sine, selv om disse lånene ble garantert av staten i stedet for av fylkeskommunen.

SPØRSMÅL NR. 600**Innlevert 7. januar 2013 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 14. januar 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Kan kommunal - og regionalministeren opplyse hvor stor andel av begjærte tvangssalg hvor investeringen er foretatt med startlån fra Husbanken, samt hvor mange startlån som siste fem år ender i tvangssalg?»

BEGRUNNELSE:

Finanskrisen som tok til i USA hadde blant annet sin bakgrunn i en politikk der man gav insentiver til lån til vanskeligstilte, slik at de kunne eie sin egen bolig. Dette gikk bra en stund, men når boligprisene falt og betalingsevnen sviktet, bidro dette sammen med en rekke andre forhold til økonomisk nedgang og krise.

Det ønskes også opplyst om kommunale Husbanklån gis til eiendom så og si uten verdi, samt hvilke vurderinger som gjøres rundt slike utlån.

Svar:

I følge Lindorff (som forvalter ca. 90 prosent av startlånene for kommunene) var andelen begjærte tvangssalg av boliger finansiert av startlån i 2012 på 0,6 prosent.

Husbanken har ingen opplysninger om antall startlån som har endt i tvangssalg de siste fem år. Det finnes ikke et sentralt register over gjennomførte tvangssalg, Lindorff har per i dag den mest komplette

oversikten over tvangssalg i Norge. Tvangssalgstallene som Husbanken får fra Lindorff inneholder ikke opplysninger om antall gjennomførte tvangssalg på startlån (kun total tall).

Når det gjelder tilleggsspørsmålet om hvorvidt kommunale Husbanklån gis til eiendom "så og si" uten verdi og hvilke vurderinger som gjøres rundt slike utlån, har jeg følgende merknad. Husbanken gir startlån som gjeldsbrevlån til kommunene. Husbankens retningslinjer anbefaler kommunene å sikre videreutlån med pant i den finansierte boligen, men dette er ikke et absolutt krav. I rapportering til Husbanken oppgir kommunene blant annet lånebeløp og kostnad for det finansierte tiltaket, men ikke boligverdien. Husbanken har derfor ikke spesifikk kunnskap om verdien av de boligene det gis lån til. Kommunene bruker startlånet som et boligsosialt virkemiddel for å oppnå gode og bærekraftige posisjoner for husstander som har behov for bistand. Dette innebærer at startlån innvilges under omstendigheter der banker ikke ville kunne, eller ønske, å gi lån. Dette kan være situasjoner der markedsverdien av den aktuelle boligen er lav i forhold til lånebeløpet. Hensiktsmessigheten, forsvarligheten og risikoen ved dette blir elementer i kommunenes totale vurdering av de faktiske og potensielle kostnader ved ulike alternativer som må ligge til grunn for valg av løsning i den enkelte sak.

